

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

104'üncü Birleşim 21 Haziran 2016 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	768
II.- GELEN KÂĞITLAR	772
III.- YOKLAMALAR	786,816,817,827,874,875
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	786
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>786:790</i>
1.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	786:788
2.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, Amasya Tamimi'nin 97'nci yıl dönümüne ve Uluslararası Atatürk, Kültür ve Sanat Festivali etkinliklerine ilişkin gündem dışı konuşması	788:789
3.- Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin'in, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	789:790

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**791,815,824,836,845,861**

- 1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin'in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında CHP Grup Başkanı ve Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 791:792
- 2.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 815
- 3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 824
- 4.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 825
- 5.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 836:838
- 6.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 838:839
- 7.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 845:846
- 8.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Adana Milletvekili Meral Daniş Betaş'ın 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması 861
- 9.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Adana Milletvekili Meral Daniş Betaş'ın 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 861:862
- 10.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adana Milletvekili Meral Daniş Betaş'ın 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 862:863
- 11.- Adana Milletvekili Meral Daniş Betaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptıkların konuşmaları sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 864

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanından, bu sene fındık üreticisi için neler yapılacağını, neler yapılmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 792
- 2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da Osmangazi Şehit Bahadır Aydın ile Karacabey Şehit Bahadır Tayfur Okullarında imam-hatip sınıfları açılmasına karşı çıkan velilerin iradelerinin yok sayıldığına ilişkin açıklaması 792
- 3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de yaşanan sulama suyu sorununa ilişkin açıklaması 792:793
- 4.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, son zamanlarda Cumhuriyet Halk Partisine yönelik sistematik saldırılar yapıldığına ilişkin açıklaması 793
- 5.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Can Erzincan TV'nin kapatılması işleminden vazgeçilmesini ve halkın bilgilendirme hakkının sağlanmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 793
- 6.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, Antalya-Serik-Manavgat sınırında Köprüçay üzerinde yapılan HES'in doğaya ve insanlara verdiği zararlara ilişkin açıklaması 793
- 7.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin halkının, Cerattepe'de sürdürülen hukuk mücadelesine yönelik olarak Rize İdare Mahkemesinde devam eden davadaki bilirkişi raporlarını tanımadığına ilişkin açıklaması 794
- 8.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, yargının her gün yeni hukuk cinayetlerine imza attığına ilişkin açıklaması 794
- 9.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Bolu Milletvekili Tanju Özcan'a yapılan saldırıyı şiddetle kınadığına ve bu toprakların zalim karşısında boyun eğmeyenlerle var olduğuna ilişkin açıklaması 794
- 10.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın, Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı, Sınır Tanımayan Gazeteciler Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu ve Yazar Ahmet Nesin'in Özgür Gündem gazetesine destek için başlatılan nöbetçi genel yayın yönetmenliği kampanyasına katıldıkları için tutuklanmalarına ilişkin açıklaması 795
- 11.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'in buğdayda müdahale alım fiyatlarıyla ilgili değerlendirmesine ilişkin açıklaması 795
- 12.- İstanbul Milletvekili Fatma Benli'nin, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ilişkin açıklaması 795:796

- 13.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, İstanbul'un Maltepe ilçesinin Çınar Mahallesi'nde yaşayanların 132 dönümlük arazinin özelleştirilmesini protesto ettiklerine ilişkin açıklaması 796
- 14.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Firuzağa'daki vatandaşların yaşam tarzına yönelik saldırıyı ve ardından yapılan eylemde polisin şiddet dolu tutumunu kınadığına ve Cumhurbaşkanının Topçu Kışlası'nı yeniden gündeme getirmesinin gündemi değiştirme çabasından başka bir şey olmadığına ilişkin açıklaması 796
- 15.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Mardin'de yaşanan elektrik ve sulama sorunlarına ilişkin açıklaması 796:797
- 16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ilişkin açıklaması 797
- 17.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ve Özgür Gündem gazetesine destek için başlatılan kampanyaya katılan yazar ve aktivistlerin tutuklanmalarının Türkiye'nin büyük bir ayıbı olduğuna ilişkin açıklaması 797:798
- 18.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne, Elâzığ'da meydana gelen kazada 9 mevsimlik tarım işçisinin hayatını kaybettiğine, 2'sinin de ağır yaralandığına, 24'üncü Dönemde görülemeyen bu konuyla ilgili Meclis araştırması komisyonu raporunun ele alınması gerektiğine ve İlhan Selçuk'un ölümünün 6'ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması 798:799
- 19.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ilişkin açıklaması 799
- 20.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, AKP Grubunun çalışmalara ilişkin önerilerini CHP ve MHP Gruplarıyla istişare ettiklerini basından öğrendiklerine ve bu konuda kendileriyle herhangi bir paylaşımda bulunulmadığına, Parlamentoda Türk Silahlı Kuvvetlerinin ya da sarayın belirlediği gündemler doğrultusunda görüşme yapılmasını etik bulmadıklarına ilişkin açıklaması 843
- 21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Grubunun CHP Grubuyla istişare ettiği bir Meclis takvimi olmadığına ve AK PARTİ Grubuyla herhangi bir istişare ve uzlaşma içinde bulunmalarının söz konusu olmadığına ilişkin açıklaması 843
- 22.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Türk Silahlı Kuvvetleri Kanunu'nda yapılacak değişikliğe Türkiye'nin ihtiyacı olduğuna ve bu düzenlemenin Meclis gündemine alınması konusunda Adalet ve Kalkınma Partisi grup başkan vekillerine Milliyetçi Hareket Partisinin tutumunu ilettiklerine ilişkin açıklaması 844

- 23.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, bu haftaki gündemle ilgili CHP ve MHP grup başkan vekilleriyle görüştüğüne ve CHP Grubunun uzlaşmadan yana olmadığına, MHP Grubunun bu konudaki düşüncelerini kendilerine ilettiklerine ilişkin açıklaması 844:845
- 24.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin terörle mücadele eksenindeki taleplerinin karşılanması konusunun gündeme alınmasını desteklediklerine ilişkin açıklaması 846
- 25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adalet ve Kalkınma Partisi grup başkan vekillerinin müzakere ve uzlaşma tekliflerini kabul etmediklerine ilişkin açıklaması 846:847
- 26.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Meclis çalışmalarında diğer partilerle beraber görüşmeyi, konuşmayı siyasi etik olarak doğru bulduklarına ve bunu yapmayı istediklerine ilişkin açıklaması 847
- 27.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Halkların Demokratik Partisini yok sayan bir yaklaşımın söz konusu olduğuna ilişkin açıklaması 847:848
- 28.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Bolu'daki okullarda Onuncu Yıl Marşı'nın söylenmesinin yasaklanmasını protesto etmek için toplandıkları sırada emniyet güçlerinin, Bolu Valisinin talimatıyla kendilerine gazla müdahale ettiğine, AKP Grubundan ve Hükûmetten, kınama ve Bolu Valisi hakkında gereğinin yapılmasını beklediğine ilişkin açıklaması 852

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

800,848

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

800:805

- 1.- Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu ve 19 milletvekilinin, Hatay ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/235) 800:801
- 2.- Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım ve 22 milletvekilinin, İŞKUR'la ilgili şikâyet ve iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/236) 802:803
- 3.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, AKP'nin başta Irak ve Suriye olmak üzere dış politikasının iflasına ilişkin sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/237) 803:805

B) ÖNERGELER

848:852

- 1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, (2/65) esas numaralı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/46) 848:852

VIII.- ÖNERİLER**805,816,817,825,827,840,
848***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*

805:815,816,817:824,

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar 825:826,827:836,840:842,

Demirel tarafından, mülteci kadınların ve çocukların karşı karşıya kaldıkları şiddetin boyutlarının ortaya konması, kapsamlı ve uluslararası mülteci hukuku çerçevesinde bir mülteci politikasının oluşturulması amacıyla 21/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 21 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 848

805:815,816,817

2.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, ülkemizdeki kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ile fon girişlerinin kontrolünün sağlanması konularında yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 16/3/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 21 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 817:824,825:826,827

3.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın bu kısmın 1’inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğü’nün 5’inci maddesine göre 1 Temmuz 2016 tarihinde tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesine; Genel Kurulun 12, 19 ve 26 Temmuz 2016 Salı günü birleşimlerinde sözlü sorular ile diğer denetim konularının görüşülmemekle gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 13, 20 ve 27 Temmuz 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde sözlü soruların görüşülmemesine; 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi 827:836,840:842,848

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**853**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, bir milletvekiline doğrudan biber gazlı müdahaleyi doğru bulmadığına ve bu tutumu kınadığına ilişkin konuşması 853

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**853,864***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ*

853:860,864:874

1.- Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/725) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 387) 853:860,864:874

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir'in, Ankara'da gerçekleşen bir futbol maçında meydana gelen olaylara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç'ın cevabı (7/5193) 876:879
- 2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Kurum kadrolarına ve yapılan atamalara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/5478) 880:884
- 3.- Van Milletvekili Adem Geveri'nin, TBMM'de görev yapan Kürtçe dili tercümanı bulunup bulunmadığına ve Genel Kuruldaki Kürtçe konuşmalar ile ilgili işlemlere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/5479) 885:886
- 4.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Türkiye-İrak arasındaki ticarete ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/5517) 887:888
- 5.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Türkiye-Çin arasındaki ticarete ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/5518) 889:890
- 6.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Bakanlığın İzmir'e yapmış olduğu yatırımlara ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/5519) 891:892
- 7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/5636) 893:894
- 8.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Sayıştayın Ankara Büyükşehir Belediyesi ile ilgili denetim raporlarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/5720) 895:902
- 9.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, soru önergelerinin yanıtlanmasına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/5920) 903:904
- 10.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, 24. Yasama Döneminde Millî Eğitim Bakanına yöneltilmiş bir yazılı soru önergesinin cevaplandırılıp cevaplandırılmadığına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/5984) 905:906

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak beş oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, polis memurlarının mesleki sorunlarına,

Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat, Bitlis ilinin sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Muhammed Ali Clay'in vefatına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Didem Engin, İstanbul'da servislere plaka tahdidi sözünün bir yıldır yerine getirilmediğine,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, çıraklık veya öğrencilik sırasındaki staj çalışmalarından kaynaklanan sigortalılık başlangıçlarının ve prim gün sayılarının emeklilik hesabında dikkate alınması gerektiğine ve bu konuda gerekli çalışmaların yapılmasını talep ettiğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde'nin Çavdarlı köyünün sorunlarına,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, AKP'nin terörle mücadelede tutarsız yaklaşımını sürdürdüğüne ve terör örgütüyle doğrudan veya dolaylı bir görüşme olup olmadığını öğrenmek istediğine,

Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm, Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin Kaz Dağları ve Hasanboğuldu gibi turizm bölgelerinin yollarını neden yapmak istemediğini ve Kaz Dağlarına yapılmak istenen 5 adet HES projesinden vazgeçilip vazgeçilmeyeceğini öğrenmek istediğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, 16 Haziran 1950, ezanın aslına rücu ettirilmesinin yıl dönümüne ve Menderes ile arkadaşlarını rahmet, minnet ve duayla andığına,

Isparta Milletvekili İrfan Bakır, bomba yapımında kullanıldığı gerekçesiyle nitratlı gübrelerin yasaklanmasının özellikle Isparta ve çevre illerdeki üreticilere büyük sorunlar yaratacağına,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Bursa'da sağanak yağışı nedeniyle mağdur olan üreticilerin zararlarının tazmin edilmesi gerektiğine,

Denizli Milletvekili Kazım Arslan, Denizli'de pamuk üreticisine primlerin ne zaman ödeneceğini, mazotun ne zaman ÖTV'siz ve KDV'siz verileceğini, Denizli'de satılamayan elmaların satın alınarak yoksullara dağıtılmasının düşünülüp düşünülmendiğini öğrenmek istediğine ve çiftçilerin nitrat gübre satışının ÇKS'yle yapılmasını beklediklerine,

Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt, Adalet ve Kalkınma Partisinin, Adalet Komisyonunda görüşülmekte olan tasarıyla Yargıtayı ve Danıştayı bir kez daha ele geçirebilmek için harekete geçmiş göründüğüne,

Ankara Milletvekili Nihat Yeşil, Maarif Vakfıyla paralel yapılanmanın okullarının kapatılmasıyla oluşan boşluğun mu doldurulacağını öğrenmek istediğine,

Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin, 16 Haziran 1950, Türkçe ezan zulmünün sonlandırılmasının yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Mecliste çalışan polisler memurlardan farklı yemek ücreti uygulamasına son verilmesini talep ettiğine,

İzmir Milletvekili Ali Yiğit, İzmir Alsancak Salih İşgören İlköğretim Okulunda okuyan 380 öğrencinin yine Alsancak'ta bulunan Melih Özakat İlköğretim Okuluna nakledilmek istendiğine,

Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu, fındık üreticilerinin alan bazlı gelir desteği ödemelerinin yapılmasını sabırsızlıkla beklediklerine,

İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel, İstanbul Üsküdar'daki Atik Valide Külliyesi'nin tekke bölümünün yanına "restorasyon" adı altında yeni bir bina inşa edilmeye başlandığına,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Anayasa Mahkemesinin 16 Haziran 1994 tarihli Demokrasi Partisini kapatma kararını bir kez daha kınadığına, iktidar partisi eliyle HDP şahsında demokratik siyasetin tasfiye edilmeye çalışılmasını darbe zihniyetinin bir yansıması olarak gördüklerine, 16 Haziran Ev İşçileri Günü'ne, 16 Haziran 2013'te İstanbul'da polis tarafından vurulan Berkin Elvan'ın katillerinin hâlâ bulunmadığına,

Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu, Bayır Bucak bölgesinde birçok köyün Rus birlikleri tarafından işgal edildiğine ve Hükümetin Türkmenlere gerekli yardımları yapmasını talep ettiğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, 16 Haziran 1950 Türkçe ezan okunmasına son verilerek yeniden Arapça ezana dönülmesinin, 16 Haziran 1964 Martin Luther King'in Nobel Barış Ödülü almasının yıl dönümlerine ve mümkün olan bütün yol ve yöntemlerin Suriye'deki Türkmenler için kullanıldığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, 15-16 Haziran işçi sınıfının büyük direnişinin 46'ncı yıl dönümüne ve Hükümet ile Cumhurbaşkanının her türlü temel hak ve özgürlük talebine yönelik terörist yakıştırmasını doğru bulmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Parlamentosu (AP) Katılım Öncesi Eylem Birimi tarafından Avrupa Parlamentosu iş birliğiyle 20-21 Haziran 2016 tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'e düzenlenecek olan "AB'nin Göç ve Sığınma Politikası: Genişleme Ülkeleri Parlamentolarına Etkileri" başlıklı konferansa Türkiye Büyük Millet Meclisinden katılması Genel Kurulun 8/6/2016 tarihli 99'uncu Birleşiminde kabul edilen heyete ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü ve 22 milletvekilinin, ayçiçeği üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri (10/232),

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve 34 milletvekilinin, çocuk işçiliğinin boyutlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri 500 kelimeden fazla olduğu için özeti (10/233),

Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu ve 20 milletvekilinin, demir çelik sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri (10/234),

Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

HDP Grubunun, 16/6/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, Türkiye'de son yıllarda oldukça hız kazanan kentsel dönüşüm uygulamalarında yaşanan sorunların tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2264 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 16 Haziran 2016 Perşembe günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, Maarif Vakfı Kanunu Tasarısı (1/720) ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 383) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

2’nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 263) görüşmeleri, Komisyon yetkilleri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in 383 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 5’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında Halkların Demokratik Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil’in 383 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Aksaray Milletvekili İlknur İnçeöz’ün yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Aksaray Milletvekili İlknur İnçeöz, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın 383 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın 383 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer’in 383 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 8’inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın 383 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 8’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Suriye’de bir iç savaş yaşandığına ve orada yaşayan halklardan Türkmenler, Kürtler ve Araplar arasında herhangi bir ayırım yapılmaması gerektiğine ve Cumhuriyet Halk Partisinin bu tartışmaların dışında olduğuna,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, Uluslararası Barış Örgütünün Suriye’nin kuzeyinde, PYD’nin kontrol ettiği alanda etnik temizlik ve savaş suçu işlendiğine ilişkin 13 Ekim 2015 tarihli bir raporu bulunduğuna,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, İzmir’in Menemen ilçesinin Asarlık beldesinde HDP binasına yönelik silahlı saldırıyı kınadığına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, cezaevinde bulunan insanları aidiyetler üzerinden tanımlayarak onları hedefleştirmenin son derece tehlikeli sonuçlar yaratabileceğine ve milletvekillerinin, siyasi partilerin, cezaevinde bulunan tutukluları, hükümlüleri ayırt etmeden ziyaret etmelerinden daha doğal bir şey olamayacağına,

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz’ın 383 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 8’inci maddesiyle ilgili soru-cevap işlemi sırasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Hükûmete, gerek Komisyonunda gerekse Genel Kurulda dile getirdikleri görüş, eleştiri, öneri ve uyarıları bir heyet marifetiyle konsolide edip dikkate almalarını tavsiye ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 17/6/2016 Cuma günü toplanmamasının Genel Kurulun onayına sunulmasının uygun görüldüğüne ilişkin önerisi kabul edildi.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 21 Haziran 2016 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere 00.13’te birleşime son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

Emre KÖPRÜLÜ

Tekirdağ

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 137

17 Haziran 2016 Cuma

Teklifler

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1219) (İçişleri, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

2.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak'ın; Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1220) (İçişleri, Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

3.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın; İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1221) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

4.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün; Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezasının Kaldırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1222) (Adalet Komisyonu) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

5.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1223) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

6.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit'in; Belediye Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1224) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

7.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in; 4721 Sayılı Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1225) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

8.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1226) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

9.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 4721 Sayılı Medeni Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1227) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

10.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasında Yapılması Gereken Değişiklikle İlgili Kanun Teklifi (2/1228) (İçişleri, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

11.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un; 4207 Sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1229) (Adalet ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

12.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1230) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

13.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in; Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1231) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

14.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in; Samsun İlimizin Havza İlçesine Altın Madalya Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1232) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

15.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın; 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1233) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

No: 138

21 Haziran 2016 Salı

Teklifler

1.- Aydın Milletvekili Deniz Depboylu'nun; 5237 Sayılı Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1234) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

2.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1235) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

3.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1236) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

4.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın; 3289 Sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1237) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

5.- Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1238) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2016)

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 2548 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1239) (Plan ve Bütçe ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

7.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın; Karayolları Trafik Kanunu, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ile Karayolu Taşıma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1240) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

8.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin ve 1 Milletvekilinin; Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1241) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

9.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin; Doğal Gaz Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1242) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2016)

10.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in; 16/8/1961 Tarih ve 351 Sayılı Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1243) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2016)

11.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin; Büyükşehir Belediyesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1244) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2016)

12.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin; Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1245) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2016)

13.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin; Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1246) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2016)

Tezkere

1.- Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü Bünyesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin 5 Eylül 2016 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha UNIFIL Harekatına İştirak Etmesi Hususunda Anayasanın 92 nci Maddesi Uyarınca Hükümete İzin Verilmesine Dair Başbakanlık Tezkeresi (3/802) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.06.2016)

Raporlar

1.- Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/717) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 398) (Dağıtma tarihi: 21.06.2016) (GÜNDEME)

2.- Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/726) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 400) (Dağıtma tarihi: 21.06.2016) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, TBMM Eğitim ve Sosyal Tesisine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6195) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.06.2016)

2.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, TBMM'de verilmesi planlanan bir iftar davetine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6196) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

3.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, TBMM Eğitim ve Sosyal Tesisine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6197) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2016)

4.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, bazı kurumların taşınır mal yönetmeliğinde yapılan değişikliğe ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6198) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2016)

5.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, ABD'de yürütülen bir soruşturmaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6199) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2016)

6.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde yaşanan canlı bomba saldırısının ardından açılan soruşturmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6200) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2016)

7.- Şırnak Milletvekili Aycan İrmez'in, bir sosyal medya hesabından Şırnak'ta gözüaltına alındığı iddia edilen bir kişinin durumuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6201) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2016)

8.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, ABD'de yürütülen bir soruşturmaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6202) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2016)

9.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, İstanbul'un fethinin yıl dönümü sebebiyle yapılan etkinliklere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6203) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2016)

10.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, yargı bağımsızlığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6204) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2016)

11.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Amerika'da görülmekte olan bir davaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6205) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2016)

12.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, bir firmanın kamu bankalarından almış olduğu kredilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6206) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2016)

13.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Cumhurbaşkanının bir açıklamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6207) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2016)

14.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, yolsuzlukla mücadeleye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6208) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

15.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Osman Gazi Köprüsü'nün maliyetine ve işletilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6209) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

16.- Mersin Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, Rıza Sarraf'ın bağışta bulunduğu iddia edilen bir derneğe ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6210) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

17.- Mersin Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, cemevlerine hukuki statü tanınması hakkındaki hedefin hükümet programından çıkarılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6211) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

18.- Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın, bazı ilçelere kurulması planlanan sığınmacı kamplarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6212) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

19.- Muğla Milletvekili Akın Üstündağ'ın, bazı imamların Atatürk ve silah arkadaşları için dua ettirmediği yönündeki iddiaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6213) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

20.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat'ın, Bitlis'in Ahlat ilçesindeki bazı köylere Ahıska Türklerinin yerleştirilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6214) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

21.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'daki oto galericilerinin bazı sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6215) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

22.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit'in, Bulgaristan üniversitelerinden alınan diplomaların denkliği ile ilgili uygulamalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6216) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

23.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2002-2016 yılları arasında Eskişehir'e yapılan kamu yatırımlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6217) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

24.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarla yapılan kiralamalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6218) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

25.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Cumhurbaşkanlığı Sarayının maliyetine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6219) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

26.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, AFAD'a bağlı Nizip Konaklama Tesisi'nde sığınmacı çocukların cinsel istismara uğramasının soruşturulmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6220) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

27.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, Gölbaşı-Haymana yoluna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6221) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

28.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Harran ilçesindeki kaçak yapılaşmaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6222) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, öğretmenlere Osmanlıca dil eğitimi verileceğine dair iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6223) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

30.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit'in, İzmir'de olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6224) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

31.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın, Şanlıurfa-Gaziantep karayoluna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6225) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

32.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, çeşitli ödeneklerden yabancı ülkelere yapılan yardımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6226) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Adalet Bakanının yurt içi ve yurt dışı programlarına yüksek yargı organlarını temsilen katılımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6227) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

34.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Başbakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6228) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

35.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ'ın, son beş yılda Başbakanlık bütçesinden vakıflara yapılan yardımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6229) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

36.- Mersin Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, bir kişinin Türk Vatandaşlığına geçiş sürecine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6230) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

37.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Elmadağ'ın Deliler Mahallesinin çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6231) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

38.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Elmadağ'ın Edige Mahallesinin çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6232) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

39.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Elmadağ'ın Karaca Mahallesinin elektrik direklerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6233) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

40.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Elmadağ'ın Aşağı Kamışlı Mahallesinin çeşitli sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6234) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

41.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, TOKİ tarafından verilen apartman yönetimi hizmetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6235) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, TRT'de yayınlanan bir diziye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6236) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Nurettin Canikli) yazılı soru önergesi (7/6237) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

44.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Digitürk'ün satışına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Nurettin Canikli) yazılı soru önergesi (7/6238) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

45.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sorumluluk alanına bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Nurettin Canikli) yazılı soru önergesi (7/6239) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

46.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Veysi Kaynak) yazılı soru önergesi (7/6240) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

47.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 1925 yılından itibaren kapatılan tekke ve zaviyelere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Veysi Kaynak) yazılı soru önergesi (7/6241) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

48.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sorumluluk alanına bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Veysi Kaynak) yazılı soru önergesi (7/6242) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

49.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Cumhurbaşkanının yurt dışı ziyaretlerine davet edilen ve edilmeyen basın kuruluşlarına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/6243) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.05.2016)

50.- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun, bir açıklamasına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/6244) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2016)

51.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, doğum kontrolü uygulamasına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/6245) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2016)

52.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/6246) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

53.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, TRT'de çalışan bir gazetecinin işine son verilmesine ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/6247) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

54.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sorumluluk alanına bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/6248) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

55.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Mehmet Şimşek) yazılı soru önergesi (7/6249) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

56.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Halkbank'ın işe alım sınavını yedekten kazanan ancak daha sonra işe alınmayan kişilere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Mehmet Şimşek) yazılı soru önergesi (7/6250) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sorumluluk alanına bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Mehmet Şimşek) yazılı soru önergesi (7/6251) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

58.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yıldırım Tuğrul Türkeş) yazılı soru önergesi (7/6252) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

59.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sorumluluk alanına bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yıldırım Tuğrul Türkeş) yazılı soru önergesi (7/6253) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

60.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6254) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

61.- Muş Milletvekili Burcu Çelik Özkan'ın, ceza infaz kurumlarında ücretli ve ücretsiz verilen elektrikli cihazlara ve elektrik ücretlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6255) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

62.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Mardin Midyat M Tipi Cezaevi'nde kalan bazı mahkumların bodrumda kaldıklarına dair iddialara ve sağlık durumlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6256) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

63.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6257) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

64.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Marmara Üniversitesi'nin diploma arşivine mahkeme kararıyla erişim yasağı getirildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6258) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

65.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, cezaevlerindeki tutukluların özel ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6259) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

66.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, ülkemizdeki çocuk yoksulluğu oranlarına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6260) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

67.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6261) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

68.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6262) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

69.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6263) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

70.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6264) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

71.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6265) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

72.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6266) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

73.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6267) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

74.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, engelli vatandaşların istihdamına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6268) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

75.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, asgari geçim indirimine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6269) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

76.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6270) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

77.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mekke'deki bir inşaat şirketinde çalışan Türk işçilerin maaşlarını alamadıkları iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6271) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

78.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul'da güvenli olmayan bir bölgede şantiye kurulduğu yönündeki iddialara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6272) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

79.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6273) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

80.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6274) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

81.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt'un, Konya'nın Tuzlukçu İlçe Belediyesinin ihtiyaçlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6275) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

82.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'in Burhaniye ilçesindeki çöp depolama alanının çevrede oluşturduğu rahatsızlığa ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6276) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

83.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6277) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

84.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6278) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

85.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6279) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

86.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6280) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

87.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6281) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

88.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6282) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

89.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6283) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

90.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6284) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

91.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6285) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

92.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6286) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

93.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kaya'nın, Kırklareli'de yaşanan dolu afetinden zarar gören çiftçilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6287) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

94.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6288) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

95.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, 2016 yılı yatırım hedeflerine ve Ağrı Şeker Pancarı Fabrikasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6289) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

96.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, İzmir Ticaret Odası'nın yayınladığı bir basın bildirisine ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6290) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.05.2016)

97.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6291) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

98.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6292) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

99.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, bir düğünde toplanan takılara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6293) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.05.2016)

100.- Şırnak Milletvekili Aycan İrmez'in, bir sosyal medya hesabına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6294) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.05.2016)

101.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Muş Valisi tarafından yapılan bazı açıklamalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6295) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2016)

102.- Van Milletvekili Nadir Yıldırım'ın, Bitlis'in Ahlat ilçesindeki bazı köylere Ahıska Türklerinin yerleştirilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6296) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2016)

103.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'nun, Şırnak'ın Cizre ilçesinde bir mahallede ağır hasarlı olduğu tespit edilen binaların yıkımına ve hasar tespit çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6297) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

104.- Bursa Milletvekili Kadir Koçdemir'in, Bandırma-Haliç arasında yapılan deniz uçağı seferlerinin kaldırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6298) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

105.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu'nun bir köyünün yol sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6299) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

106.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul'da bir alt geçidin ücretli hale geldiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6300) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

107.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu'nun mahalle ve köylerinin altyapı sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6301) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

108.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6302) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

109.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, IŞİD terör örgütünün Türkiye'deki faaliyetlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6303) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

110.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ili Eyyübiye Belediyesince kullanılan araçlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6304) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

111.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, şehir içi ile havaalanı otopark ücretlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6305) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

112.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, yapımı devam eden Sancaktepe Eğitim ve Araştırma Hastanesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6306) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

113.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Sancaktepe ilçesinde yapımı devam eden Necmettin Erbakan Külliyesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6307) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

114.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Sancaktepe Belediyesinin yeni hizmet binasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6308) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

115.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Çanakkale'nin Bayramiç ilçesinin statüsünde yapılan bir değişikliğe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6309) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

116.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Rıza Sarraf'ın Türk vatandaşlığına geçmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6310) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

117.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6311) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

118.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Kocaeli ili Gebze ilçesinde bir şirkete kiralanen parsel ile ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6312) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

119.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Mardin'in Kızıltepe ve Derik ilçelerinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6313) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

120.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Harran ilçesinin bir mahallesinin çeşitli sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6314) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

121.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde kurulan iftar çadırlarının kaldırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6315) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

122.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Belediyesinin 2015 yılı bütçesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6316) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

123.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6317) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

124.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Diyarbakır'daki sulanabilen tarım arazilerine ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6318) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

125.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6319) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

126.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, Hırvatistan'da düzenlenen bir festivale katılmak üzere görevlendirilen iki yetkilinin festivale katılmadığı iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6320) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2016)

127.- İzmir Milletvekili Zeynep Altıok'un, Hırvatistan'da düzenlenen bir festivale katılmak üzere görevlendirilen iki yetkilinin festivale katılmadığı iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6321) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2016)

128.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ankara'daki Milli Kütüphane'nin kapatılarak Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne taşınacağı iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6322) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

129.- İzmir Milletvekili Zeynep Altıok'un, halk kütüphanelerine alınan kitap, dergi ve gazetelere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6323) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

130.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6324) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

131.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6325) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

132.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, hakkında çeşitli iddialar bulunan bir kişinin bir derneğe yapmış olduğu bağışlara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6326) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

133.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, Panama belgeleri kapsamında açılan soruşturma olup olmadığına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6327) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

134.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6328) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

135.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6329) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

136.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, bir il milli eğitim müdürü tarafından yapıldığı iddia edilen bazı açıklamalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6330) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2016)

137.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Gökçeada'da okullara dağıtılan bir kitaba ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6331) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2016)

138.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, Mersin İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bir projesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6332) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2016)

139.- İzmir Milletvekili Zeynep Altıok'un, müfredata alınan ve öğrencilere dağıtılan ders kitaplarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6333) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

140.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, taşınmalı eğitim sistemi ile eğitime devam eden köylere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6334) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

141.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, bir kişinin usulsüz olarak okul müdürlüğüne atandığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6335) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

142.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6336) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

143.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, bir okul müdürünün bazı öğrencileri darp ettiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6337) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

144.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, felsefe öğretmeni atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6338) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

145.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, 12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasıyla ilgili sorunlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6339) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

146.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Gölbaşı ilçesinde sağlık alanı olarak belirlenmiş alana özel okul yapıldığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6340) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

147.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6341) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

148.- İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, askerlik süresindeki emeklilik kesintilerinin devlet tarafından karşılanması yönünde bir çalışma olup olmadığına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6342) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

149.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6343) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

150.- İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, uzman erbaşlıktan memurluğa geçişi düzenleyen kanunda yapılan değişikliğe ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6344) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

151.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6345) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

152.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Devrez Çayı'nın ıslahına yönelik çalışmalara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6346) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2016)

153.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6347) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

154.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6348) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

155.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir iline yapılan yatırımlara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6349) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

156.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, İkizcetepeler Barajına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6350) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

157.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6351) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

158.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinde SGK ile sözleşmesi sona eren özel sağlık kurumlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6352) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

159.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6353) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

160.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, Konya'nın Tuzlukçu ilçesine hastane yapılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6354) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

161.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, radyoloji teknisyeni ve teknikerlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6355) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2016)

162.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, bir seyahat firmasında yaşanan cinsel saldırıya ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6356) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2016)

163.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2016 yılları arasında bağlı kurum ve kuruluşlarca yapılan kiralamalara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6357) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2016)

164.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Ankara-Kırıkkale-Delice otoyolu çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6358) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

165.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Balıkesir otoyolu çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6359) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

166.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, İstanbul-İzmir otoyolu çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6360) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

167.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Ankara-Niğde otoyolu çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6361) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

168.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı birimlere ait gayrimenkullere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/6362) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu ve 19 milletvekilinin, Hatay ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/235) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2015)

2.- Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım ve 22 milletvekilinin, İŞ-KUR'un işçi alımlarıyla ilgili bazı iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/236) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2015)

3.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, son dönemde dış politikada yaşanan olumsuzlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/237) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.12.2015)

21 Haziran 2016 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Ömer SERDAR (Elâzığ)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulunduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla üç dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını ve salondan ayrılmamalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz İzmir’in sorunları hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Müslüm Doğan’a aittir.

Buyurun Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Doğan, bir saniye efendim.

Sayın milletvekilleri, Sayın Müslüm Doğan kürsüde, konuşmasına başlayacak ancak Genel Kurul salonunda bir uğultu var, bu uğultu hatibin dinlenmesini son derece zorlaştırıyor. Onun için, bütün arkadaşlarımı sükûnete davet ediyorum.

Buyurunuz Sayın Doğan.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan’ın, İzmir ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MÜSLÜMDOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, İzmir’de 4 Haziranda yapılması planlanan demokratik siyaset buluşmasının İzmir Valiliği tarafından antidemokratik bir biçimde yasaklanmasını kınadığımızı belirterek başlamak istiyorum konuşmama.

Değerli milletvekilleri, İzmir’in en önemli sorunu ne trafik ne işsizlik ne de ekonomik sorunlardır, İzmir’imizin en önemli sorunu çevre sorunudur; Ege’nin incisi olan İzmir’in doğası sermayenin açık bir hedefi hâlinindedir. Sermaye bugün nükleer ve termik santraller, HES’ler, RES’ler, JES’ler, altın, gümüş, nikel maden ocakları ve işletmeleri, çimento fabrikaları ve daha çok şekilde yaşam alanlarımıza saldırmaktadır. Aliğa’da yapılması planlanan termik santraller zaten var olan kirliliği artık katlanılamaz

hâle getirmektedir. İzmir'in içme suyu başta Efemçukuru altın madeni olmak üzere, Çaldağ ve Gördes nikel madenlerinin tehdidi altındadır. Gediz, Küçük Menderes, Büyük Menderes, Bakırçay yoğun bir kirlilikle yüz yüzedir.

Değerli milletvekilleri, süremin kısıtlı olmasından dolayı birkaç kısa temel sorundan bahsetmek istiyorum.

Efemçukuru Altın Madeni İşletmesi İzmir'in Menderes ilçesi Efemçukuru Köyü yakınlarında, İzmir'in damı denilen bir bölgede bulunmaktadır. Efemçukuru Altın Madeni İşletmesine mahkeme kararına rağmen çalışma izni verilerek günde yaklaşık 250 bin kişiye içme, kullanma suyu sağlaması planlanan Çamlı Barajı'nın yapımı engellendiği gibi, bulunduğu yer itibarıyla Efemçukuru başta olmak üzere, yakın çevredeki diğer köylerin, Güzelbahçe ve yöresinin su kaynakları ile Tahtalı Baraj Gölü'nün kirlenmesine göz yumulmaktadır. Buna ilişkin zaman yitirilmeksizin önlem alınması gerekmektedir. İzmirlilerin sağlıklı çevrede yaşama hakkının korunabilmesi için mahkeme kararına uyularak bu maden ocağı derhâl kapatılmalıdır.

Bir diğer önemli sorun, İzmir Gaziemir Aslan Avcı Fabrikası sahasında bulunan gömülü radyoaktif atıklardır. Bu konu hakkında 12 Nisan 2016 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanına verdiğimiz soru önergesi ne yazık ki hâlâ cevaplanmamıştır. Buradan Sayın Bakana soruyorum: Bu nükleer atıklar Türkiye'ye nasıl sokulmuştur ve ticareti kim tarafından yapılmıştır? Fransa'da geri dönüşüm kararı verilip önce Malta'ya gönderilen, ardından Methania olan ismi Ethan olarak değiştirilen likit doğal gaz tankerinin sökümlü için İzmir'in Aliğa Limanı'na getirilmesi buna örnek olabilir mi? Söküm sanayisinde çalışanların sağlığını ve çevreyi tehdit eden bu gemiler kara sularımıza nasıl giriş yapmaktadırlar? Ülkemiz sanayi ülkelerinin çöplüğüne mi dönüştürülmek istenmektedir?

Değerli milletvekilleri, Aliğa-Foça arasındaki demir çelik fabrikalarının milyonlarca tonu bulan tehlikeli atıkları yani cürufur İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından dolgu malzemesi olarak kullanılmak üzere yollara serilmektedir. İnsan sağlığını bu derece tehlikeye atan bu uygulamanın bir an önce sonlandırılması gerekmektedir.

Ayrıca, Harmandalı'da bitmeyen çöp kâbusu hâlâ devam etmekte. Harmandalı 1992'de kurulduğunda, Türkiye'nin en modern katı atık bertaraf tesisi olarak lanse edilmiştir ancak aradan geçen yirmi dört yılda çöplük için herhangi bir yenileme çalışması yapılamamıştır. Vahşi depolama olarak adlandırılan yöntemle bu çöpler toplanıyor ve kazılan çukurlara gömülüp sıkıştırılıyor. Tesiste herhangi bir ayrıştırma ünitesi bulunmuyor. Kazılan ve yeniden kapatılan bu çukurlar ciddi bir heyelan ve metan gazı patlaması tehlikesi barındırıyor. Bu konuya da acilen çözüm bulunması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, İzmir'in orta yerinde 2 çimento fabrikası yıllardır kente zehir kusmaya devam etmektedir. Çimento fabrikalarının ham madde sağlamak için kurduğu taş ocaklarının yarattığı kirlilik ve doğa katliamı hepimizin canını acıtmaktadır. Çimento fabrikaları, bununla birlikte, kentin çeperindeki ormanları da kemirmeye devam ediyor. Bu fabrikalar, daha geçen yıl Bornova ve Buca'nın ormanlık alanlarını yirmi beş yıllığına kiralayarak kil, kalker ocağı yapmak için binlerce ağacı kesmişlerdir. Kentin ve kentlinin sağlığını son derece olumsuz olarak etkilediği bilimsel verilerle ortada olan çimento fabrikalarının derhâl çalışmalarına son verilmelidir.

Değerli milletvekilleri, İzmir halkının tek talebi bulunmaktadır; temiz hava, temiz toprak, temiz su. Anayasa'da yazan sağlıklı bir çevrede yaşama hakkından başka bir şey istediğimiz yoktur.

Bir de size son olarak... Değerli milletvekilleri, İzmir Şakran Cezaevinde bulunan tutuklu ve hükümlüler yirmi dört günden beri açlık grevi içerisinde. Bakanlığın bu konuda hiçbir çalışma yapmadığını, bu insanların niçin açlık grevine girdiğine, sorunlarının ne olduğuna ilişkin bir araştırma yapmadığını, iletişim kurulmadığını öğreniyoruz. Bu insanların hayatı tehlikeleri söz konusudur ve bu konuya da eğilmesini istiyorum.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

Gündem dışı ikinci söz, Amasya Tamimi'nin 97'nci yıl dönümü ve Uluslararası Atatürk, Kültür ve Sanat Festivali etkinlikleri münasebetiyle söz isteyen Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'e aittir.

Buyurun Sayın Tuncer. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, Amasya Tamimi'nin 97'nci yıl dönümüne ve Uluslararası Atatürk, Kültür ve Sanat Festivali etkinliklerine ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Amasya'da Uluslararası Atatürk, Kültür ve Sanat Festivali etkinlikleri devam etmektedir. Festival, her sene 12-22 Haziran tarihinde yani Atatürk'ün Amasya'ya geldiği ve Kurtuluş Savaşı'nın âdeta doğum belgesi olan Amasya Tamimi'nin hazırlandığı tarihte düzenlenir. Bu sene de yine aynı tarihte yani 12 Haziranda başlamıştır ve hâlen de devam etmektedir. Ancak festival bu sene diğer senelerden daha farklı kutlanmaktadır, şöyle ki: Her sene büyük bir coşkuyla ve halk katılımıyla başlayan ve devam eden, içinde coşkuyu, sevinci ve gururu barındıran Amasya Festivali, bu sene şehitlerimiz ve terör olayları nedeniyle son derece sönük, üzüntülü ve öfkeli geçmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, 2015 yılında 2 polisimizin şehit edilmesi, ardından Suruç ve Ankara patlamaları ile artan terör olayları sonucu, son bir yıl içinde en acı tablolardan biriyle karşı karşıya geldik; bu tablo hâlen de devam etmektedir. Son bir yıl içinde verilen şehit sayısı 550'yi bulmuştur. Bu dönemde Amasya, son bir yılda en çok şehit veren illerden bir tanesi olmuştur. Öyle ki, terör olaylarının başladığı günden bugüne kadar, otuz yılı aşkın zaman dilimi içinde, en fazla şehit geldiği yıl bu yıldır. 1981 ile 2008 arasında teröre 23 şehit veren Amasya, 2015 Temmuz ayından bugüne kadar ise 20 şehit vermiştir. AKP eseriyle ne kadar övünse azdır. İstiklal mücadelesinin doğum belgesinin hazırlandığı il olan Amasya son bir yılda âdeta cezalandırılmıştır.

Son bir yıl içinde şehit olan Amasyalı asker ve polislerimizin isim ve unvanlarını almak için Valiliği aradık ve talepte bulunduk. Bir gün sonra dönüş yaptılar ve “İçişleri Bakanlığının şu şu sayılı genelgeleriyle şehitler hakkında bilgi vermemiz yasak.” dediler. Buradan İçişleri ve Millî Savunma Bakanlarına ayrı ayrı soruyorum: Gerçekten şehit bilgilerinin verilmemesi konusunda genelge yayınladınız mı? Bu doğru ise milletin şehitlerini niçin millettten gizliyorsunuz, amacınız nedir?

Değerli milletvekilleri, şayet, şehit isimlerinin verilmemesi bilgisi doğruysa çok yakında hükûmet konaklarının girişinde sağda ya da solda düzenlenen ve şehit resimlerinin bulunduğu şehitler köşesi de panolardan indirilecek demektir. Ne yazık ki övünç kaynağı olan şehitlerimizi gizler duruma düşürülmüşüz. Oysa şehit isimlerini istememdeki amaç, sizlere buradan son bir yıldaki Amasya şehitlerinin isimlerini tek tek okuyup yüce kürsüden yâd etmek istememdi. Ancak Amasya Valiliğinin isimleri verememesi sonucu şehitlerimizin isimlerini sizlerle paylaşamıyorum. Yüce kürsüden tüm şehitlerimize ülkemize verdikleri hizmet ve ömürleri için sonsuz şükranlarımı sunuyorum, hepsini rahmetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde terör hâlen devam etmekte, her gün şehit haberleri gelmekte ancak yandaş medya ve iktidar, bunun suçlusu sanki Cumhuriyet Halk Partisiymiş gibi algı yaratmaya çalışmaktadır. Gerek iktidar gerekse yandaş medya ne kadar iftira atarsa atsın halkımızı kandırma ve böyle asılsız bir olaya inandırma imkânı bulamayacaklardır. Çünkü, milletimiz, bu ülkeyi kuran parti olan Cumhuriyet Halk Partisinin bu ülkeyi bölmek isteyen terör örgütleriyle hiçbir bağlantısının olmadığını çok iyi bilmektedir. Yine, milletimiz, çözüm süreci adı altında Habur'da seyyar mahkeme kuranların kim olduğunu çok iyi bilmektedir; Oslo'da, Dolmabahçe'de terör örgütüyle masaya oturup protokol yapanların kim olduğunu çok iyi bilmektedir. İmralı'ya heyetler göndererek görüşme yapanları ve bunun için talimat verenleri, Abdullah Öcalan'a övgüler dizenleri milletimiz çok iyi bilmektedir. Milletimiz, terör örgütüne tırlarla silah gönderenleri de çok iyi bilmekte ve tanımaktadır. Ayrıca, milletimiz, Türkiye'yi on dört yıldır kimin yönettiğini ve on dört yıldır kimin terörü önleyemediğini, kimlerin teröre yardım ve yataklık ettiğini de gayet iyi bilmektedir.

Buradan, Cumhuriyet Halk Partisi ile PKK terör örgütünü yan yana göstermeye çalışanlara seslenmek istiyorum. Derhâl bu tür terbiyesizce ve ahlaksızca söylemlerinizden vazgeçin. Teröre destek verenleri görmek istiyorsanız dönüp aynaya bakın.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tuncer.

Gündem dışı üçüncü söz, Dünya Mülteciler Günü münasebetiyle söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin'e aittir.

Buyurun Sayın Yılmaztekin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin'in, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 21 Haziran Dünya Mülteciler Günü münasebetiyle söz almış bulunmaktayım.

Sizlerin de malumunuz olduğu üzere, günümüz dünyasının en önemli sorunlarından biri göç ve mülteci sorunudur. Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarının yıkıcı etkileriyle başlayarak, son yüzyılda yaşanan her sosyal ve politik hadise göç ve mülteci sorununun katlanarak küresel bir sorun hâlini almasına neden olmuştur. Özellikle de dünyanın son yirmi beş yıl boyunca içerisinde bulunduğu toplumsal ve siyasal bunalım, belli bazı coğrafyaların dışında dünyayı yaşanılmaz bir hâle getirmiştir. Körfez Savaşı, Bosna katliamı, Afganistan ve Irak müdahalesi, Arap Baharı, Suriye iç savaşı, Afrika'daki yoksulluk ve açlık derken kendi kaderlerine terk edilen insanlar bulundukları bölgeleri terk etmeye mecbur kalmışlardır.

Suriye özelinde, Orta Doğu genelinde yaşanan trajedi ise insanlık tarihinin en büyük felaketlerinden biri olarak dünyaya çok ciddi sorumluluklar yüklemektedir. Gerek stratejik konumumuz gerek tarihi ve kültürel bağlarımız itibarıyla bu sorumluluktan en büyük pay, tarih boyunca her medeniyete beşiklik etmiş olan bu vatana ve onun evlatlarına nasip olmuştur. Ancak ne yazık ki dünyanın gözünü kapadığı, kulağını tıkadığı, sırtını döndüğü bu trajediye en gür sesle karşılık veren Türkiye bile kendi içerisinde konuya siyasi bir bütünlük içerisinde yaklaşamamaktadır. Öyle ki Suriyeli mülteciler konusu Türkiye siyaseti içerisinde AK PARTİ iktidarının mahiyetinde bir sorun olarak kabul edilmeye başlanmış ve 7 Haziran öncesi, hepimizin malumu olduğu üzere, iktidarın el değiştirmesi durumunda sığınmacıların Suriye'ye gönderileceği talihsiz propagandası defalarca yapılmıştır.

Meseleye ulus devlet kafasıyla yaklaşanların, tarihi 1923 itibarıyla okuyanların, biz sırtımızı döndükten sonra Orta Doğu'nun nasıl talan edildiğini ve bir damla kanın bir damla petrolden daha değersiz telakki edilerek insanların namuslarına nasıl girildiğini göremeyenlerin bizi anlamalarını ve arkamızda durmalarını elbette beklemiyoruz. Emniyet teşkilatı yüz yetmiş bir yıllık, Yargıtay ve Danıştay yüz kırk sekiz yıllık olan bir devletin doksan üç yıllık bir tarihten ibaret olduğunu zannedenlerle ortak paydamızın olacağını zaten düşünmüyorum. Ancak, biz yine de telkin etmekle, anlatmakla ve anlaşılmayı beklemekle mükellefiz.

Biz Suriye'de varız, bundan sonra da olacağız. Biz Irak'ta, Mısır'da, Filistin'de, Tunus, Libya, Cezayir'de, Balkanlarda, hatta Somali'de ve Afrika'da da vardık, yine olacağız. Efendim, “Suriye’de ne işiniz var.”, “Orta Doğu bataklığından çekilin.” gibi yaklaşımlar öteki kulağımızdan çıkmak için bir kulağımıza giremeyecek kadar nitelsiz, derinliksiz ve değersiz yaklaşımlardır. Orta Doğu insanının canı, malı, namusu gasbedilirken, kundaktaki bebekler, okuldaki çocuklar, hastanelerdeki insanlar katledilirken dünyanın içerisine düştüğü acizyet, gün gelecek, bizim bu kararlılığımız ve inancımız karşısında diz çökecektir.

Değerli milletvekilleri, artık kendimizi olduğumuz gibi görmenin, son on beş yılda kazandığımız öz güvenin bilincinde olarak tarihsel birikimimize sahip çıkmanın ve yola böyle devam etmenin vakti gelmiştir. Bakınız, Osmanlı'nın çökmesiyle dünyadaki denge mekanizması dağılmış ve insanlık tarihinin en büyük zulümlerine giden yollar 1900'li yıllardan itibaren açılmaya başlamıştır çünkü tarih boyunca Osmanlı, gücünü zulmetmek için değil, adaleti sağlamak için kullanmıştır. Bugün dünya üzerinde gücünü adalet ve merhamet için kullanacak yegâne topluluk yine bu coğrafyadadır ve bu topraklardadır. Suriyeli muhacir kardeşlerimize karşı sergilediğimiz ev sahipliği bunun bir göstergesi değil midir? Harran'da 31 bin, Akçakale'de 75 bin olmak üzere vekili olduğum Şanlıurfa genelinde 700 bin sığınmacıya ev sahipliği yapmak iddia ettiğimiz değerlerin bir tezahürü değil midir? Vatanlarından koparılan, türlü işkencelere maruz kalan ve sırtını bize dayamaktan başka alternatifi olmayan muhacirlerin ve nice mazlumların bizlerden, bu kadim medeniyetten beklentisi sinekleri öldürmemiz değil, bataklığı kurutarak yaşanılır bir hâle getirmemizdir. Ben inanıyorum ki bu muhacir-ensar bilinci var oldukça Türkiye olarak bu sıkıntıların üstesinden geleceğiz, mazlumun yanında ve zalimin karşısında dimdik durmaya devam edeceğiz.

Temennimiz odur ki bir dahaki Dünya Mülteciler Günü'nde dünya daha yaşanılır ve daha adil bir hâle gelir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaztekin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, sayın hatip, Sayın Yılmaztekin yaptığı konuşmasında seçimlerden önce Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının kullandığı bir ifadeyi çarpıtarak Suriyeli sığınmacıların tamamının geri gönderileceğini ifade edip üzerine kurduğu tüm cümlelerde “1923 gözlüğüyle görmek” ve benzeri ifadelerle grubumuzu cevaba muhtaç bir şekilde itham etmiştir. Uygun görmeniz durumunda cevap hakkı kullanacağız.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grubumuz adına Sayın Mahmut Tanal konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurunuz.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin'in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında CHP Grup Başkanı ve Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; bizim, Türkiye’de sığınmacıları durdurmamızın tek yolu, Türkiye eğer gerçekten İran’la, Suriye’yle, Rusya’yla ilişkileri düzeltmek istiyorsa meşru Suriye rejimi Esad’la ilişkileri bu ülke düzeltmek zorunda. Eğer düzeltilmezse Suriye’nin nüfusu olduğu gibi gayet rahat Türkiye’de.

Değerli arkadaşlar, şu anda, Şanlıurfa’da aileler yıkılıyor. Mesela, örnek söyleyeyim ben size, Harran Belediye Başkanı ikinci evlilik yapmış, kendi yaşından çok küçük Suriyeli bir kıza evlenmiş durumda. Bakın, örnek söylüyorum ben size.

İki: Aynı şekilde Şanlıurfa’da Suriyelilerin iş yeri açtığı yerlerin hiçbirisi vergi vermiyor, bizim vatandaşımız vergi veriyor. Gayet rahat, Şanlıurfa’da eğitim alanında, yoksulluk anlamında... Orada daha doğrusu Suriye’den gelen avukatlar mesele. Avukatlar orada iş takibi yapıyor, nasıl yapıyor? Kurdukları sosyal medya üzerinde oradaki işleri direktmen Göç İdaresi İl Müdürlüğüne gitmeksizin oradaki avukatlar tarafından iş takip ediliyor. Yani hatta bunun daha ötesi, bizim Uluslararası Koruma Kanunu’nun 54’üncü maddesi uyarınca geri gönderme merkezlerinde devlet aleyhine veya terörle ilgili suçlanan birileri varsa direktmen nasıl geri gönderiyorsak bunlar cumhuriyet savcılıklarına teslim edilmeksizin terör örgütlerinin üyelerinin tamamı, IŞİD çetelerinin tamamı soruşturma yapılmaksızın geri gönderiliyor. Ne oldu? Niğde’deki IŞİD terör örgütünün oradaki katliamıyla ilgili terör örgütü üyeliğinden dolayı kişiler cezalandırılmadı, kamu görevlisini öldürmesi nedeniyle ceza verildi. Bu şunu gösteriyor: Siyasi iktidarla IŞİD el ele devam ediyor değerli arkadaşlar. Bu, politikaya zarar verir; bu politika sürdürülemez...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – ...dış politika bu anlamda hem içeride ve hem dışarıda iflas etmiş durumda. Bunun yolu bu şekilde... Gerçekten artık sığınmacı anlamında kendi vatandaşlarımıza yardımımız olamıyor... Sığınmacılara günde 3 TL para veriliyor, 3 TL. 3 TL’yle bir sığınmacı nasıl geçimini yapacak?

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Teşekkür eder, saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, az önceki konuşmacı sataşmadan söz alarak kürsüye çıktı, ancak gördüğünüz gibi tekrar bize sataşma yapmak suretiyle sadece gelecek olan kanunu geciktirmek maksatlı olarak bu açıklamaları yaptı.

BAŞKAN – Hangi cümlesiyle sataştı Sayın Turan?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Söyleyeceğim.

Cevap vermeye gerek duymuyorum. Israrla şimdiye kadar hangi insanların, hangi örgütlerin AK PARTİ’yle, Hükûmetle IŞİD’in ortak olduğunu söylediğini herkes biliyor, tekrar teyit etmiş oldu.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Söz talep etmiyorsunuz, tutanaklara geçmiştir.

Peki, teşekkür ederim Sayın Turan.

İç Tüzük’ün 59’uncu maddesine göre yapılan gündem dışı konuşmalar sona ermiştir.

Şimdi, elektronik sisteme girerek söz isteyen sayın milletvekillerinden ilk 15’ine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Söz verme işlemini başlatıyorum.

Sayın Bektaşoğlu...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu’nun, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanından, bu sene fındık üreticisi için neler yapılacağını, neler yapılmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Tarım Bakanına sormaktan bıktım, o da sağ olsun cevap vermemekte ısrarlı ama ben yine de her fırsatta soru, hatta yeri gelince de hesap sormaya devam edeceğim.

Sayın Bakan, geçen yıl fındığın 15 liradan 8-9 liraya düşmesine göz yumdunuz. Uluslararası fındık baronları ve onların yerli iş birlikçilerinin belirlediği piyasa koşullarında üreticiyi mağdur ettiniz. Söz verdiğiniz hâlde piyasaya müdahale etmediniz. Meğer blöf yapmışsınız. Şimdi, bir ay sonra yeni sezon başlıyor. Bu sene fındık ve üreticisi için ne yapacaksınız, ne yapmayacaksınız? Daha önceki yıllarda Türkiye’den fındık alan ama geçen yıl sayenizde sektörü ele geçirerek ihracatçı olan firmanın ekmeğine fındık kreması sürmeye devam mı edeceksiniz? Sizi fındığın Bakanı olmaya davet ediyorum. Sizi tüm fındık üreticilerine şikâyet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu.

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu’nun, Bursa’da Osmangazi Şehit Bahadır Aydın ile Karacabey Şehit Bahadır Tayfur Okullarında imam-hatip sınıfları açılmasına karşı çıkan velilerin iradelerinin yok sayıldığına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanı okulların dönüştürülmesiyle ilgili olarak her defasında öğrencilerin ve velilerinin görüşlerinin alındığını söylüyor fakat geçen hafta, özellikle karne günü dolaştığımızda Bursa’da hem Osmangazi Şehit Bahadır Aydın hem Karacabey Şehit Bahadır Tayfur okulunda imam-hatip sınıfları açılmasına her görüşten velinin karşı çıktığını ve ikisinde de 3 bine yakın imza toplandığını burada özellikle belirtmek istiyorum. Her defasında milletin iradesinden bahseden iktidar “Okulumu dokunma!”, “Öğretmenime dokunma!” diye haykıran, hatta ağlayan bu küçücük çocukların ve onların velilerinin iradesini neden yok saymaktadır, onlar millet değil midir diye soruyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, Niğde’de yaşanan sulama suyu sorununa ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde ilinde sulama suyu önemli bir sorundur. Niğde ili Bor ilçesi Karanlıkdere köyünde Yarıdaşı mevkisi ve Alıç mevkisinde bulunan dereler için gölet yapılması istenmektedir. Karanlıkdere köyünün

2,5 kilometre kuzeydoğusunda gölet yeri belirlenmiş, hâlen bu göletin yapımına başlanmamıştır. Niğde’de yer altı suları elektrik yardımıyla çıkarılmakta, böylece de yer altı suları çıkarıldıkça da su giderek derine doğru gitmekte ve sulama suyu sorunu önemli bir sorun olarak bulunmaktadır. Bunun yerine şu anda doğal akan kaynak sularının değerlendirilmesi ve buralara göletlerin yapılarak bir an önce sulama suyuna köylülerimizin, çiftçilerimizin kavuşması için hareket edilmesi gerekiyor. Bu bağlamda, Karanlıkdere köyünün yanındaki Tepeköy’de de geçmişte yapılmış künklerde meydana gelen patlamalardan dolayı yurttaşların içme suyuyla ilgili şikâyetleri vardır, içme suyu künklerinin de bir an önce değiştirilmesi istenmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

4.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı’nın, son zamanlarda Cumhuriyet Halk Partisine yönelik sistematik saldırılar yapıldığına ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; son zamanlarda Cumhuriyet Halk Partisine yönelik sistematik saldırılar yapılmaktadır. Düzce’de İl Başkanımıza, Çorum’da merkez ilçe başkanımıza ve milletvekillerimize yapılan saldırılar AKP’nin Cumhuriyet Halk Partisinden ne kadar çok korktuğunun açık bir göstergesidir. Evet, AKP CHP’den korkmakta haklıdır çünkü laik cumhuriyeti yıkmak isteyenlerin önündeki en önemli engel Cumhuriyet Halk Partisidir. AKP, bu korkak ve iğrenç saldırılarla bizi yıldıracağını sanıyorsa zavallı bir ruh hâlinindedir. AKP şunu unutmasın ki: “Ekilir ekin geliriz/ Ezilir un geliriz/ Bir gider bin geliriz/ Bizi vurmak kurtuluş mu?” (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanal...

5.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, Can Erzincan TV’nin kapatılması işleminden vazgeçilmesini ve halkın bilgilenme hakkının sağlanmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

MAHMET TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakanlar da buradayken... RTÜK tarafından Can Erzincan TV’ye kapatılması hususunda yazı gönderilmiştir. Televizyonun kapatılması düşüncüyü açıklama özgürlüğüne, ifade özgürlüğüne, basın özgürlüğüne, çalışma barışının özgürlüğüne, halkın öğrenme ve bilgilenme hakkına aykırıdır; aynı zamanda tekelleşme ve kartelleşmeyi getirmektedir; bu, şeffaflığı engellemektedir. Bu sebepten dolayı, hukuki olmaksızın siyasi nedenlerden dolayı bu kapatma işleminden vazgeçilmesini, halkın öğrenme hakkının, halkın bilgilenme hakkının sağlanmasını talep ediyorum.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Kara...

6.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara’nın, Antalya-Serik-Manavgat sınırında Köprüçay üzerinde yapılan HES’in doğaya ve insanlara verdiği zararlara ilişkin açıklaması

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Antalya-Serik-Manavgat sınırında Köprüçay üzerinde yapılan HES’ten dolayı balık ölümleri meydana gelmiştir. Aynı zamanda, Hükûmeti binlerce dönüm arazinin ve halkın içme suyu olarak da kullandığı can damarı olan Köprüçay üzerindeki bu katliamı durdurmaya çağırıyoruz. Aynı şekilde İbradı ve Alakır üzerinde de yapmaya çalıştıkları HES’lerin doğaya ve insana zararlı olduğu ortadadır.

Daha önce söz verdiler, sözlerini tutmaya çağırıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan...

7.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin halkının, Cerattepe'de sürdürülen hukuk mücadelesine yönelik olarak Rize İdare Mahkemesinde devam eden davadaki bilirkişi raporlarını tanımadığına ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Cerattepe'de sürdürülen hukuk mücadelesine yönelik olarak Rize İdare Mahkemesindeki dava devam etmektedir. Rize İdare Mahkemesinde belirlenen süreçte bilirkişi raporlarını vermiştir, ne yazık ki bilirkişi raporları “kes, kopyala, yapıştır” yöntemiyle düzenlenmiş olan raporlardır, herhangi bir şekilde bilimsel gerçeklerden uzaktır. Davalı şirketin veya davacı şirketin avukatları bu şekilde bir rapor düzenlemiş olsaydı ancak bu kadar subjektif bir rapor düzenlerlerdi.

Şunu ifade etmek istiyoruz: Yargılama süreci devam etmektedir. Bu raporların Artvinlilerin nezdinde bir çöp kadar değeri yoktur. Bu raporları yırtıp atacağız Meclis kürsüsünden. Önümüzdeki günlerde Cerattepe'de yapılmak istenen hukuk dışı tecavüzü kesinlikle engelleyeceğiz. Artvin halkı bu raporları tanımamaktadır, bunu bir kere daha yüce Parlamentoda Türkiye kamuoyuna ifade etmekten onur duyuyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Yarayıcı...

8.- Hatay Milletvekili Hilmi Yarayıcı'nın, yargının her gün yeni hukuk cinayetlerine imza attığına ilişkin açıklaması

HİLMİ YARAYICI (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidarın emir erine dönüştürülen yargı her gün yeni hukuk cinayetlerine imza atmaktadır. Bunun son örneği, ifade özgürlüğüne destek amacıyla Özgür Gündem gazetesinde nöbetçi genel yayın yönetmenliği kampanyasına katılan Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı, Sınır Tanımayan Gazeteciler Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu ve yazar Ahmet Nesin, “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla tutuklanmıştır.

Dün yeni bir hukuk katliamına daha tanık olduk. Ana muhalefet liderine mermi atanlar serbest bırakılıyorsa, İstanbul'un orta yerinde kendileri gibi yaşamayan insanların yaşam alanlarını, iş yerlerini basıp ölümlle tehdit eden insanlar serbest bırakılıyorsa, öte yandan çocuk yaştakilere terör suçlamasından dava açılıyor gazeteciler tutuklanıyorsa orada adaletten değil olsa olsa hukuk cinayetinden söz edilir. Gazetecilik suç değildir.

BAŞKAN – Sayın Arık...

9.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Bolu Milletvekili Tanju Özcan'a yapılan saldırıyı şiddetle kınadığına ve bu toprakların zalim karşısında boyun eğmeyenlerle var olduğuna ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle Bolu Milletvekilimiz Sayın Tanju Özcan'a yapılan saldırıyı şiddetle kınıyorum. Buradan zamane Bolu beylerine sesleniyorum: Unutmayın bugün o oturduğunuz koltuklarınızda marşına dahi tahammül edemediğiniz cumhuriyet sayesinde oturuyorsunuz. Siz Bolu beyi olma konusunda ısrarcı olabilirsiniz ama hatırlatmak isterim ki bu topraklarda korkaklar ve hainler hep oldu, bu topraklar Ali Galip gibi iktidarın valilerini de, Damat Ferit gibi emperyalizmin kuklalarını da gördü. Ama unutulmasın ki bu topraklar zalim karşısında boyun eğmeyen Köroğulları, “Ferman padişahın, dağlar bizimdir.” diyen yiğit Dadaloğulları, yolundan dönmeyen Pir Sultanları ve emperyalizme karşı yedi düvelin karşısında bağımsızlık savaşı veren Mustafa Kemallerle var oldu ve var olmaya da devam edecektir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Selina Doğan...

10.- *İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın, Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı, Sınır Tanımayan Gazeteciler Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu ve Yazar Ahmet Nesin'in Özgür Gündem gazetesine destek için başlatılan nöbetçi genel yayın yönetmenliği kampanyasına katıldıkları için tutuklanmalarına ilişkin açıklaması*

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, dün Türkiye demokrasisi için ileride hatırladığımızda utanacağımız kara bir gün daha yaşandı, Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı, Sınır Tanımayan Gazeteciler Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu ve Yazar Ahmet Nesin, Özgür Gündem gazetesine destek için başlatılan nöbetçi genel yayın yönetmenliği kampanyasına katıldıkları için tutuklandılar, ellerine kelepçe takılarak cezaevine gönderildiler. O kelepçeler aslında hepimize takılmıştır.

Aynı zamanda adli tip uzmanı da olan Şebnem Korur Fincancı, son olarak, Cizre’de yaptığı incelemelerde çocuk kemikleri bulduğunu rapor etmişti. Erol Önderoğlu ise Türkiye’de hak ihlallerine ilişkin verileri tutan biriydi, son olarak Cumhurbaşkanına hakaretten dolayı dava açılan kişilere ilişkin verileri topluyordu. Ahmet Nesin ise Sivas katliamının faillerine ilişkin tespitler yapıyordu. Tüm bunlar göz önüne alındığında bu kişilerin neden tutuklandığını anlamak hiç zor değil. Kafelerde zorbalık edenler, Genel Başkanımıza kurşun atanlar tutuklanma gereği duyulmazken hak savunucuları tutuklanıyor. Elbet bu günler de geçecek ama unutulmasın ki hukuk ve demokrasi bir gün herkese lazım olacak.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

11.- *Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'in buğdayda müdahale alım fiyatlarıyla ilgili değerlendirmesine ilişkin açıklaması*

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım Bakanı Faruk Çelik, buğdayda müdahale alım fiyatının açıklanmasıyla ilgili olarak değerlendirmelerde bulunmuş ve buğdayda piyasa fiyatlarının şu anda iyi olduğunu belirtmiş, “Fiyatları takip ediyoruz, yeri zamanı gelince bu konuyla ilgili açıklamaları yapacağız.” demiş. Yeri zamanı geldi, nerede açıklamalar? Ben günlerdir borsaları ve hem de biçim yapan üreticileri köy köy, tarla tarla takip ediyorum, hâlimden memnun olanı daha görmedim. Fiyat 80 kuruştan aşağı düşüyor, üretici mutsuz, biçerdöver parasını veremiyor.

Sayın Bakan, masa başında fiyatların iyi olduğunu düşünebilirsin ama istersen gel bir üreticiyi gezelim, bakalım fiyatlar iyi mi, üretici memnun mu? İş başında gör, masa başında değil.

BAŞKAN – Sayın Benli...

12.- *İstanbul Milletvekili Fatma Benli'nin, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ilişkin açıklaması*

FATMA BENLİ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

20 Haziran Dünya Mülteciler Günü vesilesiyle söz almış bulunmaktayım. Zira dünya siyasetinin en acil çözüm isteyen sorunlarından birini mülteci sorunu oluşturmaktadır.

Yaşamı sürdürme iç güdüsü, zulümden kaçma isteği mültecileri ölümü göze aldıkları bir yolculuğa sürüklemektedir. Bu yolculuk bir tercihin değil bir zorunluluğun sonucudur. Mülteciler hakkında eleştirilerde bulunmadan önce her birimizin sadece yaşamımızı sürdürebilmek için tanımadığımız, bilmediğimiz, kendi aralarında istemeyen bir toplumda hatta dillerini dâhi bilmediğimiz bir toplumda yaşamak zorunda kalabileceğimizi düşünmemiz gerekmektedir. Türkiye, geleneksel devlet aklının sürdürülmediği iyi bir örnek olarak 3 milyondan fazla Suriyeli ve Iraklıya ev sahipliği yapmaktadır.

Ülkemizin amacı savaş koşulları yüzünden kendi ülkelerinde barınamayan kişilere insan onuruna uygun bir yaşam sağlanmasıdır. Aslında Türkiye tüm dünya ülkelerinin bu konuda sahip olduğu sorumluluğu tek başına üstlenmiş durumdadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akkuş İlgezdi...

13.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, İstanbul'un Maltepe ilçesinin Çınar Mahallesi'nde yaşayanların 132 dönümlük arazinin özelleştirilmesini protesto ettiklerine ilişkin açıklaması

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Dün Maltepe'deki halkımızla bir aradaydım. İstanbul Maltepe ilçemizin Çınar Mahallesi'nde yaşayan vatandaşlarımız seslerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığına duyurmaya çalışıyorlar. Mahalle sınırları içerisinde kalan 132 dönümlük Karayolları arazisinin özelleştirilmesini protesto ediyorlar. Elleri kalan tek yeşil alanın imara açılması “Diren Çınar” diyerek isyana götürdü onları. Hukuk mücadelesini başlatmaya hazırlanan Çınar sakinleri çocukların oynayabileceği, yaşlıların oturabileceği, halkın nefes alabileceği, herkesin spor yapabileceği ve en önemlisi bir afet anında güvenli toplanma alanı olarak kullanabilecekleri bir yeşil alan istiyorlar. Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhasseki'ye buradan sesleniyoruz. Bu alanın imara açılması olası bir depremde binlerce insanın ölümüne davetiye çıkartmak demektir. Maltepe'nin nefes aldığı önemli bir alanın yitirilmesine göz yummak havanın, suyun ve yeşilin işgaline izin vermek demektir. Bir an önce bu yanlıştan dönülerek söz konusu arazinin kamu yararına kullanılmak üzere asıl sahipleri olan halkımıza iade edilmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hüseyin Yıldız...

14.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Firuzağa'daki vatandaşların yaşam tarzına yönelik saldırıyı ve ardından yapılan eylemde polisin şiddet dolu tutumunu kınadığına ve Cumhurbaşkanının Topçu Kışlası'nı yeniden gündeme getirmesinin gündemi değiştirme çabasından başka bir şey olmadığına ilişkin açıklaması

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Firuzağa'daki vatandaşlarımızın yaşam tarzına yönelik saldırıyı ve ardından da yapılan eylemde polisin şiddet dolu tutumunu kınıyorum. Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu ortamda Topçu Kışlası'nı yeniden gündeme getirmesi ise tırmanan terörü, liselerde yükselen tepkiyi ve kötü giden ekonomiyi, gündemi değiştirerek örtme ve insanları kışkırtma çabasından başka bir şey değildir. Bu milleti bu küçük hesaplarla bölemeyeceksiniz.

Bu dönemde bizim hep beraber hem turizmi hem de ekonomiyi canlandırmamız gerekirken Sayın Cumhurbaşkanı ne hikmetse ötekileştirerek insanları birbirine düşürüyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Hakverdi, buyurunuz.

15.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Mardin'de yaşanan elektrik ve sulama sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta Mardin'de ziyaretlerde bulunduk ve Mardin'e maalesef, kırk sekiz saatte yalnızca üç saat elektrik verilebiliyor ve bu verilen elektrik de tek faz olarak veriliyor. Bu sebeple birçok cihaz çalışmıyordu, kuyulardan sular çekilemediği için de çiftçiler sulama yapamıyordu ve yine mahsuller burada perişan olmuştu. Geçen hafta okullar açıkken de eğitim verilemiyordu çünkü okullara su basılamıyordu elektrik olmadığı için.

Sayın Enerji Bakanımız, buradan size sesleniyorum: Bu sorun, sizin çözmekle mükellef olduğunuz bir sorundur. Lütfen bu sorunu çözün ve o koltuğa akrabalık ilişkisiyle gelmediğinize zor da olsa biz inanmak istiyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Hakverdi.

Birer dakikalık konuşmalar sona ermiştir.

Şimdi, söz isteyen sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

İlk söz Sayın Erkan Akçay'ın.

Buyurunuz Sayın Akçay.

16.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, Dünya Mülteciler Günü. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinin raporuna göre, dünya genelindeki mülteci sayısı 21 milyonu aşmıştır. Dünyadaki mültecilerin yaklaşık yüzde 23'ü, 4 milyon 900 bini Suriye kaynaklıdır. Suriye'deki iç savaş kaynaklı mülteci sorunu ülkemizi de çok derinden etkilemektedir. Ne yazık ki ülkemizdeki mülteci sorunu giderek çetrefilleşmekte ve deyim yerindeyse çatallaşmaktadır. Türk milleti, alicenap ve misafirperver bir millettir; sofrasını paylaşmaktan hiçbir zaman kaçınmaz ve mağdurları kucaklamaktan da memnun olur, tarihî geçmişi de bunun yüzlerce örneğiyle doludur. Ancak, kontrol altına alınamayan, makul sınırları aşan mülteci sayısı sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel sorunlara yol açmaktadır. Bu sorun alanlarından biri de asayiş ve güvenlidir. Bilimsel araştırmalar, Suriyelilerin demografik verileri, ilin sosyal dokusundan farklılaştıkça yerel halkın Suriyelileri tehdit olarak görme ve güvensizlik hissini arttırdığına dikkat çekmektedir; yapılan bilimsel araştırmalar, raporlar bu şekilde ifade ediyor. Bu durum, bazı illerde etnik ve mezhebi kutuplaşmaları körüklemeye potansiyeline de sahiptir. Mülteci sorunu bir dış politika aracı olmanın ötesinde ülkemizde önemli sosyolojik ve demografik sorunlara gebedir. Hükûmet, mülteci sorununu tüm yönleriyle analiz edip muhtemel sorunlar ortaya çıkmadan çözüm üretmek zorundadır.

Ülkemizdeki mülteci sorunu sağlık sektörüne de sirayet etmiştir. Ülkemizdeki mülteciler merdiven altı klinikler açarak sağlık sektöründe de faaliyet göstermeye başlamışlardır. Bu kliniklerde sahte diplomalarla çalışanların olduğu da iddia edilmektedir. Merdiven altı sağlık hizmetleri ülkemizde genel toplum sağlığını da tehdit ediyor. Hükûmetin bu yönde bir inceleme ve çalışması var mıdır merak ediyoruz. Eğer yoksa Hükûmet yabancı hekim politikası doğrultusunda bu kliniklere göz mü yummaktadır?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

İkinci söz, Sayın Çağlar Demirel'indir.

Buyurunuz Sayın Demirel.

17.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ve Özgür Gündem gazetesine destek için başlatılan kampanyaya katılan yazar ve aktivistlerin tutuklanmalarının Türkiye'nin büyük bir ayıbı olduğuna ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

20 Haziran -dün- Birleşmiş Milletlerin 1951 yılında mültecilerin hukuki durumuna dair sözleşmesinin kabul edildiği gün olarak belirlenmişti ama bugün, ülkemizde baktığımızda çatışmaların ve savaşın olduğu dünyada çok az yer vardır ve bunlarla birlikte mülteci sayısının gittikçe arttığı,

insanların savaştan ve çatışmalı ortamlardan başka ülkelere göç etmesi ve mülteci konumunda çalışmasını Türkiye’de ağır bir şekilde görüyoruz. Burada hem yaşanan iç göçle hem de dışarıdan gelen, özellikle Suriye’de yaşanan savaştan kaynaklı gelen mültecilere yönelik, en az 3 bini aşkın bir mülteci olmasına rağmen, bunların çok azının AFAD kamplarında barındırıldığını ve AFAD kamplarında yer aldığını biliyoruz ama orada da yaşanan haksız, hukuksuz uygulamaların, şiddet ve yaşam şartlarının koşullarının çok kötü olduğunun yapılan incelemeler sonucunda da açığa çıktığını bir kez daha vurgulamak istiyorum. O yüzden Dünya Mülteciler Günü’nde savaştan ve çatışmadan uzak, barışın ve özgürlüğün olması gerektiği temelini bir kez daha yinelemek istiyorum.

Ayrıca dün, gerçekten, Türkiye açısından -nasıl söyleyeyim- insan hakları açısından, Türkiye’nin geleceği açısından utanç duyulacak bir süreçle karşı karşıya kaldık. Biliyorsunuz, Özgür Gündem gazetesinin yayın yönetmenliği için bir günlük dayanışmadan kaynaklı; yazarlar ve aktivistler, bunlar oraya destek amaçlı gittiklerinde ne yazık ki kelepçelenerek cezaevlerine gönderildi. Bu, Türkiye’nin büyük bir ayıbıdır. Türkiye’de özelde, barıştan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Demirel, buyurunuz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sadece Özgür Gündem gazetesiyle dayanışma amaçlı gidenler; Sayın Şebnem Korur Fincancı ve Ahmet Nesin ile Erol Önderoğlu’nun örgüt propagandası yapmak iddiasıyla tutuklanmaları ve kelepçelenmeleri Türkiye’nin geldiği durumu bir kez daha ortaya koymaktadır. Biz, aslında, bu yaşanan durumun yaşanan diğer süreçlerden de bağımsız olmadığını bir kez daha görüyoruz ve bu bahsettiğimiz özelde, akademisyenler, yazarlar, normal sıradan insanlar değil, yıllarca insan hakları savunuculuğu yapmış ve birçok alanda görev almış, sivil toplum örgütlerinde görev almış insanlardır. Sadece bir günlük bir dayanışmayla insanlar cezaevlerine bırakılıp kelepçeleniyorsa bu, Türkiye açısından, dünya cephesinden de baktığımızda bir utanç tablosudur. Evet, bunların geçmişleri var çünkü bunlar barış ve özgürlük için mücadele ettiler.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

Üçüncü söz Sayın Özgür Özel’in.

Buyurunuz Sayın Özel.

18.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü’ne, Elâzığ’da meydana gelen kazada 9 mevsimlik tarım işçisinin hayatını kaybettiğine, 2’sinin de ağır yaralandığına, 24’üncü Dönemde görülebilen bu konuyla ilgili Meclis araştırması komisyonu raporunun ele alınması gerektiğine ve İlhan Selçuk’un ölümünün 6’ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın grup başkan vekillerinin de dile getirdiği gibi, dün Dünya Mülteciler Günü’ydü ve Türkiye, insanlık tarihinin, özellikle yakın tarihimizin en büyük göçlerinden, göç dalgalarından ve mülteciler açısından en büyük dramlarından bir tanesini yaşamaktadır.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak parti grubunda oluşturduğumuz Göç ve Göçmen Sorunlarını İnceleme Komisyonumuz tarafından dün basınla ve kamuoyuyla paylaşılan “Sınırlar Arasında-İnsanlık Snavından İnsanlık Dramına” adını verdikleri ve yaptıkları tüm çalışmaları, raporlarını kitaplaştırdıkları bir çalışmayı kamuoyuyla paylaştılar. Bunun hem Arapça, hem İngilizce olarak hem mültecilere hem de mülteci sorununun ortakları arasında olması gereken ve birlikte çözüm aramız gereken ülke parlamentolarıyla bu raporu paylaşacağız. Bugün yine bir grubun getirmiş olduğu grup önerisinde de mülteci meselesiyle ilgili olarak grubumuzun görüşleri ifade edilecek.

Mevsimlik tarım işçileriyle ilgili, dün Elâzığ'da yine bir kaza oldu ve 9 işçi hayatını kaybetti, 2 mevsimlik tarım işçisi de ağır yaralı. Hepimiz hatırlayacağız, Temmuz 2015'te Manisa'da 15 işçi ve Kasım 2014'te Isparta'nın Yalvaç ilçesinde 17 işçi hayatını kaybettikten sonra Meclis gündemine grubumuz tarafından defalarca önerilen bir araştırma komisyonu nihayet 11 Kasım 2014 günü kurulmuştu. Çalışmalarına 13 Ocak 2015'te başlayabilen, Mart 2015'te bitirilen Meclis araştırma komisyonu raporu maalesef 24'üncü Dönem çalışmalarının sona ermesi yüzünden ele alınamamıştı.

Ben tüm parti gruplarını, iktidar partisini ve sayın milletvekillerini 24'üncü Dönemdeki bu Meclis araştırma komisyonu raporunun bir özel gündemle ele alınacağı ve ilgili bakanlıkların buradaki çözüm önerilerini değerlendirerek mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına çözüm getirilecek ve hayatını kaybeden çok sayıda tarım işçisinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - ...bundan sonraki süreçte benzer ölümlü kazalara ve benzer dramlara sebebiyet vermeyecek şekilde 24'üncü Dönem raporunun Meclis tarafından ele alınması gerektiğini düşünüyor, bu konuda Mecliste gündeme getireceğimiz, önümüzdeki günlerde Meclis gündemine önereceğimiz böyle bir çalışmanın siyasi partiler tarafından destekleneceğini ümit ediyoruz.

Ayrıca, İlhan Selçuk 21 Haziran 2010'da hayatını kaybetmişti. Biliyorsunuz, İlhan Selçuk Ziverbey Köşkü'nde 12 Eylül darbecileri tarafından işkenceden geçirilirken bunu Türkiye'ye ihbar etmişti yazılarının ilk harfleriyle ve maalesef Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından da ölmeden önce bir terör örgütü üyeliğiyle suçlanıyordu. O gün taşeron üst işveren ilişkisi içinde oldukları kişilerle yaşadıkları çelişkiden sonra o gün İlhan Selçuk'a terörist diyenlerin bugün Mecliste onun manevi huzurunda özür dilemeleri gerektiğini söylüyor ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Son söz Sayın Bülent Turan'ındır.

Buyurunuz Sayın Turan.

19.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'ne ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Malumunuz dün Dünya Mülteciler Günü'ydü. 65 milyondan fazla insan bugün bütün dünyanın gözü önünde gerçekleşen katliamlar ve zulümler yüzünden vatanından mahrum, uzak yaşamaktalar. Bu sayı geçen yıl 5 milyon daha arttı. Bu da gösteriyor ki mülteci meselesi insani krizlerimiz arasında maalesef birinci sırada. Bu sorun siyasi bir sorun değil, bu sorun insani bir sorun. Mültecilerin umutla bakabildikleri bir dünya inşa etmek hepimizin ortak sorumluluğu. Şükürler olsun ki bir siyasetçiden öte, Türkiye Cumhuriyeti'nin onurlu bir vatandaşı olarak ülkemizin mültecilere karşı bakış açısı ve mülteci politikası bizleri gururlandırıyor. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki en büyük göç dalgasının neden olduğu insani dram karşısında Türkiye üzerine düşeni yapmaya çalışmaktadır. Birleşmiş Milletler raporuna göre Türkiye, en çok mülteci barındıran ülke durumundadır.

Bu vesileyle, Dünya Mülteciler Günü'nün bütün insanlığa sorumluluklarını hatırlatmasını diliyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır; ayrı ayrı okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Hatay Milletvekili Mehmet Necmettin Ahrazoğlu ve 19 milletvekilinin, Hatay ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/235)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

“Hatay ilinin sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi” amacıyla Anayasa’nızın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz.

1) Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	(Hatay)
2) Oktay Vural	(İzmir)
3) Erkan Akçay	(Manisa)
4) Baki Şimşek	(Mersin)
5) Mustafa Mit	(Ankara)
6) Mehmet Parsak	(Afyonkarahisar)
7) Deniz Depboylu	(Aydın)
8) İsmail Faruk Aksu	(İstanbul)
9) Arzu Erdem	(İstanbul)
10) Kamil Aydın	(Erzurum)
11) Saffet Sancaklı	(Kocaeli)
12) Erkan Haberal	(Ankara)
13) Fahrettin Oğuz Tor	(Kahramanmaraş)
14) Seyfettin Yılmaz	(Adana)
15) Zühal Topcu	(Ankara)
16) Mehmet Erdoğan	(Muğla)
17) Kadir Koçdemir	(Bursa)
18) Zihni Açıba	(Sakarya)
19) Ruhi Ersoy	(Osmaniye)
20) Erhan Usta	(Samsun)

Gerekçe:

Hatay ili, 2014 yılı itibarıyla 1 milyon 519 bin 836 nüfusa sahip ülkemizin en kalabalık 13’üncü şehri olup doğusunda ve güneyinde Suriye, batısında Akdeniz, kuzeybatısında Adana, kuzeyinde Osmaniye ve kuzeydoğusunda Gaziantep bulunmaktadır.

1970'lerde İskenderun'da, Türkiye'nin üçüncü demir çelik fabrikası olan İskenderun Demir ve Çelik AŞ'nin kurulmasıyla ilin sanayi potansiyeli iyice gelişmiştir ve yan sanayilerin de gelişmesini sağlamıştır. İskenderun Körfezi, bugün en büyük demir çelik işleme ve üretim yeri hâline gelmiştir, Ancak yüksek sanayi istihdamına rağmen Hatay, 2013 verilerine göre yüzde 12,2'yle Türkiye'deki 70 ilden daha yüksek bir işsizlik oranına sahiptir.

Yoğun tarımın yapıldığı Amik Ovası'nda yazın kuraklık, kışın ise sel baskınları ile verim alamayan çiftçilerin yaşadığı sorunlar ve Hatay genelindeki tüm çiftçilerin sulama için kullandığı elektrik enerjisi ve üretim girdisi olarak kullanılan akaryakıt maliyetlerinin yüksek olması büyük sıkıntı yaşanmasına neden olmaktadır.

İlimizde ihracata yönelik lojistik sektöründe sorunlar yaşanmaktadır. Cilvegözü ve Yayladağı sınır kapılarının kapanması nedeniyle kara yoluyla yapılan ihracat tamamen durma noktasına gelmiştir ve geniş bir coğrafyada rekabet gücü kaybedilmiştir. Lojistik sektöründeki sorunlar için geliştirilen Ro-Ro taşımacılığı da sorunları gidermede yeterli olmamaktadır.

İlimizde başta sanayi olmak üzere, üretim yapan KOBİ'leri ve genel olarak ticareti olumsuz etkileyen elektrik kesintilerinin azaltılması için enerji dağıtımı ve elektrik altyapısının güçlendirilmesi gerekmektedir.

Suriye'deki iç savaş ve beraberinde meydana gelen siyasi göç, Suriye'ye sınırı olan bölge coğrafyasını yakından etkilemiştir. BM öngörüsüne göre, Suriye'ye komşu ülkelerde mülteci sayısının 5 milyona yaklaşacağı ve Türkiye'de de bu sayının 2,5 milyonu aşacağı tahmin edilmektedir. Şu anda kamplarda yaklaşık 300 bin Suriyeli sığınmacı, devletimizin sağladığı imkânlarla barınmaktadır. Sığınma kampları dışında da yüz binlerce insan ülkemizde barınmaktadır. Suriye'yle sınırı bulunan Şırnak, Mardin, Şanlıurfa, Gaziantep ve Kilis illerimiz arasında en uzun kara sınırı 276,9 kilometreyle (yüzde 31,5) Hatay iline aittir. Bu nedenle Suriye'deki iç karışıklıklardan en çok etkilenen illerimizin başında Hatay gelmektedir.

Suriyelilerin geçişi sırasında ülkeye kaçak mal girişi de olmaktadır. Hatta, Suriyelilerin bir kısmı düzenli bir şekilde ülkeye kaçak mal girişiyle uğraşmaktadır. Bu şekilde getirilen çok çeşitli mallar ya sokaklarda ya da açtıkları iş yerlerinde satılmaktadır. Bu durum ilçe halkını olumsuz etkilediği için konuya ilişkin önlemlerin alınması bir gerekliliktir.

Kentler kaldıramayacağı bir nüfus karşısında belediye hizmetlerinin yetersiz kalmasına ve çeşitli sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Turizm, inanç ve kültür turizmi konusunda sahip olduğu potansiyele rağmen Hatay'ın kültür varlıklarının korunamaması ve sahip olunan turizm potansiyelinin değerlendirilememesi önemli bir sorundur. Hatay'ın kent ekonomisi alanındaki sorunlarının başında yüksek işsizlik oranı, sanayi sorunu ve sanayi-teknoloji ilişkisinin zayıflaması gelmektedir. Suriye'den gelen göç nüfusuyla beraber emlak fiyatlarının yükselmesi de yaşanan önemli sorunlardan birisidir.

Türkiye demir çelik üretiminin yüzde 40'ının gerçekleştiği ve tesislerinde 18 bin işçinin çalıştığı Hatay'ın İskenderun ve Dörtyol ilçelerinde bu sektörde baş gösteren kriz ile üreticilerin tamamının üzerindeki mali baskıdan dolayı birçok firma dünyayla rekabet etmekte zorluk yaşamakta ve sektörden de ayrılmayı düşünmektedir. Yaşananların acı reçetesi sonucu firmaların işçi çıkarmaya ve üretimi durdurmaya başlamaları acil çözüm bulunması gereken sorunların başında gelmektedir.

Ülkemizin önemli illerinden olan Hatay'ın yaşadığı sorunların tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırmasının açılmasında yarar görülmektedir.

2.- Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım ve 22 milletvekilinin, İŞKUR’la ilgili şikâyet ve iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/236)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizde güvencesiz ve esnek çalışmayla işsizlik rantı dönüştürülerek âdeta emek sömürüsüne dayalı ucuz iş gücü sektörü hâline getirilmiştir. Bu sebeple de Toplum Yararına Program’la geçici işçi alımlarında bile İŞKUR’un “aile ve parti” bağı üzerinden alım yaptığı yazılı ve görsel basında yer almıştır. İŞKUR hakkında gelen şikâyetlerin, medyada yer alan iddiaların araştırılması ve vatandaşlarımıza kalıcı ve güvenceli iş imkânlarının ele alınması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzük’ün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

1) Kadri Yıldırım	(Siirt)
2) Meral Danış Beştaş	(Adana)
3) Behçet Yıldırım	(Adıyaman)
4) Berdan Öztürk	(Ağrı)
5) Dirayet Taşdemir	(Ağrı)
6) Sırrı Süreyya Önder	(Ankara)
7) Ayşe Acar Başaran	(Batman)
8) Mehmet Ali Aslan	(Batman)
9) Saadet Becerekli	(Batman)
10) Hişyar Özsoy	(Bingöl)
11) Mizgin Irgat	(Bitlis)
12) Altan Tan	(Diyarbakır)
13) Çağlar Demirel	(Diyarbakır)
14) Feleknas Uca	(Diyarbakır)
15) İmam Taşçier	(Diyarbakır)
16) Nimetullah Erdoğan	(Diyarbakır)
17) Nursel Aydoğan	(Diyarbakır)
18) Sibel Yiğitalp	(Diyarbakır)
19) Ziya Pir	(Diyarbakır)
20) Mahmut Toğrul	(Gaziantep)
21) Abdullah Zeydan	(Hakkâri)
22) Mehmet Emin Adıyaman	(İğdır)
23) Erdal Ataş	(İstanbul)

Gerekçe:

5510 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin (2)’nci fıkrasına 2/11/2011 tarihinde eklenen (g) bendiyle Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından uygulamaya konulan Toplum Yararına Program’ın (TYP) amaçları “İşsizliğin yoğun olduğu dönemlerde veya yerlerde doğrudan veya yüklenici eliyle toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek iş gücü piyasasına uyumlarını

gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla İŞKUR tarafından uygulanan programlardır.” şeklinde ifade edilmiştir. Dokuz ay süreyle haftada en fazla kırk beş saat çalışmak üzere geçici olarak istihdam edilen vatandaşların belirlenmesi mevzuata göre noter kurası, liste yöntemi ve yüzde 80 noter kurası, yüzde 20 liste yöntemi olmak üzere üç şekilde yapılmaktadır.

TÜİK verilerine göre Eylül 2014 işsizlik oranı yüzde 10,1 iken işsiz sayısı 2015 yılı Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 39 bin kişi artarak, 3 milyon 103 bin kişi olmuştur. TÜİK’e göre Eylül 2015 işsizlik oranı ise yüzde 10,3 olarak belirlenmiştir. Yine aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0,3 puanlık azalışla yüzde 12,4 olarak tahmin edilmektedir. Bunun yanında, bölgeler arası yatırım ve sanayi alanındaki fırsat eşitsizliğinin doğal sonucu olarak en yüksek işsizlik oranlarına Kürt bölgesinde rastlanmaktadır. TÜİK verileri de en yüksek işsizlik oranının yüzde 15,6’yla Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde olduğunu göstermektedir. Buna bağlı olarak Mardin, Batman, Siirt ve Şırnak işsizliğin en yüksek olduğu Kürt şehirleridir. Söz konusu bu kentler, işsizliğin en yüksek seviyede olmasının yanında yüzde 34,8’le en düşük istihdamın görüldüğü yerlerdir.

Ülkemizdeki işsizlik gerçeğine rağmen Toplum Yararına Program’ın adil bir şekilde uygulanmadığına dair şikâyetler gelmektedir. Dolayısıyla işsizliğin AKP il ve ilçe yöneticileri tarafından suistimal edildiğine dair bilgiler almaktayız. Özellikle son birkaç yıldır işçi alımlarında mülakat yönteminin kullanılması, toplum içinde aile ve parti bağları üzerinden torpil yapıldığı iddialarını güçlendirmiştir. Özellikle noter kurasıyla işçi alımlarının 2012 sonrasına bırakılarak mülakatla alımlara başlanması, vatandaşlarımızda bu kaygının gelişmesine neden olmuştur.

Seçim bölgem Siirt’te de basında “Geçen sene (2013) alınan işçilerin yüzde 80’i kurayla alınırken yüzde 20’si iktidar kanalıyla alındı. İddialara göre geçen sene bu iddialardan dolayı İŞKUR müdürü ile AKP’nin o zamanki il başkanı arasında büyük bir anlaşmazlık çıkmış, İŞKUR müdürünün kura ısrarına rağmen, il başkanı en sonunda yüzde 20’ik bir kotayı koparabilmişti. Bu sene (2014) harekete geçen iktidar partisi, pastanın tümünü eline alarak mülakatla yüzde 100’ünü alacağını duyurdu.” iddiaları yer almıştır. Bu yıl 7 Haziran ve 1 Kasım seçimleri öncesinde de AK PARTİ’nin işsiz vatandaşlardan oy devşirmek için İŞKUR kanalıyla çeşitli vaatlerde bulunduğu ve İŞKUR çalışanlarıyla buluşmalar gerçekleştirildiği, bu buluşmalarda parti propagandaları yapıldığı iddiaları da yazılı ve görsel medyada yer almıştır.

Kalıcı ve güvenceli istihdam yaratmak devletin görevi olsa da AKP döneminde güvencesiz ve esnek çalışmayla birlikte işsizlik rant hâline getirilmiştir. Geçici çözümlerle işsizlik, âdetâ emek sömürüsüne dayalı ucuz iş gücü sektörü olmuştur. TYP kapsamındaki geçici işçi alımlarında bile emek sömürüsüyle vatandaşlarımız mağdur edilmiştir.

3.- HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, AKP’nin başta Irak ve Suriye olmak üzere dış politikasının iflasına ilişkin sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/237)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

AKP’nin başta Irak ve Suriye olmak üzere dış politikasında yaşanan iflasla ilgili olarak gerekli tespitlerin yapılması, iflas politikalarından halklarımızın zarar görmesinin önüne geçilmesi ve yapısal politik değişikliklerin oluşturulması amacıyla Anayasa’nın 98’inci İç Tüzük’ün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Diyarbakır

HDP Grubu Başkan Vekili

Gerekçe:

Türkiye’de dış politikanın çoklu ilişkilere dayanması ve bölgesel güç konumuna gelmesi kapsamında “komşularla sıfır sorun” sloganıyla devreye konan AKP dış politikası, stratejik derinlik iddiasına sahip olsa da Orta Doğu ve Arap dünyasındaki stratejik dönüşümleri anlamaktan uzak kalmış ve çöküş yaşamıştır. Arap Baharı’ndaki toplumsal direnişlerin ve Suriye’deki iç savaşın yapısal politik değişim enerjisi taşıdığını fark edemeyen, Orta Doğu’da tüm kartları iflas edince tek çare olarak Kürtlerin haklarını kazanmamasına yönelik AKP iktidarı dış politikada diplomatik düzlemde ilişkilenebileceği tek ülke kalmayacak şekilde yalnızlaşmıştır. AKP hem Arap Yarımadası ve Orta Doğu’da gelişen siyasal süreçleri çözümlenememiş hem de Kürtlerle kurması muhtemel bir ittifakla Orta Doğu’da söz sahibi olmasını getirecek treni kaçırmıştır. “Değerli yalnızlık” adı altında ironikleştirilen bu tabloda Türkiye, Orta Doğu’nun yeniden dizayn sürecinde oyunun dışında kalmıştır.

Türkiye’nin oyun dışında kalmasına sebep olan dört spesifik dış politikası örnek olarak verilebilir. Suriye’de başlayan iç savaşta Esad karşıtlığını çeşitli çetelere destek üzerinden kurması politik iflasın önemli sebeplerden biridir. Bir diğer ve en önemli sebep ise Rojava’da halkların kantonlar aracılığıyla kendi öz yönetimlerini kurmasına yönelik düşmanca tavidir. Irak’ta ise baştan beri Sünni hat siyaseti kurmaya çalışan AKP dış politikası, en son Başika’ya asker göndermişti. Başika’ya asker gönderilmesine Irak ve ABD başta olmak üzere dünyanın tüm devletleri tepki göstermiş ve Cumhurbaşkanının “Askerlerimiz geri çekilmeyecek.” demesinden sadece bir iki gün sonra askerler Başika’dan çektirilmiştir. Suriye ve Irak’ın yanı sıra İsrail’le olan ilişkiler de dış dış politikanın iflas manzaralarından birine işaret etmektedir. 2010 yılında Mavi Marmara olayından sonra dondurulduğu ifade edilmişti. İlişkilerin dondurulmuş olduğu dönemde Cumhurbaşkanı Erdoğan İsrail aleyhine çok sayıda açıklama yapmış ve ilişkilerin başlaması için çok sayıda şart sıralamıştı. Erdoğan 13 Temmuz 2014 tarihli bir konuşmasında “400 ton bomba indiriyor, bomba. Terör estiriyor, terör. Türkiye-İsrail normalleşsin. Tamam. Ben dedim ki: Özür dileyecekler, tazminat verecekler, Filistin’e ambargoyu kaldıracaklar. Bombalar gene inmeye başladı. Bizim İsrail’le normalleşme sürecini başlatmamız mümkün değil.” ifadelerini kullanmıştı.

Suriye’de Kürtler başta olmak üzere otokton halkların muhatap alınması yerine çetelerle iş tutulması, Irak’ın egemenlik haklarına saygı duyulmaksızın mezhepçi bir noktaya savrulması, İsrail’e konulan şartlar yerine getirilmemesine ve Gazze ablukası devam etmesine rağmen 20 milyon dolar tazminatla ilişkilerin tekrar başlatılma aşamasına gelinmesi, Kürtlerin haklarını almalarına yönelik karşıt tutum sergilenmesi gibi iflas noktalarına ek olarak Avrupa Birliği, Rusya ve ABD’yle de ilişkilerin gerilmesi neticesinde dış politikada çöküş netleşmiştir. Öyle ki, Türkiye dünyada diplomatik ilişki kuracak devlet bulmakta zorlanmaktadır.

Türkiye, AKP iktidarıyla birlikte dış politikada ideolojik saplantılardan kurtulunamaması ve geçmişe yönelik mistik özelemlerin günümüz gerçekliğiyle örtüşmediği gerçekliğinin kabullenilememesi yüzünden ülke sathında gelecekle ilgili kaygılara maruz kalmaktadır. AKP’nin iflas etmiş dış politikası hem Türkiye’deki iç gerilimleri beslemekte hem de uluslararası arenada Türkiye’nin herhangi bir yan rol bile alamamasına sebep olmaktadır.

Türkiye’nin “değerli yalnızlık” ironisinden kurtulmasına AKP tarafından çare olarak görülen İsrail’le yaklaşma meselesi, esasında, iflasın mührünün dış politika kapısına vurulması demektir. Çünkü İsrail AKP’nin hiçbir şartını kabul etmemişken normalleşmenin yaşanması, iki ülke arasında bir diplomatik yakınlaşmadan çok daha fazlasıdır. Türkiye, mezhepsel hat merkezli dış politikasının yanında İsrail’le de ilişki kurarak çöken dış politikasını ayağa kaldırmaktadır. Oysaki devletleri ve devletlerin zulmünü görmeyen, duymayan bir tavra bürünmek hâlâ Orta Doğu’da yaşanan değişim sürecini anlamamak demektir.

Nihayetinde, bugün AKP dış politikası yüzünden Türkiye büyük bir kaos yaşamaktadır. TBMM'nin acilen devreye girmesi ve doğru bir dış politika oluşturması gerekmektedir. Çünkü AKP'nin dış politikadaki iflasının maliyeti kendisinin boyunu aşmaktadır. Bu kapsamda, dış politikada zulüm egemenlerinin ve çetelerin değil, halkların muhatap alınması ve Kürtlerin siyasi gücüyle hem içeride hem dışarıda eşit stratejik ittifaka gidilmesi iflasa çare olacak öneriler olarak durmaktadır.

Bu öneriler zenginleştirilebilir. Fakat öncelikle AKP'nin iflas eden dış politikasına ilişkin TBMM'nin devreye girmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, AKP'nin başta Irak ve Suriye olmak üzere dış politikasında yaşanan iflasla ilgili olarak gerekli tespitlerin yapılması, iflas politikalarından halklarımızın zarar görmesinin önüne geçilmesi ve yapısal politik değişikliklerin oluşturulması için bir Meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel tarafından, mülteci kadınların ve çocukların karşı karşıya kaldıkları şiddetin boyutlarının ortaya konması, kapsamlı ve uluslararası mülteci hukuku çerçevesinde bir mülteci politikasının oluşturulması amacıyla 21/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 21 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

21/06/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu'nun 21/06/2016 Salı günü (Bugün) yaptığı toplantısında, siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisini, İçtüzüğü'nün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurul'un onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Çağlar Demirel

Diyarbakır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

21 Haziran 2016 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili Çağlar Demirel tarafından verilen (2297 sıra numaralı) "Mülteci kadınların ve çocukların karşı karşıya kaldıkları şiddetin boyutlarının ortaya konması, kapsamlı ve uluslararası mülteci hukuku çerçevesinde bir mülteci politikasının oluşturulması amacıyla" Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak, 21/06/2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisinin lehinde ve aleyhinde söz talep eden sayın milletvekillerine söz vereceğim; lehinde ilk konuşmacı Bedia Özgökçe Ertan, Van Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Özgökçe Ertan. (HDP sıralarından alkışlar)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

HDP olarak sunmuş olduğumuz araştırma önergesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle dün hukuksuz bir şekilde, TİHV Başkanı Sayın Profesör Doktor Şebnem Korur Fincancı, yazar Ahmet Nesin ve Sınır Tanımayan Gazeteciler Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu'nun tutuklanması kararının tamamen siyasi olduğunu, bu arkadaşlarımızın özel olarak seçildiğini ve bilim insanlarına, gazeteci ve yazarlara dönük baskı ve tehdit anlamına gelen açık mesajlar olduğunu belirterek başlamak istiyorum. Bu karar, kamuoyunun vicdanını sarsar niteliğiyle kesinlikle hukuki değil, Cizre'de vahşet bodrumlarında işlenen suçları bilimsel gerçeklerle ortaya koyan, son bir yıldır Kürt illerinde yaşanan şiddeti, ölümleri, infazları yazan ve teşhir edenlere karşı gözdağı amacıyla ve siyasetinizin bir parçası olarak yapıldığını biliyoruz. Bu üç arkadaşımız son bir yıldır canı pahasına ve her an tutuklama tehdidiyle gerçekleri yazan Özgür Gündem gazetesiyle dayanışmak ve gazeteciliğin bir suç olmadığını anımsatmak ve buna dikkat çekmek için sadece bir günlüğüne genel yayın yönetmeni olmuşlardı. Bugün tüm dünya aynı açıklıkla bu tutuklama kararının hukuki değil özenle seçilmiş isimlere ve çevrelere karşı siyaseten yapıldığını konuşuyor ve kınıyor. Karar hukuki olmadığı gibi meşru da değildir. Unutmayın, tarih bu karara talimatla imza atan hâkimi değil, bu üç ismi ve gazetecilik yaptığı için cezaevlerinde tutsak olan gazetecileri hatırlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, dünyada her yıl giderek daha çok insan, yaşadığı toprakları terk etmek zorunda kalıyor; bunların bir kısmı ülke içinde bir yerlere göç ederken bir kısmı da yaşadıkları ülkeyi terk etmek zorunda kalıyor. Dünya, sonuçları itibarıyla “bir daha asla” denilen İkinci Dünya Savaşı'ndan beri yaşanmayan bir mülteci nüfusuyla karşı karşıyadır. Ülkelerindeki savaşlardan, baskıcı rejimlerden, işkence görmekten veya öldürülmekten kaçan milyonlarca insan bugün başka ülkelere sığınmak zorunda kaldı ve kalmaya devam ediyor. Kendi ülkelerinden canlarını kurtarmak için kaçan mülteciler, gittikleri ülkelerde de hayatta kalma mücadelesi vermeye devam ediyorlar.

Genel olarak “mülteci” kavramını kullanıyoruz aslında ama mültecilik hukukunda kavramlar statü belirleme amacıyla tanımlanmıştı ayrı ayrı. Türkiye'nin coğrafi çekinceyle taraf olduğu 1951 Cenevre Konvansiyonu'na göre Türkiye'ye Batı'dan gelenler mülteci statüsündedir ancak Doğu'dan gelenler sığınma prosedürüne tabi tutulmaktadır; kitlesel hareketlerle gelenler ise geçici koruma prosedürüne tabidir. 2011 yılından itibaren Suriye'den gelenler işte bu geçici koruma kapsamında olması gerekenlerdir. Ancak Türkiye iç savaşın ilk yıllarından beri gelen gruplara “misafir” diyerek bir statü tanımamıştır ve bu söylemler genellikle manipülasyon amacıyla kullanılmıştır. Geçen süre içerisinde Türkiye'ye sığınanların sayısı 3 milyonu aşmış durumdadır. Bu nüfusun sadece 260 bini hiçbir sivil denetime izin verilmeyen AFAD kamplarında kalmaktadır.

AKP iktidarı, her fırsatta, insani görevini yaptığını ve Suriye'den gelenlere kucak açtığını belirtiyor. Ancak, hükümetlerin üzerine düşen sorumluluk, bu kişilere bir statü belirlemek ve bu statünün çerçevesini evrensel insani değerlere uygun hâle getirmektir. Unutmayın ki hiç kimse isteyerek kendi topraklarından, anılarından, mezarlarından, sosyolojik bir varlık olarak kendini var eden değerlerden ayrılmaz, ayrılmak da istemez. Mültecilik bir tercih değil, bir gün herkesin başına gelebilecek bir zorunluluktur sadece.

Değerli milletvekilleri, bu Meclis kürsüsünden bizler defalarca ülkemizdeki mültecilerin maruz kaldığı şiddetten, ayrımcı uygulamalardan, ucuz iş gücü olarak kullanılmalarından, kadınların ve çocukların fuhşa sürüklendiğinden ve cinsel istismara maruz kaldıklarından bahsettik ve araştırılmasını istedik. Öte yandan, geri gönderme merkezlerindeki yaşam hakkı ihlalleri başta olmak üzere, meydana gelen hak ihlallerini, işkence sonucu ölüm olaylarını, sınırlarda yaşanan yargısız infazları, kötü

muameleleri, kaybolan mülteci çocukları yine yasama faaliyetimiz çerçevesinde ilgili bakanlıklara defalarca sorduk. Ancak, bugüne kadar hiçbir Meclis araştırması talebimiz kabul edilmedi ve sorduğumuz soruların tamamı cevapsız kaldı.

Sadece insan hakları çevrelerinin ve hak savunucularının çabalarıyla ve mecburen bazı davaların açılmış olması bu sorunla mücadele edildiği anlamına da gelmemektedir. Bu soruşturmalarda etkin soruşturma yapılmamaktadır ve failler cezasız kalmaya devam etmektedir. Sadece küçük bir örnek vermek istiyorum: Van’da geçen sene bir kişinin geri gönderme merkezinde bir polisin işkencesi sonucu öldürüldüğü iddiasıyla bir yargılama başlatıldı. Ancak tam bir yıldır bu konuda herhangi olumlu bir adım atılmamıştır, ileriye gidilmemiştir. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı müdahil olmamıştır, bu konudaki samimiyeti zaten gözler önüne seriyor bu davranış. Birçok çevrenin müdahillik talebi de kabul edilmemiştir, sadece, bugünkü yargılamada çocuk alanında çalışan avukatlar ağının müdahillik talebi kabul edilmiştir. Umarız etkili bir soruşturma yapılır.

Az önce de belirttiğim üzere, sadece toplam mülteci nüfusunun yüzde 10’unun kalabildiği AFAD kamplarındaki ve bütün Türkiye’deki sığınmacı ve mülteciler, maruz kaldıkları ayrımcı uygulamalar ve hak ihlalleri nedeniyle bir an önce Türkiye’den ayrılmak istiyorlar. Çaresizlikten insan tacirlerine terk edilmiş durumdadırlar ne yazık ki.

AB’yle geri kabul anlaşması görüşmeleri başlayana kadar her gün Akdeniz’de boğularak ölen yüzlerce insanın haberini alıyorduk. Aylan bebeğin cansız bedeninin fotoğrafları hâlen hafızalarımızdadır. Fakat gariptir ki görüşmelerin başlamasıyla beraber, Akdeniz’deki ölümlü olaylar birdenbire kesilmiştir. Bu durum, Türkiye’nin isterse gerekli tedbirleri alabileceğinin bir kanıtı olmaktadır. Bir televizyon programına canlı yayınlı bağlanan bir insan kaçakçısı hiç çekinmeden “Devletimiz evvelce rıza gösteriyordu.” demiştir ve bu söylem bile Hükümetin, siyasi iktidarın mülteciler üzerinden bir hesap peşinde olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Hükümet, hiçbir şekilde, mültecilerin yaşadığı insanlık dramını temel insani ölçütler içinde dahi ele almamış, sadece Avrupa Birliği’ne şantaj malzemesi olarak kullanmıştır; bu insanların, Türkiye’de, 19’uncu yüzyıl Avrupası’ndaki kölelik düzeninin şartlarına benzer şekilde karın tokluğuna çalıştırılmalarına göz yumarak onları ucuz iş gücü olarak da gördüğünü hiçbir tedbir almayarak kanıtlamış durumdadır. Daha birçok örnek verebiliriz.

AFAD kamplarındaki bizim sistematik olduğunu bildiğimiz işkence, tecavüz başta olmak üzere orada neler yaşandığını, sivil toplum örgütlerinin, bağımsız gözlemcilerin veya siyasi partilerin denetimine açmayarak aslında orada işlenen suçların örtbas edilme gayesi olduğunu açıkça gözler önüne sermiş durumdasınız. Orada ne yazık ki işlenen suçlar örtbas ediliyor ve sorumlu kamu görevlileri de korunmaya devam ediliyor. Madem kucak açtınız, madem “Biz insanlık görevimizi yaptık.” diyorsunuz, o zaman gelin, bu kamplarda neler yaşandığını, ortaya atılan iddiaları, hep birlikte bir araştırma komisyonu kurarak inceleyelim, araştıralım.

Sonuç olarak şunu belirtmek isterim ki göçlerin en temel nedeni savaşlardır. Göçü engelleyerek ya da göçü engelleyici tedbirler alarak bu sorunu, mülteci sorununu çözemezsiniz. Öncelikle, herkesin kendi vatanından ayrılmasına neden olan savaş ve çatışmaları durduracak adımlar atmalısınız.

Son olarak da sığınma hakkının temel bir insan hakkı olduğunu yeniden anımsatarak Türkiye’nin, mültecilere yönelik yeni bir iltica sistemi oluşturması gerektiğini ve 1951 tarihli Cenevre Konvansiyonu’na konulan coğrafi çekince şartını derhâl kaldırması gerektiğini belirtiyorum ve hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özgökçe Ertan.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi aleyhinde birinci konuşmacı Ruhi Ersoy, Osmaniye Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; grubum adına Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Üzerinde konuşacağımız mülteci sorunlarıyla ilgili bir komisyonda görevliyiz. Öncelikle, önerenin kendi içerisinde, günün anlam ve önemine uygun olarak verilmiş olmasını anlamlı buluyoruz. Anlamlı bulmanın yanı sıra, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu, Genel Kurulun genel görevlerinin dağılımı içerisinde “Mülteci hakları ya da sorunu konusunu tartışalım.” üst başlığıyla İnsan Hakları Komisyonunda tartıştıktan sonra, ortak bir kararla, tüm parti gruplarının ortak bir kararıyla bu meseleyi anlamaya, kavramaya ve kamuoyunu daha çok bilgilendirmeye yönelik, adı da “Mülteci Hakları Alt Komisyonu” olarak belirlenen bir komisyon kurmuştur. Bu Komisyon vardır ve bu Komisyonun, Mecliste grubu bulunan tüm siyasi partilerin nispetinde de temsilcileri vardır ve kanaatim o ki her komisyonun çalışmasına saygı duymakla beraber üyesi olduğum Mülteci Hakları Alt Komisyonu da gerçekten çok titiz çalışmalar yaparak Türkiye’deki, dünyadaki gelişmeleri yakın takip edip hem teorik hem pratik saha çalışmalarına devam etmektedir.

Bu kısa bilginin ötesinde, bu meselenin Türkiye’nin meselesi olmanın çok çok ötesinde insanlığın ortak bir problemi olduğu gerçeğini hatırlatmak istiyorum. Bugün itibarıyla Birleşmiş Milletler Genel Sekreteryaşının yaptığı açıklamalar da bu hakikati bir kez daha ifade etmiştir. Ban Ki-moon “Kendi vicdanımla ifade ediyorum ki bu sorunla biz yeteri kadar baş edemiyoruz ve çözüm üretemiyoruz.” ifadesini kullanmaktadır.

Memlekete şöyle bir baktığımızda, gündelik yaşamımız içerisinde Suriye krizinden sonra Türkiye bu konuyu çok daha yakın hissetmeye başladı. Sokaklarda dilenci olarak görülen Suriyeliler ya da günlük hayatın içerisinde özellikle birtakım şehirlerimizde, artık her şehrimizde diyebileceğimiz demografik anlamda aramızda yaşayan Suriyeli misafirlerimizin varlığıyla Türkiye bu hakikati görmeye başladı ama arka planına baktığımızda bu coğrafyanın kaderi son üç asırdır kendi ülkesinde sorun yaşayan pek çok insana kucak açmasıyla kendisini göstermiştir. Bu kucak açışlar kendi içerisinde bu topraklara ilk etapta bir yükümüş gibi gözükse de zaman içerisinde bu gelen insan kaynaklarının fırsata dönüştüğünü ve bizi harmanlayarak, kültürümüzü harmanlayarak bir insan kaynağı dinamizmine dönüştüğünü görüyoruz.

Bugün itibarıyla ülkemizde bulunan yaklaşık 3 milyon Suriyelinin benzeri durumla ilgili cümlelerini kurmak için henüz erken. Gündelik hayatta bunun mağduriyetini yaşayan kendi vatandaşlarımızın da olduğu bir ortamda bu cümleleri ön bir cümle olarak kurmak belki olumsuz ya da farklı yorumlanabilir ama sosyolojik anlamda düşündüğümüzde, bireyin ömrü değil de devletlerin ömrünü hesaba kattığımızda eğer bugün itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti devleti bir vizyonla gerekli tedbirlerini alarak gerekli stratejileriyle bu insan kaynaklarını çok iyi değerlendirebilirse bunun da gelecekte olumlu işlere dönüşeceğini hatırlatmak isterim. Yani gelen Suriyeli mültecilerin arasında çok nitelikli, vasıflı insan kaynaklarının da olduğu yönünde kamuoyuna mesajların verilmesi gerektiğini düşünüyorum. “Mülteci” denildiğinde sürekli sokaklarda, olumsuzluklara maruz bırakılmış, dezavantajlı bu mağdur insanların hikâyeleri, öyküleri gündeme geliyor ama katma değer olarak ülkemize değer katan insanların, bilim olarak değer katan insanların varlıklarını da Türkiye kamuoyuna, Türk milletine göstermenin faydalı olacağını düşünüyorum.

Öte yandan, bugün itibarıyla 5 milyon kişi Suriye krizinden sonra evlerini terk etmek zorunda kaldı. Bunun 3 milyonu Türkiye'nin hissesine düştü. Dünyada mülteci sayısının 63,5 milyona ulaştığı açıklaması yapıldı bugün. Dünyada 2 dakikada ortalama 24 kişi evini terk etmek zorunda kalıyor. 3,2 milyon kişi gelişmiş ülkelere sığınma başvurusunda bulundu. En fazla mülteciye kaynak teşkil eden ülkeler -ülkelerindeki problemlerinden kaynaklı- Suriye, Afganistan ve Somali; toplam mültecilerin yüzde 54'ü bu üç ülkeden dünyaya dağılıyor. Suriye'de 2011 yılından beri 5 milyon kişi mülteci durumuna düştü. Mültecilere en fazla ev sahipliği yapan ülke de Türkiye'dir; Türkiye'nin mevcut şartlarının çok üstünde bile olsa bu toplumsal dayanışma ruhuyla bu sorunun Türk milletiyle beraber, büyük ailesiyle beraber altından kalkmaya çalışıyor.

Ama dikkat çekici bir şeyi de buradan ifade etmek istiyorum. Hani biz “Ensar”, “Muhacir”, “Müslüman kardeş”, “Bizim topraklarımızın hikâyesi” diyoruz ama bunun içerisinde bir Türk mayası var, Türkistan mayası var. Bu toprakların hikâyesindeki ana omurga, kurucu irade dediğimiz, cumhuriyetin de kuruluş felsefesini temsil eden bu Türk milletinin iradesi. “Pekâlâ, niye İslam ümmetinin iradesi değil?” diyeceksiniz. Bu konuda Arabistan sınırlarını kapatmış. Katar, bugün itibarıyla bakıyoruz, 2022'deki dünya kupası için 100 milyar doların üzerinde para harcayacağını açıklıyor ama Katar'da mültecilerle ilgili herhangi bir yardım var mı, herhangi bir sığınmacı var mı? Yok. Yani, bizim galiba Hükümet olarak birazcık ilişkimiz de var, bu Katar'a çok gidilip geliniyor, Arabistan Kralını burada misafir ediyoruz, bunlara da burası için, Allah rızası için bir şeyler yapın, aziz mübarek gün ramazanda hayrınız olur diye hatırlatmakta fayda var.

Diğer taraftan, Avrupa da kendi katı tutumunu bu konuda maalesef çifte standartlarıyla gösteriyor. Nispeten Almanya diğerlerine göre biraz daha alan açsa da bu hadiseler insanlık merkezli yaklaşımdan çok, ötekileştirici merkezli ve bunları dışlayıcı merkezli yaklaşıldığını görmek de insanlık adına üzücü bir durum. Pekâlâ “Bu sorunların çözümü nedir?” sorusuna baktığımızda, 3 tane ülke saydık: Suriye, Afganistan, Somali; özelinde de Suriye. Bu ülkelerdeki problemlerin çözümüyle ilgili gayretler olursa bu konuda bu problemler daha çabuk çözülebilir kanaatindeyiz.

Biz, Mülteci Hakları Alt Komisyonu olarak gidip dolaştığımız kamplarda, sokaklarda gördüğümüz Suriyelilerde, özelinde gençlerde, tamamında vatan hasreti, ülkelerine dönme arzusu gözlemledik. Tüm milletvekili arkadaşlarımızın da ortak kanaatidir bu, ifade edebilirler; hepsi yurduna dönmek istiyor.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin asli vazifesi Suriye'deki olaylara tribünden bakmak değildir; müdahil olarak buradaki siyasal gelişmelere bir katkı koyup Suriye'nin rahatlamasıyla büyük bir bölümün tekrar ülkesine dönmesini sağlamalıdır. Kendi içerisinde bulunan ve ülkesine dönme ihtimalinin olmadığı ve olamayacağını düşündükleri konusunda da sağlıklı bir devlet politikasıyla demografik şartlar hesaba katılarak ve entegrasyonunu hesaba katarak, yasal sürecini hesaba katarak bir devlet politikasını bir an önce ortaya koymalıdır.

Kamp şartlarında bu insanların en fazla yüzde 10'u yaşıyor. Kamplarda yaşayan yüzde 8-10'luk insanın bu olağanüstü hâl içerisinde daha uzun süre yaşayabilmesi mümkün değildir. Bu insanları âdeta akvaryum şartlarında tutabilmek olağanüstü koşullarda, dünyanın hiçbir yerinde Türkiye'deki kadar uzun süreli kamplar olmamıştır; dört yıl süreli kamplar vardır ülkemizde. Bu kamp şartları ortadan kalktığında, kamptaki bu insanları hayata nasıl entegre edeceksiniz, bununla ilgili sorunlar neler olacak, bunlar koca koca soru işaretleridir. Bu kapsamda, özellikle Suriye meselesiyle ilgili konulara dış politika olarak müdahil olunması, yakın takip edilmesi ve bir an önce ülkelerine dönmeleri konusundaki zeminin hazırlanması için bir vizyoner dış politikayı öneriyoruz, özelinde de Türkiye'de bu potansiyelin kinetiğe dönüştürülebilmesi konusunda stratejik müdahalelerin, hamlelerin yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Bugünün anlam ve önemine binaen verilmiş olan bu önerenin, aslında, netice itibarıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesindeki bir komisyonda mevcut faaliyetlerini devam ettirdiğini ifade ediyor, yeniden bu önerge kapsamında bir çalışmanın gerekliliğini düşünmediğimizi de deklare edip Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi lehinde ikinci konuşmacı Selina Doğan, İstanbul Milletvekilidir.

Buyurunuz Sayın Doğan. (CHP sıralarından alkışlar)

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sığınmacıların sorunlarıyla ilgili Halkların Demokratik Partisi grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Göç sorunu, insanlık tarihi kadar eski bir sorun. Göçlerden en fazla etkilenen coğrafyaların başında gelen Anadolu, tarih boyunca uygun iklim koşulları, limanlar, verimli otlaklar gibi avantajlarından dolayı birçok kavmin, milletin göç ettiği bir yer olmuş, malum.

Anadolu’da ilk büyük göç, milattan önce 1200’de “Ege Göçü” olarak adlandırılan, Balkanlardan gelen kavimlerin göçü olduğu bilinmekte. Bu göç dalgasından sonra onlarca kavim, millet göç yolu olarak Anadolu’yu seçmiş; Anadolu’nun çok kültürlü yapısını biraz da buna borçluyuz aslında. Örneğin, bugün bu topraklarda yaşayan Sefarad Yahudileri, 1492 yılında İspanya’dan gelen gemilerle Osmanlı İmparatorluğu topraklarına geldiler. Yine bugün, artık bu toprakların asli unsuru hâline gelmiş olan Çerkezler, 1864’te büyük bir göç dalgasıyla Anadolu’ya geldiler. Tarihimizin en önemli gelişmelerinden biri olan matbaanın kullanımı bir göçmen olan İbrahim Müteferrika sayesinde olmuştur. İşte, bugün birçoğumuzun misafir olarak baktığı Suriyeli sığınmacıların da yarın öbür gün bu toprakların önemli bir zenginliği olarak tarihteki yerlerini alacaklarına inanıyoruz. Bugün misafir olarak gördüğümüz sığınmacılar yarın öbür gün bizim kadar haklara sahip olan birer vatandaş olacaklar. Dolayısıyla, soruna böyle yaklaşmamız gerektiği kanaatindeyim.

Değerli milletvekilleri, Avrupa, İkinci Dünya Savaşı’ndan bu yana en büyük göç dalgasıyla karşı karşıya. Birleşmiş Milletlerin son verilerine göre, dünyada toplam mülteci nüfusu 65 milyon, son bir yılda 5 milyon insan mülteci olmuş durumda. Türkiye bu göç rotasının en önemli limanı olarak 3 milyon insanla dünyada en çok mülteciye ev sahipliği yapıyor.

Evlerinden, yurtlarından binlerce kilometre uzakta yaşamak zorunda kalan insanlara elbette elimizden gelen yardımı, kolaylığı göstermek zorundayız. Ancak, bu göçün nedenlerini de iyi irdelememiz gerekiyor. Bu göçün en önemli kaynağı konumunda olan, Suriye’de altıncı yılına girilen iç savaş sonucunda yaklaşık 400 bin insan hayatını kaybetti, 11 milyonu yer değiştirdi ve yaklaşık 5 milyon insan da ülkeyi terk etti.

Mülteci krizinin bu kadar derinleşmesinin altında AKP’nin izlediği yanlış ve öngörüsüz Suriye politikası yatıyor. AKP’nin “stratejik derinlik” dediği dış politikası, dünyanın dört bir yanında olduğu gibi Suriye’de de bataklığa saplandı. AKP Hükûmeti mezhepçi bir anlayışla “Üç saatte Şam’a varırız.” gibi hülyalarla Suriye’deki savaşı kıskırtarak dış politikayı ve uluslararası dengeleri okuyamadığını göstermiş, milyonlarca insanın hayatını kaybetmesine bir anlamda destek vermiştir. AKP’nin vizyonsuz ve hayal âlemindeki dış politikası, Suriye’de yönetim değişikliğinin kısa sürede gerçekleşeceğini düşünerek buraya gelen sığınmacıların ülkelerine geri döneceğini hesap etmiş ama evdeki hesap çarşıya uymamıştır. Suriye’de yönetim değişikliği olmadığı gibi, ülke altıncı yılına giren bir iç savaşa sürüklenmiştir. Başta 100 bin mülteci için “kırmızı çizgimiz” diyen AKP, şu anda Türkiye’deki 3 milyon Suriyeli mülteci için çözüm aramaktadır.

AKP'nin Suriyeliler başta olmak üzere, ülkemizdeki sığınmacılara yaklaşımı hak temelli ve çağdaş bir yaklaşım olmaktan uzaktır. Ülkemizdeki sığınmacılar yoğun insan hakları ihlallerine maruz kalmakta ve AKP'nin siyasi emelleri için âdeta birer pazarlık unsuru olarak kullanılmaktadır. Karanlık Orta Çağ zihniyetiyle köle alıp satar gibi gerçekleştirilen geri kabul anlaşması da bu kapsamdadır. AKP ile Avrupa Birliği insan onurunu ayaklar altına alan bir pazarlık yapmış, temel bir insan hakkı olan göç hakkını, daha iyi bir yaşama ulaşma hakkını el ele gasbetmişlerdir. CHP olarak bu anlaşmayı devletler arası insan ticareti olarak gördüğümüzü bir kez daha açıklamak istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Anlaşma kapsamında Avrupa'dan ne kadar bir para gelmiştir, geri kalan para ödenecek midir, gelen para nereye harcanmıştır, gerisi nereye harcanacaktır? Bunların hepsi, iktidar tarafından yanıtlanması gereken sorulardır.

Sayın milletvekilleri, biz CHP olarak, ülkenin tüm sorunlarına ilişkin araştırmalar yapıyoruz, komisyonlar kuruyoruz, illeri ziyaret ediyoruz ve çözüm önerilerimizi sunuyoruz. İşte, sığınmacılar için de bir komisyon kurduk, aylarca çalıştık, kampları ziyaret ettik, sığınmacıların dertlerini dinledik, akademisyenlerle, STK'larla bir araya geldik, yoğun bir emek harcadık ve sonunda, bu elimde görmüş olduğunuz kitabı hazırladık, raporumuzu kitap hâline getirdik; hepinizin okumasını diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Çözüm önerilerimizi sıralıyoruz bu kitapta. Raporumuzu hazırlarken görüştüğümüz akademisyenlerin bize aktardığı bir gerçek var, o da şu ki: Bir gün bu insanların ülkesine barış gelse bile, göçmenlerin genellikle yüzde 60'ı ve 70'i ülkelerine geri dönmüyorlar. Dolayısıyla, burada kalacakları dikkate alınarak, buna uygun politikaların geliştirilmesi bir zorunluluk.

Burada doğan çocukların gözlerini ilk burada açtıkları, ilk anılarının, ilk adımlarının burada olduğu düşünüldüğünde, bu hayatlar, artık burada kurulacak, onların ana vatanı Türkiye olacak.

Geç kalacağımız her bir gün, suça sürüklenmiş 10 binlerin 100 binler olmasını yakınlaştıracak, bir an evvel önlem almazsak, sokaklarımızda, gözlerinin içine bakamayacağımız dilenci çocuklar gün geçtikçe artacak.

Değerli milletvekilleri, ülkemizdeki Suriyeli sığınmacıların sadece yaklaşık yüzde 10'u kamplarda kalıyor ve diğerleri, Türkiye'nin çeşitli illerinde, dışarıda yaşam savaşı veriyor. Kampların güvenli olduğu zannediliyor ancak öyle değil -en son, Nizip Mülteci Kampı'nı da gördük- 12-13 yaşlarındaki kızlar ikinci eş olarak satılmakta, fuhşa sürüklenmekte ve gelecekleri çalınmakta.

Şimdi, çözüm önerilerimize geçmek istiyorum ancak ondan önce, hiç sözü edilmeyen bazı mülteci kesimleri var. Örneğin, Türkiye'de 50 binin üzerinde Müslüman olmayan sığınmacı var, bunların farklı sorunları var. Engelli sığınmacılar var, LGBTİ sığınmacılar var; bunların sorunları dile dahi getirilmiyor.

Bizler sadece sorunları dile getirmekle yetinmiyoruz, çözüm önerileri de sunuyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak çözüm önerilerimizi sıralamak gerekirse, sığınmacı ve mülteciler konusu dinî referanslar ve geçici çözümler ekseninde değil, hak temelli ve kalıcı çözümleri arayan bir anlayışla ele alınmalı. Mültecilere yapılan yardımlar bir lütuf gibi sunulmamalı, yardımlar devletin sosyal yardımları kapsamına dâhil edilmeli ve hak temelli olmalı.

İlk aşamada misafir olarak kabul edilen ancak daha sonra geçici koruma statüsü verilen Suriyeli mültecilerin büyük bir kısmının ülkemizde kalıcı oldukları kabul edilmeli. 1951 Cenevre Sözleşmesi'ne koymuş olduğumuz coğrafi çekince derhâl kaldırılmalı ve bizim için en önemlisi, çok acil olarak bir göç ve uyum bakanlığı kurulmalı, bu mesele Göç İdaresi ve AFAD gibi kurumların elinden alınarak daha derli toplu bir yapıya kavuşturulmalı. Uluslararası anlaşmalarda da hüküm altına alınan göç etme hakkı çerçevesinde geri dönmek isteyen insanlar için Avrupa'yla hakkaniyetli bir yük paylaşımı yapılmalı. Mülteci krizinin çözümünde en önemli ayaklardan biri de Orta Doğu'daki savaşların bir an

önce sona erdirilmesi elbette. Terör örgütleriyle mücadele etkin, kararlı ve hızlı bir şekilde yapılmalı. Ülkemizdeki sığınmacı ve mültecileri hedef alan ve yabancı düşmanlığına yaslanan ırkçı, ayrımcı ve dışlayıcı söylem ve uygulamalara tolerans gösterilmemeli. Geri gönderme merkezleri ve sığınmacı kampları şeffaflık ilkesi doğrultusunda sivil toplum kuruluşlarının ve siyasi parti yetkililerinin ziyaret ve denetimine açık tutulmalı. Bu merkezlerin işleyişinde sivil denetim artırılmalı.

İşte, tüm bu nedenlerden dolayı biz, Halkların Demokratik Partisinin sunmuş olduğu grup önerisi lehinde oy kullanacağımızı ifade ediyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi aleyhinde ikinci ve son konuşmacı Atay Uslu, Antalya Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Uslu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Biliyorsunuz, dün 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü’ydü. Mülteciler Günü vesilesiyle, tüm mültecilerin evlerine, ülkelerine geri dönmelerini, yuvalarına kavuşmalarını talep ettiğimizi, temenni ettiğimizi, bu amaçla çalıştığımızı ifade etmek isterim.

Sayın milletvekilleri, HDP önerisi aleyhine söz aldım. Çünkü İnsan Hakları Komisyonu bünyesinde Mülteci Hakları Alt Komisyonunu kurduk. Bu Komisyonu bütün siyasal partilerin ortak önerisiyle kurduk. CHP de, HDP de, MHP de bu Komisyonun kurulmasını istedi, ortak bir şekilde kurduk ve çalışmaya başladık. Şu ana kadar 15’ten fazla toplantı ve inceleme yaptık. Kamplara da gittik, bu kurumlarla ilgili, bu konuyla ilgili akademisyenleri de dinledik, sivil toplum örgütlerini de dinledik, uluslararası örgütlerin temsilcilerini de dinledik. Her türlü çalışmayı yapıyoruz. Hatta kamplara giderken ben öncelikle muhalefet partisinden arkadaşlara soruyorum “Hangi kampa öncelikle gitmek istersiniz?” diye ve o kamplara gittik, incelemelerde bulunduk, bulunmaya da devam edeceğiz.

İnşallah bayram sonrasında da bir ara raporu yayınlayacağız. Bu rapor sonucunda, tabii, iyileştirilmesi gereken konular vardır, bu konuları da sizlerle paylaşacağız, kamuyla paylaşacağız ve çalışmalara devam edeceğiz. Bu konu önemli bir konu. Biraz önce arkadaşlarımız da söyledi, bu konu yalnızca Türkiye’nin konusu değil, Avrupa’nın ve dünyanın da en önemli gündem maddelerinden bir tanesi.

Hemen şunu ifade edeyim: Herhangi bir kampa gidemediğimiz veya geri gönderme merkezine giremediğimiz şeklinde eleştiriler var. Öyle herhangi bir şey yok. Komisyondaki HDP’li arkadaşlar hemen öneriyi verirler, o kampa gideriz, incelemeyi yaparız, nitekim de yaptık.

Değerli arkadaşlar, bugün dünyada 60 milyondan fazla mülteci yaşıyor. Bu ne demektir biliyor musunuz? Dünyanın 25’inci büyük devleti sığınmacılardan oluşuyor. Çok büyük bir rakam hakikaten. Türkiye’de de 3 milyon civarında sığınmacı yaşıyor, 2,8 milyonu Suriyeliler, geçici koruma altındaki Suriyeliler. Diğerleri de, 200 bin civarında da “sığınmacı” olarak ifade ettiğimiz, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nda da ismi “şartlı mülteci” olarak ifade edilen kişiler. Türkiye şu anda dünyanın en çok sığınmacı barındıran ülkesi. 3 milyonluk bu nüfus Malta’dan, Slovenya’dan, Estonya’dan, Letonya’dan, Lüksemburg’dan daha büyük bir oran. Türkiye’nin yüzde 4’ü sığınmacılardan oluşuyor. Avrupa’da bu rakam çok düşük, 500 milyonluk Avrupa’da bizim kadar sığınmacı yok, Avrupa’daki sığınmacı oranı binde 4 bile değil.

Bizim mazlumlara kucak açan politikamız dün de vardı, bugün de var, yarın da olacak. Osmanlı mazlumlara kucak açmıştır. 1490 yılında kendi gemilerini göndermiş, işkence gören Yahudileri İspanya'dan aldırıştır. Ardından, Macar Kralına ve İsveç Kralına sığınma hakkı vermiştir. Rusya'dan kaçanlara, Bolşevik İhtilali'nden kaçanlara da biz kapılarımızı açtık, Çarlık Rusyası'ndan kaçanlara da. Cumhuriyet Dönemi'nde de aynı süreç devam etti. Cumhuriyet Dönemi'nde 1923'ten 2011 yılına kadar 1,7 milyon sığınmacı Türkiye'ye geldi, Türkiye kapılarını açtı. Biliyorsunuz, bunların içerisinde Balkanlardan gelen var, Irak'tan gelen var, hatta İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanya'dan ve Yunanistan'dan gelenler de var.

Biraz önce de söylediğim gibi, 3 milyon sığınmacıya evimizi, gönlümüzü, kapımızı açtık. Bunların 280 bini kamplarda yaşıyor, 26 barınma merkezi var ve toplamda 10 milyar dolarlık bir harcama yaptık. 10 milyar dolarlık harcama faturalı harcama, bize maliyeti 20 milyar dolar. Çünkü, faturalandırılmayan harcamalar da var; STK'ların yardımları var, orada çalışan memurların maaşları var ve diğer harcamalarla bu 20 milyar doları buldu. Ancak, biz "Harcama yaptık." demiyoruz çünkü bu bizim insani, vicdani, hukuki ve tarihî bir görevimiz. Bunu yapmaya devam ediyoruz. Maliyetlere bakmadan kapımızı, gönlümüzü açtık, açmaya devam edeceğiz inşallah. Bunları yaparken de uluslararası iki ilkeyi de yerine getiriyoruz. Birincisi, açık kapı politikası, ikincisi de geri göndermeme ilkesi. Uluslararası hukukta olan bu iki ilkeyi de sonuna kadar uyguluyoruz. Dünyanın birçok ülkesi uygulayamıyor. Cenevre Sözleşmesi'ne imza atmış, Cenevre Sözleşmesi'ni yazmış Avrupa ülkeleri bugün açık kapı politikasını veya geri göndermeme ilkesini uygulayamıyor, onun için insanlar Akdeniz'de ölüyor.

Tabii ki 3 milyonluk göçmeni, yabancıyı beş yıllık bir süre içinde yönetmek çok kolay değil. Ancak, dünyanın tamamı şu andaki süreç için bizi alkışlıyor, diyor ki: "Çok iyi bir süreç yönetiyorsunuz." Bence bu süreç yönetiminde devletimiz kadar milletimizin de çok önemli bir rolü var. Doğru, hak temelli yaklaşımların tamamını devletimiz ve kurumlarımız uyguluyor ama milletimiz, ondan öte, misafirlik, merhamet, komşuluk gibi ilkelerle âdeti sığınmacılara gönlünü açtı. Eğer açmasaydı, Avrupa'daki gibi yabancı düşmanlığı, ötekileştirme yükselirdi. Bugün bakıyorsunuz Avrupa'ya, panik var; Danimarka'da panik var, Avusturya'da panik var, Almanya'da panik var. Oysa bizde işler düzgün bir şekilde yürüyor, devam ediyor.

Bu konuyla ilgili, ilgili kurumlar çalışıyor arkadaşlar. Biraz önce sayıldı; AFAD, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Kızılay, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı, valilikler, yerel yönetimler, sivil toplumlar çalışıyor. Biz 2,17 milyon Suriyeliyi Türkiye'ye aldığımızda, onlara Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu açısından bir statü verdik; adı "geçici koruma statüsü"ydü. Önce ne yaptık? Onların biyometrik kayıtlarını aldık, sonra 99'la başlayan yabancı kimlik numaraları verdik ve yabancı kimlik belgeleri aldılar. Kimlik belgeleriyle sağlığa, eğitime, sosyal yardıma erişebiliyorlar, çalışma iznine başvurabiliyorlar, araçlarının plakalarını değiştirebiliyorlar; haberleşme, bankacılık ve noterlik hizmetlerinden faydalanabiliyorlar ve biz onlara üçüncü kişilere ihtiyaçları olmadan hayatlarını devam ettirebilmeleri için diğer çalışmaları da veriyoruz, eğitimle ilgili konularda, hayat boyu eğitim konusunda da yardımlarda bulunuyoruz.

Sağlık önemli bir konu değerli milletvekilleri. Sağlık konusunda, neredeyse, sığınmacıların sorunu yok denecek kadar az. 15 milyondan fazla poliklinik hizmeti vermişiz, 300 binden fazla ameliyat yapmışız. Kamplarımızda sağlık ünitelerimiz var. Diğer, kamp dışındaki ortamlarda da sığınmacılar bizim sağlık merkezlerimize ulaşarak tedavi olabiliyorlar.

Eğitim konusu önemli. 800 binden fazla eğitim çağında çocuk var ve bunların 350 bini ancak eğitime erişebildi. Hedefimiz, tamamının eriştirilmesi ancak kolay değil. 800 bin çocuk, Avrupa'daki birçok ülkedeki çocuk sayısından, öğrenci sayısından çok daha fazla. Onunla ilgili çalışmalar da yapıyoruz. Biliyorsunuz, hangi müfredat verilecek, ne verilecek, ne öğretilecek, bununla ilgili çalışmalar da yapıyoruz. Çocuklarımızın bir kısmı Türk eğitim müfredatının içinde, diğer kısmı da Suriye müfredatıyla eğitiliyor. Ders kitaplarını ve müfredatını aldık, Millî Eğitim Bakanlığımız gerekli taramayı yaptı ve ondan sonra da bu kitapları yeniden yazdı, şimdi eğitime devam ettiriliyor.

Üniversite hayatı: 10 binden fazla Suriyeli genç, üniversiteye kazandırıldı. Yine, üniversite sonrası veya üniversite öncesi meslek edindirme kursları -biraz önce de söyledim- hayat boyu eğitim konusunda 100 binden fazla Suriyeli şu anda meslek kurslarından sertifika aldı arkadaşlar.

Çalışma izni: Uyum, çalışma izni olmadan olmaz. Çalışma izniyle ilgili de ocak ayında karar aldık, artık Suriyeliler çalışma izni için başvurabiliyorlar ve Türkiye'de çalışabiliyorlar. Bunların sayıları hızla artıyor. Son hafta, geçen hafta bile Çalışma Bakanlığımız düzenleme yaptı, Suriyeli ebeler diploma denklikleriyle beraber artık Türkiye'de çalışabilecekler. Kalifiye iş gücünü kaçırmama konusunda da çalışmalarımız devam ediyor.

Tabii ki çocuklar: Çocuklar çok önemli. Şu anda Türkiye'de 165 bin Suriyeli bebek doğdu, geçen yıl 55 bin bebek doğdu. Biz onlarla ilgili her türlü çalışmayı yapıyoruz, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yapıyor ama burada, bir şeye dikkat çekmek istiyorum arkadaşlar: Bizde bunlar olurken Avrupa'da ne oluyor, Avrupa ne yapıyor?

Arkadaşlar, Avrupa'da, Fransa'da Calais Kampı vardı, geçen hafta Calais Kampı dağıtıldı, 160 çocuk kayboldu. Almanya Interpol'ü itiraf ediyor, diyor ki: "Bize gelen 6 bin sığınmacı çocuk kayboldu, yok." Avrupa, bu konuda duyarsız davranıyor. Avrupa, bu konuda kapılarını açmayarak Akdeniz'de ölümlere sebep oluyor. İşte, son beş ayda, Afrika'dan İtalya kanalıyla Avrupa'ya geçmek isteyen sığınmacıların 2.500'ü öldü. Hamdolsun, Ege'de ölümler durdu. Bir mutabakat başlattık. Biz insanlar ölmesin istiyorduk, şimdi ölümler durdu ama ölümler Akdeniz'e kaydı, bunlar devam ediyor. Son on yılda 25 bin sığınmacı hayatını kaybetmiş dünyada arkadaşlar.

İşte, biz, bunlar olmasın diye yola çıktık ve çalışmaları yaparken Avrupa'da -biraz önce de söyledim- bakıyorsunuz, sığınmacı kamplarına saldırılar var. Almanya'da 757 sığınmacı kampına saldırı yapılmış. Bizim farklı çözümlerimiz var ama ben şunu ifade etmek istiyorum bu kadar şeyden sonra, vaktim kalmadı: Cenevre Sözleşmesi'yle yönetiliyor şu andaki hukuk süreci ama yönetemiyoruz. İşte Avrupa'daki durum. Sığınma evlerine saldırılar oluyor, yangınlar çıkıyor, çocuklar kayboluyor. Artık dünyanın yeni bir sözleşmeye ihtiyacı var. Bu sözleşmenin yeri Anadolu'dur. Bu sözleşmenin yeri... Ben geçen haftalarda sembolik olarak açıkladım "Gaziantep olsun." dedim. Gaziantep sözleşmesini ortaya koyalım, insanlar ölmesin, göçmenler ölmesin, sığınmacılar ölmesin. Onun içerisine karşılıklılık koyalım. Asimilasyon politikaları olmasın. Bugün, Avrupa'da sığınmacılar hızlı bir şekilde Hristiyanlaştırılıyor. Bunlara engel olalım diye böyle bir sözleşme teklifinde bulunduk.

Arkadaşlar, sonuç olarak, HDP önerisinin aleyhine olduğumuzu, bu konuları biz alt komisyonda yoğun bir şekilde incelediğimizi, incelemeye devam edeceğimizi, demokratik bir ortam içerisinde hangi sığınmacı merkezine, hangi noktaya gidilmek istenirse gideceğimizi ifade ediyorum ve hepinize saygı sunuyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Uslu.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, konuşmacı, konuşmasında HDP’li vekillerin istedikleri zaman istedikleri kampa ziyarete gidebileceklerini, yani bunun için de önünde bir engel olmadığını ifade etti -oysaki daha önceki taleplerimiz var- ve onun dışında da verdiğimiz bilgilerin doğru olmadığına dair ifadelerde bulundu. Buna ilişkin bir cevap hakkımızın olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – 69’uncu maddeye göre cevap hakkınızı kullanmak istiyorsunuz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Evet.

BAŞKAN - Kim konuşacak?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Bedia Hanım...

BAŞKAN – Sayın Özgökçe Ertan, buyurunuz.

Süreniz iki dakikadır.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- *Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan’ın, Antalya Milletvekili Atay Uslu’nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Az önceki sayın hatip bazı belirlemelerde ve bazı söylemlerde bulundu, o yüzden cevap hakkı kullanmamız gerektiğini düşünüyoruz.

Şimdi, “Mülteci Alt Komisyonu var ve biz istenen bütün kamplara gidiyoruz ve incelemelerimizi yapıyoruz, yakın zamanda da paylaşacağız.” diyorsunuz ama bu zaten göreviniz, bir zahmet gidin kamplara yani, orada neler olupbittiğini esaslı bir şekilde inceleyin ve bunu incelemek yasama faaliyetinin de bir parçasıdır. Ancak Merkel’i de en iyi kampımız diye Nizip’teki kampa götürdünüz, sonrasında hangi olaylar ortaya çıktı, hepimiz hatırlıyorsunuz. Orada 30 çocuğa cinsel istismar vakası açığa çıktıktan sonra bir an önce suçu tek bir kişinin üzerine yıkarak alalecele olayı örtbas ettiniz ve bizlerin orada neler yaşandığına dair verdiğimiz araştırma önergesine cevap vermediniz, reddedildi burada. Biz de parti olarak Nizip’teki kampın sınırına kadar gittik, içeriye alınmadık, hiçbir şekilde görüşmemize de izin verilmedi.

Şimdi, ayrıca, “Açık kapı ilkesini ve geri göndermeme ilkesini uyguluyoruz.” diye gururla söylüyorsunuz, fakat daha pazar günü 11 Suriyeli sınırdan öldürüldü. Bunların Türk askerî birliğince öldürüldüğünü bağımsız gözlemciler açıkça belirttiler ve geri gönderme sebebiyle Türkiye çok defa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden ceza aldı. Örneğin, bahsettiğim Afgan mülteci Lütfullah Tacik’in öldürülme olayında 7 tane tanık alalecele sınır dışı edildi, bu konudaki hukuki süreç de devam ediyor. “Şimdi, Ege’de ölümler de durdu.” diyorsunuz fakat “Sınırları açarız, otobüslerle hepsini göndeririz.” diyenler de sizsiniz. Yani insan hayatı bu kadar ucuz değildir, sizler sadece, mültecileri Avrupa’ya karşı bir malzeme olarak, değersiz bir şekilde, sadece şantaj malzemesi olarak kullandığınızı açıkça belirttiniz yani birçok politikanız bunu zaten gösteriyor sizin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunlara cevap verdi Sayın Başkan, öyle değil.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) - Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özgökçe Ertan.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel tarafından, mülteci kadınların ve çocukların karşı karşıya kaldıkları şiddetin boyutlarının ortaya konması, kapsamlı ve uluslararası mülteci hukuku çerçevesinde bir mülteci politikasının oluşturulması amacıyla 21/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 21 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır öneriyi oylamaya sunmadan önce, bu nedenle yoklama talebini gerçekleştireceğim.

Önce, yoklama talebinde bulunan sayın milletvekillerinin mevcudiyetini ismen tespit edeceğim.

Sayın Özel, Sayın Doğan, Sayın Özcan, Sayın Özkoç, Sayın Arslan, Sayın Akar, Sayın Ağbaba, Sayın Sarıhan, Sayın Tanal, Sayın Özdemir, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın Şeker, Sayın Yüceer, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Öztrak, Sayın Temizel, Sayın Kuşoğlu, Sayın Tamaylıgil, Sayın Tümer, Sayın Bektaşoğlu.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.49

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.00****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin oylanmasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel tarafından, mülteci kadınların ve çocukların karşı karşıya kaldıkları şiddetin boyutlarının ortaya konması, kapsamlı ve uluslararası mülteci hukuku çerçevesinde bir mülteci politikasının oluşturulması amacıyla 21/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 21 Haziran 2016 Salı günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, ülkemizdeki kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ile fon girişlerinin kontrolünün sağlanması konularında yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 16/3/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 21 Haziran 2016 Salı günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Sayı:184

21/6/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 21/6/2016 Salı günü (bugün) yaptığı toplantısında siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

(Manisa)

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Manisa Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Özgür Özel'in ülkemizdeki kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ile fon girişlerinin kontrolünün sağlanması konularında yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 16/3/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin -(377) sıra no.lu- Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 21/6/2016 Salı günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi lehinde ve aleyhinde söz talep eden sayın milletvekillerine söz vereceğim.

Lehinde ilk konuşmacı Zekeriya Temizel, İzmir Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Temizel. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bu Meclis, şimdiye kadar, özellikle kayıt dışı ekonominin araştırılması konusunda birçok önerge gördü, tartıştı ancak Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun bugün konuşulacak olan önergesini daha önceki önergelerden birazcık daha farklı olarak değerlendirmenizi özellikle bilgilerinize sunmak istiyoruz. Çünkü bu önergeyle ne bir Hükümet yıpratılması gibi bir çabanın içerisinde olunacak ne bir suçlu yaratma çabası var ne de mesaj olarak algılanacak farklı şeyler söylenilecek. Burada ekonomi adına, ülke adına yapılması gereken bir çalışmanın gerekçelerini sıralamaya çalışacağız.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu bu önergesiyle, bir an önce Meclisin üzerine düşeni yaparak, gelecekte karşılaşılmaması olası bazı belalara karşı devletimizi hazırlıklı kılmak, uluslararası kuruluşların yaptırımlarının muhatabı olmaktan ülkemizi korumak amacını güdüyor. Bu cümleyi bir daha tekrar etmek istiyorum: Bu önergeyle Cumhuriyet Halk Partisi, bir an önce Türkiye Büyük Millet Meclisinin üzerine düşeni yaparak, karşılaşmamız olası olan belalara karşı devletimizi hazırlıklı kılmak, uluslararası kuruluşların yaptırımlarının muhatabı olmaktan ülkemizi sakınmak, korumak anlamını taşıyor.

Araştırma önergemizde diyoruz ki çok basit olarak, başlangıçta: Ekonomideki kayıt dışılığın boyutları belirlensin. Bunu bir araştıralım, bakalım. Ondan sonra da deniliyor ki: Kayıt dışılığın araştırılması konusunda yapılması gerekenleri de bir sıralayalım.

Değerli arkadaşlar, sanıyorum, içimizde kayıt dışılık konusunda farklı düşünen insan yok. Kayıt dışılığı kabul ediyoruz da boyutları konusunda farklı düşüncelerimiz var. Bazılarına göre bu yüzde 50'lere kadar yükseliyor, bazılarına göre yüzde 30'lara kadar düşüyor; daha da aşağı olabilir, sorun değil. Ama önemli olan kayıt dışılıktaki bu rakamlar değil, buradan alınacak vergi olayı da değil, buradan alınacak zorunlu katılma payları da değil. Asıl, kayıt dışılığın yaratmış olduğu bu bataklık ortamında, kayıt dışı bataklığında yeşeren diğer dikenleri ortadan kaldırmak, bu çok önemli bir olay. Kayıt dışılık başlangıçta çok masumane, insanların ekonomik zorluklara karşı veya vergilerin ağırlığına karşı -nedeni ne olursa olsun- bir korunma mekanizması olarak algılanır. Ama bu masumane yaklaşımın arkasında bu bataklıkta yeşeren farklı bitkiler var, zehirli bitkiler var, bunların başında da kara para geliyor. O nedenle bu olayı çok fazla önemsiyor, o nedenle bu olayın üzerinde çok fazla durulmasını istiyoruz. Yoksa kayıt dışılığı sadece bir rakam olarak algılasanız şunu çok rahat söyleyebilirsiniz: 2016 yılı için tahmin ettiğimiz gayrisafi millî hasılamız 2,2 trilyon lira, eğer yüzde 30 civarında kayıt dışılık varsa 630 milyar lira yapar. Bunun üzerinden zorunlu yükümlülük olarak, vergi ve sigorta primleri olarak sadece yüzde 15; birinden yüzde 10, birinden yüzde 5 alsanız aşağı yukarı 90 milyar lira yapar. O da sizin bütçe açığınızı da karşılar, sosyal güvenlik kurumlarının açığını da karşılar dersiniz ama bu olay önemli değil. Bunun üzerinde durulmalı, ancak asıl önemli olan konu diğerinin üzerinde durulması.

Değerli arkadaşlar, dikkat çekmeye çalıştığımız konu, bu bataklıkta yetişen kara paranın ülkenin uluslararası konumunu değiştirmesi de geliyor. Bu kara para bataklığı ve özellikle burada yetişen kara paracıların daha sonradan buradan elde ettikleri geliri terörün finansmanında kullanmaya başlaması, işte asıl üzerinde durmamız ve Meclis olarak bir an önce önlemimizi almamız gereken konular.

Kara para aklamayla ilgili olarak, daha önceki yapılan araştırmalardan farkı bu olayın dedim... Kara para aklama olayı bir ülkenin tek başına sorunu değil, kara para uluslararası bir sorun, dolayısıyla bütün ülkelerin çok yakından ilgilendiği bir sorun. O nedenledir ki bununla ilgili olarak yapılan düzenlemeler, OECD Mali Eylem Grubunun düzenli olarak bu konuda yapılacakları belirlemesi, hangi işlemlerin şüpheli işlem olarak görülüp bunların ülkeler nezdinde mutlaka takip edilmesi gerektiği konularıdır. Eğer bu konularda şüpheli işlemlerin takip edilmediği konusu gündeme gelmeye başladığı zaman bu ülke için, o ülkeler bu ülkeyi kara para aklayan ülkeler grubunun içerisine atmakta zerre kadar tereddüt etmiyorlar. “Atılırsa ne olur?” diyeceksiniz; yani ne olur, yaptırımı nedir? İşte, yaptırımı burada; ithalatından ihracatına kadar bütün uluslararası tek bir dolarlık transferlerinde bile soruşturmaya tabi olmasıdır. Dışarıdaki bir öğrenci bursunun gönderilmesinin bile büyük sorun olmasıdır. Bu bataklıktan zarar görenler sadece ve sadece bu kurumlar da değildir, Türkiye’nin finans kurumlarıdır, Türkiye’nin finans kurumlarının herhangi bir işlem yapamayacak hâle gelmesidir. O nedenledir ki biz bu konunun bütün ayrıntısıyla araştırılarak almamız gereken önlemler var ise mutlaka ve mutlaka bunların alınmasını öneriyoruz.

Değerli arkadaşlar, son günlerde yaptığımız bazı düzenlemeler, maalesef bizim bu konuda suçlanmamıza dayanak oluşturabilecek bazı düzenlemeler. Bazı zorunluluklardan ötürü, örneğin Suriyelilerin gelirken beraberlerinde getirdikleri paralarla ilgili olarak bunlardan herhangi bir şekilde kaynak sorulmamasına, takip edilmemesine, şüpheli işlem olarak kabul edilmemesine ilişkin düzenlenen yönergeler, gümrükten geçirilen nakit paralarla ilgili düzenlemeler işte bu soruşturmalara kaynak teşkil edecek unsurlardan birisini oluşturuyor. Hâlbuki bu düzenlemeyi yaparken bunun belirli kişiler için bir zorunluluk olduğunu ortaya koyup bu kapıdan geçecek olan zararlı unsurların önünü kesecek düzenlemeleri yapmak mümkündü. Böyle bir araştırmanın sonucunda büyük bir olasılıkla bunu da gerçekleştirmek mümkün olacak. “Biz bu tür şeylerin hesabını kimseye vermiyoruz.” demekle bu iş olmuyor maalesef. Çünkü tek kutuplu dünyada ekonomik hâkimiyet kimin elinde bulunuyor ise o, bu yaptırımlarını geliyor sizin ülkenizde uygulamaya başlıyor. İnşallah bir gün böyle tek kutuplu dünya ve tek başına bu yaptırımları uygulayabilecek bir devlet olgusundan dünya kurtulur ama şu anda bu olay böyle. Bu, sadece bizim ülkemize falan özgü değil. Konulan kurallara aykırı davranışları nedeniyle değişik ülkelerin bankalarına çok ciddi anlamda yükümlülükler yükleniyor. Onlar da o finans kesiminin patronlarına karşı duramayacakları için zorunlu olarak bunları kabul ediyorlar. Örneğin Fransız Paribas 9 milyar dolarlık bir cezayı tıkr tıkr kabul etti, ödüyor, 9 milyar dolar. Almanların Commerzbankı aynı şekilde 1 milyar dolara yakın bir cezayı kabul etti. Yarın bankalarımızın başına gelebilecek olan bu olgulara karşı da bankalarımızı korumak zorundayız. Olaylar başladıktan ve bittikten sonra eyvah, hay Allah falan demenin bir manası falan yok.

Asıl, Türkiye’ye dönük suçlamaların büyük bir kısmının birinci paragrafında “Türkiye’nin kara para aklama konusunda yeteri kadar gayret göstermediği, bu konularda gereken girişimlerde bulunulmadığı” şeklindeki cümleler var. Mecliste bu önerge en azından gündeme alınıp da bununla ilgili çalışma başlatıldığında Türkiye Büyük Millet Meclisi kayıt dışı ekonomi içerisinde yeşeren kara parayla ilgili akımları izliyor... Bunlar izlendikten sonra da biz göğsümüzü gere gere bunları izledik, buralarda bir kara para olayı ya da şüpheli işlem olayı yoktur diyebilecek konuma geleceğiz.

Bu konuda saatlerce konuşmak mümkün ancak bu konuda daha fazla polemik yaratmadan çok net olarak şunu söylüyorum: Küreselleşme sürecinde yer alan bir devletin şu anda, maalesef orada oluşturulan kararların tamamına –maalesefi yani uyma zorunluluğundan dolayı diyorum yoksa alınacak olan veya uyulacak olan ilkeler nedeniyle maalesef değil- uygun olarak çok kısa süre içerisinde kendisini derleyip toparlaması gerekiyor, bunu çok önemsiyoruz. O nedenle Cumhuriyet Halk Partisi olarak böyle bir araştırma önergesini gündeminize getirdik. Eğer araştırma önergesi ve araştırma başlarsa bundan ülkenin ciddi anlamda yarar göreceğini bir defa daha belirtiyor, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Temizel.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi aleyhinde birinci konuşmacı Hasan Sert, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Sert. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN SERT (İstanbul) – Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin Anayasa’nın 98’inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 105’inci maddesi uyarınca vermiş olduğu kayıt dışı ekonomiyle ilgili grup önerisi aleyhinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, kayıt dışı ekonomi, devletten gizlenen ve kayda geçirilmeyen faaliyetler olarak tanımlanır. Kayıt dışı ekonomi, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomilerinin önemli bir problemi olduğu kadar, aynı zamanda son zamanlarda gelişmiş ülke ekonomilerinin de takibinde olan ve mücadele edilen bir alan olarak gündemi işgal etmektedir.

Kayıt dışı ekonomi olgusunun çok boyutlu olması da çeşitli bilim dallarının inceleme alanına girmesine neden olmuştur. Sonuçta, kayıt dışı ekonomiye yalnızca maliyeciler ve iktisatçılar değil, aynı zamanda sosyologlar, antropologlar, istatistikçiler, siyasetçiler ve hukukçular da ilgi göstermiştir. Mesela, ekonomistler ve istatistikçiler kayıt dışı ekonominin boyutunu ve ekonomik göstergeler üzerindeki etkisini, maliyeciler de kayıt dışı ekonominin doğurduğu vergi kayıp ve kaçakını incelemiştir. İş hukukçuları kayıt dışı istihdam ve kayıt dışı çalışanların güvenliğini, finans ve para piyasasında bulunanlar da piyasaları etkileyen ve denetlenemeyen kayıt dışı para miktarını incelemiştir. Hukukçular ve sosyologlar, kişiler arası ilişkilerle birlikte kişilerin devletle olan ilişkilerinde demokrasiyi, toplum bilincini ve hukuk devletini ön plana çıkartmışlardır.

Kayıt dışı ekonominin sebeplerine bakacak olursak; kayıt dışı ekonomiyi tetikleyen temel nedenler arasında vergi bilincinin yerleşmemiş olması, vergi yükü, vergi afları, cezaların caydırıcı olmaması, denetim azlığı, bürokratik formalite, karmaşık vergi düzenlemeleri, küçük işletmelerin çokluğu gibi konular göz önüne alınmalıdır. Gelir İdaresi Başkanlığımızın sorumluluğunda 2008 ve 2010 yıllarında ve 2011-2013 döneminde kayıt dışı ekonomiyle mücadele eylem planları başarıyla uygulanmıştır. Önceki eylem planlarıyla geline aşamayı daha ileriye taşımak ve kayıt dışılıkla mücadeleyi daha kapsamlı bir çerçevede yürütmek üzere Onuncu Kalkınma Planı’nda belirlenen hedefler doğrultusunda ve 2015-2017 dönemini kapsayan yeni bir eylem planıyla mücadeleye devam edilmektedir. Bu eylem planının hazırlanmasında 36’sı sivil toplum kuruluşu olmak üzere 79 kurum ve kuruluş katkı sağlamaktadır. Şimdi uygulanmakta olan yeni eylem planı ise 5 bileşen ve 62 eylemden oluşmaktadır. Planın hayata geçirilmesinde ise 15 sorumlu kuruluş ve 51 iş birliği yapılacak kuruluşla kayıt dışı mücadelesi yoğun olarak devam etmektedir. Bu eylem planı kapsamında, kayıt dışı ekonominin boyutunun belirlenmesi ve ekonomi üzerindeki etkilerinin analizine gönüllü uyumun teşvik edilmesi ve uyum seviyesinin yükseltilmesine, denetim kapasitesinin güçlendirilmesi ve ilgili mevzuatın gözden geçirilmesine, eğitici ve kapsayıcı yöntemlerle toplumun tüm kesimlerinde farkındalığın artırılmasına, kurumlar arası

veri paylaşımının geliştirilmesi ve uygulamada ortaya çıkan sorunların giderilmesine yönelik eylemler ve faaliyetler sürdürülmektedir.

Son altı ayda bu çalışmalar daha da yoğun bir şekilde artırılmaktadır. 2015 yılı Kasım ayında yapılan Mükellef Memnuniyet Anketi'ne göre, elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin mükellef ve muhasebe meslek mensuplarının memnuniyet oranı yüzde 80 artmıştır. Şimdi sizlere bu kapsamda hayata geçirilen bazı uygulamalar hakkında bilgiler vermek istiyorum: Vergi mükelleflerimiz tarafından verilen beyannamelerin yüzde 99,8'i elektronik ortamda alınmakta ve web tabanlı yazılım sayesinde anında veri tabanlarımıza kaydedilmektedir. Bu kapsamda 2015 yılında toplam 82 milyon beyanname elektronik olarak alınmıştır. Sistem dışında kalan beyanname ve bildirimlerin de elektronik ortamda alınması çalışmaları hızlı bir şekilde devam etmektedir. Böylece, mükelleflerimizin tamamı beyannamelerini evlerinden, iş yerlerinden ve vergi dairesine gelmeksizin gönderebilmektedirler.

Sayın milletvekilleri, ekonomide herhangi bir değişkenle ilgili gelişmeleri değerlendirmek için iki göstergeye bakılır. Bunlardan birincisi, değişkenin zaman içindeki seyridir, ikincisi ise diğer ülkelerle kıyaslandığında karşılaştırılan tablodur. Türkiye'de kayıt dışı ekonominin büyüklüğü ve ilgili yapılan tahminler kayıt dışı ekonominin azaldığını göstermektedir. 2001 yılında gayrisafi yurt içi hasılanın yaklaşık üçte 1'i yani yüzde 32,8'i kadar olduğu tahmin edilen kayıt dışı ekonomi 2013 itibarıyla yaklaşık dörtte 1'ine düşmüştür yani yüzde 26'lara inmiştir. Öte yandan, kayıt dışı ekonominin OECD yani Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü ortalamasının maalesef üzerinde olduğunu da görmekteyiz. 2010'da tahmini, Türkiye'de yüzde 29 iken OECD ortalaması yüzde 18,3'tü, AK PARTİ hükümetlerinde bunun aşağıya doğru çekildiğini görmekteyiz.

Sayın milletvekilleri, CHP Meclis araştırma önergesinde bahsedilen, kayıt dışı ekonomideki birtakım iddialar herkes tarafından bilinen ve tespit edilen durumlardır. Terör örgütlerinin kayıt dışılıktan istifade ettiği, silah ve uyuşturucu kaçakçılarının kayıt dışılıktan istifade ettiği, kayıt dışı ekonominin kayıt dışı istihdamı tetiklediği, dolaylı vergileri artırdığı, gelir dağılımını olumsuz etkilediği, ekonomiye zarar verdiği, fiyat dengesizliği oluşturduğu, sosyal dengeyi bozduğu herkes tarafından bilinmektedir ve AK PARTİ de bunun farkındadır, bunun için de olağanüstü önlemleri almış durumdadır.

Avrupa ülkelerinde kayıt dışı ekonomiye baktığımız vakit; örneğin, Bulgaristan'da yüzde 32, Romanya'da yüzde 29, Litvanya'da yüzde 29 -aradaki rakamları okumuyorum- Almanya'da yüzde 14 civarında, İrlanda'da yüzde 13 civarında kayıt dışı ekonominin olduğunu görmekteyiz, Amerika Birleşik Devletleri'nde bu oranın yüzde 6 civarında, Japonya'da yüzde 8,5 civarında olduğunu görüyoruz. Ama, alınan tedbirler ve gösterilen performanslarla Türkiye 2018 yılında kayıt dışı ekonomiyi yüzde 20'lere düşürmek için hedefini koymuştur ve bu çalışmayla ilgili faaliyetlerini sürdürmektedir.

Özellikle son on dört yıllık dönemde kayıt dışılıkla ilgili çok ciddi çalışmalar yapıldığını gözlemlemekteyiz. Türkiye'de kayıt dışılığı azaltmaya yönelik ciddi anlamda ilk olarak 2008-2010 yıllarında Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadeleyle Stratejisi Eylem Planı oluşturulmuştur. Bu stratejinin kısaca maddelerine değinecek olursak: 2007'de Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı faaliyete geçirilmiştir, akaryakıt pompaları ödeme kaydedici cihazlara bağlanmıştır, enerji sektöründe faaliyette bulunmak isteyenler için lisans alma zorunluluğu getirilmiştir, alkollü içki ve sigaralarda bandrollü izleme sistemi kurulmuştur, Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele yani KADİM Projesi uygulamaya sokulmuştur, Sosyal Güvenlik Kurumu olarak 2005 yılı içerisinde taşra birimlerinde görevlendirilmek üzere yoğun miktarda yerinden denetim elemanları alınmıştır; e-Dönüşüm Türkiye Projesi'yle gerekli çalışmalar, adımlar atılmıştır, vergi kimlik numaralarıyla para takipleri kontrol altına alınmıştır, 8 bin Türk lirasının üzerindeki işlemlerin banka ve PTT aracılığıyla yapılması kararı alınmıştır. Dolayısıyla, bunlar yetmediği gibi aynı zamanda 62 maddeden oluşan eylem planlarıyla kayıt dışılığın yoğun olarak mücadelesi Hükûmetimiz tarafından gerçekleştirilmektedir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sert.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi lehinde ikinci konuşmacı Ahmet Yıldırım, Muş Milletvekili. Buyurunuz Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu araştırma önergesi hakkında parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan, ekonomik kayıt dışılıkla ilgili olarak parti bakış açımızı ortaya koymadan önce ben de dün Özgür Gündem gazetesiyle dayanışma amacıyla nöbetçi genel yayın yönetmenliği yapmak üzere destek vermek için görev üstlenmiş olan Şebnem Korur Fincancı, Erol Önderoğlu ve Ahmet Nesin’in tutuklanmasını, tutuklanma sonrası polis muamelesine maruz kalma biçimini şiddetle kınıyorum. Basın özgürlüğünün zaten kırıntısının kalmadığı, gazetecilik faaliyetinin bile başlı başına siyasi iktidar tarafından bir korku olarak görüldüğü ve özgürlüğün bütün alanlarının tıkatıldığı bir süreci yaşamaktayız. Tutuklama kararı başlı başına bir hukuksuzluğa tekabül ederken sadece son birkaç ayda karşılaştığımız bir iki polis muamelesi örneği üzerinden dünkü olayı kıyaslamak istiyorum. Özellikle İŞİD’in Türkiye askerî sorumlusu, polisler eşliğinde elini kolunu sallayarak mahkemeye götürülürken, akademisyenler ve gazeteciler kelepçelenmiştir. Veya daha bir hafta önce bütün toplumda infial yaratan bir seri katille selfie çektiren polisler bir Adli Tıp Kurumu Başkanlığını bu ülkede yıllarca yapmış ve bir gazeteyle dayanışmak üzerinden suçlanmış olan birinin elinin kelepçelenmesi, yazarın, akademisyenin kelepçelenmiş olması siyasi iktidarın basın özgürlüğüne ve ülkede uygulayageldiği, demokratik alanları ne kadar kısıtladığına çarpıcı örneklerdir.

Değerli milletvekilleri, şüphesiz, şunu söyleyeyim: Bu siyasi iktidarın bu uygulamaları ülkenin geleceğini karartmaktadır ama dün Özgür Gündem’le dayanışmak görevi üzerinden tutuklanan aydın vicdanı bu ülkenin geleceğinin maalesef tek umudu olarak kalmıştır. Dün 3 kişi tutuklandı, bugün 120 aydın, akademisyen Özgür Gündem gazetesinde genel yayın yönetmeni olarak nöbet tutuyor. Hiçbir şeyi bu siyasi iktidar sindiremeyecek, bastıramayacak, korku salamayacak. Bütün bu uygulamaları kendi içindeki korkuların tezahürü, dışı vurumu olarak algılıyoruz.

Yine, ekonomide geldiğimiz noktaya dair, sürem yettiğince bazı hususlara dikkat çekmek istiyorum.

Aslında siyasi iktidarın kendisinin itiraf ettiği bir husus var. Ülkede sadece ekonomi kayıt dışı değil, ülkede birçok alan kayıt dışı. Sadece, birlikte, kol kola on bir yılı geçirmiş oldukları paralel yapılanmasına dönük siyasi iktidarın suçlamaları bile bu ülkede on bir-on iki yılın kayıt dışılıkla geçtiğinin göstergesidir. Yargıda paralel yapı, emniyette paralel yapı, istihbaratta paralel yapı, güvenlikte paralel yapı demek on bir-on iki yıl boyunca bu siyasi iktidarın ülkede yargıyı, sağlığı, eğitimi, güvenliği ve mülteci politikalarını da kayıt dışı yönettiğinin göstergesidir çünkü paralellik üzerinden karanlık bir yapılanma siyasi iktidar tarafından tarifleniyor. Eğer bu kadar karanlık bir yapılanma on iki yıl bu ülkenin yargısına, eğitimine, sağlığına, emniyetine, istihbaratına sirayet etmişse ülke on bir-on iki yıldır bu siyasi iktidarın ortaklarıyla birlikte karanlık bir şekilde kayıt dışı yönetilmiştir.

Yine, Hükümet, 2015 yılında gelirlerin yüzde 84’ünü vergilerden karşıladı. Bu vergilerden sadece yüzde 29’u, değerli milletvekilleri, sadece yüzde 29’u gelir, kâr ve sermaye kazançlarından elde edildi; sadece binde 2’si servet unsurlarından sağlandı, geri kalan yüzde 70’i ise KDV ve ÖTV’nin oluşturduğu dolaylı vergilerden sağlandı. Düşünün, şu ülkenin yüzde 70’inin yükü emekçilerin sırtında ama zenginlerin servet varlığı üzerinden onlara bindirilen yük sadece binde 2’dir.

2014’e göre 2015’teki bazı artışları Bakanlığın rakamları üzerinden paylaşmak istiyorum. 2015 yılında bir önceki yıla göre ortalama olarak vergi gelirleri yüzde 15,6 arttı, 15,6. Peki, bunların bazı kalemlere dağılımı nasıldı? O da şöyle: Düşünün, ücretli emekçilerden yapılan stopajlardan oluşan gelir

vergisi tahsilatlarında artış bunun üzerinde, yüzde 16; kâr payı, faiz, kira gelirleri, sermaye gelirleri bunlardan elde edilen gelir, sermayeden elde edilen gelir bir önceki yıla göre 2015'te yüzde 1 arttı. Düşünün, ülkedeki toplam gelir yüzde 15,6 artmış ama -emekçiden alınan bu 15,6'nın da çok üzerinde-sermayeden artan gelir 2015'te bir önceki yıla göre sadece yüzde 1'lik bir oranla sınırlı kalmıştır.

Bir diğer husus, halkın doğrudan ödediği KDV'de artış yüzde 21,8 olmuştur. ÖTV gelirlerinin yarısını oluşturan petrol ve doğal gaz ürünlerinde artış 11,5, tütün mamullerindeki artış 17,1 ve bir diğer husus da özellikle damga vergisinde 12 milyar TL artış ile 16,6, harçlarda ise 16,9 milyar TL ile yine yüzde 17'lik bir artış sağlanmıştır. Kısacası, mevcut siyasi iktidar ve sarayın 2015 yılında sermayeden vergi yükünü bir önceki yıla göre daha fazla hafifletip emekçinin üzerine yığdığını çok rahat ifade edebiliriz.

Kayıt dışından bahsederken şüphesiz vergi kaçırmaktan söz etmeden geçemeyeceğiz. Bütün dünyanın konuştuğu Panama belgeleri yayınlandı. Bu Panama belgelerini incelediğimizde Koç, Çalık, Sabancı gibi büyük holdinglerin de arasında olduğunu, vergi kaçırmanın siyasi gelenekten bağımsız bir şekilde tüm sermaye için bir kural hâline geldiğini biz değil, uluslararası bir finans kuruluşu tarafından açıklanan Panama belgelerinde yazılmaktadır.

Yine, bu yıl nisan ayında açıklanan büyüme verilerine göre Türkiye ekonomisi 2015'te yüzde 4 büyüdü. Ekonomi büyüdü ama dolar cinsinden ülkenin millî gelirini hesapladığımızda 80 milyar dolar küçüldü. Ekonominin büyüdüğünü iddia ediyoruz oransal olarak ama dolar bazında küçüldüğünü bizzat ilgili bakanlığın verilerinden görebilmekteyiz.

Yine, bir önceki yıla göre 2015'de kişi başına düşen millî gelir olarak tariflenen ama daha önce de adlandırdım kişi başına düşmeyen millî gelir 10.395 dolardan 9.261 dolara geriledi. Burada istediğiniz kadar ekonominin yüzde 4, yüzde 14, yüzde 24 büyüdüğünden bahsedin, normal yurttaşın cebine giren paranın küçüldüğünü yine bizi bakanlık açıklıyor.

Yine, bu yılın ilk beş ayında 246 büyük şirket iflas etti, iflas erteleme kararı aldı. Bu, tüm zamanların en büyük iflas erteleme rekorudur. 2015'in tamamında iflas erteleme kararı aldırılan şirket sayısı ise toplamda 492 olmuştur. Buradan hareketle bu yılın ilk dört ayında, belirtmemiz gerekir ki, 3 milyar 379 bin liralık 307.664 senet protesto yedi. Düşünün, bu ülkede yılın ilk dört ayında 307 bin senet protesto edilmiş. Bu yılın ilk yarısında vatandaşların kredi kartı ve tüketici kredisi borçları 394,3 milyar, eski parayla yaklaşık 400 katrilyona yükselmiş. Vatandaş bankalara borcunu zamanında ödeyemediği için ısralık olan kredi tutarı 18,3 milyar liraya... TÜİK verilerine göre ülkemizde bulunan 21 milyon aileden 19 milyon aile yani bütün ailelerimizin yaklaşık yüzde 90'ı bankalara borçlu durumda; bu da resmî rakamlara göre açıklanmış.

Birçok şey ifade edebiliriz, en son olarak şunu söyleyeyim: Anlaşılan o ki, özellikle merkezi vesayeti yaşamın birçok alanında kement gibi halkın üzerinde sıkıya çalışan siyasi iktidarın, özellikle daha fazla merkezileşmeyle mesafe alamayacağını, halka huzuru getiremeyeceğini ifade etmek isteriz. Yeni bir ekonomik yaklaşım, neoliberal politikalarından vazgeçen, yoksulu zengine karşı koruyan, doğayı talana karşı koruyan, toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçelemeyle geri kalmış bölgeleri gelişmiş bölgelere karşı koruyan, engellileri ve yereli merkeze karşı kollayan bir ekonomik politikayla ancak bu işin içerisinde çıkabileceğimizi ifade ediyor, bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, Sayın Yıldırım burada konuşma yaparken Özgür Gündem gazetesinin nöbetçi genel yayın yönetmenlerine ilişkin tutuklama kararı çıkması dolayısıyla iktidara bir suçlama yönelmiştir. Bu, açıktan açığa bir sataşmadır çünkü işlemleri yapan hukuki çevrelerdir. O çerçevede 69'a göre söz talep ediyorum.

BAŞKAN - Şimdi, şunu mu diyorsunuz: Yani tutuklamayı yargı yaptığı hâlde veya ilgili organlar, yargının ilgili organları yaptığı hâlde bundan Hükûmeti sorumlu tutmuştur.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – İktidarı sorumlu tutmuştur.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sorumlu değilse kınasın Sayın Bostancı.

BAŞKAN – Yani sanıyorum Hükûmetin bu konuda sorumlu olduğunu düşünerek öyle bir görüş ifade etti.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sorumlu değilse kınasın -Sayın Bostancı bir bilim adamı- bilim adamları tutuklandığı için asıl, biz de görelim. “Yargı emrinde değil.” dedi Sayın Bostancı. O da bilim adamı, hocam da saygın bir bilim adamı.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ama siyasi iktidar adına konuşamaz ki Sayın Başkan, Hükûmet orada.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Özgür Gündem'in 3 yayın yönetmenine ilişkin tutuklama kararıyla ilgili Sayın Ahmet Yıldırım iktidarı suçladı. İktidar yeni bir hukuki düzenleme çıkartmadı, Özgür Gündem'e yönelik özel bir düzenleme de söz konusu değil, mevcut hukuki referanslar çerçevesinde bir takibat, bir soruşturma, bir tutuklama; esasta olan bu.

Özgür Gündem bu işe 3 Mayıs'tan beri başlamış, 3 Mayıs'tan itibaren nöbetçi genel yayın yönetmeni uygulamasına başlamış. Şimdiye kadar 49 kişi bu görevi üstlenmiş, bunlardan 39 kişi hakkında soruşturma başlatılmış, takip başlatılmış, 12 tanesiyile ilgili, 12 tanesinden 6 tanesi hakkında soruşturma çıkmış, 6 tanesiyile ilgili de dava açılmış, şimdi 3 kişi hakkında da tutuklama söz konusu. Yani toplam işe baktığınızda hakkında hiç soruşturma açılmayanlar var, hiç hukuka intikal etmeyen nöbetçi yayın yönetmenleri var. Kimileri hakkında takibata gerek görülmemiş, kimileriyle ilgili de dava açılmış. Bütün bunları “Özgür Gündem'e yönelik iktidarın ağır baskıları.” diye bir bağlama yerleştirmek yanlış, haksızdır, bühthandır, mevcut verilere, somut maddi verilere baktığınızda da aklen tutarsızdır.

Burada yapılan, hukuk çerçevesinde, yayınlara ilişkin olarak hukuki bir sorumluluk söz konusuysa mahkemelerin, savcılarının yürüttüğü bir soruşturmadır. Bu yapılmayacak mı? Tabii ki yapılacak. Bu ülkede her kim ne yazıyorsa yazdıklarından sorumludur. Her şey, her söz fikir özgürlüğü içinde değildir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Onlar yazmamış ama.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, Sayın Bostancı, sözlerinin sonunda kendilerine bühthanda ve iftirada bulunduğumu ifade ederek bana açıktan sataştı. Ben de İç Tüzük 69'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – İftira demedi ama “bühthan ve aklen tutarsızlık” şeklinde bir değerlendirmede bulundu.

Buyurunuz Sayın Yıldırım.

4.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, öncelikle şunu ifade edeyim: Ben sözümün hiçbir yerinde AKP ya da Adalet ve Kalkınma Partisi demedim. Sizin, Sayın Bostancı'ya benim konuşmamdan ötürü, açıkçası söz vermiş olmanız sataşmadan kaynaklı beni üzdü. Şundan ötürü: Evet, konuşmamın belli yerleri sataşmaya açıldı ama siyasi iktidara dönük; baştan sona Hükûmet ve iktidar dedim. Hükûmet üyesi değil. Yani bu açıdan tutarsızlıktır, açık söyleyeyim.

İkinci bir husus: Sayın Bostancı geldi benim söylediklerimi doğruladı. Ülkede basın özgürlüğünün iktidar tarafından nasıl ayaklar altına alındığını itiraf etti. 49 kişinin 39'u hakkında soruşturma açıldığını söyledi. Yani tutuklanmadan da soruşturma açılmış olması, yargılanması basın özgürlüğü üzerinde Demokles'in kılıcı gibi bir tehdit sallandığının açık göstergesi değil midir?

Bir diğer husus: Diyorsunuz ki: “Biz mi bu yargıya müdahale ettik?” İktidarınız döneminde 10'u aşkın defa yargıya müdahale ettiniz. Veya sizin hakkınızda işte 2013 Aralıkta operasyon yapılmak istendiği zaman hemen müdahale ettiniz. Peki, size dönük tehditler ortadan kalkınca yargı bağımsız ve tarafsız mı olmuş oluyor? Peki, aynı paralel yargının diğer alanlara dönük, KCK operasyonlarında iftiralarla yaptığı operasyonlara dönük hiçbir geri adım atılmadı. Bir tek sizinle ilgili tehditler ortadan kaldırılınca mı yargı bağımsız oluyor Sayın Bostancı? O zaman o paralel yargının on bir yıl boyunca sizin iktidarınızda yapmış olduğu bütün iş ve işlemler hükümsüzdür, yanlıdır, bağımlıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Şu açıklamayı yapma ihtiyacını duyuyorum: Sayın Yıldırım'ın dediği gibi, Sayın Yıldırım konuşmasında Hükûmet ve iktidar odaklı bir eleştiri yaptı. Dolayısıyla, sataşma burada Hükûmetedir. Ancak bunun daha evvel, yine benim yönettiğim birleşimlerde birkaç örneğini yaşadık. Ben sataşmanın Hükûmete olduğunu ifade ettiğim zaman, yine Sayın Bostancı'ydı, şöyle bir gerekçe ortaya koymuştu: “Hükûmet Adalet ve Kalkınma Partisi grubunun içinden çıkıyor. Ayrıca ‘Hükûmet’ deyince herkesin aklına Adalet ve Kalkınma Partisi geliyor.” dediği için o oturumlarda, o birleşimlerde kendisine sataşmadan dolayı söz vermiştim. Burada aynı diyalogu tekrar etme ihtiyacı duymadım. Ama doğru olan Sayın Bostancı, hangi nedenle bu iktidara yönelik sataşmanın grubunuza yönelik olduğunu tutanaklara geçirilmesi açısından ifade etmenizdir. Bunu hatırlatıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, ülkemizdeki kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ile fon girişlerinin kontrolünün sağlanması konularında yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 16/3/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 21 Haziran 2016 Salı günkü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi aleyhinde ikinci konuşmacı Tekirdağ Milletvekili Metin Akgün'dür.

Buyurunuz Sayın Akgün. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi hakkında grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, on dört yıllık AK PARTİ hükûmetleri döneminde, güven ortamı ve istikrar sayesinde Türkiye ekonomisini şaha kaldırmıştır. 2016'nın ilk dört ayında dünyanın en fazla büyüyen 5 ülkesi arasına girmeyi başarmıştır. Kayıt dışı ekonomi, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomilerinin önemli bir problemi olduğu kadar, son zamanlarda gelişmiş ülke ekonomilerinin de takibinde olan ve mücadele edilen bir alan olarak gündemi işgal etmektedir. Türkiye'de kayıt dışı ekonominin büyüklüğüyle ilgili yapılan tahminler kayıt dışı ekonominin azaldığını göstermektedir. Ülkemizde kayıt dışı ekonomiyle mücadele, Maliye Bakanlığı Gelir İradesi Başkanlığı koordinasyonunda kamu kurum ve kuruluşlarının sorumluluğu ve iş birliği içerisinde yürütülmektedir. Bu kapsamda, 2008-2010 ve 2011-2013 dönemi Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planları başarıyla uygulanmıştır. Önceki eylem planlarıyla gelinen aşamayı daha ileriye taşımak ve kayıt dışılıkla mücadeleyi daha kapsamlı bir çerçevede, 5 bileşen ve 62 eylemden oluşan, 2015-2017 Dönemini Kapsayan Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı Eylem Planı'yla yolumuza devam ediyoruz.

Kayıt dışılıkla mücadele terörle mücadele kadar önemlidir. Kayıt dışılık azaldıkça dolaylı, dolaysız vergi dağılımı iyileşecek ve vatandaşın vergi adaletine olan güveni artacaktır. Kayıt dışılık azaldıkça vergi dışı alanlar azalacak, bu durum vatandaş-devlet bütünleşmesine hizmet edecektir. Vergisel kayıplar azaldıkça kamu finansman dengesi daha sağlıklı bir yapıya kavuşacaktır. Böylece, kamu hizmetleri daha etkin bir şekilde sunulacak, kamu hizmetlerinin kalitesindeki artış istihdam imkânlarını artıracak ve insanımızın yaşam kalitesini yükseltecektir. Sonuçta kazanan vatandaşımız olacaktır.

Kayıt dışı ekonomiyle mücadele, AK PARTİ hükûmetleri döneminde en fazla önem verilen konulardan biri olmuştur. Kayıt dışı ekonominin azaltılması konusunda gerekli iradeyi göstererek gerek Hükümet programlarımızda gerekse Maliye Bakanlığının stratejik hedef ve önceliklerinde bu sorunun çözümüne yönelik aldığımız kararları etkin bir şekilde uygulamaya konulmuştur. Kayıt dışılıkla mücadelede önemli mesafeler katedilmiştir. Gelir İdaresi Başkanlığımızın sorumluluğunda 2008-2010, 2011-2013 dönemi Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Eylem Planlarını başarıyla uyguladık. 2011-2013 dönemi Eylem Planı'nı 5 amaç çerçevesinde 47 eylem üzerine inşa ederek 15 kamu kurum ve kuruluşumuzun koordinatörlüğünde gerçekleştirdik. Eylem planını Başbakanlık genelgesiyle kamuoyuna duyurarak bu plana ilişkin gelişmeleri üçlü bir izleme mekanizmasıyla etkili bir şekilde takip ettik. Eylem planında yer alan 42 eylemi tamamladık, 5 tanesini ise yeni eylem planına taşıdık.

İktidara geldiğimiz 2002 yılı sonundan günümüze kadar gerek yaptığımız hukuki düzenlemeler gerekse de teknik altyapı çalışmalarıyla kayıt dışı ekonomiyle mücadele ettik ve etmeye devam ediyoruz. Bunun neticesinde kayıt dışı ekonominin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payını 2003 yılından bu yana yaklaşık 5 puan azaltarak yüzde 32,2'den yüzde 27,8 seviyelerine düşürdük. Yeni eylem planı uygulamasıyla 2018 yılı sonunda kayıt dışı ekonominin büyüklüğünü yüzde 21,5 seviyesine indirmeyi hedefliyoruz. Kayıt dışılıkla mücadelenin istenilen başarıya ulaşabilmesinde toplumun tüm kesimlerinin bu mücadeleye katılımı büyük önem taşımaktadır. Hükümetimiz bu süreçte dün olduğu gibi bugün de aynı azim ve kararlılıkla yoluna devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime son verirken yüce heyetinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akgün.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır, yoklama talebini gerçekleştireceğim. Önce, talepte bulunan sayın milletvekillerini tespit ediyorum.

Sayın Özel, Sayın Ağbaba, Sayın Özkoç, Sayın Tanal, Sayın Tarhan, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın Özdemir, Sayın Gökdağ, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın İrgil, Sayın Yedekci, Sayın Köse, Sayın Zeybek, Sayın Yüceer, Sayın Usluer, Sayın Akaydın, Sayın Öztrak, Sayın Çam, Sayın Basmacı, Sayın Budak.

Evet, yoklama işlemini başlatıyorum.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- *CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, ülkemizdeki kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ile fon girişlerinin kontrolünün sağlanması konularında yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 16/3/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 21 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- *AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın bu kısmın 1'inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğü'nün 5'inci maddesine göre 1 Temmuz 2016 tarihinde tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesine; Genel Kurulun 12, 19 ve 26 Temmuz 2016 Salı günü birleşimlerinde sözlü sorular ile diğer denetim konularının görüşülmemekle gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 13, 20 ve 27 Temmuz 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde sözlü soruların görüşülmesine; 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu'nun 21/06/2016 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda siyasi parti grupları arasında oy birliği sağlanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Bülent Turan

Çanakkale Milletvekili

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın bu kısmın 1’inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi;

Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğü’nün 5’inci maddesine göre 1 Temmuz 2016 tarihinde tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi;

Genel Kurulun;

12, 19 ve 26 Temmuz 2016 salı günü birleşimlerinde sözlü sorularla diğer denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

13, 20 ve 27 Temmuz 2016 çarşamba günü birleşimlerinde sözlü soruların görüşülmemesi;

21 Haziran 2016 Salı günü (bugün) birleşiminde 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

22 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşiminde 328 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

23 Haziran 2016 Perşembe günü birleşiminde 339 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

339 sıra sayılı kanun tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin 23 Haziran 2016 Perşembe günü birleşiminde tamamlanamaması hâlinde Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 24 Haziran 2016 Cuma günü saat 14:00’te toplanarak bu birleşiminde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 339 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 27 Haziran 2016 ile 1 Temmuz 2016 Pazartesi ve Cuma günleri saat 14:00’te toplanarak bu birleşiminde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

27 Haziran 2016 Pazartesi günü birleşiminde 33 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

28 Haziran 2016 Salı günü birleşiminde 35 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

29 Haziran 2016 Çarşamba günü birleşiminde 187 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

30 Haziran 2016 Perşembe günü birleşiminde 306 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

01 Temmuz 2016 Cuma günü birleşiminde 75 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

12 Temmuz 2016 Salı günü birleşiminde 55 sıra sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Yukarıda belirtilen birleşimlerde gece 24.00’te günlük programların tamamlanamaması hâlinde günlük programların tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam etmesi;

387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması önerilmiştir.

387 sıra sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/725)		
BÖLÜMLER	BÖLÜM MADDELERİ	BÖLÜMDEKİ MADDE SAYISI
1. BÖLÜM	1 ila 8'inci madde arası	8
2. BÖLÜM	9 ila 17'nci madde arası	9
TOPLAM MADDE SAYISI		17

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisi lehinde ilk konuşmacı Hasan Basri Kurt, Samsun Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Kurt. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; grubumuz tarafından bu haftaki çalışma programı ve önümüzdeki günlerde gerçekleştirilecek çalışmalarla ilgili, vermiş olduğumuz önergeyle ilgili söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu hafta itibarıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu’nun gündemin ön sırasına alınmasını ve bugünden itibaren görüşülmeye başlanarak bu hafta içerisinde bu kanunun ilgili maddelerinin bitirilmesini hedefliyoruz.

Şu anda terörle mücadele hemen hemen bir yıldır en önemli konularımızın başında geliyor. Mecliste gerçekleştirilen tartışmalarda olsun, vatandaşımızın içine gittiğimizde, kendi memleketlerimizde, seçim bölgelerimize gittiğimizde olsun muhatap olduğumuz temel sorunlardan bir tanesi ve en önemlisi, işte bu terörle mücadele. Burada, güvenlik güçlerinin, güvenlik kuvvetlerimizin elini güçlendirme; güvenlik kuvvetlerimize, ihtiyacı olan hızlı karar alma ve bu kadar çeşitli olan bir teröre karşı kendi teknik imkânlarını geliştirme fırsatı vereceğimiz bir kanun tasarısı bu. Ben diğer parti gruplarının da Türkiye’nin güvenliğini ilgilendiren, Türkiye’nin uluslararası plandaki itibarını ilgilendiren bu kanun tasarısına destek vereceklerini umuyorum, buna inanıyorum, inanmak istiyorum. Çünkü, vatandaşa gittiğimizde parti ayrımı gözetmeksizin herkesin bu konuda birleştiğini biliyoruz. Şehit cenazelerimiz geliyor, hep birlikte bunlara üzülmüyoruz; gazilerimiz geliyor, onlara hep birlikte üzülmüyoruz, onların aileleriyle birlikte bizler de aynı ızdırabı çekiyoruz. İnşallah, bunların azalması, bu eli kanlı terör örgütünün... Şu anda artık geçmişteki gibi değil, çok daha farklı insanlık dışı yöntemler, işte, “vekâlet savaşları” deniyor bu, artık, terörün sınır aşan boyutu; kokteyl örgütlenmeler, kokteyl saldırılar, bu tip konularla ilgili askerin daha hızlı karar almasını sağlayabilecek bir temel kanun önümüzde.

Bundan sonraki gündemimiz ise, yine bu öneriyle getirmiş olduğumuz temmuz ayındaki çalışma. Biliyorsunuz, 1 Temmuz itibarıyla Meclis, normal şartlar altında, tatile giriyor. Ancak, gündemimiz gerçekten çok yoğun. Şu anda komisyonlarımız çalışıyor. Bundan sonraki gündemimizde ciddi yoğunluklar var. İnşallah, temmuz ayı içerisinde, vatandaşımıza vermiş olduğumuz sözlerle ilgili kanunlarımızı çıkartıp... Belki yaz tatilinden bu anlamda feragat edilecek ama çalışmamız gerekiyor ve bu kanunları geçirmemiz gerekiyor.

Genel hatlarıyla özetleyecek olursak, bu hafta içerisinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Personel Kanunu’nu gündemimize alacağız ve bitireceğiz inşallah. Daha sonra da Meclisin 1 Temmuzda tatil olma durumunu dört hafta boyunca, temmuzun tamamı boyunca ertelemiş olan bir öneri... Diğer parti gruplarından da bu öneriye destek bekliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kurt.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisi aleyhinde birinci konuşmacı Özgür Özel, Manisa Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Bugün Adalet ve Kalkınma Partisinin yeni bir grup önerisiyle karşı karşıyayız her hafta olduğu gibi. Örneğin, içinde bulunduğumuz bu tarihi şimdiye kadar 7 kere düzenlediler bugün ne görüşelim, kaçta kadar çalışalım, kaçta biralalım diye ve emin olun, haftaya bir daha düzenleyecekler, bayram dönüşü bu düzenlemeleri bir daha yapacaklar çünkü grup olarak bir irade kullanmak ve kaliteli yasama yapmak değil, bir yerlerden gelen talimatlar, bir yerlerle yapılan pazarlıklar sonucunda onu çektim, bunu koydum, saray bastırdı, paraleli kazıdım, bilmem kimi dengeledim hesapları içinde Meclisi çalıştıran, iktidar adı altında kendi iktidarından yoksun, muktedir olmayan, Meclis düzenine hâkim olmayan, yarınını bilemeyen bir grupla karşı karşıyayız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün geline nokta, biraz önce Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına sayın milletvekili konuştu. Terminoloji açısından dahi tutulacak yanı yok konuşmanın. Ne diyor? “Tatilden feragat...” Arkadaşlar, milletvekilliği tatil yeri değildir, milletvekillerinin tatili olmaz, milletvekillerinin yaz dönemi çalışmaları olur. (CHP sıralarından alkışlar) O yüzden, bir iktidar partisi milletvekilinin tatilden feragat edeceğiz, iki hafta daha çalışacağız; böyle bir şey yok arkadaşlar. Çok net bir şey söyleyelim: Vatandaş sizden verdiğiniz sözleri tutmanızı bekliyor. Davutoğlu Hükûmeti, devrik hükûmet, devrik Başbakan geldiğinde “24’üncü Dönemde yapılacak hataları yapmayacağız.” demişti. 4+4+4’teki kavgadan tutun, İç Tüzük’ü zorla burada değiştirmeye çalışmalarına kadar istişare etmeden yaptıkları her şey ve hatta Gezi sürecinin sonucunda tek başına iktidardan düştünüz, o dönemde yani vatandaşın sizi alıp buraya ittiği, hatta aslında bu köşeye konmanız gereken, muhalefet partisi olmanız gereken dönemde çok şey konuşuldu. O süreçte grup başkan vekilleriniz bizi arayıp bilgi veriyorlardı belli konuda. Diyorduk ne oldu? Sayın Davutoğlu yaşananlardan ders aldığımızı, muhalefetle istişare etmemiz gerektiğini söylüyordu. Bugün Davutoğlu neden burada değil? Çünkü istişareye karşı olan, karşılıklı grupların diyaloguna karşı olan, parlamenter sistemi güçlendirmeyi doğru bulmayan, Parlamentoyu işlevsizleştirip bir başka yerde bir vesayet odağı oluşturup tek adam yönetimiyle ülkeyi yönetmek isteyen birisi Davutoğlu’nun bu kadcırcık açılımına dahi tahammül edemedi.

Şimdi deniyor ki: “Zaman yok.” Evet, zaman yok. Ama iki ay önce, ne istiyorsanız yaparız, dedik. Vize serbestisi, Türkiye’nin en önemli meselesiydi, sabahlara kadar çalıştık, zaman zaman bizi eleştirdiniz “Efendim, madem destekliyorsunuz niye konuşuyorsunuz?” diye. 72 kriter vardı, 72 kriterden 57’sini tamamladık hep beraber, kaldı 5 kriter ve Davutoğlu giderken, gitmezden evvel, yani ölüm yiyicisiymiş, bilemiyormuş kendisi ama görevden alınmadan hemen önce şöyle söylüyordu saray: “Ya bu vize serbestisi olur, olmazsa olmaz. Bunu büyütmenin ne anlamı var?” diyordu ve gördük ki Davutoğlu’nun da başını bu konudaki talepleri önemli ölçüde yedi. Şimdi diyorsunuz ki: “Efendim, vize serbestisinde terörle mücadele meselesiyle ilgili bir kanun var, elimizi kolumuzu bağlar, biz onun yerine şimdi çok daha başka bir kanun getiriyoruz.” Arkadaşlar, vatandaş kandırmayalım. Eğer

samimiyseniz gelin, vize serbestisindeki terör hariç geri kalanları yapalım. Sizin yapamadığınız terör düzenlemesi değil, sizin yapamadığınız Yolsuzlukla Mücadele Eylem Planı güncellenerek GRECO tavsiyeleri ışığında düzenlemeler yapmak. Bundan korkuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Sarayı rahatsız eden, Avrupa Birliği Polis Teşkilatına tabi olup suçluların iadesi anlaşması konusunda Türkiye'nin çekincelerinden vazgeçmesi. Yarın öbür gün birileri yurt dışına kaçtığında, burada iktidar değiştiğinde, ensesinden tutup da Türkiye'ye teslim edilmesinden korkuyorsunuz. Kişisel Verilen Korunması Kanunu. Elinize yüzünüze bulaştırdınız. Burada uyardık. Aha da kabul edilmedi, geldi, karşınızda.

Ve son olarak da AB ülkeleriyle adli yardımlaşmadan korkuyorsunuz. Korkmuyorsanız gelin bunu yapalım, siyaseti şeffaflaştıralım, siyasetin finansmanı ile ilgili düzenlemeleri yapalım. Siz “İl, ilçe başkanı bulamazsınız.” diyorsunuz ama bu düzenlemeleri yapalım bir tek terör kalsın. Ondan sonra gelin burada vatandaşları kandırın. Ama Türkiye'yi ciddi şekilde sıkıntıya sokmuş durumdasınız.

Bir iftar yemeğine gittiniz. Sarayda iftar yemeği. Hiçbir gruba davet yok, sadece bakanlar ve iktidar milletvekilleri.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, öyle değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Keşke ücreti Recep Tayyip Erdoğan'ın cebinden ödenseydi. Helali hoş olsun, o zaman yapın iftarı. Ama Ahmet Necdet Sezer oğluna yaptığı düğünün elektrik faturasını öderken sarayda kendi kendinize iftar yemeği verip o şaşaalı iftarın parasını da Cumhurbaşkanlığının bütçesinden ödüyorsunuz.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Siz “Gitmeyiz.” diyorsunuz, ne yapsın adam?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bugünlerde AKP, ramazanı sahurla, iftarla, ibadetle geçirmesi gereken Müslümanlar varken iftarlar, çok tartışılacak iftarlar ve iftiralarla geçirdi. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Demagoji yapma. Demagoji yapıyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Geçen hafta boyunca Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna iftira ettiniz. Adalet Bakanınızı suçüstü yaptık, dün açıkladık, bugün karşılaştım dedim ki: Özür mü, istifa mı? “Özgür Bey, bizimle bu kadar uğraşmayın.” deyip gözünü kaçırıp gidiyor.

Şimdi geline bu noktada Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan özür dilenecek. O Adalet Bakanlığı mevkisi boşu boşuna işgal edilmeyecek. Bir Adalet Bakanı ağzıyla yalan, iftira belgeleri üretilmesinin hesabı sorulacak, hesabı verilecek! (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, ayrıca, bir Meclis Başkanı düşünün, yine iftar yapıyor. Ya bu nasıl bir iş? 3 bin davetli var, gelen 1.200. Ülkeyi nasıl bölmüşsünüz. Böyle bir itibarsızlık olur mu? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Davet ediyorsun suç, davet etmiyorsun suç! Ayıp ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Köyün muhtarı köyde iftar yapsa, 200 kişi davet etse, iftara 80 kişi gelse muhtar istifa eder utancından, muhtar!

VELİ AĞBABA (Malatya) – O muhtar ama!

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Demagoji yapıyorsunuz. Demagoji yapma. İftira atıyorsunuz!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Şunu söyleyelim: Meclis Başkanı 3 bin kişiye iftar mı verecek? Hep birlikte veririz o iftarı, Meclisin parasıyla değil. Meclisin parasıyla yapıyorsa 3 bin tane fakir fukara çağırarak...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Kendi tarihinize bakın önce!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – ...Ankara’da okuyan 3 bin öğrenciyi çağırarak, 3 bin mülteci çağırarak iftar yapacağız devletin parasıyla. Yok, devletin parasıyla efelik yok; yapacaksan kendi cebinden ödediğin parayla yapacaksın, bu kadar basit.

Türkiye’yi rezil ettiniz...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Bu milleti 1 sente muhtaç hâle getirdiniz. O günleri ne çabuk unuttun!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen de yedin herhâlde! Bedavadan sen de yedin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim, lütfen sayın hatibi dinleyiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şebnem Korur, Erol Önderoğlu, Ahmet Nesin, tutuklandı. Utanmıyorsunuz. Biz utanıyoruz Türkiye adına, biz utanıyoruz. “Şebnem Korur” dediğiniz kişi Türkiye’nin adli tıptaki en önemli akademisyeni. Uluslararası bir standart var, İstanbul Protokolü, işkencenin ve kötü muamelenin tespitinde; o protokolü yazan kişi, o protokolü yazan. Pozantı’yı kapattık ya, o protokolü yazan kişi. Bir şey daha söyleyeyim mi? Şebnem Korur 11 Temmuz 1995 Bosna’daki katliamın, o katliamın izlerini bulan kişi. Şimdi, siz 11 Temmuzda Bosnalı kadınları oraya koyuyorsunuz ya, buramıza o el işlerini takıyoruz, el sallıyoruz; böyle yapıyoruz, Şebnem Hanım’ı buraya koysanız Bosnalı kadınlar böyle yapar; seni beni tanımaz Şebnem Hanım’ı tanır. Ama siz Şebnem Hanım’ı içeri koydunuz. Sınır Tanımayan Gazeteciler Vakfının Başkanını içeri koydunuz. Gazeteci yazar gününde 28 Şubat sürecinde sizin mağduriyetlerinizi dile getiren adamları sadece ve sadece “Benden olmayan beni eleştiren herkes teröristtir.” diyerek içeri koydunuz.

Şöyle bir anlayışınız var: Parti içinde güçleneni dışarı atmak, parti dışında güçleneni içeri koymak, ülkede eleştiri yapan herkesi de zindana koymak gibi bir anlayışınız var. Ama bunun sonu son değil. (CHP sıralarından alkışlar)

Dün Bolu Milletvekilimiz Tanju Özcan, Onuncu Yıl Marşı’nı kaldırdınız diye... Ya, bunu ilk duyduğunuzda yapacağınız iş Millî Eğitim Müdürüne “Senin bu marşla ne alıp veremediğin var?” demek. Siz sormadınız biz size soruyoruz. 29 Ekimi, 23 Nisanı yasaklamak var ama düğün serbest, halay serbest, İzzet Yıldızhan’la birlikte düğünler yapmak, halaylar çekmek serbest. 19 Mayıs, Onuncu Yıl Marşı’nın yasaklanmasına milletvekilimiz karşı çıkınca gaz bombasıyla, göz yaşartıcı bombayla, göz yaşartıcı gazla, portakal gazıyla mukabele ediyorsunuz. Milletvekilimiz dün kör olabilir. Grup Başkan Vekilimiz Levent Gök’e portakal gazı sıktınız, iki gün boyunca hastanede yattı. Ülkeyi faşizme doğru götürüyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Buna akademisyeni, siyasetçisi, aydını, hep beraber direneceğiz. Faşizme karşı, AKP’ye karşı omuz omuza diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Yürü!

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sabahlara kadar çalışmaya varız. Siz tatile gidecekseniz yolunuz açık olsun!

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Meydan burada! Meydan burada!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hodri meydan!

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisi üzerinde, lehinde olmak üzere Bülent Turan, Çanakkale Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında usul ekonomisi gereği söz almayacaktım. Ancak az önce kıymetli grup başkan vekilinin âdeta hezeyanlarından sonra grubumuza çok büyük bir haksızlık yapıldığını gördüğüm için söz alma ihtiyacı hissettim.

Dedi ki grup başkan vekili: “AK PARTİ Grubu planlamasını yapamadı, her hafta bunları değiştiriyor, yarın ne yapacağı belli değil.” Kendisinin bilgisi olmayabilir, söyleyeyim: AK PARTİ Grubumuz, bırakın şimdii, eylül, ekim bile planladı; hangi gün, ne zaman yapacağımız bellidir. Sadece opsiyonel olarak, zaman zaman yanlış yerlerde yanlış tavırlar içerisinde olduklarından dolayı -istemediğimiz hâlde tartışma oluyor, uzuyor, yoklama oluyor, kavga oluyor vesaire- bu yüzden Meclis uzadığı için her zaman bu opsiyonu kullanıyoruz.

Tekrar ediyorum: Bugün, Silahlı Kuvvetlerimiz terörle mücadele konusunda tespit ettiği bazı sıkıntıları gündeme getirmemizi istediğinden dolayı grubumuz tartıştı, konuştu ve zaman zaman bazı kurumların -verilen haklarla- daha iyi sonuç alınması talebiyle ortaya koyduklarını hayata geçiriyoruz. Biz bu akşam, çok net olarak, TSK’nın personel kanununu görüşüyoruz. Yarın ne yapacağımız da belli. Kanun bu akşam biterse baş tacı, bitmezse yarın yine buradayız, öbür gün yine buradayız. O yüzden, biz Meclisin hangi gün nasıl iş yapacağını bilmediğimizden değil, sizin ne yapacağınızı bilmediğimizden dolayı böyle davranıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, hemen konumuza dönüyorum. TSK Personel Kanunu’nun bitiminden sonra da hepinizin bildiği gibi Sayıştayla ilgili seçim süreci gündeme gelecek. Haftaya pazartesi günü çalışmaya başlayacağız, bayram tatiline kadar da Danıştay ve Yargıtayla ilgili kanun tasarısını burada görüşeceğiz.

Belli olmayan bir şey var mı? Net olmayan bir şey var mı? Çok çalışır, iyi çalışır, zamanında çalışırsak erken bitiririz, değilse geç bitiririz ama biz buradayız, on dört yıldan beri buradayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dediğiniz gibi iş yapmıyor olsak, planlamıyor olsak, üretmiyor olsak, nasıl bu on dört yıldan beri burada kalmayı başaracağız? Ben de bağırma biliyorum, iyi de bağırırım ama ramazanın iklimi bırakın üzerimize gelsin; ramazanın edebi, adabı, üslubu, nezaketi bırakın buralara gelsin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer biz o ramazanı burada yaşamazsak, ruhumuzda, gönlümüzde, kurumumuzda, şu yüce Mecliste yaşamazsak dışarıda yaşanabilir mi arkadaşlar?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ama böyle değil, böyle değil.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Hâlâ bağıırıyorsunuz. Başka bir şey yok ki! “On dört yıldan beri bağırımdan başka, arka arkaya yoklama istemekten başka, kavga etmekten başka ne yaptınız?” sorusunu kendinize sorayım ben sizin.

Değerli arkadaşlar, hangi iftara gideceğimize biz karar veririz, hangi iftara katılacağımıza biz karar veririz. Cumhurbaşkanımız, çalışma arkadaşları ile partisini kuran, hareketini kuran, Pınarhisar’a beraber gittiği, parti kurduğu arkadaşlarıyla bir iftar yapmıştır.

MUSTAFA AKAYDIN (Antalya) – Parayı kim verdi, parayı?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Kıskandıysanız eyvallah, sorun değil ama hayır, siz kimin kiminle iftar yapacağına karışamazsınız diye düşünüyorum, bu bir.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Parasını kimden aldığını soruyoruz?

BÜLENT TURAN (Devamla) – İkincisi: Meclis Başkanımızın iftarına böyle haksız bir söylemi de size yakıştıramadım değerli arkadaşlar. Biz, CHP’yi doksan yıllık en köklü partilerden biliriz. Biz, CHP’yi Mustafa Kemal’in partisi biliriz. Biz, CHP’yi Meclisi açan parti biliriz. Meclis Başkanına hürmetini düşünürüz, saygısını düşünürüz, Meclis Başkanının davetini emir telakki ettiğini düşünürüz ama ufak ve ucuz polemiklerle bazı yanlışları buraya getirip de çözüm üretmeye çalışmanızı doğru bulmadığımı söylüyorum. Kaldı ki o iftarda eski CHP’liler de vardı. Artık eski CHP başka, yeni CHP bambaşka. Eski CHP’lilerin içinde hâlâ bu ülkesini seven, sayan, ulusalcı, milliyetçi insanlar var ama anlaşılabilir şekilde, son dönemde, kızsızın da kızmasanız da Adalet Bakanına buradan küfreden, Meclis Başkanına en üst düzeyde bağırın, Başbakanı her gün hakaret eden acayip bir hâle geldi.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Sayın Cumhurbaşkanından öğrendik bunları.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Arkadaşlar, bu üslup ve tavrın size faydası yok. İçinizde de bundan rahatsız olanlar olduğunu biliyorum, buraya gelmeyenler olduğunu biliyorum, konuşmayanlar olduğunu biliyorum. Bizim bildiğimiz CHP bu değil ama ne olur bir aynaya bakın, ne olur tekrar bir gözden geçirin.

Mesela geçen haftaki mesele, terörle arasında illiyet var kavgası, o ona gitti, bu ona gitti kavgası, uzun sürdü. Doğru bulmuyorum, CHP’ye de yakıştırmıyorum. Yapmamıştır diye ümit ediyorum. Ama dönüp bir aynaya bakın, bir şehit ailesi size sırtını dönüyorsa, bu polemik konusu olabiliyorsa, CHP’ye de yakıştırılacak hâle geliyorsa, Allah aşkına, bir söyleminize bakın, üslubunuza bakın arkadaşlar. Niye falanca partiye söyleyince yakışmıyor da size söyleyince yakışıyor? O yüzden, Adalet Bakanımızın verdiği cevabın neresini düzeltirsiniz bilmiyorum, ben onları doğru diye biliyorum. Ama bir daha söyleyeceğim, şehit ailesi size sırtını dönüyorsa dönüp arkaya bakın, “Neden böyle?” deyin.

Bakın, yine, polemik olmasın diye girmeyeceğim, tüm belgeler elimde. Bugün savcılık bir gazeteye bir terör faaliyetinden dolayı işlem başlattı. İşlem bizim değil, idarenin değil, yürütmenin değil, yargının faaliyeti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sizin talimatınızla.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ama siz istemediğiniz kişilere bir yargı kararı verilince başka davranıyorsunuz, sevdiklerinize olunca başka davranıyorsunuz. Olmaz, yargı faaliyeti yargı faaliyetidir. Beğenmezseniz itiraz edersiniz, kavga ederiz, konuşur, tartışırız onları da. Ama sabahtan beri kaç arkadaş söz aldı? Arkadaşlar, sizin “basın özgürlüğü” diye ifade ettiğiniz mesele Fransa’da da, İngiltere’de de var, benzer davalardan hüküm giyen insanlar var. O mesele, terörle ilgili yapılan bir adım, işlem. Abdullah Öcalan’ın yazarı olduğu bir gazete, manşetleri okusam korkarım, öyle bir gazete. Siz bunu burada savunma hâline giriyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Hani sizin bilginiz yoktu, hani sizin haberiniz yoktu?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sonra da diyorsunuz ki: “Efendim, CHP’yle terör arasında illiyet bağını nasıl kurarsınız?” Biz değil, siz kuruyorsunuz arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Siz kuruyorsunuz, siz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bilmiyor olabilirsiniz, yapmak istemiyor olabilirsiniz ama söylemlere dikkat edin, üslubunuza dikkat edin. Üslup medeniyettir, her şeydir. Ortada tartışma yok, direkt bağırırmaya başlıyorsunuz; gerginlik yok, direkt bağırırmaya başlıyorsunuz.

Şu anki konuştuğumuz konu -eğer bunları demeseydiniz ben söz almayacaktım- çalışma takvimimiz, konu bu. Bunu eleştirebilirsiniz, “TSK Personel Kanunu’nun önceliği yok, önce şunu getirin.” dersiniz; baş tacı, dinleriz. Ama nereden bağladınız iftara, sahura, Cumhurbaşkanına, Meclis Başkanına? nereden bağladınız bunları Özgür Bey?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Konuşacak şeyleri yok.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bu üslup size hiçbir fayda sağlamıyor, bu üslup sizi küçültüyor.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Daha küçülecek.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bakınız, on dört yıldan beri, ben sayısını unuttum, herhâlde 15 tane seçim yaptık. O seçimlerde aynı şeyi oylamadı insanlar; zaman değişiyor, teknoloji geliyor, şartlar değişiyor ama bir tek gram oyunuzu artıramadınız. Bir on dört yıl daha geçse yine artıramazsınız arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü aynı şeyleri yapıp farklı sonuçlar beklemek makul bir tavır değil. Farklı şeyler yapın. Her şeye bağırarak, her şeye “Hayır.” demek çok doğru değil.

Bakın, ben buradan soruyorum. Türkiye’nin terörle bir kavgası var, mücadelesi var ve çok başarılı gidiyor. Bugün Türk Silahlı Kuvvetleri diyor ki: Daha hızlı iş yapmak için, operasyonel imkânlarımızı artırmak için şu kanuna ihtiyacım var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kanunu kim değiştirdi? O kanunu siz değiştirmediniz mi?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Soruyorum: Buna taraftar mısınız, değil misiniz? Varsa yoksa saray; saray, saray, saray... Yahu saray kadar taş düşecek başınıza haberiniz yok. Bunun size faydası yok arkadaşlar, artık dönün milletin gündemine.

VELİ AĞBABA (Malatya) – O kanunu siz değiştirmediniz mi? Bir gün “siyah” dediğinize bir gün “beyaz” diyorsunuz. Bir gün “terörist” diyorsunuz, bir gün “vatansever” diyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Biz -merak edersiniz diye söylüyorum- bayramdan sonra da, inşallah, “torba yasa” diye ifade edilen yasanın içerisinde vaatlerimizi de halkımızın beklentilerini de yatırımcının önünü açan da birçok kanunu buraya getireceğiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – O kanunu siz değiştirmediniz mi? “Askerî vesayetle mücadele ediyoruz.” demediniz mi? Hangi yüzle konuşuyorsun şimdi?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ümit ediyorum, soğuk akılla, makul tavırla yaklaşırsınız, vatandaşımızın lehine olan her türlü işe destek olursunuz. Hiçbir tane mi iyi şeyimiz yok, hep mi kötü yapıyoruz? Bir defa da “Evet.” deyin. Ama işte...

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Askerî vesayeti yıktık.” diyordunuz, ne oldu?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Duymuyorum, duymuyorum; bir daha söyle.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne oldu, ne oldu?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ne mi oldu, ne mi oldu?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim, lütfen hatibi dinleyiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz demiyor muydunuz “Askerî vesayetle mücadele ediyoruz.” Kanunları biz mi değiştirdik, siz değiştirdiniz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bak Sayın Ağbaba, insanlar konuşarak anlaşır, bağırma ne olur, bağırma.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz değiştirdiniz, siz değiştirdiniz...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Bağırma, faydası yok. Kaldı ki ekranda seni duymuyorlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bence de konuşarak anlaşılır, bence de. Ben konuşuyorum, keşke karşımdaki de konuşsa. Bence de, bence de...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkanım, ben iki dakikamı bağışlıyorum Veli Ağbaba’ya.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İnsanda biraz utanma olur, insanda biraz utanma olur.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Turan, konuşmasının ilk cümlesinde, konuşmamı “CHP grup başkan vekilinin hezeyanlarından...”

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iftara nereden geldik? İftara gitmeniz, aslında davetiye tüm Meclise olsa, bu davete icabet edenler gitse ya da sırf size olsa, Cumhurbaşkanını cebinden ödese diyecek bir şey yok. İftarda iftarlık işler yapsanız bir şey yok.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Meclis Başkanı herkesi davet etti. Niye gelmediniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Cumhurbaşkanı çıkıyor, karşınıza geçiyor; siz yasamasınız, o tarafsız; size diyor ki: “Birinci işiniz...”

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Meclis Başkanı herkesi davet etti. Niye gelmediniz?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Mesela ne beklersin? “Ramazandan sonra şunu yapın, bunu yapın.” “Birinci işiniz İç Tüzük’ü değiştirmek.” Salon, balkon ayakta alkışlıyorsunuz, neredeyse masaların üzerine çıkacaksınız. [AK PARTİ sıralarından alkışlar(!)]

İLKUNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sizi de alkışlıyoruz bakın.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Arkadaşlar, yine alkışladınız ya...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Seni de alkışlarız, güzel konuş, seni alkışlayalım. Güzel konuşursan alkışlarız ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Şimdi, bakın, arkadaşlar, bu kadar cehalet ancak tahsille mümkündür.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Milletin faydasına, ülkenin faydasına şeyler söylersen tabii alkışlarız.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - İç Tüzük değişiklikleri bütün dünyada olur.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ülkenin faydasına şeyler söylersen alkışlarız seni, ne olacak.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bütün dünya parlamentolarında son yakın tarihte İç Tüzük değişiklikleri muhalefetlerin talebiyle olur, o değişiklikler iktidar partilerinin onurudur, gururudur. Muhalefet alanını geliştiren, denetim alanını geliştiren, muhalefetin üzerindeki söz haklarını artıran İç Tüzük değişiklikleri muhalefetten gelir, iktidar partisinin onurudur, gururudur.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Muhalefet yapıcı olur ya, eksikler söylenir.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bir tek adamın iktidar partisini karşısına susta gibi alıp, önce devlet bütçesinden karınlarını doyurup sonra onlara parlamenter ödevler vermesi diplomasiyle de demokrasiyle de insafla da vicdanla da vatandaştan aldığınız görevin hakkını vermekle de bağdaşmaz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yazıklar olsun!

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sadece gülüyoruz sana biliyor musun?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Zavallısın sen, zavallı!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Çok ayıp!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Eğer böyle bir şey yapıyorsanız siz iradenizi saraya teslim etmişsiniz demektir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Memleketin faydasına bir şey söyle be! Ölür müsün sen! Bu memleketin faydasına bir şey söyle! Zavallı konuşuyorsun be!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Siz saraya teslim olabilirsiniz, Türkiye’yi size de saraya da teslim etmeyeceğiz.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Memleketin faydasına bir şey söyle! Zavallısın!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın grup başkan vekili ismimi vererek... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Vah vah vah! Ülken için bir şey söyle be!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, duyamıyorum efendim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın grup başkan vekili ismimi de vererek sataşmada bulundu. 69’uncu maddeye göre söz istiyorum.

BAŞKAN - Hangi cümlesiyle sataştı Sayın Ağbaba? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Efendim...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, izin verir misiniz, Sayın Ağbaba’yı dinlemek istiyorum, sizlerin konuşması dinlememe engel oluyor.

Buyurunuz Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Medeni insanlar konuşarak anlaşır.” diyerek laf attı efendim bana, ondan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Bunda bir sataşma yok Sayın Ağbaba. Yani şöyle, siz oturduğunuz yerden hatibe laf attınız, o zaman zaman size cevap verdi. Tatlı bir diyalogdur, onu ben öyle aldım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok özür dilerim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gerçi bu konuda sizin dikkatiniz hepimize örnek teşkil edecek şekildedir ama Sayın Turan’ın kürsüye yaslanıp Veli Bey bağırırken, oradan sesini yükseltmişken “İnsanlar konuşarak anlaşır, insanlar.” deyip müstehzi ifadelerle gülmesi kendisine yakışmayan bir itham içermektedir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Bağırma.” dedim.

BAŞKAN – Yani bu cümleyle “insanlar” kelimesini müstehzi bir anlamda mı kullandı diyorsunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müstehzi bir ifadeyle “insanlar” diyerek...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, siz öyle mi anladınız efendim?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, yapmayın, adama haksızlık, Veli Bey’e haksızlık.

BAŞKAN - Sayın Turan, eğer siz “Hayır, ben o anlamda kullanmadım.” deseydiniz ben söz vermezdim Sayın Ağbaba’ya.

Lütfen Sayın Ağbaba, rica ediyorum bir sataşmaya meydan vermeyin efendim.

Buyurunuz Sayın Ağbaba.

6.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bülent Turan’a bunu yakıştıramadığımı burada huzurlarınızda ifade etmek isterim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bağırmasın dedim Başkanım.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, ben biraz önce Sayın Turan’a laf attım. Siz şimdi “Askerlerle ilgili kanunu getiriyoruz.” dediniz, ben de “Hangi yüzle getiriyorsunuz?” dedim. Niye “Hangi yüzle getiriyorsunuz?” dedim? Çünkü bu kanunu değiştiren sizsiniz. Hem de o zaman nutuklar attınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Neyi değiştirdik?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hangi değişiklik?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne geldiğini bilmiyorsun sen be.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bir dakika.

“Biz AKP Grubu olarak askerî vesayetle savaşıyoruz.” dediniz. Ben sizin burada düştüğünüz durumu ortaya koyuyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yanlış anlamış Sayın Başkan.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bu ilk örneği değil, bakın bu ilk örneği değil. Eylül 2010 referandumunda paydaşlarınızla, ortaklarınızla...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya CHP’nin oyları düştü Malatya’da.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hangi maddeydi? Sayın Ağbaba, hangi maddeydi o?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri lütfen, lütfen efendim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hangi maddeyle değişiyor?

VELİ AĞBABA (Devamla) – El ele tutuştuğunuz insanlarla Eylül 2010’da referandum yaptınız, “Demokrasi geliyor.” dediniz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Oku, oku!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Şimdi “paralel” diyorsunuz ya “devrim” dediniz. Ne oldu? Değiştirdiniz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya 1 Kasım’da ne oldu onu söyle sen, boş ver. 1 Kasım’da ne oldu?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bakın, burada ikiye bölünmüş bir politika varsa karşımdaki grup yapıyor. Eylül 2010’da cemaatle el ele verip, kol kola verip “Ölümlerimizi diriltelim.” diyenlerle iş birliği yapıp yargı sistemini kepezeye çevirdiniz, bütün Yargıtayı, Danıştay’ı değiştirdiniz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne anlatıyor ya?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bir dakika...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Malatya’da oylar düşüyor, sen ona bak. Git çalış da oylar yükselsin Malatya’da.

VELİ AĞBABA (Devamla) – 17-25 Aralıkta döndünüz, 17-25 Aralıkta tekrar değiştirdiniz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yüzde 21’den yüzde 16’ya düştü oylar. Malatya’da oylar düştü.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bu Danıştay, Yargıtay kaçınıcı kez değişiyor?

Torba yasalarla ne yaptınız? Bakın bir şey daha söyleyeyim...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Malatya’da oylar yüzde 21’den 16’ya düştü, 10’a düşecek, 10’a.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bağırma!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi bakalım! Oylar düştü, oylar, oyları artır sen.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sözde barış süreci var ya barış süreci, barış sürecinde kucaklaşıyordunuz, şimdi düştüğünüz duruma bakın.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Malatya’da oyları artır sen, oyları.

BAŞKAN – Sayın Bak, lütfen efendim, lütfen...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Tarih bunları yazıyor. Sizin yapmış olduğunuz Eylül 2010’da...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Tarih sizi yazıyor sizi!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Danıştay, Yargıtay Kanunu’nu da yüzünüze vurmaya devam edeceğiz.

Balyoz’a, Ergenekon’a “darbe” deyip şimdi onlara “mağdur” diyen siz değil misiniz? İlker Başbuğ’a “terörist” diyen siz değil misiniz?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Anlaşılmadı!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Fethullah Hocaya “Hoca efendi hazretleri” diyen siz değil misiniz?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Anlaşılmadı... Anlaşılmadı... Malatya’da çalış.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Şimdi durduğunuz noktaya bakın, birde bu kendi durumunuzu değerlendirin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ağbaba.

Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu üsluba cevap vermek istemem ancak bir daha söylüyorum, bu grup hangi kanunu bugün değiştirmiş de geri almış? Böyle bir şey yok. Yeni bir süreçle karşı karşıyayız. Askerî vesayeti kaldırdığımızı herkes biliyor, bundan gurur duyuyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Konuşacağız, onu da konuşacağız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aynı cümleyi söyleyebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen efendim, Sayın Turan’ı dinleyelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aynı cümleyi söylesem kızacaklar.

Sayın Başkan, AK PARTİ’nin askerî vesayetle veya benzer vesayetlerle olan kavgasını tüm dünya biliyor, mesele bu değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – O eskidendi, eskiden, şimdi değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz demokrasinin yanındayız, aynı yerdeyiz ancak bugün terörle olan mücadelemizde olan talepleri değerlendirmek kadar doğal bir şey yok. İsterdik ki hatta bu parti de burada yer alsın.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan, tutanaklara geçmiştir.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

3.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın bu kısmın 1’inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğü’nün 5’inci maddesine göre 1 Temmuz 2016 tarihinde tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesine; Genel Kurulun 12, 19 ve 26 Temmuz 2016 Salı günü birleşimlerinde sözlü sorular ile diğer denetim konularının görüşülmemeyerek gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 13, 20 ve 27 Temmuz 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde sözlü soruların görüşülmemesine; 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisi aleyhinde ikinci konuşmacı, aynı zamanda önerge üzerindeki son konuşmacı Erhan Usta, Samsun Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Usta. (MHP sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geçen hafta Maarif Vakfı Kanunu Tasarısı üzerinde konuşurken ülkenin temel meselelerinin çözümünde Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetlerinin yetersiz olduğunu söyleyerek sözlerime başlamıştım ve bunu da temellendirmek için dış politika ve terör konusu, daha sonrasında, detaylı bir şekilde eğitim konusunda argümanlarını sıralamıştım. Şimdi, yine bir temel mesele var önümüzde, kayıt dışı ekonomi meselesi. Hakikaten, kayıt dışı ekonomi Türkiye’nin öteden beri ciddi bir sorunu, Türkiye’nin yapısal bir sorunu. Tabii, yine, burada bu yapısal sorunun çözümü konusunda on dört yıllık bir Hükûmetin neler yaptığını bir irdelemek, bir tartışmak istiyorum sizlerle.

Şimdi, tabii, “kayıt dışı” derken bunun kapsamı biraz geniş, bunun kapsamını nereden tutacağımızı bakmamız lazım. Bir: Normal yasal faaliyetler çerçevesinde kayıt dışılık var yani vergi kaybına yol açan bir kayıt dışılık var. Onun dışında, kara para şeklinde, daha doğrusu konusu suç teşkil eden faaliyetler var; uyuşturucu kaçakçılığı, silah kaçakçılığı gibi. Bir de bunun da ötesinde, aslında, yine bir kara para şeklinde kayıt dışılık var. Aslında, tabii, ekonomimizin ciddi bir cari açık verdiğini biliyoruz, ben konuşmalarında bunu sık sık vurguluyorum esas itibarıyla ve bunun finansmanında da ekonomimiz ciddi sıkıntı çektiği için, şu anda iyisine kötüsüne, karasına akına bakmadan ülkeye bir para girişi sağlama telaşı içerisine düşülmüş durumda, bunu görmek lazım. Bu, Türkiye’nin önümüzdeki dönemde kesinlikle başını ağrıttacaktır.

Bunun terörizmin finansmanı ile de alakası var -şimdi vaktimi buna ayırmak istemiyorum- ülkedeki betonlaşmayla da alakası var. Yani “Bu kara para nerede aklanıyor?” dersiniz, bunların bir kısmı da bugün, işte, şu yapılan beton yığınlarında aklanıyor. Mesela, AKP döneminde net olarak, bakın, net olarak kaynağı belirsiz para girişi 30 milyar dolardır, bu net. Yani, bunların büyüklüğüne bakmış olsanız, toplam girişine baksanız, bunun yüzlerce ifade edilen karşılığı vardır. Mesela, geçen yıl cari açığın 1/3’ü kaynağı belirsiz para girişiyle finanse edilmiştir. Bunlar Türkiye açısından son derece tehlikeli meselelerdir fakat burada çok fazla vakit kaybetmek istemiyorum.

Şimdi, bugün daha çok ben yasal faaliyetler konusundaki kayıt dışılık konusunu irdelemek istiyorum. Bir defa, bugün burada birtakım rakamlar verildi. Bir defa, Türkiye’nin şöyle bir eksiği var: Bu ülkenin bürokrasisinin mi dersiniz, siyasetinin mi dersiniz, ne dersiniz deyin, maalesef bizim kayıt dışı ekonominin boyutunu ölçen kendimizin bir çalışması yok. Bu çalışmalar geçmişte vardı, değişik metodlarla yapılmış çalışmalar vardı ama uzun süredir o çalışmalar da yapılmıyor.

Bu ülkenin bundan önceki Maliye Bakanı dâhil -daha henüz Naci Bey'den bunu hiç duymadık ama-Schneider'in çalışmasını kullanarak "Türkiye'de kayıt dışılık şuradan şuraya geldi." şeklinde ifadeler de kullandı. Bu aslında hakikaten çok üzücü bir şey yani bir ülkenin kayıt dışılığının boyutunu ölçen, bu bütün dünyada nasıl yapıyorsa bizde de bunu yapan bir çalışmanın, kendimize has, kendimize özgü bir çalışmanın olması gerekir.

Bu Schneider'in çalışması son derece jenerik bir çalışmadır. Daha yıl bitmeden yani millî gelir verisi açıklanmadan "Millî gelirin şu kadarı kayıt dışıdır." diye bir çalışmadır nihayetinde bu. Ha, yine bir şeyi ifade eder, ben de onu kullanacağım maalesef, kullanmak zorunda olacağım ancak bu konuda AKP'nin, özellikle Hükûmetinin dikkatini çekmek istiyorum ve kamuoyunun bu konuda dikkatli olmasını istiyorum. On dört yıllık bir Hükûmetin -bir yıllık değil, iki yıllık değil- bir tane kayıt dışılık çalışması ortaya koymaması çok üzüntü vericidir, çok utanç vericidir.

Peki, bu hiç akla gelmemiş de mi yapılmamış? Bakın, 2007 yılında yıllık program... Yıllık program nedir? Hükûmetin Bakanlar Kurulu kararı eki olarak çıkardığı rapordur, her yıl çıkan bir rapordur. 2007 yılı raporunda "Tedbir 1.1" sayfa 90: "Kapsamlı bir kayıt dışılık analizi yapılacaktır." Uzatmıyorum cümleyi. Bunu 2007 yılında söylemiş yapacağız diye. Çalışma yapılmış mı? Yapılmamış. 2008'de tekrar, sayfa 96: "Vergi kayıp ve kaçığının boyutu ile niteliği çeşitli yöntemlerle düzenli olarak araştırılacaktır." Çalışma yapılmış mı? Yapılmamış. 2009'da söylenmiş, yapılmamış; 2011'de söylenmiş, yapılmamış,

Şimdi, tekrar geliyoruz, az önce birkaç arkadaşımızın -aynı konuşma metniydi herhâlde, kimden aldıysa, çünkü aynı metni okudular- söylediği bir çalışma var; Kayıt Dışı Eylem Planı, bu 25 dönüşüm programından bir tanesi. Yine, burada "Kayıt dışı ekonominin boyutunun ölçülmesinde..." işte, bilmem ne yapılacak, "...çalışma yapılacaktır." Takvimi de Şubat 2015-Aralık 2017. Şimdi, on dört yıllık bir Hükûmet, 2017'ye de uzatıyor. 2017'de eğer bu Hükûmet devam ederse kaç yıllık olacak? On beş-on altı yıllık bir Hükûmet olacak, hâlâ bir kayıt dışı çalışması yapacak. Bu utanç bu ülkeye yeter.

Şimdi, peki, Schneider çalışmasında rakamlar nasıl gidiyor? 2013 yılında Türkiye'de kayıt dışı ekonomi Schneider'in çalışmasına göre yüzde 26,5'e düşmüş. 2015 yılına geldiğimizde, yine, aynı Schneider'in çalışmasına göre, yüzde 27,8'e çıkmış arkadaşlar. Bu çalışmaya göre, Türkiye'de, son dönemde belli bir ivmeyle aşağıya doğru gelen kayıt dışılığın son iki yılda arttığı ortaya çıkıyor. Bu, bir defa, birinci tespitimiz, bunu bir yapmak lazım.

Ha, burada, az önce bahsettiğimiz eylem planında, Türkiye'nin 2015 hedefi de yüzde 25. Şu anda yüzde 27,8. Hedefin yaklaşık 3 puan üzerinde. Yani bir yıl içerisinde, iki yıl içerisinde bir hedef koyuyorsunuz, hedefin 3 puan üzerinde bir sapma var ve tam tersine, hadi, sapma, aşağıya doğru iniş olur da bir miktar saparsın ama 2013'ten sonra, kayıt dışılık yukarıya doğru artıyor.

Peki, geçmişle mukayese edersek kayıt dışılık artıyor mu eksiliyor mu? Doğruya doğru yani hepsini buraya, ortaya koymak lazım. Schneider çalışması 2013'ten başlıyor, aynı kapsamdaki çalışma. Aslında, oraya göre, baktığımızda, 32,2'den 27,8'e -son dönemde artmakla birlikte- bir düşüş var. Ancak, arkadaşlar, bu, hayatın normal akışından gelen bir düşüştür, bütün dünyada benzer şekilde düşme var.

Yine, bu çalışmada, 31 Avrupa ülkesi inceleniyor. Onlarla mukayeseli olarak baktığımızda -buraya dikkatinizi çekmek istiyorum- başlangıçta dedik ya, bizde hep kayıt dışılık yüksek oldu ancak mesela 2003 yılında, 31 Avrupa ülkesinin ortalamasının yüzde 44 üzerindeymiş bizde kayıt dışılık.

Normalde ne beklersiniz? İyi bir performans varsa bunun aşağıya doğru gelmesini beklersiniz yani onlar 100 ise biz 144'müşüz fakat maalesef, 2015'e geldiğimizde, yüzde 54 fazlası şekline gelmişiz.

Dolayısıyla yani bu düşüş, birkaç puanlık düşüş, hayatın normal akışında olan bir düşüştür ama onun haricinde, baktığımızda, aslında, özellikle mukayeseli olarak baktığımızda, Türkiye'de kayıt dışılık net bir şekilde artmaktadır. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Aynı çalışma içerisinde... Mesela bir tane aynı çalışma var. Bu, Hesap Uzmanları Kurulunun yaptığı çalışma. Buralarda, genelde seri çalışması pek yok, belli yıllar var, dolayısıyla, birbirlerini mukayese edemiyorsunuz. Hesap Uzmanları Kurulunun bu raporunda –bu, Kemal Unakıtan döneminde yapılan rapordur, resmî rapordur, Maliye Bakanlığının web sayfasında olan bir rapordur- 2002 yılında -hani, hep 2002’yle bir mukayese etme hastalığımız var ya- bu yöntemle yapılan, tespit edilen kayıt dışılık 29,74’müş, millî gelirin 29,74’ü; 2004 yılında, aynı seride yapılan çalışmada, yüzde 30,7 olarak, iki yılda 1 puan artmıştır.

Şimdi, bu 27,8 vatandaş açısından ne ifade ediyor, bakın, ben size onu söylemek istiyorum. Bugün düşse de artsa da, şu anda Schneider çalışmasını da esas alsak, bu konuştuğumuz rakam, arkadaşlar, 113 milyar TL vergi kaybidir 2015 yılı fiyatlarıyla, konuştuğumuz rakam 113 milyar TL 2015 yılı fiyatlarıyla. Bu ciddi bir rakamdır ve burada sıralamada neredeyiz, ona bakalım. Basamakları hızla AKP döneminde tırmanıyor. Son şeyde, 2013 yılında ilk 3’teyiz. Başka hiçbir şeyde ilk 3’te olamıyoruz ama kötü göstergelerde ilk 3’e girmeyi başarıyoruz. Bulgaristan’da en yüksek kayıt dışılık, Romanya 2’nci, Türkiye 3’üncü; 2013. 2015’e geldiğimizde, sıralamadaki... Pardon, 2013’te 4’üncü sıradayız, 2015’e geldiğimizde 3’üncü sıraya yükseliyoruz. Bu da kayıt dışılıkta basamakları hızla yukarıya doğru tırmandığımızı gösteren diğer bir husus.

Şimdi, sürem azaldı. Tabii, kayıt dışılığın zararlarını söylemeye gerek yok. Bakın, ben Türkiye’de Türkiye’yi yönetenlerin kayıt dışılığın zararlarına inandığını düşünmüyorum arkadaşlar. Ben bununla ilgili çalıştaylara da çok fazla katıldım, oralarda da bu görüşümü söyledim. Aslında insanlar biraz işi deşelediğinde “Ya, kayıt dışı var ama işte, şöyle yapıyor, böyle yapıyor, rekabet gücü...” Hayır, değil. Bir defa, kayıt dışı ekonomi, verimliliği ciddi ölçüde bozuyor. Bakın, OECD’nin bir çalışması var. Maalesef, bunu büyütme imkânım olmadı ama size izah etmeye çalışacağım. Şu grafikteki olan çalışmada yani formel sektörler ile informal sektörler arasındaki verimlilik farkı ciddi ölçüde yüksek Türkiye için. Bu çalışmada OECD diyor ki: “Formel sektörlerde 100 kabul edilirse iş gücünün verimliliği, informal olan sektörlerde yüzde 19, yarı formel olan sektörlerde yüzde 38.” Dolayısıyla, ülkenin rekabet gücünü bozucu, ülkenin finansman durumunu bozucu, efendim, çalışanları mağdur eden... Yani insanlar, tabii, çalışmak isteyenlerle birlikte 6 milyon işsiz olduğu bir ülkede hiç kimse işverenle sigorta pazarlığı yapamıyor, dolayısıyla zayıf kalıyorlar ve insanlar sigortasız çalışmak... Bakın, şimdi, rakam, 9 milyon, 9 milyon sigortasız çalışan var bu ülkede. On dört yıllık bir iktidar... Yani eğer hakikaten bundan sonra siz “Bu konuda bir şey yaptık.” diyebilecekseniz ben bunu sizin insafınıza bırakıyorum.

Söylenecek çok şey vardı. Özellikle KOBİ’ler açısından finansmana erişimini ciddi ölçüde engelliyor bu kayıt dışılık. Dolayısıyla, bu kayıt dışılıkla kapsamlı bir mücadele gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) - Ben bu çerçevede sizleri saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Usta.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunacağım...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben yerimden İç Tüzük 60’a göre söz hakkı talep ediyorum.

BAŞKAN – 60’ıncı maddeye göre söz mü istiyorsunuz?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Evet.

BAŞKAN – Buyurunuz.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, AKP Grubunun çalışmalarına ilişkin önerilerini CHP ve MHP Gruplarıyla istişare ettiklerini basından öğrendiklerine ve bu konuda kendileriyle herhangi bir paylaşımda bulunulmadığına, Parlamentoda Türk Silahlı Kuvvetlerinin ya da sarayın belirlediği gündemler doğrultusunda görüşme yapılmasını etik bulmadıklarına ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP grup önerisiyle ilgili söz hakkı düşmediği için yerimden söz hakkı kullanmak istedim.

Şimdi, AKP Grubu yapmış olduğu çalışmalara ilişkin önerileri ya da değerlendirmeleri aslında bütün partilerle ortaklaşarak yapmaya çalışıyordu ve biz bugün gelecek programı ve bugünkü gündemi bile -hangi kanun tasarısının görüşüleceğine ilişkin, Meclise sunulması gereken kanun tasarısına dair bilgiyi- basından öğrendik. Yani bu konuda bizimle hiçbir şey paylaşmadığını bir kez daha ifade etmek istiyorum. Ama basında şöyle bir şey geçiyor; ne derece doğru bilmiyorum, tabii ki grup başkan vekilleri bu konuda açıklama yapabilir: AKP grup başkan vekillerinin CHP ve MHP grup başkan vekilleriyle istişare ettiklerini, bu süreçle ilişkin bir değerlendirme yaptıklarını, görüştiklerini ifade eden, basından aldığımız bir bilgi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ben bitireceğim Başkan.

Dediğim gibi, ne kadar doğru olduğunu bilmiyoruz ama sadece, bu duruma ilişkin bir açıklama yapılması gerektiğini ve özellikle de HDP Grubunun Parlamentoda 3'üncü büyük grup olduğunu tekrar hatırlatarak aslında bu yapılan durumun etik olmadığı bir kez daha ifade ediyoruz.

İkincisi, Sayın Başkan, tutanaklara girsin diye söyleyeceğim, burada AKP Grubu adına konuşan hatipler bütün söylediklerinde şunu ifade ettiler: Bugün gündeme gelecek olan Türk Silahlı Kuvvetlerine ilişkin yasa tasarısının Türk Silahlı Kuvvetlerinin önerisiyle ve özellikle getirilmesi noktasındaki açıklamalarını ifade ettiler, o yüzden getirileceğini söylediler. Bu, aslında, açık bir, vesayet etkisi altında kalan, vesayetle yönetilen bir AKP iktidarının olduğunu gösteriyor. Yani biz burada ortaklaşp hangi kanun tasarısının gündeme alınacağını konuşamazken Türk Silahlı Kuvvetlerinin, AKP iktidarının ya da sarayın belirlediği gündemler doğrultusunda Parlamentoda görüşmelerin başlatılmasını kabul etmediğimizi, bunun etik olmadığını bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özel, buyurun.

21.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Grubunun CHP Grubuyla istişare ettiği bir Meclis takvimi olmadığına ve AK PARTİ Grubuyla herhangi bir istişare ve uzlaşma içinde bulunmalarının söz konusu olmadığına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir konuya çok kısa değineyim. Sayın grup başkan vekili şöyle bir ifade kullandı: “Diğer gruplarla istişare ederek.” Adalet ve Kalkınma Partisinin grubumuzla istişare ettiği bir Meclis takvimi yoktur. Zaten kendileri de biliyorlar, Cumhuriyet Halk Partisinin aylar öncesinde yapmaya karar verdiği bir kamp programını saygısızca ihlal ettikleri için kendileriyle hiçbir istişare ve hiçbir uzlaşma içinde olmayız. Yüce Meclisin bilgilerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Vural...

22.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, Türk Silahlı Kuvvetleri Kanunu'nda yapılacak değişikliğe Türkiye'nin ihtiyacı olduğuna ve bu düzenlemenin Meclis gündemine alınması konusunda Adalet ve Kalkınma Partisi grup başkan vekillerine Milliyetçi Hareket Partisinin tutumunu ilettiklerine ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak özellikle terörle mücadele ekseninde Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda yapılacak değişikliğin çok önemli olduğunu, bunun da Meclis gündemine alınması konusunda Adalet ve Kalkınma Partisi grup başkan vekillerine Milliyetçi Hareket Partisinin tutumunu ilettik. Evet, Türkiye terörle mücadeleyle ilgili kanunu öncelikli olarak ele almalı ve orada, kahraman Silahlı Kuvvetlerimizin, askerimizin, polisimizin, korucularımızın yanında olma iradesi Türkiye Büyük Millet Meclisinde ortaya konulmalıdır. Bu düzenlemelere açıkça Türkiye'nin ihtiyacı vardır, bu ihtiyacın da ivedilikle yerine getirilmesi konusunda partimizin görüşü paylaşılmıştır. Bu amaçla da zaten, grup önerisi getirmeyeceğimizi de bu vesileyle ifade ettik.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vural.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ben de bir açıklama yapayım mı izin verirseniz?

BAŞKAN – Söz mü istiyorsunuz Sayın Turan?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz, mikrofonunuzu açıyorum.

23.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, bu haftaki gündemle ilgili CHP ve MHP grup başkan vekilleriyle görüştüğüne ve CHP Grubunun uzlaşmadan yana olmadığına, MHP Grubunun bu konudaki düşüncelerini kendilerine ilettiklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; kıymetli grup başkan vekilinin ifade ettiği “İstişare etmedik.” ifadesinin tabii ki öncesi var, sonrası var. Ben dün hem CHP'nin hem de MHP'nin grup başkan vekilleriyle görüştüm bu haftaki gündemle ilgili. Ancak, CHP'nin grup başkan vekilinin ifade ettiği gibi “Bizim uzlaşma imkânımız yok.” ifadesini daha önce de kullandılar bize. Dolayısıyla, hem uzlaşma yapmayacağız hem istişare yapacağız hem beraber karar alacağız, bunun nasıl mümkün olacağını size sormak isterim.

İkincisi, bununla ilgili, kıymetli MHP grup başkan vekilinin de ifade ettiği gibi, Türkiye'nin özel bir süreci var, terörle olan bir mücadelemiz var. Bu mücadelede kurumlarımızın talepleri var, bunların gecikmesini doğru bulmuyoruz. Bu konuda, köklü partilere, konuyla ilgili yanımızda yer almalarını tekrar teklif ediyorum ben.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın grup başkan vekilinin ifade ettiği, tam da sormak istediğim oydu.

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açayım, buyurunuz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ben kürsüden konuşmak istiyorum Sayın Başkan çünkü bir sataşma söz konusu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ne sataşması?

BAŞKAN – Hangi cümle?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – “Köklü partilerle görüştük.” Yani, bizim o zaman...

BAŞKAN – Buyurunuz, size 69’uncu madde çerçevesinde iki dakika süreyle söz veriyorum.

“Köklü partilerle görüştük.” cümlesi açıkça bir sataşmadır sayın milletvekilleri.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yanımıza bekliyoruz dedim Sayın Başkan, hayır Sayın Başkan.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Köklü bir parti olmadığınızı kabul ediyorsunuz yani.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Demirel.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel’in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, çok net ifade etti, kendisini deşifre etti grup başkan vekili. İktidarın yanlı yaklaşımı, iktidarın taraflı yaklaşımı... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İLKUNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Gizli bir şey mi yapıyoruz ki, ne yapmışız?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Kandil’den aşağıya inin, Meclise gelin Kandil’den.

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – ... iktidarın diğer muhalefet partileriyle olan ilişkisi bugün çok net, açık ortaya çıktı. Biz bunu daha önce de ifade ettik, yine ifade ediyoruz: Evet, bütün partilere eşit yaklaşılması gerekirken bugünkü görüşmede...

ALİM TUNÇ (Uşak) – PKK’yı eleştirin, PKK’yı!

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – ... biz de basından öğrendik, CHP’nin grup başkan vekilleriyle görüşme yapıyor, gündem grup başkan vekilleriyle paylaşıyor, MHP grup başkan vekilleriyle görüşülüp gündem paylaşıyor ama HDP grup başkan vekilleri aranmıyor ve gündem paylaşılmıyor, biz gündemi basından öğreniyoruz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Kandil’de olduğunuz sürece basından öğrenirsiniz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Bu yanlı yaklaşımı tüm Türkiye kamuoyunun görmesi gerekiyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET UĞUR DİLİPAK (Kahramanmaraş) – Türkiye partisi olun da gelin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim...

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – İktidarın, AKP Hükûmetinin muhalefete yönelik yaklaşımı çok net ortadadır. Siz her şeyi getirip “terör” olarak nitelendirdiğinizde, bugün gördüğümüz gibi, basın emekçileri, bugün gördüğümüz gibi, hukukçular, bugün gördüğümüz gibi, avukatların hepsi terörist olarak ilan ediliyor.

Ben şunu çok net ifade ediyorum: Etik değil. Bir meclis bütün partilere, iktidar partisi bütün muhalefet partilerine eşit yaklaşmak zorundadır. Bu, etik değildir.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bu memleketi ihanet eden herkes teröristtir!

ALİM TUNÇ (Uşak) – Teröristlere destek verenlere eşit davranılmaz!

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Bunu neyle ifade edeceksiniz? Daha önce de böyle bir durum oldu, Naci Bey biliyor. Daha önce de bize aktarılmayan, görüşülmeyen bir durum olduğunda, Naci Bey

burada benimle görüştüğünde özür dilemişti ama bugün grup başkan vekili konuşmasında, bırakın özür dilemesini, yaptığı hatayı, aynı zamanda “köklü parti” olarak ifade ediyor. Biz de ana muhalefet partisiyle birlikte, diğer partilerle de, çok net olarak ifade edelim ki, çok köklü bir partiyiz ve Türkiye’nin demokrasisi için mücadele eden bir partiyiz. Bizimle paylaşılmaması demek, etik ilkelere uymamak demektir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Vural, söz talebiniz mi var efendim?

OKTAY VURAL (İzmir) – Evet efendim.

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurunuz.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın, Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin terörle mücadele eksenindeki taleplerinin karşılanması konusunun gündeme alınmasını desteklediklerine ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, tekrarlıyorum: Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz gündem belirlenirken Türk Silahlı Kuvvetlerinin terörle mücadele eksenindeki bu taleplerinin karşılanması konusundaki gündemin önceliğe alınmasını destekleyeceğimizi ifade ettik. Bizim belirttiğimiz: Doğrudan doğruya Sayın Naci Bostancı’yı aradım, ondan sonra, Sayın Bülent Turan nöbetçiydi, kendilerine ilettim ve biz partimizin tutumunu açıkladık. Yoksa, bu gündemle, çalışma saatleri falan, bunlarla ilgili değerlendirme yapılmış değildir. Takdir edersiniz ki biz parti olarak terörle mücadeleyi çok önemsiyoruz ve Türkiye’nin de terörle mücadelede Parlamentoda bu birlik ve bütünlüğü göstermesi gerektiği kanaatindeyiz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Biz de sizi alkışlıyoruz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Keşke CHP de aynı düşünse teröre karşı. Maalesef, CHP safını her yerde belli ediyor, terörden yana.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Asıl terörü siz uyguluyorsunuz, siz; vatandaşa terör uyguluyorsunuz.

BURCU ÇELİK ÖZKAN (Muş) – En büyük terörizm burada yaşandı, burada; bunu siz çok iyi biliyorsunuz, siz yaptınız.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bu amaçla, bu tutumumuzu ifade etmek için de bu konuda desteklerimizi, bu kanunla ilgili desteklerimizi de Parlamentoda dile getireceğiz ve tutumumuzu oluşturacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vural.

Sayın Özel...

25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Adalet ve Kalkınma Partisi grup başkan vekillerinin müzakere ve uzlaşi tekliflerini kabul etmediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yeniden bir açıklama ihtiyacı doğdu. Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu başkan vekillerinin telefonlarını açıyoruz nezaket gereği, kişisel nezaket gereği. O telefonda bize bir müzakere, bir uzlaşi teklif edemeyeceklerini zaten biliyorlar. Bahsedildiği gibi bir şey yok.

Ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetlerine destek, terörle mücadelede CHP'nin üstüne düşeni yapması konusunda geçmişin terör müzakerecileriyle müzakere etmek gibi de bir niyetimiz yok.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Vah vah vah!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Şimdi siz terör seveci oldunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Turan...

26.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Meclis çalışmalarında diğer partilerle beraber görüşmeyi, konuşmayı siyasi etik olarak doğru bulduklarına ve bunu yapmayı istediklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Elimizden geldiği kadar Meclis çalışmalarında diğer partilerle beraber görüşmeyi, konuşmayı siyasi etik olarak da doğru buluyoruz, bunu yapmak istiyoruz. Ancak, CHP'nin kıymetli grup başkan vekilinin ifade ettiği gibi, “Bizimle görüşmeyin.” dediler daha önceki zamanlarda değişik gerekçelerle. Dokunulmazlık sürecinde aynı şekilde arkadaşlarımız “İlişkilerimiz koptu.” dediler. Bir daha diyorum: Nasıl konuşacağız bu durumda? Bana ısrarla “Tarafsın.” diyor. Evet, tarafız. Terörün karşısındayız, terörün yanında yer alanın karşısındayız. Ben tarafım Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, oylamaya geçelim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ben yerimden söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz, mikrofonunuzu açıyorum.

27.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Halkların Demokratik Partisini yok sayan bir yaklaşımın söz konusu olduğuna ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, burada birlikte çalışıyoruz, Parlamentoda dört parti var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Siz dediniz “Gelmeyin.” diye, “Yapmayın.” diye. Kabul etmediniz, “Dokunulmazlık olursa gelmeyin.” dediniz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Birbirimizin düşüncelerini benimsemeyiz, alternatif düşüncelerimizi ifade ederiz ama burada HDP'yi yok sayan bir yaklaşım söz konusu. Bu Parlamentoda dört parti var, üçüncü büyük parti olmamıza rağmen, HDP'yi yok sayan bir yaklaşım var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkanım, oylamaya geçtiniz. Sayın Başkanım, böyle bir usul yok efendim.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Demek ki etkisiz elemansınız, etkisiz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Evet, nedir? Görüşmeyecek miyiz biz? Görüşüyoruz. Diğer partiler aranıyor da gündemler söyleniyor da hangi gündemin Parlamenteoya geleceği belirtiliyor da neden HDP'ye söylenmiyor?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Türkiye partisi olun, ondan sonra. Türkiye Partisi olun. Terör partisi olmayın, Türkiye partisi olun, ondan sonra.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Yani bu, zaten HDP’yi dışlamanın, HDP’yi yok saymanın bir mantığı, bir ürünüdür. Biz, işte bunu kabul etmediğimizi, bunu mahkûm ettiğimizi ifade ediyoruz. Yoksa gündemleri belirleme noktasında, zaten son dakikada belirleniyor; o da saray tarafından belirleniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Biz, bunu çok net biliyoruz. O saray tarafından belirlenen gündem de Parlamente’ye geliyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Oylayalım Sayın Başkanım, konu net.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Ama bizimle görüşülüp paylaşılmamasını biz kabul etmiyoruz. O yüzden, yok sayılmayı burada doğru bulmuyoruz. Bunların tutanaklara geçmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demirel.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın bu kısmın 1’inci sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğü’nün 5’inci maddesine göre 1 Temmuz 2016 tarihinde tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesine; Genel Kurulun 12, 19 ve 26 Temmuz 2016 Salı günkü birleşimlerinde sözlü sorular ile diğer denetim konularının görüşülmemekle gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 13, 20 ve 27 Temmuz 2016 Çarşamba günkü birleşimlerinde sözlü soruların görüşülmemesine; 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanırkulu’nun, (2/65) esas numaralı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/46)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/65) esas numaralı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Sezgin Tanırkulu

İstanbul

BAŞKAN – Öneri üzerinde, teklif sahibi olarak Mustafa Sezgin Tanırkulu, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Tanırkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Tanırkulu, “doktor” unvanını kullanmıyordunuz, yeni kullanmaya başladınız sanıyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, gerekiyor bu ortam için de o nedenle, sadece avukatlık yetmiyor.

BAŞKAN – Peki, buyurunuz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ya, doktor değil, profesör olsan yine aynısın kardeşim, değişen hiçbir şey yok.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Doktor ne demek istedi?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Profesör olsan ne olur, profesör olsan ne olur?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen efendim.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bir açıklama gerekiyor Sayın Başkan.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Söylediğine ne cevap verilebilir Sayın Başkan?

BAŞKAN – Efendim?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Söylemiş olduğu söze ne cevap verilebilir?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Milletvekili buradakilerin hepsi; doktorluk, profesörlük, yardımcı doçentlik, bunların hiçbir anlamı yok.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Efendim, yeniden başlatır mısınız süremi rica etsem.

BAŞKAN – Sürenizi yeniden başlatıyorum Sayın Tanrıkulu.

Buyurunuz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2911 sayılı Yasa’yla ilgili olarak yeni bir kanun teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu tekliften önce, bugün bir araştırma yaptım ve bu araştırmayla geldim karşınıza. TCK’nın 256’ncı maddesi var, zor kullanma yetkisinin aşılması, 256 ve görev yaptırılmamak için direnme suçu var, 265. Bütün istatistiklere baktım, on iki yıllık, on üç yıllık istatistiklere baktım. Görev yaptırılmamak için direnme suçundaki artış on binlerce, sizin döneminizde. Yani insanlar toplantı için, gösteri için sokağa çıkmışlar, polis veya asker gördüğü zaman direnmişler. On binlerce dava var, on binlerce mahkûmiyet var. Ama 2002’den önce ise tam bunun tersi, tam tersi bir durum var.

ZEKERİYA BİRKAN (Bursa) – Nasıl tersi?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Tam tersi durum var değerli arkadaşlar. Toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak sizin iktidarınız döneminde neredeyse imkânsız hâle geldi, neredeyse. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin birçok kararı var, hatta Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru üzerine aldığı kararlar var. Ama şu anda bir toplantı ve gösteriyi iktidara karşı yapmak mümkün değil. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatlarına göre de sadece sizin gösterdiğiniz yerde, iktidarın gösterdiği yerde, gösterdiği sınırlar içerisinde, gösterdiği sürede bir toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı düzenlenmesi ve tanımı yok. Bunu, toplantıyı yapanlar kararlaştırırlar ve nerede olacaksa onlar karar verirler, hatta kamu düzeni de aksayabilir. Devlete düşen görev, Hükûmete düşen görev ise toplantı ve gösteri yürüyüşü yapanların güvenliklerini sağlamak. Ama şu anda güvenliği sağlayacak olan mekanizmalar bizzat güvenliği tehdit eder hâle gelmişler.

En son, önceki gün İstanbul'da LGBTİ bireylerinin yürüyüşü var. 2014 yılında, ramazan ayında, sizin iktidarınız döneminde İstiklal Caddesi'nde yürümüşler, sizin iktidarınız döneminde ve 7 Haziran seçimlerinden önce seçim bildirgenize ve broşürlerinize almışsınız hoşgörünün simgesi olarak, demişsiniz ki: "Biz öyle bir iktidar yarattık ki bakın, hem ramazan ayı var hem de bu bireyler İstiklal Caddesi'nde kendi haklarını kullanıyorlar ve yürüyorlar, biz de güvenliklerini sağlıyoruz." Ama aynı dönemde, 7 Hazirandan hemen sonra ise bu yürüyüşü yasaklamışsınız. Önceki gün yine, tehdit oldu, baskı oldu; bu tehditlere boyun eğdiniz ve İstanbul Valisi yapılacak gösteriyi engelledi ve yürüyüş yapılamaz hâle geldi. Sadece bu örneği söylemiyorum, 1 Mayıs var, KESK'in yaptığı toplantılar var. KESK laik eğitim için toplantı yapacaktı 9 ilde, 3'ünde yasaklandı, yapamadılar. Hassasiyetler sadece sizin hassasiyetleriniz mi, başka yurttaşların hassasiyeti olamaz mı?

Mesela dün, milletvekilimiz... Değerli arkadaşlar, bakın, bu görüntüleri izletsem sizlere gerçekten utanırsınız, gerçekten.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Utanacak bir şey yapmıyoruz. Hayret bir şey!

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Utanacak bir şey varsa teröristin cenazesine gitmekle olur.

MUSTAFA SEZGİN TANIKULU (Devamla) - Bu, milletvekiline yapıyor, Bolu Milletvekiline. Göstereyim, burada var değerli arkadaşlar, girin Google'a, bakın, bulursunuz. Bakın, arkadaşlar, ne söyleniyor Tanju Özcan'a, bu Parlatentonun üyesine, okuyayım: Polis "Önde duran kişi milletvekili, ona sık gazı." diyor diğer polise, diğer polis "Nasıl sıkayım, dokunulmazlıkları var vekillerin." diyor. Yine diğer polis cevap veriyor "Sıkabilirsin, dokunulmazlıkları kalktı." diyor ve bizzat Tanju Özcan'ın -videosu var bunun- gözünün içine sıkılan gaz var. Ya, bu toplumda milletvekili herhangi bir nedenle kendi görüşünü ortaya koyabilecek bir toplum içerisinde olamayacak mı?

Peki, ben soruyorum Sayın Bakana: Siz ne yaptınız bu 2 polisle ilgili olarak?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Ne demiş, anlamadım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Göstereyim, burada Sayın Bakan, bizzat polis memuru şunu söylüyor: "Gözüne sık." Videosu burada, dün Tanju Özcan'a bu yapılmış ve Bolu'da yapılmış, "Gözünün içine sık." demiş bir polis diğer polise, göstereyim, burada efendim.

Ne yapıyorsunuz siz? Eğer milletvekilinin hakkını da korumayacak bir ortam varsa ne olacak söyler misiniz değerli arkadaşlar? Milletvekili eğer hakkını kullanabilecek bir noktada değilse, polis gördüğü zaman doğrudan doğruya böyle bir muameleye maruz kalıyorsa ortalama yurttaş ne yapacak?

O nedenle, bu Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'nın yürürlükten kalkması lazım; özgürlüğü, insan haklarını esas alan, gösteri ve toplantıyı esas alan, şiddete başvurmada her türlü gösterinin yapılabileceği yeni bir yasanın yapılması lazım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Fransa'da da yürüyorlar, Fransa'da da!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ayrıca, iki gün önce, Fırzuğa'da ben duydum. Eğer kendi kulaklarımla duymasam inanmayacağım Sayın Bakan. Gerçekten inanmayacağım kendi kulaklarımla duymasam. Fırzuğa'da polis memuru anons arabasından şöyle bağıyor: "Gülmeyin!"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Gülmenin, göstericiye dönük gülmenin anons edildiği bir polis ortamı var...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Kanun teklifin neydi Allah aşkına ya?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – ...güvenlik ortamı var ve patolojik bir durum var. Bunlar sizin iktidarınız döneminde oluyor. Bu nedenle, hiç olmazsa, burada kayıtlara geçiyor bu yasa tasarıları, ileride bakarsınız, dersiniz ki "Biz ne yaptık?"

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bekle sen, bekle! Daha çok beklersin!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Sizden bir şey beklemiyorum! Senden ne bekleyeceğim?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Terbiyeli ol, terbiyeli!

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanrikulu.

Önerge üzerinde ikinci olarak bir milletvekili sıfatıyla Mehmet Bekaroğlu, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; demokrasi temelde düşünce ve ifade özgürlüğü üzerinde oturur, tabii, eşit yurttaşlık ve eşit oy hakkı. Ama eşit. Demokrasinin olabilmesi için düşünce ve ifade özgürlüğü, düşünce ve ifade özgürlüğünün de ifadesi elbette toplantı ve gösteri yürüyüşleri. Eğer toplantı ve gösteri yürüyüşleri gereği gibi yapılmıyorsa o ülkede demokrasinin olduğundan söz edemeyiz. Türkiye’de maalesef yapılmıyor. Özgürlükler konusunda şikâyetlerle gelen bir iktidar heyeti olmanıza rağmen, maalesef, bu konuyu -daha öncekiler de böyle yapıyordu- tek taraflı şekilde yorumluyorsunuz; sizin düşünce ve ifade özgürlüğünüz önemli oluyor, diğerlerinin düşünce ve ifade özgürlüğü batıyor, rahatsız ediyor. Sizi rahatsız eden, sizin katılmayacağınız hangi düşünce ve ifade varsa, hepsini terör parantezi içine alıyorsunuz.

Son zamanlarda Adalet Bakanının da içinde olduğu bir kampanyayla Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekilleri “terör” parantezi içine alınıyor. Bu, muhalefetin susturulması gayretinden başka bir şey değildir değerli arkadaşlarım. Türkiye demokrasi tarihinde bunun benzer örnekleri var, geçmişte olmuştur bunlar ve kimsenin işine yaramamıştır. Sadece dün, 3 milletvekilimize saldırıldı; yani sadece Bolu’da Tanju Bey’e değil, İstanbul’da Eren Erdem’e saldırıldı ve bana polis hakaret etti dün, hiç basına filan da vermedim. Buna nereden cesaret alıyorlar değerli arkadaşlarım? Yani, bir milletvekiline polis gerçekten hakaret etti, “Nereye gidersen git.” dedi; biliyor çünkü kendisine bir şey olmayacağını, korunacağını. Arkadaşlar, gerçekten bu işler döner; bir gün bunlar hepinizin işine yarayabilir. Dolayısıyla, demokrasinin geliştirilmesi demek kendimiz için istediğimizi başkaları için de istemek demektir.

Bakın, bizim Anayasa’mızda özgürlükler yazıyor; mesela “Herkes, önceden izin almaksızın toplantı ve gösteri yürüyüşü yapabilir.” yazıyor, işte “Herkes, düşüncesinde, ifadesinde, inancın ifadesinde özgürdür.” yazıyor bir cümleyle, ondan sonra arkasına 10 tane cümle koyarak “ama” ve “ancak”larla bunlar kısıtlanıyor. Bu tipik bir 12 Eylül klasiğidir. Bugünkü Anayasa’ya bakın, bunlardan ibarettir. Siz, maalesef, önce öyle çıktınız, “12 Eylül anayasasını ortadan kaldıracamız, darbe yasalarını değiştireceğiz, baskı yasalarını değiştireceğiz.” diye geldiniz, sizin içinizde hâlâ siyaset yapan onlarca arkadaş bu kürsüde -kayıtlarda mevcuttur- bunları ifade etmiştir ama bunların tamamını şimdi unutmuş vaziyettesiniz.

Değerli arkadaşlarım, belki Anayasa’yı değiştirecek çoğunluğa... Ki ulaştınız geçmişte, bu da oldu ama 12 Eylül yasalarını... Onlarca yasa var, Seçim ve Siyasi Partiler Yasası’ndan, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’ndan başlayarak onlarca kanun var; bunların hepsi 12 Eylül mantığıyla hazırlanmıştır, hepsi muhalif olanı, farklı olanı susturma mantığıyla hazırlanmıştır; devletin yurttaştan, vatandaştan, muhalif olandan korkması mantığıyla hazırlanmıştır ama bunlardan bir tanesini düzeltmek için hiçbir gayrette bulunmuyorsunuz. Şimdi önümüzde bulunan bu Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’yla ilgili verilmiş teklifi önce görüşelim. Bunlarla ilgilenmeyeceksiniz tabii, biraz sonra el kaldırarak reddedeceksiniz. Onlarca şey var bunun gibi. Tam tersi, iyileştirme şöyle dursun, sizin döneminizde yapmış olduğunuz iyileştirmeler konusunda da geri adım atacaksınız.

Değerli arkadaşlarım, terörle mücadele, demokrasinin önünde, demokrasinin geliştirilmesinin önünde bir bahane, engel olamaz. Bakın, sizin biraz sonra bu Mecliste görüşeceğiniz yasa, işte “Askerin terörle mücadelede elini kuvvetlendiriyoruz.” bahanesiyle getirdiğiniz yasa, daha evvel sizin bu Mecliste kaldırdığınız, almış olduğunuz yetkiler. Bunların geriye dönmeyeceğini, size karşı kullanılmayacağını nereden biliyorsunuz?

Arkadaşlar, bir oturup düşünün, bu yasayı geri çekin, bir daha düşünün. Burada, siz, yargıyı bütünüyle devre dışına çıkarıyorsunuz. Hukukun dışında bir terörle mücadele yapılamaz, bu terörle mücadeleden hiç kimseye hayır gelmez diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Tanju Özcan’ın yerinden bir söz talebi vardır.

Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Özcan, buyurunuz.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan’ın, Bolu’daki okullarda Onuncu Yıl Marşı’nın söylenmesinin yasaklanmasını protesto etmek için toplandıkları sırada emniyet güçlerinin, Bolu Valisinin talimatıyla kendilerine gazla müdahale ettiğine, AKP Grubundan ve Hükûmetten, kınama ve Bolu Valisi hakkında gereğinin yapılmasını beklediğine ilişkin açıklaması

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Ben, pazartesi günü itibarıyla, Bolu’da karşılaştığım faşizanca bir uygulamayla ilgili Meclisimizi bilgilendirmek üzere söz aldım.

Pazartesi günü, 300 kadar vatandaşımızla birlikte, Bolu İl Millî Eğitim Müdürünün Onuncu Yıl Marşı’nın okullarda çalınmasını ve söylenmesini yasaklamasını protesto etmek için Millî Eğitim Müdürlüğü önünde toplandık, ellerimizde sadece Türk Bayrakları olduğu hâlde... Bir siyah çelenk bırakıp ayrılmak istediğimizi söyledik ancak Bolu Valisinin talimatıyla emniyet güçleri orada bulunan ve yaş ortalaması 50’nin üzerinde olan kalabalığa biber gazı ve portakal gazıyla müdahale etti ve milletvekili olduğum bilindiği hâlde doğrudan beni hedef gözeterek polis memurları aldığı talimat doğrultusunda portakal gazıyla bana da müdahale etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum, sözlerinizi tamamlayınız Sayın Özcan.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Teşekkür ederim efendim.

Orada bulunanlardan 20 kişi ağır şekilde zarar gördü -hastanelere ambulansla götürülmek suretiyle- ve 2’si de ciddi anlamda hayatı tehlike geçirecek şekilde polisin bu uygulamasından zarar gördü.

Şunu bilmenizi istiyorum: Milletvekili olarak bana doğrudan, polis tarafından bu gazlı müdahalenin bilinçli olarak yapıldığını, hedef gözetilerek yapıldığını bilmenizi istiyorum. Bunun AKP Hükûmeti zamanında atanan Bolu Valisinin bizzat talimatıyla yapıldığını da bilmenizi istiyorum. Bunu emniyet müdürlüğü yetkilileri de bize ifade ediyor.

Burada Hükûmeti temsil eden sayın bakanlar var, AKP Grubunun çok değerli milletvekilleri var. İnanıyorum ki birçoğunuzun o görüntüler vicdanını sızlatmıştır. Bugün bizim başımıza gelenler yarın sizin de başınıza gelebilir. O yüzden, AKP Grubundan ve Hükûmetten açık bir kınama beklediğimi ifade etmek istiyorum. Ayrıca, bu işlemi yapan Bolu Valisi hakkında da gereğinin yapılmasını Hükûmetten bekliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özcan.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, bir milletvekiline doğrudan biber gazlı müdahaleyi doğru bulmadığına ve bu tutumu kınadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir milletvekiline, yasama organı üyesine doğrudan biber gazlı müdahaleyi doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum. Ben bu tutumu kınıyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Alınan karar gereğince, sözlü soru önergeleri ile diğer denetim konularını görüşmüyör ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/725) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 387) (x)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Komisyon Raporu 387 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu tasarı İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında görüşülecektir. Bu nedenle, tasarı tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Şimdi tasarinın tümü üzerindeki söz taleplerini karşılayacağız.

Siyasi parti grupları adına ilk söz talebi Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna aittir; Sayın Kamil Aydın, Erzurum Milletvekili. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Aydın.

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 387 sıra sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın tümü üzerinde konuşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, konuşmama, ilginizi çekeceğine inandığım bir bilgi notuyla başlamak istiyorum. Malum, dünya kamuoyu Julian Assange’dan sonra bir de Edward Snowden diye bir karakterle tanıştı. Birisi WikiLeaks belgelerini sızdırırken diğerinin de Amerika Ulusal Güvenlik Ajansı belgelerini sızdırdığı bilinmekte. Şimdi, Global Research’ün, Gulf Daily News’te yayımlanan bir makaleye dayanarak yaptığı bir açıklamadan bir pasaj okumak istiyorum: “Amerika’daki Ulusal Güvenlik Ajansı eski çalışanlarından Edward Snowden’ın ortaya attığı bir iddiaya göre İngiliz, Amerikan ve İsrail istihbarat örgütleri Irak-Suriye İslam Devleti yani IŞİD’in oluşmasında birlikte çalıştıklarını belirtmektedirler. Snowden tarafından sızdırılan belgelere göre, bölgedeki Yahudi devletin korunmasının tek yolu sınırlarına yakın bir yerde bir düşman yaratmaktır.” Yine, bu belgelere göre IŞİD’in lideri ve imamı Ebu Bekir El Bağdadi’ye bir yıl boyunca yoğun bir askerî eğitim bu üçleme tarafından verilmiş, hatta özellikle hitabetle ve hutbelerle ilgili de bir eğitimden geçirilmiştir.

(x) 387 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Sayın milletvekilleri, böyle bir bilgi notuyla neden başladım? Uluslararası rekabette artık açıktan ve doğrudan savaşlar söz konusu değildir, bunun yerine taşeron olarak terör örgütleri kullanılmaktadır. Özellikle büyük güçler arasındaki rekabette bu çok açıkça görülmektedir. Fakat, tabii, büyük güçler, karşılaştığı bu terör faaliyetlerinde de yine çok rahat bir şekilde uluslararası birtakım anlaşmaları askıya alarak -üstesinden gelecek- kendi bünyelerinde birtakım tedbirleri de almaktadırlar. Bunun en tipik örneği bu Mecliste zaman zaman dile getirilen ETA terör örgütü, IRA terör örgütü ya da Almanların Baader-Meinhof'udur. Bu 3 terör örgütü de güçlü devletler tarafından herhangi bir büyümeye ya da siyaseten gelişmeye izin verilmeden çıktıkları yerlerde yok edilmişlerdir.

Terör bağlamında şimdi bütün bu tarihi ve siyasi gerçekleri bir tarafa bırakarak bu yüce Meclisi, dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti devletini ve yüce milletimizi birtakım Marksist Leninist propaganda kaynaklarıyla meşgul etmek akla, irfana, vicdana ve sağduyuya hakarettir. Neden? Çünkü Türkiye Cumhuriyeti devleti ağaç kovuğundan çıkmış bir devlet, bu millet de Belçika, İsviçre, Amerika Birleşik Devletleri veya Kanada gibi suni birlikteliklerden oluşmuş bir yapı değildir. Kökleri binlerce yıllık geçmişleriyle mazide yerini almış ve güçlü bir devlet geleneği olan bir yapıdan gelmektedir. Yani, bin yılı aşan birlikte yaşama azim ve kararlılığının bir ifadesidir. Bu azim ve kararlılığın varlığını en son Sevr'i bir yok hükmünde sayıp "Ya istiklal ya ölüm!" diyerek küllerinden tekrar dirilip ve onu da Lozan'da uluslararası bir teminat altına alarak bir kez daha göstermiştir. Bu da bütün renkleri ve unsurlarıyla yüce Türk milletinin aynı zamanda ordu milleti olduğunun bir ifadesidir yani söz konusu vatan olduğunda resmî üniformaya ihtiyaç duymak söz konusu değildir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Orta Doğu, Asya ve Avrupa'nın kesiştiği ve binlerce yıldır her anlamda merkez olma özelliği taşıyan bir coğrafyada var olmak, ayakta kalmak karşılığında ya doğrudan savaşlara ya da terörist birtakım kalkışmalara maruz kalırsınız. Son yüzyılda, rekabet hâlinde olduğumuz devletler muhtelif vesilelerle savaşlarla elde edemediklerini başkaldırırlar, ayaklanmalar ve terörist girişimlerle denemektedirler. Bu amaçlar doğrultusunda, ülkemize özellikle 1984 yılından bu yana ayrılıkçı bir terörist örgütü musallat edilmiştir. Irkçı ve ayrılıkçı bir temele dayalı bu terör örgütü özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki kardeşlik harcını bozmayı hedef edinmiştir. Zaman zaman kararlı mücadeleler sonucu yok olma noktasına getirilen PKK terör belası, zaman zaman da siyasi hesaplar ve mülahazalar sonucu gözden kaçırılarak can suyu verilmiştir. Bunun en somut tezahürü 2009-2015 yılları arasında romantize edilen bir Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi ve demokratik açılım rüyasıyla yaşatılmıştır. Bu süreçte, Türk devlet geleneğinin en güvenilir ve stratejik ayağı olan Türk Silahlı Kuvvetleri zaafa uğratılıp, itibarsızlaştırılmaya çalışılıp, bunda da kısmen başarı sağlanmıştır maalesef. Çünkü, Türkiye'nin stratejik kara kutuları açılmış, önemli bilgiler ve belgeler ortalığa düşmüş, askerî başarılar hafife alınmış, sahte ve düzmece dosyalarla soruşturmalar düzenlenmiş, hatta yüzlerce vatandaşın katili teröristler gizli tanık yapılarak, her rütbeden asker hapse atılarak büyük aile dramları yaşatılmıştır. Öyle ki ordumuzu komuta edecek yüksek rütbeli asker bırakılmamıştır.

Öte yandan, bu süreçte Habur'da çadır mahkemeleri kurulmuş ve böylece teröristler pişman olmadıklarını beyan etmelerine rağmen şehirlere taşınmış, eli kanlı bölücübaşının mesajları meydanlarda ve medya aracılığıyla okunmuş ve mitik bir kahraman gibi Mandelalaştırmaya çalışılmıştır. Bu da yetmezmiş gibi, Oslo'da gizli görüşmeler sonunda verilen Mahallî İdareler Yasası başta olmak üzere, birlik ve beraberliğimizi yok edecek tavizler ve nihayet, Dolmabahçe'de var olan mutabakat gündeme gelmiştir. Bütün bu tavizler sonucu muhatap alınan terör örgütü, bir anda kendini resmî bir otorite ve muhatap görüp bölgede silahlanma, mayınlama, mahkemeleşme gibi kurumsallaşmaya tabi tutmaya başlamış ve gölge bir devlet havasına girmiştir. Bu durumu Cumhurbaşkanı Erdoğan 7 Eylül 2015 tarihli Hürriyet gazetesine verdiği beyanatta çok açık bir şekilde kabullenmekte ve ifade etmektedir. Aynen okuyorum: "Çözüm süreci bunlar tarafından bir ihanetle değerlendirildi. Çözüm sürecini bunlar

âdeta güneydoğuda, kısmen doğuda kendileri için silah stoklama süreci olarak değerlendirdiler, çok ciddi bir silah stoklaması yaptılar.” diyerek beyanatını noktalamış. İşte, bu dönemde “Bırakalım, görmeyelim, duymayalım, bilmeyelim, yapsınlar.” siyasi öngörüsüyle hareket edilmesi sonucu başta bölge insanı ve Türkiye ağır bedeller ödemiş, canlar yanmış, ocaklar batmış ve ülkemiz büyük bir kaosa sürüklenmiştir. Yani, Sayın Davutoğlu’nun ifadesiyle Türkiye beka sorunu yaşama noktasına gelmiştir. Artık, katranın kaynatılarak şeker olamayacağı anlaşılmış ama bedeli çok ağır olmuştur.

Hâlbuki, “tu kaka” dedikleri Türk Silahlı Kuvvetleri aynı Türk Silahlı Kuvvetleriydi. Yaşanan münferit olaylara, bireysel davranışlara rağmen, Türk Silahlı Kuvvetlerinin aldığı eğitim, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğüne kastedenlerle mücadele etmekten başka bir şey ihtiva etmiyordu. Bunu bireysel yaşadığım, canlı bir örnekten ifade etmek istiyorum yüce Meclisimize. Değerli milletvekilleri, geçen hafta Erzurumlu bir hemşehrimi GATA’da ziyarete gittim. Kendisi Ankara Özel Kuvvetlerde yarbay olarak görev yapmakta iken geçici görevle Amanos’taki bir mayın temizleme göreviyle o bölgeye gitmiş ve bir Peygamber ocağı mensubu olması hasebiyle görevini ifa ederken mayına basması sonucu iki ayağını da kaybetmiştir. Ben, ziyaretim esnasında kendisine geçmiş olsun dileklerimi ifade ettim ve akabinde dedim ki: Değerli hemşehrime, sevgili komutanım, bize bir emriniz, bir talimatınız var mı, bir isteğiniz var mı? Çünkü o manzara karşısında küçülerek, başka şey söyleyemiyorsunuz. O da “Efendim, Allah razı olsun. Biz görevimizi ifa ettik ama değerli hocam, Erzurum’da şu anda benim ameliyat olmuş bir babam var. Ramazanda izin alıp onun ameliyatı esnasında hem orucumu hem de ona hizmetimi, bir evlat olarak ona hizmet etme görevimi ifa etmek için niyetliydim ama Rabb’im böyle uygun gördü; ne olur, babam size emanettir, babam hastanede size emanettir, ona gerekli ihtimamı -evladı olarak- benim yerime sizin yapmanızı istirham ediyorum.” dedi ve o anda hakikaten, lafın bittiği yere geldik, ikimiz de bir anda bir suskunluğa boğulduk. İsmi Yakup Kutman. Ne olur, ben bunu bire bir yaşadıktan sonra sizden de istirhamım, siyasi mülahazalara kurban ederek bundan sonra, geçmişte yapıldığı gibi haddini aşarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir Peygamber ocağı olmadığını kimse iddia etmesin artık. Dolayısıyla, terörle daha sistematik ve güçlü mücadele amaçlı hazırlanan, yetki ve sorumlulukların işin uzmanlarına verilmesini içeren bu kanuna destek verdiğimizizi belirtmek isteriz çünkü biz buna inandığımız ve seçim beyannamemize koyduğumuz için yapıyoruz. Şimdi okuyacağım beyannamemizde... Bakın, özellikle buradan Meclis aracılığıyla gerçekten bu iddiada bulunanların maşerî vicdanlarına sesleniyorum, Milliyetçi Hareket Partisi körü körüne bir iktidar destekçisi değil. Milliyetçi Hareket Partisinin uzun vadeli vizyon ve programları vardır, bunu ön plana getirir, ona uygun olan “Önce ülkem ve milletim.” noktasında ülke menfaatlerine faydalı bir şey varsa buna her zaman destek olmuştur bugüne kadar, bundan sonra da şiarı, siyasi duruşu bu olacaktır. Bakın, 1 Kasım seçim beyannamemizden bir paragraf okuyorum, terörle mücadele konusunda bizim programımıza koyduğumuz cümle: “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma ve Emniyet güçlerinin arasında koordinasyon eksikliğine sebep olan mevzuat ve idari düzenleme yetersizliği terörist unsurları etkisiz hâle getirme anlayışlı terörle mücadele yapılabilmesi amacıyla giderilecek, il, bölge ya da yetki alanını aşan operasyonlarda karşılaşılan zafiyet ortadan kaldırılacaktır.” İşte bakın, bizim 1 Kasımdaki beyannamemize koyduğumuz terörle mücadele maddemiz bugün yasa olarak önümüze geldi, bize de “Önce ülkem ve milletim.” diyen bir hareketin mensupları olarak buna destek olmak düşer.

Dahası, TSK’nın sadece, tabii, bu maddeyle ilgili yani... Yürütme ve yürürlük dâhil toplam 17 maddeden oluşan tasarıya, terörle mücadelede yerel planlamanın yetersiz kaldığı ve Genelkurmay Başkanlığının merkezî planlamasına ihtiyaç duyulduğu hâllerde Türk Silahlı Kuvvetlerinin görevlendirilmesinin hukukî altyapısını oluşturmak, belirsizlikleri ortadan kaldırmak ve yaptıkları işlerde güven içerisinde hareket edebilmeleri ve bu işlerden dolayı ileride haksız ve mesnetsiz ithamlara maruz kalmamaları maksadıyla terörle mücadelede görevini yürüten kamu görevlilerine hukukî koruma getirme amacıyla hazırlanan bu yasaya biz de kendi programımız çerçevesinde “evet” diyeceğiz.

Sadece bununla mı kalacağız? Hayır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizler bu kanunun içerisine... Bakın, Millî Savunma Komisyonu üyesiyim aynı zamanda. Defalarca komisyon toplantılarımızda tartıştık, Sayın Bakan, AKP'li ve diğer partiden milletvekili arkadaşlar da buna tanıklıktır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve diğer kolluk kuvvetlerinin yığınla sorunu vardır, sadece bu maddeyle bağlantılı değil, bunu bir kez daha buradan ifade etmek istiyorum çünkü TSK'nın ve terörle mücadele eden emniyet kolluk kuvvetlerinin ve gönüllü köy korucularının da taleplerine dikkatinizi çekiyorum. Çünkü, bir zamanlar bunlar çok mağdur edildi, gerçekten yok sayıldı, hatta terörün hedef tahtası hâline getirildiler. Dolayısıyla, bu kapsamda terörle mücadelede yetkili herkesin, bütün kolluk kuvvetlerinin, resmî ya da gayriresmî herkesin yığınla sıkıntıları vardır, bunlara da bir bakıma ek bir madde koyarak destek olmakta yarar var diyorum. Yine aynı mantıkla, bu meyanda gerçekten, en alt rütbeden en üst rütbe kadar, gerek Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde gerek Emniyet mensupları içerisinde ve bunlara destek birimleri arasında gerçekten bir yığın sorunla karşılaşılıyor. Bu insanların inanın özlük hakları dâhil, can güvenlikleri dâhil, kullandıkları donanım, teçhizat dâhil bir sürü karşılaştıkları sorunlar var. Maaşlarıyla ilgili, sosyal haklarıyla ilgili, birilerinin lojman hakkı var, birilerinin yok; birilerinin ek göstergesi çok farklı, diğerlerinin çok farklı. Bunların bir an önce giderilmesi noktasında da biz aynı hassasiyetin gösterilmesini özellikle rica ediyoruz.

Efendim, yine vurgulamakta beis görmediğim diğer bir talebimiz de özellikle Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı kurum ve kuruluşlarda gerçekten sivil statüde çalışan bir sürü arkadaşlarımız var. Bunların bir kısmı işçi statüsünde, bir kısmı memur statüsünde. Bunlar da zaman zaman uygulamada özlük hakları söz konusu olduğunda, yani lehlerine olabilecek herhangi bir katkı söz konusu olduğunda askerî personel sayılıyorlar ama aleyhleriyle ilgili ya da hizmet etme noktasında bir emir komuta zinciri içerisinde bir görev tevdi edildiğinde bunlar bir anda sivil sayılıyorlar ya da tam tersi. Dolayısıyla bu tür haksızlıkların da giderilmesi noktasında -bu askerî tesislerde sivil çalışan memur ve işçi kardeşlerimizin de birçok sıkıntıları bulunmakta- bunların da giderilmesini, behemehâl dikkate alınması yüce Meclisten, efendim, rica ediyoruz.

Kısaca, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, efendim, bu kanunun gerçekten büyük bir ihtiyaç mukabilinde ortaya çıktığına ve bizim de ince eleyip sık dokuyarak herhangi bir yanlış anlaşılmaya mahal vermeden ama güneydoğuda, Doğu Anadolu'nun birçok yerinde, hatta artık metropol kentlerde gerçekten büyük bir özveriyle terörle mücadele eden başta Silahlı Kuvvetlerimiz olmak üzere bütün kolluk kuvvetimizin moral ve motivasyonunu artıracığına kanaat getirdiğimizi belirtmek istiyoruz. Aynı zamanda, ileride, geçmişte kötü örneklerini yaşadığımız gibi, hukuki mesnetsiz, efendim özellikle gizli tanık gibi ucube şeylerle yargı önünde zor durumda, büyük fedakârlıklar sonucu zaman zaman gazi olup zaman zaman bedeninin bir parçasının yok olması bedeliyle ödeyenlerin böyle bir hukuki aymazlık karşısında mağdur olmamaları için böyle bir kanunun çıkarılması noktasında biz parti olarak desteğimizi belirtir, yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

Tasarının tümü üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Meral Daniş Beştaş, Adana Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Daniş Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de konuşmama başlamadan önce, dün talimatla tutuklanan Sayın Şebnem Korur Fincancı, Adli Tıp uzmanı, profesör ve insan hakları aktivisti; Sınır Tanımayan Gazetecilerin Türkiye Temsilcisi Sayın Erol Önderoğlu ve gazeteci yazar Ahmet Nesin'in tutuklanmasını şiddetle kınıyorum.

Ve bu kürsüden şunu bir kez daha söylemek istiyoruz: Demin sayın hatipler, iktidar partisi adına konuşan hatipler bunun yargı kararı olduğunu, kendileriyle hiçbir ilgisi olmadığını söylerken bile talimatın kaynağını itiraf etmekten kaçınmadılar aslında. Öyle bir hazırlık yapmışlardı ki, Özgür Gündem gazetesinde nöbetçi genel yayın yönetmeni olan kaç kişinin soruşturma geçirdiğini, kaç kişinin ifade verdiğini, kaç hakkında soruşturmanın devam ettiğini ifade ettiler. Derslerini iyi çalışmışlardı. Çünkü onlar, muhtemelen, daha önceden kimlerin tutuklanacağını da biliyorlardı.

Yine, diğer hatip, elinde Özgür Gündem gazetesıyla gelerek aslında bu tutuklamaların iktidar partisinden ve saraydan azade olmadığını kendi sözleriyle ikrar etmiş oldular. İkrarın bizim için hiçbir önemi yok, zaten her gün Türkiye'nin gözü önünde basın-yayın özgürlüğüne vurulan darbelere ve iktidarı, sarayı rahatsız eden her sözün cezalandırılacağı konusundaki tehditlere tanıklık ediyoruz. Bu dehşet verici bir gelişmedir.

Türkiye'de bir profesörün, dünyaca tanınan bir akademisyenin, bir insan hakları aktivistin, Sınır Tanımayan Gazeteciler temsilcisinin, yüzlerce basın-yayın ihlali yazan bir temsilcinin ve bir yazarın, Aziz Nesin'in oğlu Sayın Ahmet Nesin'in tutuklanması konusunda kaybedecek olan bu tutuklama kararını verdirenlerdir. Kaybedeceksiniz. Bu, kaybetmenin son demleridir, son çırpınışıdır. Asla gazetelere, halkın haber alma hakkına yönelik müdahaleleriniz sonuç vermeyecek çünkü bu, tam tersi bir şekilde bütün dünyada şiddetle protesto edilmeye başlandı ve bunun altında kalacaksınız.

Diğer mesele de değerli milletvekilleri: Biraz önceki tartışmada köklü parti olmadığımız yönünde bir söylemde bulunuldu. Doğrusu çok hadsiz bir beyandı. 2002'de kurulan AKP mi köklü, biz köksüzüz? Biz 1990'lı yıllardan beri siyaset yapan bir geleneğin temsilcileriyiz. Bize hadsiz bir şekilde köklü olmadığımızı söyleyenlerin sözünü kendilerine iade ediyoruz. Doğru, 28 Şubatın ekmeğini yiyenler bize köklü olmaktan bahsedemezler, asla bahsedemezler. Biz tarafız, evet, IŞİD'e destek verenlerin, silah yollayanların karşısında tarafız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kandil'in neresindesiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Evet, biz de silaha, şiddete ve teröre karşıyız ama sizin gibi bütün dünyaca ispatlanan, IŞİD'e destek gönderen, silah gönderen tırların haberini yapan gazetecileri bile tutuklayan bir gelenek bize köklü olmaktan söz edemez.

Değerli arkadaşlar, önümüzdeki kanun tasarısı doğrusu üzerinde çok uzun değerlendirmeler yapılması gereken bir tasarı ama ana hatlarıyla şunları ifade etmek istiyorum, en son sözü ilk olarak söyleyeyim: Bu bir dokunulmazlık yasa önerisidir. Bu, askere bölgede yaşanan, Türkiye'nin farklı illerinde yaşanan suçların cezasız kalması, bu suçları işleyen faillerin geçmişe dönük olarak aklanması ve dokunulmaz kılınmasıdır. Buradan, bu Parlamentodan halkın seçtiği milletvekillerine dokunulmazlığı kaldırarak Parlamento, askere dokunulmazlık yarasını getirmektedir ve aslında bu, adına "OHAL" demeden, adına "sıkıyönetim" demeden, adına "darbe" demeden bir darbedir. Bu, iktidarla ve muhalefet partileriyle birlikte askerin ittifakıdır, bunun akididir, bunun sözleşmesidir. Bunu bu kadar açıkça ifade etmek lazım.

Millî Savunma Komisyonunda üç saat gibi kısa bir sürede görüşüldü ve Komisyondan geçti. Bu kanun tasarısı, Türkiye Cumhuriyeti devletinin askerî ve sivil bürokrasisinin, başta Kürt halkı olmak üzere, ülkedeki tüm muhalif ve devrimci güçlere karşı tarihsel bir blok olarak kendini yeniden tahkim etmek istediği bir içeriğe ve özelliğe sahiptir. Söz konusu bu tasarı, cumhuriyetin kuruluşundan bu yana belli reddiyeler üzerine kurulu ideolojik ve politik bir hattın yeniden ve yeniden üretilmesini sağlayacak tekçi anlayışın bir yüzyıl daha sürdürülmek istendiğinin aleni kanıtıdır.

Evet, daha önce bu kürsüden defalarca söylediğimiz ve bütün dünyanın bildiği, “93 konsepti” olarak hafızalarımızda yer alan sürecin yıkıcı etkileriyle hesaplaşılmadan ve bunlarla yüzleşilmeden yeni bir 93 konseptiyle karşı karşıyayız. Peki, 93’te, “93 konsepti” olarak ifade edilen, “90’lı yıllar” olarak ifade edilen dönemde -o döneme tanıklık eden insan hakları savunucularından ve hukukçularından biri olarak- gerçekten ne yaşandı 90’lı yıllarda? İktidara geldiği zaman o süreçle yüzleşeceğini, hesaplaşacağını, devletin gerekirse özür dileyceğini söyleyen iktidar partisi ne oldu da 180 derece böyle bir dönüşüm gösterdi?

Doğan Güreş-Tansu Çiller ikilisinin o dönem yaşattıkları şimdi tekrar sahneye çıkmış durumda. O günleri anlatan bir kitap var. Sayın Fikret Bila’nın “Komutanlar Cephesi” kitabında bir bölüm var, sizinle paylaşmak istiyorum. Şunu söylüyor Sayın Doğan Güreş, o dönemin Genelkurmay Başkanı: “Her istediğimi yapabilecek bir ortam veriyorlardı bana. Fiilen dolduruyordum. Sanki sıkıyönetim varmış gibi fiilen dolduruyorduk. Öyle çalışıyorduk. Durum onu gerektiriyordu.” Yine aynı kitaptan: “Demirel de memnundu. Valilerin hiçbirisi bana bir şey demiyordu, ‘Yetki sende değil.’ demiyordu, hepsi ne dersem yapıyorlardı. Çok iyi bir koordinasyon vardı. Valiler neyle mücadele ettiğimizi biliyorlardı ve ellerinden gelen katkıyı yapıyorlardı. Haklarını teslim etmek lazım. O zamanki emir komutayı şimdi çiz desen çizemem ama fiilen bizim isteklerimiz, kararlarımız yerine geliyordu.” Bu kitaptan bir alıntı değerli arkadaşlar.

Evet, konsept gereği, 93 konsepti gereği iş tamamen askerlere, özel harekâtçılara havale edilmişti. Ülkenin gündeminde yargısız infazlar, faili meçhuller, köy boşaltmalar, korucular, örtülü ödenekler, olağanüstü hâl yasaları, çeteleşmeler, uyuşturucu, her türlü olay o dönem maalesef yaşandı ve sonuçta dönemin Genelkurmayı tarafından “düşük yoğunluklu savaş” olarak tarif edilen dönem kanunsuzluk, fütursuzluk, aymazlık, ülkenin gerçeği hâline geldi. Görsel ve yazılı medyanın hatırı sayılır propagandasıyla tahammülsüzlük ve linç kültürü toplumun olağan refleksi hâline getirilerek vakayiadiyeden sayıldı. “En iyi Kürt ölü Kürt’tür.” resmî görüşü toplumun ortalama duygusu hâline getirildi. Bu ortalama duygudan bütün Kürtler payını maalesef fazlasıyla alacaktı çünkü on binlerle ifade edilen faili meçhul cinayetler, yargısız infazlar ve bugün hâlâ sonuçlarıyla yüzleşemediğimiz, hesaplaşamadığımız karanlık bir tarihsel aralıktan söz ediyorum.

Evet, o dönemde bizzat cenaze törenine katıldığım Sayın Vedat Aydın’ın katledilmesiyle aslında bir start da verilmiş olmuştur 1991 yılında. Kaçırılma ve alıkoyulmasıyla faili meçhuller aslında başlamıştı ve Tansu Çiller-Doğan Güreş ikilisi bu konuda, her zaman olduğu gibi, desteklerini sonuna kadar devam ettirdiler. “Louis Bonaparte’ın On Sekiz Brumaire’i” adlı kitapta yazar, III. Napolyon’un gerçekleştirdiği darbeyi, amcası Napolyon Bonaparte’ın daha önce gerçekleştirdiği darbeye kıyaslar ve daha sonra popüler olacak şu cümleyi yazar kitapta: “Hegel, bir yerde şöyle bir gözlemde bulunur: Bütün tarihsel büyük olaylar ve kişiler hemen hemen 2 kez yinelenir. Hegel eklemeyi unutmuş, ilkinde trajedi, ikincisinde komedi olarak.” Fakat biz komedi olarak yaşamıyoruz bu süreci, çok ağır katliamlar, insan hakları ihlalleriyle birlikte bu sürecin içinde, tam göbeğinde yer alıyoruz.

Evet, şu anda, iktidar partisinin kuyruğuna takılan ana muhalefet partisi ve diğer partiye de gerçekten sormak istiyorum: Önce denenen ve bize büyük trajediler yaşatan, hâlâ ülkemizin en karanlık dönemi olarak adlandırılan 90’lı yıllar konsepti, 93 konseptinin hiçbir işe yaramadığını görmemiz için ne gerekiyor? Gerçekten, bunun için bir iç savaş mı yaşamamız gerekiyor? Bir iç savaşı önlemek bu Parlatmentonun en büyük görevlerinden biridir.

Bu ülkede yaşayan herkesin, Türkiye’deki bütün farklılıkların, bütün dillerin, kimliklerin, inançların ve kültürlerin kardeşçe, eşit bir şekilde bir arada yaşayabileceği bir Türkiye inşa edebiliriz.

Bunun yolları var ama aynı koşulları tekrar getirerek, maalesef, aynı sonuçlardan kaçınmamız mümkün değil. Evet, OHAL dönemi, OHAL döneminde oluşturulan yasalar ve gerçekten, öldürme anlamına gelen OHAL sistemi istisna olarak konulmuştu ama maalesef, burada, tümüyle şöyle bir durum vardı: Düşük yoğunluklu savaşın kontrol edilebilir ve kabul edilebilir bir seviyede tutularak ortaya çıkan siyasal belirsizlik ve yönetememe krizinin dengelenerek siyasal düzenin devamını sağlamaya dönük bir düzeni ifade eder uluslararası terminolojide. Fakat Agamben bu durumu şöyle izah eder, günümüze tam olarak uyuyor: “Modern totalitarizm, istisna hâli aracılığıyla yalnızca siyasî hasımlarını değil, şu ya da bu nedenden ötürü siyasî sistemle bütünleştirilemeyecekleri belli olan yurttaş kesimlerinin bedenlen ortadan kaldırılmasına izin veren yasal bir iç savaş olarak da tanımlanabilir. Evet, şu anda gündemimizde olan kanun tasarısı yasal bir iç savaş olarak, aslında, tanımlanabilecek bir yasa önerisidir.

Değerli arkadaşlar, dün Yüksekova’daydım, Gever’deydim. Onu saatlerce anlatma olanağım yok, bir dakikayla söyleyelim: Orayı, emin olun, kim giderse gitsin, Türkiye olarak hissetmez. Defalarca kimlik kontrolü bir yana, sadece bombalanan yüzlerce bina tespit ettik. Çatışma izi yok. Sokağa çıkma yasağı sadece binaların ortadan kaldırılması için kullanılmış.

Biz, 5 kişilik bir heyet, basın açıklaması yaptığımız sırada 2 tane akreple basın açıklaması yapmamız bile engellendi. Orada bir yasa yok, bir hukuk yok, bir sivil siyaset yok; orada sadece silah var, güç var, zor var ve karşısında konuşabileceğin, muhatap olabileceğin hiçbir güç söz konusu değil. Orası Türkiye’nin bir iliye, bir ilçesiye Ankara bunu maalesef görmek zorunda ve bu sorunu çözmek zorunda. Bu sorunun çözümünü de silah ve savaş değildir, bu sorunun çözümünü de ölüm üzerine kurulamaz, güvenlikçi politikalar üzerine kurulamaz; bunu defalarca denedik, denendi Türkiye’de ve her seferinde büyük acılara sebebiyet verildi.

Değerli arkadaşlar, OHAL süresinin faturası çok ağırdır, hepimiz çok iyi biliyoruz ve iktidar partisi iktidara geldiğinde, vesayetle, OHAL döneminde yaşananlarla, 93 konseptiyle mücadele edeceğini söyledi. Şu anda bu yasa tasarısına destek veren, bizim gibi, sivil siyasetin en önemli, yegâne temsilcisi Halkların Demokratik Partisi dışında, Meclisteki 3 parti de bu darbe anlaşmasına tam destek vermektedir. Hâlbuki bu anlaşma, bu sözleşme, bu akit gerçekten iç savaşa götürecek, gelecek günlerin karanlığını daha da zifiri hâle getirecek bir tasarı olarak önümüzde duruyor ve bu yasalasarsa sadece Yüksekova’da, Nusaybin’de, Silvan’a ya da Sur’da uygulanmayacak, bu Cerattepe’de de Gezi’de de Yozgat’ta da Çorum’da da Gündoğdu Meydanı’nda da Kızılay Meydanı’nda da uygulanabilecek bir yasadır çünkü bu yasanın amacı kesinlikle muhalefeti, muhalefet odaklarının tümünü ortadan kaldırmaktır. Çünkü şu anda inşa edilmek istenen adım adım faşizmdir, tek adam yönetimidir ve gerçekten faşizme karşı direnenler en son sözü söyleyecekler, buna hiçbir kuşkusuz yok.

Değerli arkadaşlar, bu kanun tasarısı gerçekten ne getiriyor? Yani bunu uzun uzun aslında anlatmaya gerek yok, yetki tümüyle askere devrediliyor. 17 maddeden oluşuyor, Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının yargılanması Başbakanın iznine bağlanıyor, ilçelerde görev yapanların yargılanmaları kaymakamın iznine bağlanıyor. Türk Ceza Kanunu’ndaki ertelemeye ilişkin hükümler askerlere de uygulanacak ve Türk Silahlı Kuvvetleri İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla bütün il merkezlerinde bütün unsurlarıyla düzenlenen operasyonlara katılabilecek. Diyeceksiniz ki: “Şimdi yok mu?” Var, fiili bir durum var ama bunun yasası çıkarılıyor, bu yasallaştırılmaya çalışılıyor. 1990’lı yıllardan bile bir adım önde olmasının sebebi 1990’lı yıllarda bunlar kabul edilmeyen fiillerdi, kabul edilmeyen cinayetlerdi, şimdi bunların yasal zemini oluşturuluyor. Yine, burada illerde TSK personelinin görevlendirilmesi hâlinde koordinasyon, iş birliği ve gözetimi valiler tarafından yerine getirilecek. Başka hususlar da var: Komutanın yazılı emriyle zaten her türlü işlem yapılabilir, birlik

komutanının kararı yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulacak. Burada yargı da devre dışında, siyaset de devre dışında, her türlü legal kurum devre dışında. Tümüyle askere bir devir işlemi var ve askerî personelin işlediği iddia edilen suçlar askerî suç kapsamında sayılacak. Cinayet de olsa, işkence de olsa, hırsızlık da olsa, uyuşturucu da olsa, başka bir vaka da olsa askerî suç sayılacak ve sivil bir yargılama söz konusu olmayacak. Ve gerçekten, çözüm süreci kapsamında yaşanan o nispi rahatlama ortamı yerini tümüyle daha ağır, daha sert ve vatandaşların birbirine güven duymadığı, herkesin diğeri hakkında şüphe duyduğu, hiçbirimizin can ve mal güvenliğinin olmadığı, düşünce ve ifade özgürlüğünün olmadığı bir döneme doğru adım atacak bir yasa önerisi olarak önümüzde duruyor.

Tabii bu, vesayete karşı olduğunu iddia eden ve Hükûmetin kuruluşundan bu yana “Vesayetle mücadele ediyorum, Ergenekon, Balyoz ve benzeri davalarla bu hesaplaşmayı yapıyorum.” diyenlerin, bugün nasıl gönüllü bir şekilde vesayet altına girdiklerini de çok çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Evet, burada bir anlaşma var ama bu anlaşmada ne verildi, ne alındı, bunu Türkiyeli vatandaşların tümünün öğrenme hakkı vardır. Ve “Mahşere kadar devam edecek bu savaş.” diyen sarayın demek ki hazırladığı, hazırlattığı yasa önerilerinden biri de bu maalesef, önümüzde duruyor. Bu hem askere operasyon yetkisi verecek hem de bu operasyona dair dolaylı olarak askerin dokunulmazlık zırhına bürünmesi vasıtasıyla toplumsal muhalefet paletle ezilmiş olacaktır.

Evet, değerli arkadaşlar, bu yasa tasarısı eğer yasalaşırsa 2010 yılında iptal edilen EMASYA Protokolü’nün yeniden uygulanacağı anlamına geliyor. “Darbeye zemin hazırlıyor.” diye eleştirilen, yıllarca bu naraları duyduğumuz, bu açıklamaları duyduğumuz iktidar partisinin açıklamaları yerine şimdi, de facto olarak zaten şu anda Şırnak’ta, Cizre’de, Yüksekova’da, Silvan’da, Sur’da bütün sokağa çıkma yasağı ilan edilen bölgelerde fiilî olarak uygulanan durum resmîyete kavuşmuş olacaktır. Ve gerçekten açık olarak sosyal medyada paylaşılan, ağzımıza almaktan bile imtina ettiğimiz o ağır hakaretler, insanlık dışı sloganlar, insanların yatak odasına kadar girip aşkın nerede yaşanacağını yazan bir dönemden -yazılan bir dönemden- geçiyoruz. Ve burada, gerçekten vatandaşların bir kopuş yaşamayı istenmiyorsa, bu zulme karşı kesinlikle bir direniş olduğu da gözetilecek olursa, biz, bunun çok kötü günlerin habercisi olacağını şimdiden görebiliriz.

Değerli arkadaşlar, maddeler üzerinde tekrar tek tek görüşlerimizi ifade edeceğiz ama bu yasaya, bu darbe yasasına, bu vesayet yasasına tümüyle karşı olduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Danış Beştaş.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı bu tasarıyla ilgili olarak “Muhalefet iktidarın kuyruğuna takılıyor.” şeklinde bir sataşmada bulunmuştur; bir. İkinci olarak da; yine darbe anlaşmasına destek vermekle itham etti. Sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Evet Sayın Akçay, buyurunuz.

Siz mi konuşacaksınız?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Kamil Aydın konuşacak.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Aydın.

Süreniz iki dakikadır.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- *Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; efendim, biraz önce kürsüden açık, net bir şekilde söyledik: Biz, bir akşam romantik âşıklar gibi âşık olup sabah kahrolan bir siyasi hareket değiliz; biz, Allah'a şükür, kırk yedi yıllık bir uzun geleneğin mensuplarıyız hatta kökler daha apolitik olarak gerilere de gidebilir. Biz, ne dediğimizi, ne istediğimizi net bir şekilde biliyoruz ve bunu da programımıza koyduk, bütün metin olarak da okuyabiliriz.

Biz, terörle mücadele konusunda kararlıyız. Dolayısıyla, bizi saray ya da şu bu etkilemiş değildir bu kanunla ilgili. Bizi etkileyen -biraz önce sizinle paylaştım- rüyalarımın giren o 2 bacağı olmayan şehidim, onun geride bıraktığı evlatlar, yakamıza yapışan, kolumu bırakmayan annesi -tırnakları buralarıma geçiyor benim- “Hesabını sorun.” diyen, evlatlarını kaybeden anneler. Dolayısıyla, ben bu feryada “Yok.” diyeceğim de ne zaman, kimin huzurunda, neyin hesabını, nasıl vereceğim? Milliyetçi Hareket Partisinin duruşunun nedeni budur, yoksa dün köşelerde, bucaklarda, otellerde, saraylarda buluşmaları unutmadık. Burada herkesin bu konuda vebali büyüktür, herkes vebali ölçüsünce hesap verecektir ama biz, her şey siyaset için değil, “Her şey siyasi iktidar için, her yol mübah.” diyen bir Makyavelist yapıdan geliyoruz.

Bir şeye daha alındım: “En iyi Kürt ölü Kürt'tür.” diyen... Allah aşkına, değerli milletvekilleri, şu aziz, mübarek günde aranızda diyebilecek bir insan var mı? Ben diyebilecek bir insanı lanetliyorum. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, Türk milleti bin yıllık var olan bir kardeşlik hukukunu sanki hiç yokmuş gibi... Bakın, burası örnek verdiğiniz ne Tamil gerillalarının yaşadığı bir coğrafya ne de Bask Bölgesi; bin yıl harç olmuş, birlikte yaşamış, yemiş, içmiş, ağlamış, gülmüş bir yapının tezahür ettiği bir coğrafyadan bahsediyoruz. Dolayısıyla, Amerikan Devlet Başkanı Roosevelt'e yakışır “En iyi Kızılderili ölü Kızılderili.” ama Allah'a şükür, Türk milletinin hiçbir şanlı evladına “En iyi Kürt ölü Kürt'tür.” demek asla yakışmaz, bunu diyenleri de yüksek bir şeyle kınarız.

Saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, az önceki konuşmacı konuşmasında Hükûmetin İŞİD'le ortak çalıştığını ifade ettiler, grubumuza defaaten haddini aşan ifadelerde bulunduğunu söylediler. Bununla ilgili söz almak istiyorum izin vererseniz, 69'a göre.

BAŞKAN – Ama, hangi cümlelerle sataştı Sayın Turan?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “İŞİD Hükûmetle ortak iş yapıyor.” dedi.

BAŞKAN – Buyurunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – “Ortak iş yapıyor.” demedim, “Taraflar.” dedim, ben “Ortak iş yapıyor.” demedim Sayın Başkan.

9.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanunun öneminden dolayı suhuletle, sakinlikle gitsin diye alttan almaya, her şeye cevap vermemeye çalışıyoruz ancak bazen o kadar fazla “İnsaf!” diyeceğimiz ifadelerle karşılaşıyoruz ki, olacak iş değil.

Bakınız değerli arkadaşlar, Hükûmeti beğenmeyebilirsiniz, bizi beğenmeyebilirsiniz ama bu ülke bizim ülkemiz, bu millet bizim milletimiz. Bu ülkenin, bu devletin IŞİD’le beraber iş yapıyor olduğunu iddia etmek kadar zavallı, hadsiz, anlayışın dışında olan başka bir iddia olamaz diye düşünüyorum. Defaaten söyledik, bir daha söyleyelim, defaaten söyledik: Bu küresel operasyonun niçin yapıldığını biz biliyoruz, bu iftirayı atanların niçin attığını biliyoruz ama PKK’ya silah taşıyanların, PKK’lıların cenazesine katılanların, PKK’yı bir defa bile lanetlemeyenlerin bunu söylüyor olmasını hayretle, ibretle karşılıyoruz. Konuştunuz burada yirmi dakika; asker kötü, polis kötü, devlet kötü... Bir laf edemediniz PKK’ya, bir laf söyleyemediniz.

Bakınız, bu kanun gündeme geldiyse bunun gerekçeleri var. Sürem yok diye EMASYA’ya giremeyeceğim ama şunu söyleyeyim: Konsept değişti, siz de biliyorsunuz. Dağdan şehre indirdiniz, şehre geldiler. Terörle ilgili yapılan işlemleri görüyorsunuz. Şimdiye kadar bir defa şehre inen teröre lanet olsun, bu çukurları kazanlara lanet olsun diyebildiniz mi? Yirmi dakikada bir defa ifadeniz yok. Herkes kötü, bir PKK iyi, bir siz iyisiniz. Böyle bir şey olmaz. O zaman çıkacaksınız buraya, PKK’yı da lanetleyeceksiniz, IŞİD’i de lanetleyeceksiniz, DHKP-C’yi de; o zaman size aferin diyeceğiz. Ama siz, benim teröristim iyi, IŞİD kötü... Böyle bir şey olabilir mi?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – O da sizin teröristiniz yani onu demek istiyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Devamla) – O yüzden bir daha diyorum: AK PARTİ’nin tavrı net; IŞİD de terörist, PKK da terörist, DHKP-C de terörist.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, Adalet ve Kalkınma Partisinin kuyruğuna takılmakla itham edildik. Kuyruk konusunda bir alınganlıkları olmadı, şaşırdım gerçi ama ben CHP’nin kuyruğa takılması noktasındaki ithama cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

10.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; daha önce konuştuk bunu ama konuşmaya ihtiyaç oluyor. Bu Meclis 4+4+4 diye bir garabetle karşı karşıyaydı. Cumhuriyet Halk Partisi laik eğitim sisteminin bombalandığı, yok edildiği o kanun görüşmelerinde Mecliste canını ortaya koydu, komisyonlarda canını ortaya koydu. O gün Adalet ve Kalkınma Partisiyle can ciğer kuzu sarması olan birileri bu konuda bir şey söylemedi. Sonradan bir laiklik hassasiyeti geliştirdi partinin bir tanesinde. Milletvekilleri “Gezi’de darbeyi gördük.” diyen eş genel başkanlarının talimatıyla Gezi’den çekilip daha sonra AKP’yle aralar bozulunca Gezi’deki Kürt gençleri üzerinden kendilerini “Gezi’nin partisi” diye tarif eden bir partiye muhatabız.

İç Tüzük değişikliğinde bu kürsüyü CHP’li milletvekilleri savunurken, o zaman bu sıralardaki milletvekilleri ne yapıyordu halkın konuşma hakkı kısıtlanırken. Recep Tayyip Erdoğan, yine böyle bir ramazan akşamı, gecenin ikisinde kulise girince, o günkü BDP milletvekilleri de kuliste kuyruğa girmişlerdi Recep Tayyip Erdoğan’la birlikte çay içmek için; iltifat yarışına girmişlerdi. (CHP sıralarından alkışlar)

E bize inanmıyorsanız, inanacağınız başka bir yere referans yapalım. “İmralı Günlükleri” kitabını herkes okuyor. AKP ile HDP’nin kurduğu ortak kumpası o kitaptan okuyup da sonra Cumhuriyet Halk Partisine “AKP’nin kuyrukçusu.” demek, hangi insafla bağdaşır? Böyle bir şey yok.

O yüzden, bir gerçeği görelim: Kürt sorunu veya Türkiye’deki terör sorunu çözülsün diye, Meclis odaklı bir çalışma yapılsın diye yalvardık. Hükûmet odaklı bir çalışmada anlaştınız. Hükûmet odaklı çalışmada biri başkan olacak, biri özerk olacaktı. İkinizden biri -zamanlamadaki meseleyi sizin aranızda bırakıyorum- öbürünü kandırdı, Türkiye’yi kan gölüne çevirdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – 7 şehit vardı 2003’te, 2016’da -yılın burasındayız- 550 şehit var.

O yüzden, kim kimin kuyruğuna takılıyor, bilmem. Birinin kuyruğu mu var, o hassasiyet benim işim değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu nasıl bir üslup Sayın Başkan?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Ama, Cumhuriyet Halk Partisini, bu konuda en son eleştirecek parti HDP’dir. Bunu da arz ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – İki ayrı konuşmacı da sataştı yani doğrudan. İsterseniz...

BAŞKAN – Hangi cümleyle?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “PKK’yı kınamıyor.” dedik Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Yani “şehre indirdiniz”, “hadsiz”, “anlayışsız.”

Sayın Özel de...

BAŞKAN – Buyurunuz.

Sayın milletvekilleri, sataşma gerekçesini almak zorundayım. Yani sadece “Sataştı, söz istiyorum.” olmaz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Tabii, söylüyorum.

BAŞKAN – Tabii ki hayır, size söylemiyorum Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Hayır, ben söylüyorum, not aldım.

BAŞKAN – Hani, bazı arkadaşlar “Sataştığı açık değil mi?” anlamında birtakım işaretler yaptılar, o nedenle, bu açıklamayı yapma ihtiyacı duydum.

Siz mi konuşacaksınız?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Evet.

BAŞKAN – Buyurunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Özel’e ilişkin söz hakkımız da var...

BAŞKAN – Pardon...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Özel’in de sataşması vardı.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Usulümüzde tek bir kez veriyoruz Sayın Beştaş.

Sizin üslubunuz toparlayıcıdır; iki dakikada, ben, halledeceğinize inanıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Umarım.

11.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptıkların konuşmaları sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yani “küresel bir operasyon olduğu” iddiası, tümüyle büyük bir balon yani onu söyleyeyim de. Bize “Aferin.” demeniz için biz siyaset yapmıyoruz; biz kendi ilkelerimiz, programımız ve siyasetimiz doğrultusunda siyaset yapıyoruz. Ne yapacağımıza da bizim yetkili kurullarımız karar verir.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Yetkili kurul Kandil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Sizden aferin almak gibi ne bir kaygımız ne bir durumumuz söz konusu değil.

Ayrıca şunu söyleyeyim: IŞİD'e sizin tırlarla silah gönderdiğinizizi biz söylemiyoruz, savcılar söylüyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – PKK'ya ne diyorsunuz, söyler misiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – O savcıları tutuklatan bir sistem var karşımızda. Şu anda Türkiye'de savcılar tutuklu.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Terör örgütüne de bir şey söyler misiniz? Terör örgütü konusunda da bir şey söyler misiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Peki, bu konuda bizim durduğumuz yer çok net. Biz, her türlü, sivillere yönelik etkinlikleri, eylemleri kınayan ve bu ülkede barış ve demokrasinin tesisi için mücadele eden bir partiyiz. Biz, bu konuda, sözlerimiz konusunda, asla hiçbir konuda taviz vermedik, bundan sonra da vermeyi düşünmüyoruz. Biz, sizin gibi her gün farklı bir politika üreten, pragmatist, güne göre, rüzgâra göre karar değiştiren bir parti de değiliz ayrıca. Dün vesayet deyip bugün gönüllü vesayet altına giren bir parti hiç değiliz. Irkçı yazılamalar ve diğer konuları da burada anlatmıştık.

Sayın Özel'e de sadece şunu söyleyeyim: Artık bu Gezi propagandanız gerçekten ekşidi mi diyeyim, ne diyeyim halk diliyle, bunu yıllardır yapıyorsunuz. Biz Gezi'deydik, Gezi'deydik, Gezi'de olmaya devam ettik; bu tutmuyor. Çözüm süreci konusunda da iktidar partisiyle diyalogdaydık, evet ama iktidar partisine karşı en etkin muhalefeti de yapıyorduk.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 4+4+4'te neredeydiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Bugün de yine çözüm süreci başlarsa biz kim iktidardaysa onlarla görüşmeye, diyaloga ve müzakereye sonuna kadar sahip çıkarız. Biz bu konuda tutarlı ve ne dediğini bilen bir partiyiz. Demokratik çözümünden yana olduğumuzu ve görüşmeleri mahkûm etme girişimlerinizi reddettiğimizi de ifade etmek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Daniş Beştaş.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/725) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 387) (Devam)

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerinde üçüncü konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Levent Gök, Ankara Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Türkiye iyi yönetilmiyor. Türkiye’de kavramlar, hukuk, adalet anlayışı on dört yıldır iktidarda bulunan AKP iktidarının günlük siyasi durumuna, konjonktürel gelişmelere ve o gelişmelerin yol açtığı sonuçlara göre şekillenir oldu. Türkiye’nin hızla bu süreçten çıkması gerekiyor sayın milletvekilleri.

Türkiye çok kritik günlerden geçiyor. Farkında mıyız acaba bunların? Türkiye’nin içinde bulunduğu durum bütün dünya tarafından ibretle takip ediliyor ve Türkiye’de çok derin çatışmalar, çok derin anlaşmazlıklar, giderilemeyecek boyutta siyasi davranışlar her gün artan bir travma etkisiyle tüm Türkiye’yi sarıyor. Birbirimizden kopuyoruz, birbirimizden uzaklaşıyoruz. Bu devasa sorunları, terör sorununu görüşürken dahi anlaşmazlık içerisindeyiz.

İktidar partisi kimi zaman kendi konjonktürel durumuna göre bir farklı tutum alıyor, bir başka zaman bakıyorsunuz ki birkaç yıl önce söylenen sözler unutulmuş, çıkartılan kanunlar o gün sanki hiç çıkartılmamış, onlar üzerinde AKP sözcüleri hiç konuşmamış gibi hemen kanunlar değişiyor ve AKP iktidar sözcüleri o gün farklı konuşuyorlar, muhalefeti suçluyorlar, aynı kanunları değiştirmek istedikleri zaman da konuştukları zaman yine muhalefeti suçluyorlar.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye’nin en önemli sorunu, AKP’deki bu kafa karışıklığıdır, berrak olmayan yönetim anlayışı, çözülmemeyen sorunların üstesinden gelememek, onun altında kalmak. Bu altında kalınan sorunların yarattığı devasa sorunlar içerisinde AKP’nin ikircikli yaklaşımları bir gün öyle bir gün böyle. Gün geliyor, “çözüm süreci” diye bir süreç ilan ediliyor, o süreçte iktidara destek veren bütün aydınlar baş tacı ama süreç bittikten sonra iktidarın tutumunu eleştiren bütün aydınlar terörist. Çözüm sürecinde haklı olarak uyarın partiler havuz medyası tarafından linç ediliyor. “Siz sürecin bitmesini mi istiyorsunuz, Türkiye’de kan akmasını mı istiyorsunuz?” dendiği zaman çok akıllı başında tavsiyeler, ilkeler öne süren muhalefet partilerinin bu önerileri ellerinin tersiyle itiliyor, yine havuz medyası muhalefet partilerine tam kadro, hep bir ağızdan, koro şeklinde “Siz ihanet ediyorsunuz. Biz Türkiye’de kan akıtılmasına engel olmak istiyoruz, siz engel oluyorsunuz.” diyor. Bugün geline nokta “Yahu, süreçle ilgili eğer ilerleme olacaksa, Türkiye’de kan akmayacaksa gelin Mecliste bu sorunu tartışalım.” dendiği zaman bu sefer muhalefet partileri terörist muamelesi görüyor.

Değerli arkadaşlarım, önemli bir konu. Bu konu tam da siyasetin dışında bir konu, bu konu bir millî beraberlik konusu. Bu konu üzerinde en ufak bir yalpalanma bizleri bir uçtan alıyor bir başka uca götürüyor.

Bakın, 7 Hazirandan sonra tam 550 şehit vermişiz. Aslanlar gibi, genç polislerimiz, askerlerimiz hayatını kaybetmiş. Doğu ve güneydoğuda önlenmek istenen terör olayları nedeniyle binlerce ev yıkılmış, binlerce evimiz, ilimiz, ilçemiz Suriye’yi aratmıyor. Birçok insan göç etmiş. Bu sorunların temeline baktığınız zaman, iktidar partisi bir süreç başlattığında şunu “billboard”larına astı, dedi ki: “Çözüm süreci başladı, anaların gözyaşı dindi. Onlar konuşur, AKP yapar.”

Ne olmuş, nedir bu süreç, kiminle yapılıyor bu süreç, sürecin diğer tarafı kim? PKK. Oslo’da görüşen kim? AKP. O zaman, o süreç yürürken her şey iyi, o kadar iyi ki şimdiki Cumhurbaşkanı diyor ki: “PKK’yla görüşen arkadaşı ben gönderdim. Sıkıntısı olan bana söylesin.” AKP’den, havuz mediasından hiç ses yok. Hangi PKK? Şu anda “terörizm” olarak nitelendirilip mücadele edilen PKK’ya Erdoğan diyor ki: “PKK’yla görüşen arkadaşı ben gönderdim. Sıkıntısı olan bana söylesin.” Askerlerden de ses çıkmıyor. Sonra Beşir Atalay diyor ki, önceki bakanlardan: “Öcalan’ın mesajları bizim de düşüncemiz.”

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok yalanladılar onu Levent Bey, yapmayın.

LEVENT GÖK (Devamla) – Sonra, önceki bakanlardan Yalçın Akdoğan “Öcalan’ın olayları okuma kabiliyeti ve tecrübesi var.” dediği zaman kimseden ses çıkmıyor değerli arkadaşlarım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O da yalanladı.

LEVENT GÖK (Devamla) – Hele, yine AKP içerisinde bir milletvekili, sayın milletvekili “Öcalan dünyanın geleceğini iyi okuyor, bizden daha iyi okuyor.” dediği zaman kimseden tık yok. Bülent Arınç “‘Sayın Öcalan’ demeyi ve PKK bayrağı açmayı suç olmaktan çıkarttık.” deyip Hükûmetin yaptığı toplantıdan sonra çıkarak mtüjde veriyor herkese.

Değerli arkadaşlarım, o zaman işler iyiyken AKP yine “billboard”larında diyor ki: “Olağanüstü hâl kalktı, baskılar bitti, köyümde özgürce yaşıyorum.” Ne olmuş? AKP zamanında demokratik gelişmeler olmuş ve olağanüstü hâl kalkmış.

Peki, değerli arkadaşlarım, bu süreç böyle yürüdüğü zaman, Cumhuriyet Halk Partisi “Ben kan akmasın diye sana kredi veriyorum.” dediği zaman iktidar partisine, Cumhuriyet Halk Partisinin bu kredisi elinin tersiyle itilmedi mi? İtildi. “Yanlış yapıyorsunuz. Gelin, bu sorunu Mecliste hep beraber, MHP de, HDP de, AKP de, CHP de bütün Türkiye’nin hassasiyetlerini gözeterek çözelim.” dediğimiz zaman niçin Cumhuriyet Halk Partisinin bu görüşüne itibar etmediniz? O zamanlarda her şey iyiyken şimdi terörle ilgili, Silahlı Kuvvetlere yetki veren yasayı çıkaracağız ama 10 Temmuz 2014 tarihinde bu Meclisten bir yasa geçti, çözüm süreciyle ilgili bir yasa değerli arkadaşlarım: Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun. Bu kanunun amacı da, terörün sona erdirilmesi, buna yönelik siyasi çalışmaların yapılması, sosyoekonomik çalışmaların yapılması. Bir hukuki zemine oturtmak için AKP iktidarı bu yasayı çıkardı. Kiminle yapılacaktı bu görüşmeler? PKK’yla yapılacaktı. Yani, o zaman, süreç işlerken işler iyi, PKK baş tacı. O kadar baş tacı ki, Türkiye Cumhuriyeti’nde ilk defa 2013 yılında, 2014 yılında ve 2015 yılında Abdullah Öcalan’ın Nevruz Bildirisi Diyarbakır alanında Hükûmetin emniyet tedbirleri altında okundu değerli arkadaşlar.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Beraber yazdılar Levent Bey, beraber.

LEVENT GÖK (Devamla) – Şimdi Türkiye bunları unuttu mu, şimdi Türkiye bunları unuttu mu? Geldiğimiz noktaya bakın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bildiri beraber yazıldı Levent Bey.

LEVENT GÖK (Devamla) – Abdullah Öcalan’ın bildirisi Diyarbakır meydanında okunduğu zaman bütün televizyonlar naklen verdi arkadaşlar. Emniyet tedbir aldı, askerler tedbir aldı kimsenin başına bir şey gelmesin diye. Apo flamaları her yerde, bayraklar her yerde. “E, o zamanlar iyiydi?” Öyle mi? E, o zamanlar iyiyken, tabii, Ergenekon ve Balyoz davalarından dolayı ordu çökmüş durumda. EMASYA Protokolü ortadan kaldırılırken o zaman diyor ki -o zamanki Başbakan- Cumhurbaşkanı Erdoğan: “Bu EMASYA Protokolü falan diye bir şey olmaz, olmayacak, bu adımları atacağız.” diyor. “Arkadaşlar, EMASYA Protokolü’nü ortadan kaldıracağız, biz bu işi bitireceğiz.” diyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kaldırdık.

LEVENT GÖK (Devamla) – Hangi işi bitireceksiniz? Askerin İçişleri Bakanıyla imzalamış olduğu protokolü kaldırarak, EMASYA Protokolü’nü kaldırarak Türkiye’yi demokratik bir hâle getirdiğinizi zannettiniz, bunu yaptınız. Başka bir şey daha yaptınız: İç Hizmet Kanunu, değerli arkadaşlarım. İç Hizmet Kanunu’nu buraya getirdiniz ve AKP’li milletvekillerinin oylarıyla burada İç Hizmet Kanunu’nu değiştirdiniz ve -Sayın Başkan, değerli milletvekilleri- Silahlı Kuvvetlerin görevi tanımlandı. Öyle değil mi sayın askerlerimiz?

Silahlı Kuvvetlerin vazifesi -eski hâlinde- Türk yurdunu ve Anayasa'yla tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve kollamaktan çıkarıldı, Silahlı Kuvvetlere sadece yurt dışından gelecek saldırılarla ilgili görev verildi, iç hadiselerle ilgili görevleri çıkarıldı.

Askerliğin tanımı değiştirildi. Askerlik -eski hâlinde- Türk vatanını, istiklal ve cumhuriyetini korumak için harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyetinden çıkarıldı; sadece, “Askerlik, harp sanatını öğrenmek ve yapmak mükellefiyetidir.” diye değiştirildi 13 Temmuz 2013 tarihinde. O zaman, çıktı buraya bir AKP sözcüsü, şu anda da AKP Grubu içerisinde bir sayın milletvekili... İç Hizmet Kanunu'nu değiştirdiğiniz zaman askerlerden de ses çıkmadı. Artık nasıl bir ilişki varsa aralarında, devam ediyordu, o zaman İç Hizmet Kanunu değiştirilirken buraya çıkan, bu kürsüye çıkan AKP'li sayın milletvekili dedi ki: “Asker yurt dışında bizi koruyacak, zaten cumhuriyeti millet koruyacak kardeşim.” Aynen tutanaklardan okuyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Korusanıza şimdi.

LEVENT GÖK (Devamla) - Yani askerin iç olaylardaki yetkisini elinden alan yasayı çıkardığınız zaman, gerekçe olarak bunu söylediniz ve şunu dediniz: “Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nu Türkiye'yi değişen dünyaya entegre etmek için çıkarıyoruz. Artık cumhuriyet orduya verilen bir görev değildir, cumhuriyeti millet koruyacaktır. Artık cumhuriyeti garnizon cumhuriyeti olmaktan çıkarıyoruz, sivil cumhuriyet için değiştiriyoruz.”

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yanlış mı Levent Bey?

LEVENT GÖK (Devamla) – Bunlar hep söylendi.

Bakın değerli arkadaşlarım, nereden nereye geliyoruz: Bütün bunların hepsi yapıldı. Bütün bunların hepsi yapılırken o zaman asker suskun, havuz medyası ambargo uyguluyor, askerin büyük bir kısmı Ergenekon ve Balyoz davalarından dolayı içeri girmiş, kimsenin sesini çıkaracağı bir ortam yok. Sonuçta, AKP bizzat Başbakan Erdoğan'ın söylediği “PKK'yla görüşen arkadaşı ben gönderdim, sıkıntısı olan bana söylesin.” noktasından, bugün geline nokta tam bir kan gölü, tam bir iflas, tam bir iflas. AKP o zaman ne söylediye tam tersi oldu. AKP o günlerde hangi kanunu çıkarttıysa şimdi tam tersini çıkartıyoruz, tıpkı bu kanun gibi.

Değerli arkadaşlarım, sorun burada. Sorun AKP'nin öngöremeyen anlayışı, vizyonu olmayan yaklaşımları. Türkiye'yi bir gün öyle bir gün böyle yöneten anlayışıyla, Türkiye'yi bir tek kişinin tartışma olmadan götürdüğü bir Türkiye'de iç işlerinden çıkamamış sorunlarla boğuşan bir Türkiye hâline gelmesi sorunudur. Bu sorunları biz AKP'yle yüzleşerek yaşıyoruz.

Şimdi, geline noktada terör almış başını azmış gitmiş, terörün yarattığı travmalar her yeri sarmış durumda ve bir yandan böyle bir gelişim çizgisi içerisinde PKK'yla içli dışlı olan iktidar partisi şimdi geline noktada “PKK düşman, buna karşı mücadele edeceğiz.” Elbette edeceksiniz. Biz size çözüm sürecinde valilere verdiğiniz talimatları gösterdiğimiz zaman bize dudak büktüğünüz zaman yapacaktınız. Neydi bu talimatname? Valinin oluru var, asker operasyon izni istiyor, vali, “Olmaz.” diyor, “İleri bir tarihe ertelenmiştir” diyor. Silah deposu hâline getirdiği zaman biz bas bas bağırdık “Terörle mücadelede gereğini yapın. Bu terör öyle kandırılmaya gelmez.” Gerçi siz kandırılmaya alışkınsınız, bir gün FETÖ'cüler kandırıyor, bir gün PKK kandırıyor, yarın bir gün kim kandıracak bilemiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Kandırıla kandırıla... Bunu da itiraf ediyorsunuz “FETÖ'cülerle beraber olurken kandırıldık.”, “PKK'yla süreç yürütürken kandırıldık.”

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Siz neredesiniz şimdi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Her zaman durduğumuz yerdeyiz.

LEVENT GÖK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, ciddi olun ciddi. Biz terörün tam da karşısındayız, ülkemizi seviyoruz. Biz Kürt sorununun çözülmesini istiyoruz, biz Kürt sorununun Mecliste hep beraber çözülmesini istiyoruz. Bunları söylerken siyasetin ötesinde söylüyorum, yanlışları bir daha yapmayın diye söylüyorum.

Terörle mücadele: Değerli arkadaşlarım, terörle mücadeleyle getirilen bu kanundaki bir kısım yetkilerin tümü İl İdaresi Kanunu'nda var, yani bilmiyorum kimse incelemiyor mu, etmiyor mu; yani açın bakın, İl İdaresi Kanunu'nun 11'inci (D) maddesi, bu kanunun 12'nci (J) maddesinde aynen var. Demek ki bir korku var askerlerde, illa bir özel kanun olsun diye bastırıyorlar. E, nasıl bastırmasın ki asker, Millî Savunma Bakanı geçen gün kalkıyor diyor ki: “Askerin operasyon yapmadığı zamanlar olmuştur.” Sayın Bakan bu sözünüzü düzelttiniz mi? Askerlerle yan yana oturuyorsunuz, düzelttiniz mi bu sözünüzü? Ne zaman talimat verdiniz de asker yapmadı? Ve Millî Savunma Bakanısınız, eski bir Genelkurmay Başkanı çıkıyor şiddetle eleştiriyor Bakanı, iktidardan ses yok. Değerli arkadaşlarım, askere operasyon yaptırmama yetkisini işte, sizler bu şekilde verdiniz, valiler tarafından verdiniz. Şimdi, önümüze bakacağız.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak PKK'yı da, IŞİD'i de, DHKP-C'yi de, elinde silah bulunan bütün örgütleri, masum insanları öldüren bütün örgütleri terörist olarak görüyor ve bunlara karşı mücadele edilmesi gerektiğinin altını çiziyoruz, bu konuda hiç “ama” demeden, “ancak” demeden. (CHP sıralarından alkışlar) Bu terörizmle ilgili Cumhuriyet Halk Partisini yanınıza almanız gerekiyor, karşınıza değil. Yaptığınız o kadar yanlışlar var ki Cumhuriyet Halk Partisinin bütün milletvekilleri Türkiye'nin dört bir yanında patlayan bombaların üzerinde o olayların acısını ve travmasını yaşayan insanlardır. Bakın, Ankara'da 10 Ekim patlaması oldu, 103 vatandaşımız hayatını kaybetti. O patlamada biz de ölebilirdik değerli arkadaşlarım çünkü o gün Demokrasi, Barış ve Emek Mitingi vardı ve partimiz 10.30'da toplanma kararı almıştı garın önünde, o bomba 10.05'te patladı, biz de oraya giderken patladı; Cumhuriyet Halk Partisinin Malatya Gençlik Kollarından 11 üyesi öldü, başka arkadaşlarımız da öldü, Ankara İl Örgütü de o gün çok büyük bir zayıt verecek durumdaydı. Oraya ilk giden milletvekillerinden bir tanesi benim, Ankara'daki diğer 2 patlamadan sonra da oraya ilk giden milletvekillerinden bir tanesi benim. Değerli arkadaşlarım, gördüğümüz tablo vahim, kollar, bacaklar, uzuvlar parçalanmış; polisler şaşkın, daha olayın vahameti... Bu anlattığım olaylar, patlamadan hemen on dakika sonra, on beş dakika sonra oluyor. Biz, patlayan bedenlerin ilk tanığıyız. O bedenleri birleştirmek için uzuvları toplayan insanlarız, milletvekilleriyiz. Bu terörizmin travmasını daha olay olduktan sonra yaşadık, ondan sonra da adli tıp koridorlarında yaşadık değerli arkadaşlarım.

Patlama oluyor, aileler, dostlarından, arkadaşlarından, kızlarından haber alamıyorlar, CHP milletvekilleri adli tıpta. Ben Keçiören İlçe Başkanımızın parçalanmış cesedini ilk teşhis eden kişiyim. Onu ailesine üzülererek söyledim, ama 16 yaşındaki Destina Peri'yi söyleyemedim. Babasını yıllar önce kaybetmiş 16 yaşındaki Destina Peri'nin annesi boynuma sarıldığında, “Sayın vekilim, kızım adli tıpta mı?” dediği zaman, ona “Evet, onu gördüm.” diyemedim. Biz bu acılardan geçtik.

Terörizmle sonuna kadar mücadele, ama insan hakları çerçevesinde, ama hukuk çerçevesinde, kimsenin burnu kanamadan. Terör elbette yok edilecektir, hiçbir yerde en ufak bir terörist örgüt kalmayacaktır, kalmamalıdır. Cumhuriyet Halk Partisi bunu destekliyor, ama Cumhuriyet Halk Partisi bu desteğini insan hakları yönünde, hukukun üstünlüğü yönünde, temel evrensel ilkeler yönünde veriyor. Kimsenin burnu kanamasın, masum hiçbir insanın burnu kanamasın. Bu nedenle, çok dikkatli olunması gereken bir süreçten geçiyoruz. Terör belasından ülkemizi kurtarmak için biz sizlere köstek değiliz değerli arkadaşlar.

Dokunulmazlıklar konusunda, “Dokunulmazlıklar kalsın, biz terörü önleyeceğiz.” dediniz. Buyurun önleyin, şimdi silah sizde, şimdi yetki sizde. Biz, ülke gündeminden bir an önce terörizmin çıkartılmasını istiyoruz. Sorumluluk sizde, yetki sizde. Bizim vatandaş olarak, milletvekili olarak, parti olarak hakkımızdır Türkiye’nin terörsüz bir ortamda daha ileri noktalara gitmesini istemek. Bunu sizlerden talep ediyoruz. Türkiye’yi bir an önce terörizmden çıkartın, bunu bekliyoruz ve bu bakımdan da Cumhuriyet Halk Partisi her zaman olduğu gibi üzerine düşen görevleri eksiksiz yerine getirecektir diyor, hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Birleşime bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.14

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.18****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

387 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi, tasarının tümü üzerinde şahsı adına olan konuşma taleplerini karşılayacağım.

Şahsı adına ilk konuşma Hüseyin Şahin, Bursa Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Şahin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz 387 sıra sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malumatınız olduğu üzere, terörle mücadele kapsamında yerel planlamanın yetersiz kaldığı durumlarda Genelkurmay Başkanlığının merkezi planlamasına ihtiyaç duyulmaktadır. Görüşülmekte olan tasarıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu ve benzeri durumlarda görevlendirilmesinin hukuki alt yapısı oluşturulmakta, yaptıkları işlerde güven içinde hareket edebilmeleri ve bu işlerden dolayı ileride haksız ithamlara maruz kalmamaları amacıyla, bu görevi yürüten kamu görevlilerine hukuki koruma getirilmesi amaçlanmaktadır. Bununla ne demek istiyoruz? Son günlerde, özellikle 22 Temmuz 2015 sürecinden sonra, ülkemizde yürütülen çözüm sürecinin akabinde, terör örgütünün, arkasına siyasi destek de alarak, kendine bir güç atfederek, Suruç patlamasıyla birlikte toplumu yeniden kaosa götürmek istediğini ve toplumun huzurunu bozmak için terör eylemlerine, yurdun bütününe kapsayacak şekilde faaliyetlere girdiğini görmüş bulunuyoruz. Tabii, bununla mücadelede kolluk kuvvetlerimiz güçlerini ortaya koymaktan, milletimizin huzurunu temin etmekten asla geri kalmayacaklardır. Fakat, terör örgütünün siyasi uzantılarının, özellikle kolluk kuvvetlerinin, Jandarma Özel Harekâtın, Polis Özel Harekâtın yapmış olduğu bu haklı mücadeledeki, devletimizin bekası, milletimizin huzuru için göstermiş olduğu mücadeledeki başarılarını özellikle karalamak, yaftalamak ve uluslararası alanda haksız göstermek için çok ciddi ithamlarda bulunduğunu görüyoruz. İşte, o yüzden böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur. Çünkü, devletin kolluk kuvvetlerinin temel amacı güvenliği sağlamaktır; toplumun huzurunu, toplumun refahını, barış ve kardeşliğin devamını sağlamaktır ve devletin bekasını da sağlamaktır. Bugün, bunu icra eden kolluk kuvvetlerinin özellikle yapmış oldukları mücadelenin, demokratik kurallara ve hukuk kurallarına bağlı kalmasına rağmen, bazı gruplarca istismar edildiğini ve karalamalara karşı bir kampanyaya maruz kaldığını görmekteyiz. O yüzden böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyuldu.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; terörle mücadele, hâlen hukuk devleti ilkesine, temel hak ve özgürlüklere, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine bağlı olarak yürütülmektedir. Terörle mücadele eden kolluk kuvvetlerimizin mücadeleyi verirken insanı baz alan mücadeleyi öne aldıklarını ve orada yaşayan sivil halka asla ve kata zarar vermemek niyetinde olduklarını hep beraber müşahade ediyoruz. Çünkü orada terörist ile sivil vatandaşın ayırmak önceliğini kendine ilke edinen kolluk kuvvetlerimiz maalesef siyasi uzantılar tarafından karalamalara maruz kalmakta ve yapmış oldukları haklı mücadeleyi haksız çıkartmak için medyada, Meclis kürsüsünde ve bulunulan o bölgede kendilerine karşı mücadeleye giriştiklerini hep beraber müşahade ediyoruz.

Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit eden, vatandaşlarımızın temel hak ve hürriyetlerini özgür biçimde kullanmasını engelleyen, bunun için her türlü silah ve yöntemi kullanan, hatta insani olmayan taktikleri de adice uygulamaktan çekinmeyen terör örgütlerine karşı mücadelede genel kolluk kuvvetlerine destek olarak kullanılmaktadır.

3201 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde ülkenin genel emniyet ve asayişinden İçişleri Bakanının sorumlu olduğu, İçişleri Bakanının bu işleri Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı vasıtasıyla yerine getireceği hüküm altına alınmış, ihtiyaç hâlinde Bakanlar Kurulu kararı ile ordu kuvvetlerinden de istifade edebileceği düzenlenmiştir ki şu anda bu uygulamayı zaten yaşıyoruz.

Bu tasarıyla getirilmek istenen nedir? Bu tasarıda terör örgütlerine karşı icra edilen operasyonlarda gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde kaçma ihtimali olan kişilerin izlenmesi ya da kişinin yakalanması amacıyla sınırlı olmak üzere yetkili birlik komutanının yazılı emriyle konuta, iş yerine veya kamuya açık olmayan kapalı alanlar ile bunların eklentilerine girme imkânı tanınmaktadır. Bu emrin yirmi dört saat içerisinde hâkim onayına sunulması zorunludur. Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin bu kapsamdaki faaliyetleri 5442 sayılı Kanun'un 11/d maddesinde düzenlendiği gibi askerlik hizmet ve görevlerinde işledikleri iddia edilen suçlar askerî suç sayılmıştır. Öte yandan, terörle mücadelede görevlendirilen diğer kamu görevlileri hakkında bu faaliyetler sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlarla ilgili olarak 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanması benimsenmiştir.

Ayrıca, terörle mücadele sırasında işlenen suçlardan dolayı adli yargı mercilerince soruşturma yapılması ise –burası çok önemli- Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarımız için Başbakanın, diğer asker kişiler için ise ilgisine göre Milli Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanlarının, İçişleri Bakanlığı veya bağlı kuruluşlarının merkez teşkilatlarında görevli olanlar ile valiler için İçişleri Bakanının, bölgede veya ilde görevli olanlar için ise kaymakamlar da dâhil olmak üzere valilerin, ilçede görevli olanlar için kaymakamın iznine tabi kılınmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere, terörle mücadelede görev alanlar büyük cesaret ve fedakârlık göstererek görevlerini yerine getirmekte, vatanın bütünlüğü ve milletin güvenliğini sağlamak amacıyla hayatlarını çekinmeden ortaya koymaktadırlar. Böyle bir anlayışla, terörle mücadele kapsamında görevini yürütmekte olan kamu görevlilerinin tereddüt içinde kalmaksızın haksız iddialarla yıpranmasını önlemek ve hukuk devleti çerçevesinde görevlerini yerine getirebilmelerinin sağlanması için bu tasarıyla düzenlemeler yapmaktayız.

Bu kapsamda, terörle mücadele sırasında işlendiği iddia edilen suçlar nedeniyle soruşturma izni verilinceye kadar personel hakkında yakalama, gözaltı veya tutuklama tedbirlerine başvurulamayacağı hüküm altına alınmış, terörle mücadele kapsamında görevin niteliği, gereği veya ifası sebebiyle verilen zararların devlet tarafından tazmin edilmesi, terörle mücadele kapsamındaki faaliyetlerden dolayı açılacak tazminat davalarının ancak devlet aleyhine açılarak devletin ödediği tazminattan dolayı görevini kötüye kullanan personelle ilgili, bakanın uygun bulması şartıyla rücu edebileceği hükme bağlanmıştır.

Yine, terörle mücadele kapsamında görevlerinin ifasından dolayı açılan davalarda mağdur, şikâyetçi, davalı veya davacı konumunda olan kamu görevlilerine, seçecekleri avukatın ücretinin Millî Savunma veya İçişleri Bakanlıkları bütçelerinden ödenmesi imkânı getirilmiştir.

Tabii, şu anda biz burada Meclis çalışmasını yerine getirirken dahi kolluk kuvvetlerimiz, Özel Harekât polislerimiz ve Jandarma Özel Harekât birimlerimiz terörle göğüs göğüse mücadele etmekte ve başta da bahsettiğim gibi, terör örgütünün kullanmış olduğu adice planlara ve uygulamalara

karşı orada cansiparane bir şekilde devletimizin ve milletimizin güvenliğini sağlama çalışmalarını yapmaktadırlar. Orada da bu mücadeleyi verirken demokratik hukuk kurallarından taviz vermeme adına bunu yapmaktadırlar. Lakin başlarına daha sonradan bir şey gelmemesi, özellikle terörün uzantısı olan siyasilerin onlar hakkındaki karalama kampanyalarında veya daha sonra açılacak davalarda kendilerini güvende hissetmesi için bu düzenlemeyi yapıyoruz.

Bu düzenlemeyi geçen hafta Millî Savunma Komisyonumuzdan geçirdik. Millî Savunma Komisyonumuzda geçirirken Cumhuriyet Halk Partisinin ve Milliyetçi Hareket Partisinin de desteğini aldık. Ben, AK PARTİ Grubuyla birlikte her iki partinin grubuna da teşekkürlerimi sunuyorum.

Düzenlemenin terörle mücadelede göğüs göğüse çarpışan ve mücadele veren, terör mücadelesi kapsamında hayatlarını ortaya koyan polislerimize ve askerlerimize bir nebze de olsa güven vermesi duası ve temennisiyle hepinizi saygı, sevgi ve muhabbetle selamlıyorum, hayırlı, uğurlu olsun diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Şahin.

Tasarının tümü üzerinde şahsı adına ikinci konuşmacı Dursun Çiçek, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Çiçek. (CHP sıralarından alkışlar)

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; saygıyla sevgiyle selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Şahsım adına yapacağım bu konuşmada özellikle yaşam hakkı üzerinde durmak istiyorum. Evrensel hukukta en önemli hak yaşam hakkıdır, en yüce hak yaşam hakkıdır, dolayısıyla terörün hedef aldığı yaşam hakkının korunması devletin en temel görevidir. Yıllarca “çözüm süreci” adı altında, bu ülkede polis karakollara, asker kışlalara hapsedildi, korucular terörün insafına bırakıldı. Türkiye Büyük Millet Meclisinin güvenoyu verdiği hükümetlerin çerçevesini çizdiği bir hükümet tezkeresiyle Genelkurmay Başkanlığına olağanüstü şartlarda terörle mücadele görevi verilmesi, Batı’da, özellikle ABD’de olağanüstü hâllerde, tayfunlarda icra edilen hareket tarzıdır.

Tabii, bu tasarıda en önemli madde 12’nci maddedir. Bu maddeye göre, genel kolluk kuvvetlerinin imkân ve kabiliyetlerini aşan durumlarda terörle mücadele için gerekli olması veya terör eylemlerinin kamu düzenini ciddi şekilde bozması hâlindeki bu 12’nci maddenin ucu açıktır. Dolayısıyla, bu maddeyle ilgili uygulamalarda siyasi ve hukuki sorumluluk mutlaka Hükûmette olacaktır. Bakanlar Kurulunun verdiği kararda -yine siyasi ve hukuki sorumlulukları içerecek şekilde- görevin kapsamı, süresi, görev alanı, istihbarat yetkisinin kapsamı, destek silahlarının kullanılmasına yönelik tahditler, görevlendirilen birlikler ile mülki amirlerin ilişkileri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından alınması gereken tedbirler ve icra edilecek görevlerin planlanması ve izlenmesi ile gerek görülen diğer hususlar... Burada, yine ucu açık, Hükûmete siyasi ve hukuki sorumluluk veren bir madde vardır, hukukta bu madde istismara açıktır. Dolayısıyla, bu maddenin de sorumluluğu yine iktidara, Hükûmete ait olacaktır.

Bu çerçevede, Genelkurmay Başkanlığı aldığı görevi icra etmek için gerekli olan birliklerin çapını, teşkilatını, konuşlanma yerlerini, kuvvet kaydırmalarını, emir komuta ilişkilerini ve gerekli görülen diğer hususları belirler. Tabii, her maddenin sonunda ucu açık inisiyatif kullanan bir madde vardır. Dolayısıyla, bunların kullanılmasına hem Bakanlar Kurulunun hem de Genelkurmay Başkanlığının çok dikkat etmesi lazım. Bunlar hukuki ve siyasi sorumluluk doğuran maddelerdir.

Bu uygulamayı, biraz önce de vurguladığım gibi, özellikle doğal afetlerle mücadelede Batı ülkelerinin sık sık kullandığını biliyoruz; merkezî hükûmetin genelkurmay veya merkezî silahlı kuvvetlere talimat vererek bu olağanüstü şartın ortadan kaldırılması için askerî birlikleri görevlendirdiğini televizyonlardan, medyadan hep birlikte izliyoruz.

Tabii, bu noktada, terörle mücadelede geldiğimiz bu aşamada, özellikle 7 Hazirandan sonraki aşamada çözüm süreci adı altında yıllarca PKK terör örgütüne yardım ve yataklık yapılmadı mı? Suriye’de rejimi değiştirmek için Büyük Ortadoğu Projesi eş başkanlığı görevi ve ideolojik nedenlerle IŞİD dâhil terör örgütlerine açık ve örtülü destek verilmedi mi? FETÖ adı verilen hukuk ve adalet canilerinin her istediği bu siyasi iktidar tarafından kendilerine fazlasıyla verilmedi mi? Sözde askerî vesayetle mücadele örtüsü altında binlerce Türk Silahlı Kuvvetleri mensubuna yıllarca cezaevlerinde manevî işkence yapılırken bu iktidar “EMASYA Protokolü’nü kaldırdık.” diye demokrasi havarisi kesilmedi mi? İç Hizmet Kanunu değiştirilmedi mi? Terörle mücadelede başarıya imza atmış binlerce asker tasfiye edilmedi mi? GES Komutanlığı ve bağlı birlikleri Türk Silahlı Kuvvetlerinden alınarak MİT Müsteşarlığına verilmedi mi? Ve bunun yarattığı “istihbarat zafiyeti” adı altında İstanbul’da, Ankara’da, Türkiye’nin her yerinde içi bomba dolu, patlayıcı dolu arabalar terör örgütleri tarafından patlatılıp masum insanlarımız katledilmedi mi? Bu istihbarat zafiyetine neden olan GES Komutanlığının Silahlı Kuvvetlerden alınması yönündeki hatanın bu tasarıda da düzeltilmesi gerekmiyor muydu? GES’in yeniden Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlanması gerekmiyor muydu? Operasyon yetkisi veriyoruz, istihbarat yetkisi vermiyoruz, istihbarat imkânı vermiyoruz. Bu tasarı bu açıdan eksiktir.

Bu ülkenin yıllarca terörle mücadele eden askerleri, geneltirmey başkanları müebbet hapis cezalarına mahkûm edilirken teröristlerin tanık olduğu, askerlere düşman hukuku uygulandığı özel yetkili hukuk canilerini kim yarattı? Askerlerin yargılanmasını Temmuz 2009’da bu iktidar değiştirip binlerce askeri, “özel yetkili mahkeme” dedikleri Fethullah terör örgütünün hâkim ve savcılarına teslim etmedi mi?

CHP olarak her türlü teröre karşıyız. Terörle mücadelede güvenlik güçlerinin her zaman yanındayız çünkü onları terörle mücadeleye gönderen, görevlendiren Meclisin güvenoyu verdiği hükûmetlerdir. Dolayısıyla, bu konuda yapılan hatalar varsa, siyasi hatalar varsa bunların hesabının da mutlaka siyasi iktidardan sorulması gerekir. Bu konuda Anayasa’mızın ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin vatandaşlarımıza sağladığı temel hak ve özgürlükleri ihlal eden, hukuk dışına çıkan her türlü suçun ve hukuka aykırı eylemin soruşturulmasının ve suçluların cezalandırılmasının her zaman takipçisi olacağız. Bu konuda da yetkili kılınan, soruşturma izni için yetkili kılınan makamların sorumlu davranmasının takipçisi olacağız.

Siyasi iktidarı bu tasarı ve güvenlik kuvvetlerine destek konusunda samimiyete ve doğruları yapmaya davet ediyoruz. Şehit ve gazilerimize gerekli saygının gösterilmesi, onlara onurlu bir yaşam seviyesinin sunulması defalarca bu Meclis gündeminde, kürsüden sizlere sunuldu. Ancak -Maliye Bakanımız da burada- başta kumpas davalarının mağdurları olmak üzere, subaylarımızın, astsubaylarımızın, korucularımızın, uzmanlarımızın, görevlerini tamamlayıp istifa eden emekli uzmanlarımızın talep ettiği hakları vermek için niye Meclise kanun tasarıları getirmiyoruz, bunları niye burada tartışmıyoruz? Çünkü Hükûmet, iktidar bu konularda samimi değildir; sadece görev veriyor, sadece sorumluluk veriyor, hiçbir hak ve özgürlük vermiyor, haklarını düzeltmiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bu konudaki önerilerimizi Komisyonda ek rapor olarak bu tasarıya sunduk ancak Komisyondaki tartışmalarda iktidar partisinin “hayır” oylarıyla bu iyileştirme çabalarımız sonuçsuz kalmıştır.

“Ergenekon”, “Balyoz”, “Askerî Casusluk”, “Poyrazköy” gibi isimlerle kamuoyunda “kumpas” davaları olarak bilinen hukuk cinayeti mağdurlarının kırılan onurlarının iadesine, siyasi iktidarın vicdani sorumluluğunun gereğini yapmasına, bu süreçte hayatını kaybedenlerin adalet şehidi sayılmasına yönelik değişiklik önerilerinin bir an önce kanun tasarısı olarak Meclise getirilmesini bekliyoruz. Bu konuda yeni Savunma Bakanımızın sözüne sadık olmasını bekliyoruz.

Yasa tasarısının 9, 11 ve 14'üncü maddelerinde düzenlenen erteleme, seçenekli yaptırımlara çevirme ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına yönelik ceza limitleriyle ilgili Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza Kanunu arasında çelişkiler vardır, bu kanunda limitler düşük tutulmuştur. Özellikle askerî doktorlar olmak üzere çok sayıda insan bu konuda mağdurdur. Bu limitlerin iki yıla çıkarılması ve eşitliğin sağlanması evrensel hukukun bir gereğidir. Sivillere başka bir limit, askerlere başka bir limit, hukuk bunu kabul etmez.

Son olarak şunu vurgulamak istiyorum: Hükûmet Silahlı Kuvvetlere terörle mücadelede görev verirken, şehit ve gazi olma pahasına onları teröristlerin emniyetsiz hâle getirdiği alanlara sürerken mutlaka onlara onurlu bir yaşam sağlanması için özlük haklarına yönelik taleplerinin de bir an önce karşılanması bu yüce Meclisin vicdani borcudur diyorum.

Sizleri saygıyla selamlıyorum, çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çiçek.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hatip konuşmasında AK PARTİ iktidarının IŞİD ve benzeri terör örgütlerine destek verdiği iddiasında bulundu. AK PARTİ iktidarlari hiçbir dönemde hiçbir terör örgütüne destek vermemiştir; PKK'yla da, DHKP-C'yle de, IŞİD'le de ve diğer terör örgütleriyle de mücadele etmiştir, şimdi de aynı kararlılıkla bu mücadeleyi sürdürmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Muş.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var efendim.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır, yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Önce yoklama isteminde bulunan sayın milletvekillerini ismen tespit edeceğim.

Sayın Özel, Sayın Çiçek, Sayın Tanal, Sayın Bakan, Sayın Arslan, Sayın Yıldız, Sayın Tümer, Sayın Tarhan, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın Gürer, Sayın Zeybek, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Durmaz, Sayın Atıcı, Sayın Çam, Sayın Şeker, Sayın Turpcu, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Çamak, Sayın Kuyucuoğlu.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.43

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.55****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Sema KIRCI (Balıkesir), Ömer SERDAR (Elâzığ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 387 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın maddelerine geçilmesinin oylanmasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 22 Haziran 2016 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum, iyi geceler diliyorum.

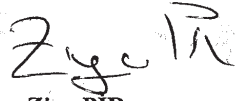
Kapanma Saati: 21.59

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir 'in, Ankara 'da gerçekleşen bir futbol maçında meydana gelen olaylara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç 'ın cevabı (7/5193)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Akif Çağatay Kılıç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ziya PİR

Diyarbakır Milletvekili

Spor Toto 2. Lig Kırmızı Grup'ta mücadele eden Amedspor ile MKE Ankaragücü arasında 24 Nisan 2015 tarihinde Ankara'da oynanan karşılaşmada, Amedspor Kulübü'nün yöneticilerine protokol tribününde bulundukları sırada linç girişiminde bulunulmuş ve yaşanan saldırıda 5 yönetici darp edilerek hastaneye kaldırılmıştır.

Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu daha önce de birçok kez olduğu gibi eski ismiyle Diyarbakırspor olan Diyarbakirspor ve Amedspor kulüplerine, taraftarlarının gerek ırkçılık karşıtı tezahüratları ve gerekse oyuncularının sporun dostluk, barış ve kardeşlik olduğundan hareketle tribünlere dönük yaptıkları işareten dolayı birçok kez Türkiye Futbol Disiplin Talimatı'nın Ayrımcılık başlığında yer alan 42. Madde temel alınarak haksız cezalar vermiş ve bu cezalar her defasında kamu vicdanını yaralamıştır.

Amedspor Ocak ayında Ziraat Türkiye Kupası'nda Bursaspor'u 2-1 mağlup ederek adını çeyrek finale yazdırdığı günden bu yana saldırılara, ayrımcı uygulamalara maruz kalırken, Türkiye Futbol Federasyonu tarafından da ardı arkası kesilmeyen cezalara çarptırılmıştır. Son dönemlerde Amedspor hakkında kesilen cezalar şöyle:

* Ziraat Türkiye Kupası 28 Ocak tarihinde oynanan Medipol Başakşehir maçında 'ideolojik propaganda' yapıldığı gerekçesiyle Amedspor'a kendi sahasında bir maç seyircisiz oynama ve 20 bin TL para cezası verildi.

* Amedsporlu Deniz Naki'ye 'ideolojik propaganda yapmak ve sportmenliğe aykırı açıklamalar' da bulunduğu iddiasıyla 12 resmi müsabakadan men ve 19 bin 500 TL para cezası verildi.

* "Çocuklar ölmesin, maça gelsin" yazılı pankart nedeniyle "seremoniye izinsiz pankart ile çıkılması" ve "talimatlara aykırılığı" gerekçe gösterilerek kulübe 5.000 TL para cezası verildi.

* Bucaspor ile karşı karşıya gelinen müsabakada ardından Amedspor Teknik Sorumlusu Harun Kılıç'a 3 maç men ve 3 bin TL para cezası, Antrenör Faruk Türk'e ise 1 maç men ve 3 bin TL para cezası verildi.

* Amedspor, 3 Mart'ta Fenerbahçe ile oynadığı Türkiye Kupası çeyrek final maçı rövanşında, "takım halinde sportmenliğe aykırı harekette bulunduğu" iddiasıyla para cezası aldı. Amedspor yöneticisi Emrullah Gürbüz ise "protokol görevlisine yönelik saldırı" iddiasıyla 50 gün hak mahrumiyeti cezasına çarptırıldı.

* TFF Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu, 17 Nisan'da Keçiörengücü'nü 3-0 yenen Amedspor'a, taraftarın "ideolojik propaganda" yaptığı iddiasıyla 3 puan silme ve 55 bin TL para cezası verdi.

* İstanbul'da oynanacak Tuzlaspor-Amedspor maçı öncesi Amedspor taraftarlarına tribün yasağı getirildi. Yasağa gerekçe olarak, "Son günlerde artan terör olaylarına halkın aşırı duyarlılık göstermesi" gösterildi.

Bunların dışında Amedspor ile MKE Ankaragücü Kulübü arasında oynanan maç esnasında Ankara Emniyet Müdürünün de protokol tribününde olduğu iddia edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- 24 Nisan 2016 tarihinde Amedspor – Ankaragücü karşılaşmasında protokol tribününde bulunduğu sırada Amedspor yöneticileri, aralarında Ankaragücü yöneticilerinin de olduğu bir grup tarafından uğradığı saldırıya dair Bakanlığınızca bir inceleme başlatılmış mıdır?
- 2- İddia edildiği gibi Ankara Emniyet Müdürü Amedspor-Ankaragücü maçında olaylar çıktığı esnada protokol tribününde yer almış mıdır?
- 3- Şayet Ankara Emniyet Müdürü Amedspor-Ankaragücü maçını protokol tribününde ulunmuş ise Amedspor yöneticilerine yönelik saldırı karşısında neden kolluk görevini yerine getirmemiştir? Konuyla ilgili **İçişleri Bakanlığınızdan** soruşturma açılması talebiniz var mıdır?
- 4- Amedspor yöneticilerine protokol tribününde bulundukları sırada ve özellikle güvenlik görevlilerine rağmen Ankaragücü kulübünün yöneticilerinin de olduğu bir grubun linç girişiminden hareketle Bakanlığınızca sporda ayrımcılığın ve şiddetin önlenmesi için tedbir alınmasına yönelik bir çalışma var mıdır? Var ise bu çalışmanın kapsamı nedir?
- 5- PFDK tarafından Futbol Disiplin Talimatı'nın Ayrımcılık başlıklı 42. Maddesi kapsamında son 5 yıl içerisindeki futbol sezonlarında "**ideolojik propaganda**" yapıldığı gerekçesiyle hangi takımlara ne tür cezalar verilmiştir?
- 6- Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak 24 Nisan 2016 tarihinde Ankara 19 Mayıs Stadı'nda Amedspor ve Ankaragücü karşılaşmasında yaşananlara dair 27.04.2016 tarihine değin herhangi bir açıklama yapmamanızın nedeni nedir?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

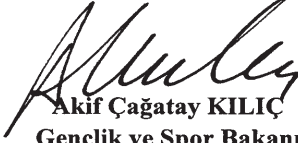
Sayı : 25388436/ 237
Konu : Yazılı Soru Önergesi

16.06/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Diyarbakır Milletvekili Sayın Ziya Pir'in tarafımıza tevcih ettiği 7/5193 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevaplar ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Akif Çağatay KILIÇ
Gençlik ve Spor Bakanı

EKİ:
Cevabî yazı

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN ZİYA PİR TARAFINDAN VERİLEN
7/5193 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

24 Nisan 2016 tarihinde oynanan Amedspor - Ankaragücü karşılaşmasında çıkan olaylarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı ile ortak yürütülen soruşturma devam etmektedir.

14 Nisan 2011 tarihinde, spor müsabakalarındaki şiddeti önlemek ve sporun ruhuna uygun olmayan davranışların önüne geçmek amacıyla, TBMM'de yer alan tüm partilerin mutabakatıyla yürürlüğe girmiş olan, *6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun* hükümleri çerçevesinde Bakanlığımız, gerek saha gerekse saha dışı her türlü şiddet içeren eylemlerle mücadeleyi sürdürmektedir.

Yapılacak olan spor müsabakalarında, ulusal mevzuatımız ve uluslararası kurallar çerçevesinde güvenliğin sağlanması amacıyla İl Spor Güvenlik Kurullarınca, her müsabaka öncesi, esnası ve sonrasında; saha içinde, saha çevresinde ve saha dışında, müsabaka güvenliğine ve genel güvenliğe ilişkin bütün tedbirler alınmaktadır.

Başta futbol olmak üzere ülkemizde bütün spor faaliyetlerinin, sporun ruhuna ve amacına uygun olarak şiddetten uzak, dostluk, kardeşlik ve centilmenlik anlayışı içerisinde yapılması için Bakanlığımızca her türlü tedbir alınmakta, bu yönde İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Spor Kulüpleri, Federasyonlar ve diğer Kurumlarla birlikte ortak çalışmalar yürütülmektedir.

Futbol disiplin talimatının Ayrımcılık başlıklı 42. Maddesi kapsamında son 5 yıl içerisinde “ideolojik propaganda” yapıldığı gerekçesiyle 17 takıma 318.000 TL para cezası, 1 takıma yarışmadan men cezası, 2 takıma seyircisiz oynama cezası verilmiştir.

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Kurum kadrolarına ve yapılan atamalara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/5478)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki belirtilen sorularımın, TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN Tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince saygıyla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'na Yavuz Emir Beyribey atanmıştır. Bu kişinin AKP Kars Milletvekili Yusuf Selahattin Beyribey'in oğlu olduğu iddia edilmektedir.

AKP'nin iktidara geldiği tarih ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilat Kanunu'nun çıkışı olan 18 Aralık 2011 tarihine kadar kaç kişinin sınavlı veya sınavsız işe alınmış olduğu belirsizliğini korumaktadır. Milyonlarca üniversite mezunu devlet kapısında iş bulabilmek için kamu personel sınavlarında (KPSS) dirsek çürütürken; TBMM'ne alınanların bir çoğunun AKP'li meclis başkanları ve AKP ileri gelenlerinin yakınları olduğu belirtilmektedir. Ayrıca TBMM'ye bağlı Milli Saraylar Başkanlığının görev ve sorumluluk alanında bulunan saray ve köşklere alınan personelin istihdamına ilişkin, hangi kriterlerin göz önünde tutulduğu bilinmemektedir.

Konuya ilişkin olarak:

- 1-TBMM Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'na yapılan bu atama, liyakata göre mi gerçekleşti yoksa sadakata göre mi gerçekleşmiştir?
- 2-AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılından, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilat Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 2011 yılına kadar mecliste istihdam edilen personel sayısı kadrolu ve kadrosuz olarak yıllar itibarıyla ne kadardır? İstihdam şekli ve kriterleri nelerdir?
- 3-2002- 2016 yılları arasında TBMM'ne sınavlı ve sınavsız alınan personelin dağılımı nedir? Bu kişilerin AKP eski meclis başkanı, milletvekili ve ileri gelenlerine yakınlığı var mıdır? İşe alımlarda liyakat göz önüne alınmış mıdır?
- 4-TBMM'de 2016 yılı itibarıyla kadrolu kadrosuz çalışan personel sayısının toplamı ne kadardır?
- 5-TBMM'ye bağlı Milli Saraylar Başkanlığı görev sorumluluk alanında bulunan saray ve köşklere, istihdam edilen personel sayısı ne kadardır? Belirlenen istihdam kriterleri var mıdır? Kadrolu çalışan ne kadardır?
- 6-TBMM Başkanlığınca; mecliste çalışan personele ilişkin bilgileri, kamuoyuna açıklanması hususunda bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 4232
Konu : Soru Önergesi

17.06.2016

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

İlgi : 16.05.2016 tarihli ve (7/5478) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Kurum kadrolarına ve yapılan atamalara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1- Soru Cevabı

2- TBMM İdari Teşkilatı Personel Yapısına İlişkin Tablolar

EK-1

CEVAPLAR:

Cevap 1.- Yavuz Emir BEYRİBEY; Kars Milletvekili Yusuf Selahattin BEYRİBEY'in oğlu olup Cumhurbaşkanlığında yazılım müdürü olarak görev yapmakta iken aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları Kurumunca ödenmek kaydıyla 6253 sayılı TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 30'uncu maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca Bilgi İşlem Başkanlığında görevlendirilmiştir. Söz konusu görevlendirme işlemi ilgilinin tecrübe ve liyakati göz önünde bulundurularak yapılmıştır.

Cevap 2, 3, 4 ve 5.- Kurumumuzda 2002-2016 yılları arasında yapılan atamalar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, mülga 2919 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilat Kanunu, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu ile mülga Türkiye Büyük Millet Meclisi Memurluklarına Atanacaklar İçin Özel Sınav Yönetmeliği, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında İlk Defa Göreve Başlayacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmiş olup ataması yapılan personelin herhangi bir milletvekili ile yakınlığının bulunup bulunmadığı bilinmemektedir.

TBMM İdari Teşkilatı personel yapısına ilişkin tablolar Ek-2'de yer almaktadır.

Cevap 6.- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı personeli hakkındaki bilgilerin kamuoyuna açıklanması hususunda Kurumumuzca bir çalışma yapılmamaktadır.

2002-2014 Yılları Arasında TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında Çalışan Personelin Statülere Göre Dağılımı

Yıllar	Kadrolu Personel (657/4-A)	Sözleşmeli Personel (657/4-B)	Geçici Personel (657/ 4-C)	Toplam
2002	2782	53	1064	3899
2003	2726	62	950	3738
2004	2655	95	1015	3765
2005	2603	117	1003	3723
2006	2561	124	1004	3689
2007	2636	80	1030	3746
2008	2487	76	1331	3894
2009	2543	72	1399	4014
2010	2573	70	1451	4094
2011	2514	0	1510	4024

2003-2016 Yılları Arasında TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatına Ataması Yapılan Personelin Statülere Göre Dağılımı

Yıllar	Sınavla			Sınavsız			Toplam
	Kadrolu Personel (657/4-A)	Sözleşmeli Personel (657/4-B)	Geçici Personel (657/4-C)	Kadrolu Personel (657/4-A)	Sözleşmeli Personel (657/4-B)	Geçici Personel (657/4-C)	
2003	0	0	0	68	10	11	89
2004	23	0	0	3	32	93	151
2005	23	0	0	62	30	48	163
2006	25	0	0	85	15	50	175
2007	10	0	0	105	26	84	225
2008	28	0	0	58	1	336	423
2009	0	0	0	99	5	94	198
2010	0	0	0	100	1	74	175
2011	36	0	0	192	1	130	359
2012	50	0	0	6	0	0	56
2013	0	0	0	3	0	0	3
2014	0	0	0	0	0	0	0
2015	67	0	0	7	0	0	74
2016	0	0	0	4	0	0	4
Toplam	262	0	0	792	121	920	2095

27.05.2016 Tarihi İtibarıyla TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında Görev Yapan Personelin Statülere Göre Dağılımı

Kadrolu Personel (657/4-A)	Sözleşmeli Personel (657/4-B)	Geçici Personel (657/4-C)	Toplam
2015	0	1358	3373

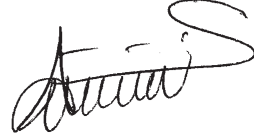
**Milli Saraylardan Sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına Bağlı Birimlerde Görev Yapan
Personelin Statülere Göre Dağılımı**

BİRİM ADI	KADROLU PERSONEL (657/4-A)	GEÇİCİ PERSONEL (657/ 4-C)	HİZMET ALIMI	TOPLAM
İdari ve Mali İşler Başkanlığı	155	199	286	640
Restorasyon ve Teknik Uygulamalar Başkanlığı	76	237	273	586
Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığı	147	118	28	293
Toplam	378	554	587	1519

3.- Van Milletvekili Adem Geveri'nin, TBMM'de görev yapan Kürtçe dili tercümanı bulunup bulunmadığına ve Genel Kuruldaki Kürtçe konuşmalar ile ilgili işlemlere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/5479)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Türkiye Büyük Millet Başkanı Sayın İsmail Kahraman* tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Adem GEVERİ

Van Milletvekili

Anadili, insan kimliği için temel bir unsurdur. Bireyler açısından olduğu gibi, toplumla ilişki açısından da kendini tanımlama için temel bir referans noktası oluşturmaktadır. Demokratik toplumlarda anadili, kişi kimliğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Anadilinde eğitim de, kamu hizmetini anadilde almak da temel insan haklarıdır. Ancak kamu hizmetlerinin Kürtçe verilmesi konusunda, devlet ve hükümet cephesinin yasaklayıcı ve baskılayıcı bir tavır takındıklarını görmekteyiz. Kuşkusuz geçmişte de bu yanlış tavrın birçok örneğine şahitlik ettik; çok dilli belediyecilik kararı alan Belediye Başkanlarının görevden alınması, bazılarının hapis talebiyle yargılanması gibi çok sayıda örnek bulunmaktadır. Bu durum bugün de değişmiş değil ve aynen devam etmektedir. Bu mevcut sorun ve sıkıntılar Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde devam etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki Kürtçe Anadil yasaklarına ilişkin herhangi düzenleme yapılması düşünülmekte midir?
- 2- Bizi seçen halkımıza daha rahat ulaşmak ve daha iyi hizmet vermek için defalarca başvurduğumuz ama sürekli olumsuz cevap aldığımız Kürtçe Kartvizit basımı için herhangi bir girişimde bulunulacak mı?
- 3- Genel Kurul'da Kürtçe yaptığımız konuşmaların sürekli kesilmesi ve tutanaklara "X" olarak geçirilmesine ilişkin herhangi bir düzenleme yapılacak mı?
- 4- Başka dillere tercümanlık yapılırken neden Kürtçe konuşma yapanlar için tercümanlık hizmeti yapılamamaktadır?
- 5- Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni bünyesinde Kürtçe tercümanlık hizmeti için bir tercüman kadrosu oluşturmayı düşünülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 42134
Konu : Soru Önergesi

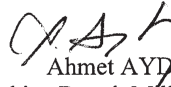
17.06.2016

Sayın Adem GEVERİ
Van Milletvekili

İlgi : 16.05.2016 tarihli ve (7/5479) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM'de görev yapan Kürtçe dili tercümanı bulunup bulunmadığına ve Genel Kuruldaki Kürtçe konuşmalar ile ilgili işlemlere ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

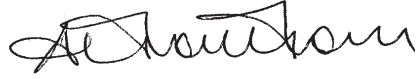
Cevap 1, 2, 3, 4 ve 5.- Anayasa'nın 3'üncü maddesine göre, "*Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.*" Gerek yasama faaliyeti kapsamında yapılan çalışmalar gerekse Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen işlemler bu hüküm kapsamında yerine getirilmektedir. Anılan hüküm doğrultusunda Genel Kurulda Türkçe dışında kullanılan kelime veya kelimeler (x) şeklinde dipnot konularak yazılmaktadır. Dipnotta yer alan ifade ise, "(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime/kelimeler ifade edildi." şeklinde olmaktadır.

Diğer taraftan, Kurumumuzda tercümanlar TBMM'nin dış ilişkileriyle ilgili resmî ziyaret ve kabullerle uluslararası organizasyonlarda tercüme hizmeti sunmak ve ilgili belgelerin tercümesini yapmakla görevli olup bu kapsamda Kürtçe tercüman ihtiyacı bulunmamaktadır.

4.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan 'ın, Türkiye-İrak arasındaki ticarete ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci 'nin cevabı (7/5517)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ekonomi Bakanı Sayın Mustafa ELİTAŞ** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

1. Irak - Türkiye arasındaki yıllık ikili ticaret hacmi ne kadardır?
2. Irak - Türkiye arasındaki yıllık ithalat miktarı ne kadardır?
3. Irak - Türkiye arasındaki yıllık ihracat miktarı ne kadardır?
4. Irak - Türkiye arasındaki yıllık ithalatımızın ilk 3 kalemi hangi ürünlerdir?
5. Irak - Türkiye arasındaki yıllık ihracatımızın ilk 3 kalemi hangi ürünlerdir?
6. Irak'da bulunan Türkiye menşeli firma sayısı kaçtır?
7. Irak'daki Türkiye menşeli firmaların toplam yatırım tutarı ne kadardır?
8. Türkiye'deki Irak menşeli firmaların sayısı kaçtır? Bunların Türkiye'deki toplam yatırım tutarı ne kadardır?

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410 - 610 [78] - E.69533

20 Haziran 2016

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27/05/2016 tarihli ve 43452547-120.07-38403 sayılı yazıları.

İlgi’de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Diyarbakır Milletvekili Altan TAN tarafından verilen 7/5517 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKCI
Bakan

EK:

Cevap yazısı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/5517 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar:

31 Mart 2016 itibariyle Türkiye’de 1811 adet Irak sermayeli firma faaliyet göstermekte olup, 2002-2016/Mart döneminde Irak menşeli firmalar tarafından Türkiye’de gerçekleştirilen toplam doğrudan yatırım tutarı ise 11 milyon dolar seviyesindedir.

Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibariyle Irak’ta faaliyet gösteren 26 adet Türk yatırımcı firma bulunmakta olup, bahse konu yatırımların toplam tutarı 244 milyon dolar seviyesindedir.

Diğer taraftan Türkiye-Irak arasındaki ikili ticaret verilerine, Türkiye İstatistik Kurumu internet sitesi (www.tuik.gov.tr) aracılığıyla ulaşılabilmektedir.

5.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Türkiye-Çin arasındaki ticarete ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/5518)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ekonomi Bakanı Sayın Mustafa ELİTAŞ** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

1. Çin - Türkiye arasındaki yıllık ikili ticaret hacmi ne kadardır?
2. Çin - Türkiye arasındaki yıllık ithalat miktarı ne kadardır?
3. Çin - Türkiye arasındaki yıllık ihracat miktarı ne kadardır?
4. Çin - Türkiye arasındaki yıllık ithalatımızın ilk 3 kalemi hangi ürünlerdir?
5. Çin - Türkiye arasındaki yıllık ihracatımızın ilk 3 kalemi hangi ürünlerdir?
6. Çin'de bulunan Türkiye menşeli firma sayısı kaçtır?
7. Çin'deki Türkiye menşeli firmaların toplam yatırım tutarı ne kadardır?
8. Türkiye'deki Çin menşeli firmaların sayısı kaçtır? Bunların Türkiye'deki toplam yatırım tutarı ne kadardır?

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

20 Haziran 2016

Sayı : 84832410 - 610 [79] - E.69603

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27/05/2016 tarihli ve 43452547-120.07-38403 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Diyarbakır Milletvekili Altan TAN tarafından verilen 7/5518 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKCI
Bakan

EK:

Cevap yazısı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/5518 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar:

31 Mart 2016 itibariyle Türkiye'de 772 adet Çin sermayeli firma faaliyet göstermekte olup, 2002-2016/Mart döneminde Çin menşeli firmalar tarafından Türkiye'de gerçekleştirilen toplam doğrudan yatırım tutarı ise 508 milyon dolar seviyesindedir.

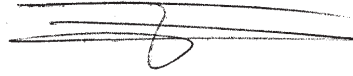
Hazine Müsteşarlığı verilerine göre 2014 yılı sonu itibariyle Çin Halk Cumhuriyetinde faaliyet gösteren 26 adet Türk yatırımcı firma bulunmakta olup, bahse konu yatırımların toplam tutarı 104 milyon dolar seviyesindedir.

Diğer taraftan Türkiye-Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki ikili ticaret verilerine, Türkiye İstatistik Kurumu internet sitesi (www.tuik.gov.tr) aracılığıyla ulaşılabilmektedir.

6.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, Bakanlığın İzmir'e yapmış olduğu yatırımlara ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/5519)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ekonomi Bakanı Sayın Mustafa Elitaş tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Tacettin BAYIR

İzmir Milletvekili

- 1- 13 yıllık iktidarınız döneminde bakanlık olarak seçim bölgem İzmir'e yıllar itibariyle yaptığınız yatırım miktarı ne kadardır? Bakanlığınız yatırımlar sıralamasında ilimiz kaçınıcı sıralarda olmuştur?
- 2- Bakanlık olarak ilimizde tamamlanan kamu yatırımınız var ise hangileri ne kadar bedelle ne zaman tamamlanmıştır?
- 3- Ödenek yetersizliğinden dolayı bekleyen yatırım projeleriniz var mıdır? Var ise hangileridir?
- 4- Bakanlık olarak ilimizdeki yatırımlarınızda dış kredi kullandınız mı? Kullanıldı ise yıllar itibariyle miktarları ne kadardır?
- 5- 2003-2015 dönemleri arasında yatırım planına alınıp da daha sonra çıkartılan bakanlık projeleriniz var mıdır? Var ise programdan çıkartılma gerekçesi nedir?
- 6- Bakanlığınızın ilimizdeki yıllar itibariyle sözleşmeli ve kadrolu personel sayısı kaçtır?
- 7- Bakanlığınızca yapılan yatırımların istihdama katkısı olmuş mudur? Oldu ise yıllar itibariyle ne kadardır?

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

20 Haziran 2016

Sayı : 84832410 - 610 -[16/80] - E.68331

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27/05/2016 tarihli ve 43452547-120.07-38403 sayılı yazıları.

İlgi’de kayıtlı yazıları ekinde yer alan İzmir Milletvekili Sayın Tacettin BAYIR tarafından verilen 7/5519 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEKİBEKÇİ
Bakan

EK:

Cevap yazısı

İzmir Milletvekili Sayın Tacettin BAYIR tarafından verilen 7/5519 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar:

Söz konusu soru önergesi aynı milletvekili tarafından daha önce Bakanlığımıza yöneltilen 7/831 sayılı önerge metninin birebir aynısı olup, 7/831 sayılı önerge cevabında da belirtildiği üzere Bakanlığım tarafından özel sektör ile kamu kurum ve kuruluşlarının yatırımlarına teşvik belgesi düzenlenmek suretiyle destek verilmekte olup Bakanlığımıza ait proje ve yatırım bulunmamaktadır.

İzmir ilinde görev yapan Bakanlığım personelinin yıllara göre dağılımına ilişkin bilgiler ise yine aynı önerge cevabında daha önce verilmiş olup ilave olarak 2016 yılına ilişkin bilgi aşağıda sunulmaktadır:

YILLAR	PERSONEL SAYISI		
	KADROLU	SÖZLEŞMELİ	TOPLAM
2016	67	-	67

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 2014-2016 yılları arasında Bakanlıkta görev yapan özel kalem müdürlerine ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/5636)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ekonomi Bakanı Sayın Mustafa ELİTAŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2014-2016 tarihleri arasında Bakanlığınızda kaç özel kalem müdürü görev yapmıştır?
2. Mevcut tarihler arasında görev yapan özel kalem müdürlerinden kaç başka kurumlara geçmişlerdir? Geçiş yaptıkları kurumlar hangileridir?
3. Özel Kalem Müdürü fiili çalışan mıdır yoksa kadrosu başka kişi üzerinde midir?
4. Özel Kalem Müdürü kim veya kimlerin referansı ile atanmıştır?

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410 - 610 -[16/82] - E.67873
Konu : Yazılı Soru Önergesi

20 Haziran 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27/05/2016 tarihli ve 43452547-120.07-38419 sayılı yazıları.

İlgi’de kayıtlı yazıları ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/5636 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKÇİ
Bakan

EK:
Cevap yazısı

İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/5636 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar:

2014-2016 tarihleri arasında Bakanlığımız Özel Kalem Müdürü kadrosunda görev yapmak üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu (DMK)’nın 59 ve 60’ıncı maddeleri uyarınca 3 personel açıktan atanmış olup, DMK’nın 86’ncı maddesi uyarınca 3 personele ise Özel Kalem Müdürlüğüne vekalet görevi verilmiştir.

Anılan dönemde görev yapan ve Özel Kalem Müdürü kadrosuna açıktan atanan 1 personel başka kuruma naklen atanmıştır.

8.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Sayıştayın Ankara Büyükşehir Belediyesi ile ilgili denetim raporlarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/5720)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Sayın İsmail Kahraman tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 100. maddeleri gereğince arz ederim. 25/05/2016

Levent GÖK
Ankara Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Anayasa'nın 160'ıncı maddesine göre Sayıştay, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına, kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir.

Gelir, gider ve malları Sayıştay tarafından denetlenen Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 2013 yılı bilançosunda 460 milyon liralık, 2014 yılı bilançosunda 517 milyon liralık sayım noksanı gözükmektedir. Sayıştay'ın denetimini bu günlerde yapmakta olduğu 2015 yılı bilançosunda ise "Sayım Noksanları Hesabı"nın 533 milyon lira olduğu bilinmektedir.

10 Mart 2006 Tarihli 26104 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 197-Sayım Noksanları Hesabı ile ilgili 139'uncu maddesinde hesabın niteliği "Bu hesap, yapılan sayımlar sonucunda tespit edilen kasa, döviz, alınan çek, menkul kıymet ve stok noksanlıklarının geçici olarak kaydedilip izlenmesi için kullanılır" şeklinde tarif edilmektedir.

Aynı yönetmeliğin, hesabın işleyişini düzenleyen 140'ıncı maddesinde ise "sayım sonucunda noksan çıkan değerlerin bu hesaba borç, ilgili hesaba ise alacak kaydedilmesi" öngörülüyor. Bu hesapta kayıtlı tutarlardan sorumluları belirlenenlerin rayiç değerlerinin 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına, borç; kayıtlı değeri bu hesaba

alacak kaydedilmesi gerekiyor. Bu hesapta kayıtlı tutarlardan bulunan veya aynen tazmin edilenlerin bu hesaba alacak ilgili hesap ya da hesaplara borç kaydedilmesi, bu hesapta kayıtlı tutarlardan bulunan veya aynen tazmin edilenlerin bu hesaba alacak ilgili hesap ya da hesaplara borç kaydedilmesi öngörülmüyor.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Sayıştay denetçileri Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin denetimlerinde, geçici olması gereken 197-Sayım Noksanları Hesabının bu kadar yüksek bir bakiye vermesi konusunda söz konusu idareye herhangi bir sorgu yazmış mıdır?
- 2- Eğer yazılmışsa söz konusu yıllara ilişkin Sayıştay raporlarında bu sorgular ve idarenin buna verdiği cevaplar ile Sayıştay'ın görüşüne niçin yer verilmemiştir?
- 3- İlgili idare, söz konusu hesaplara ilgili bilgilerin basına yansımaları üzerine yaptığı basın açıklamasında bu durumun bir bilgisayar yazılımı hatasından kaynaklandığını belirtmiştir. Sayıştay denetçileri bu hatayı fark etmiş midir?
- 4- Sayım noksanları hesabındaki yüksek bakiyenin yıllar itibarıyla artarak devam etmesinin "kasa, banka açığı veya mevcut değerlerinin ortada bulunmaması" olduğunu belirtiyorlar. Kasa, banka veya mevcut varlıkların yerinde olmaması hukuki anlamda "zimmet" suçunu oluşturmaz mı?
- 5- Ankara Büyükşehir Belediyesi, yapılan hatanın 2014 ve 2015 yıllarında düzeltildiğini ileri sürmesine rağmen, Sayıştay'ın söz konusu belediye ile ilgili 2014 yılı denetim raporunda aynı kalemdeki yüksek bakiyenin artarak devam ediyor olması Sayıştay denetçilerinin dikkatini çekmemiş midir?
- 6- Basında çıkan haberlerden sonra hesabı inceleyen denetçilere, incelemenin yeniden yapılması için muhtıra verilmiş midir?
- 7- Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 2008 yılı hesabının denetim ve yargılaması yapılmış mıdır? 2008 yılı denetim sonuçlarına ilişkin bir rapor düzenlenmiş midir? Rapor düzenlenmeyerek harcama yetkililerinin yasa dışı harcamaları nedeniyle sorumluluktan kurtarıldıkları iddiaları doğru mudur?
- 8- Eğer 2008 yılında denetim yapıp rapor hazırlanmamışsa, rapor hazırlamayan Sayıştay denetçisiyle ilgili olarak nasıl bir işlem yapılmıştır?

- 9- Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin hesaplarının denetimi için Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in istemediği denetçilerin görevlendirilmediği iddiaları doğru mudur?
- 10-Sayıştay 2007 yılından bu yana Ankara Büyükşehir Belediyesi hesaplarında, yıllar itibariyle ne kadarlık yasaya aykırı harcamalar tespit etmiştir? Yıllar itibariyle bunun ne kadarı sorumlularına ödettirildi?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 42135
Konu : Soru önergesi

17.06.2016

Sayın Levent GÖK
Ankara Milletvekili

İlgi : 26.05.2016 tarihli ve (7/5720) esas numaralı yazılı soru önermeniz.

Sayıştay'ın Ankara Büyükşehir Belediyesi ile ilgili denetim raporlarına ilişkin ilgi önermenizde yer alan sorularınıza Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan cevap yazısı ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Sayıştay Başkanlığının Cevabi Yazısı

616845 /25154

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

Sayı : DYBB/Y.İ.M./2016-289
Konu : Ankara Milletvekili Levent GÖK'ün
soru önergesi

10 Haziran 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30/05/2016 tarihli ve 43452547-120.07-38728 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ile Ankara Milletvekili Levent GÖK'ün Sayıştayın Ankara Büyükşehir Belediyesi ile ilgili denetim raporlarına ilişkin TBMM Başkanına yönelttikleri soru önergesinin cevaplandırılabilmesi için Başkanlığımızdan istediğiniz bilgilere ilişkin yazımız ekli olarak sunulmuştur.

Arz olunur.

Orhan YAŞA
Sayıştay Başkanı a.
Başkan Yardımcısı

EK: - Ankara Milletvekili Levent GÖK'ün
soru önergesine ilişkin yazımız

EK: Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK'ün Sorularına Cevaplarımız

Soru 1- Sayıştay denetçileri Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin denetimlerinde, geçici olması gereken 197-Sayım Noksanları Hesabının bu kadar yüksek bir bakiye vermesi konusunda söz konusu idareye herhangi bir sorgu yazmış mıdır?

Soru 2- Eğer yazılmışsa söz konusu yıllara ilişkin Sayıştay raporlarında bu sorgular ve idarenin buna verdiği cevaplar ile Sayıştay'ın görüşüne niçin yer verilmemiştir?

Soru 3- İlgili idare, söz konusu hesapla ilgili bilgilerin basına yansması üzerine yaptığı basın açıklamasında bu durumun bir bilgisayar yazılımı hatasından kaynaklandığını belirtmiştir. Sayıştay denetçileri bu hatayı fark etmiş midir?

Soru 4- Sayım noksanları hesabındaki yüksek bakiyenin yıllar itibariyle artarak devam etmesinin "kasa, banka açığı veya mevcut değerlerinin ortada bulunmaması" olduğunu belirtiyorlar. Kasa, banka veya mevcut varlıkların yerinde olmaması hukuki anlamda "zimmet" suçunu oluşturmaz mı?

Soru 5- Ankara Büyükşehir Belediyesi, yapılan hatanın 2014 ve 2015 yıllarında düzeltildiğini ileri sürmesine rağmen, Sayıştay'ın söz konusu belediye ile ilgili 2014 yılı denetim raporunda aynı kalemdeki yüksek bakiyenin artarak devam ediyor olması Sayıştay denetçilerinin dikkatini çekmemiş midir?

Soru 6- Basında çıkan haberlerden sonra hesabı inceleyen denetçilere, incelemenin yeniden yapılması için muhtıra verilmiş midir?

Cevap 1,2,3,4,5,6 - Ankara Büyükşehir Belediyesi bilançolarında yer alan 197 Sayım Noksanları Hesabında kayıtlı sayım noksanları 2012 yılından itibaren bulunmakta olup o dönemde harcama birimi daire başkanlıklarında kullanılan yazılım programlarındaki bilgilerin muhasebe birimi ile entegrasyonu ile muhasebe kayıtlarına intikalindeki sorundan ve birimler arası koordinasyon zafiyetinden kaynaklandığı anlaşılmıştır.

Sayıştay denetimleri sonucunda harcama birimlerindeki farklı yazılım programlarındaki bilgi ve kayıtların Mali Hizmetler Daire Başkanlığına ya hiç aktarılmaması veya eksik ya da hatalı aktarılması sonucu 197 Sayım Noksanları Hesabının hatalı olarak çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

Nitekim özellikle kullanılan taşınır yazılım programı, 2011 yılında Sayıştay yargı raporuna alınan sorgu sonucu değiştirilmiş, Belediye birimleri tarafından yeni bir yazılım programı kullanılmaya başlanmıştır. Ancak denetimler sırasında, yazılım programlarındaki veri tabanından yapılan aktarımlar ve programların entegrasyonu

ilgili olarak sorun ve uyumsuzluklarla karşılaşıldığı, bunun sonucu olarak yeni yazılım programına veri aktarılırken ciddi hata ve noksanlıklar olduğu, bu hata ve noksanlıkların sayım noksanları adı altında kayıt altına alındığı, bahse konu husus hakkında ilgili harcama birimleri ile Mali Hizmetler Daire Başkanlığının entegrasyonu çalışmalarının ve harcama birimlerinden sayım noksanlarına ilişkin belgelerin temin edildiği ve hatalı kayıtların düzeltme kayıtlarının yapılması ve belgesi temin edilemeyenlerin ise 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına borç kaydı yapılması çalışmalarının devam ettiği anlaşılmıştır.

Konu Sayıştay denetimlerinde izlenmekte olup, Belediye Mali Hizmetler Daire Başkanlığınca birimler arasındaki eksik ve hatalı bilgi ve belgelerin tamamlanması, düzeltilmesi, dosyalanması çalışmaları son aşamaya gelmiş olup henüz neticelenmemiştir. Çalışmalar tamamlandığında ilgili dosyalar ile muhasebe kayıtları incelenerek bulgu veya sorgu konusu yapıp yapılmaması hususu değerlendirilecektir.

Soru 7- Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin 2008 yılı hesabının denetim ve yargılaması yapılmış mıdır? 2008 yılı denetim sonuçlarına ilişkin bir rapor düzenlenmiş midir? Rapor düzenlenmeyerek harcama yetkililerinin yasa dışı harcamaları nedeniyle sorumluluktan kurtarıldıkları iddiaları doğru mudur?

Soru 8- Eğer 2008 yılında denetim yapıp rapor hazırlanmamışsa, rapor hazırlamayan Sayıştay denetçisiyle ilgili olarak nasıl bir işlem yapılmıştır?

Cevap 7,8- Ankara Büyükşehir Belediyesi 2008 Yılı hesabı görevlendirilen denetim ekibi tarafından incelenmiştir. Hesabın yargı raporunun ilgili raportör denetçi tarafından Başkanlığa sunulmaması üzerine, denetim ekibindeki diğer denetçilere rapor yazma görevi verilmiş ve düzenlenen rapor ilgili yargılama dairesine intikal ettirilmiştir. Raporu teslim etmeyen denetçi hakkında 6085 sayılı Sayıştay Kanunda öngörülen disiplin süreçleri yürütülmüştür.

Soru 9- Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin hesaplarının denetimi için Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in istemediği denetçilerin görevlendirilmediği iddiaları doğru mudur?

Cevap 9- 6085 sayılı Sayıştay kanunun 3 üncü ve 35 inci maddeleri gereği Sayıştay; bu kanun ve diğer kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve kesin hükme bağlama işlerini yaparken işlevsel ve kurumsal bağımsızlığı olan bir Kurum olup, Sayıştay ve Denetçiler denetim faaliyetlerini bağımsız ve tarafsız olarak yürütürler. Sayıştaya denetim görevinin planlanması, programlanması ve yürütülmesinde talimat verilemez. Dolayısıyla söz konusu iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.

Soru 10- Sayıştay 2007 yılından bu yana Ankara Büyükşehir Belediyesi hesaplarında, yıllar itibariyle ne kadarlık yasaya aykırı harcamalar tespit etmiştir? Yıllar itibariyle bunun ne kadarı sorumlularına ödettirildi?

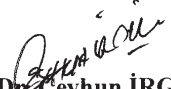
Cevap 10- Denetlenen kamu idarelerinde tespit edilen mevzuata aykırı harcamalar, sorgu yoluyla kanuni sorumlularına sorulmakta, gelen cevaplar da dikkate alınarak düzenlenen yargılamaya esas raporlar bağımsız hesap mahkemesi olan Sayıştay yargılama dairelerine intikal ettirilmektedir. Yargılama dairelerince beraat veya tazmin kararı verilmektedir. Dairelerce verilen tazmin kararı kesin olmayıp, Sayıştay Temyiz Kurulu'na temyiz edilebilmektedir. Kesinleşmiş tazmin kararları Sayıştay Kanunun gereğince İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre infaz edilmektedir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur.

Dolayısıyla Kanuna aykırı harcamaların Kanuna aykırı olduğunun kesinleşmesi, ilama dönüşmesi ve ilamların infazı uzun bir süreci gerektirmektedir. Kesinleşen kamu zararlarının tahsili sorumluluğu da ilgili kamu idarelerindedir.

9.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, soru önergelerinin yanıtlanmasına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/5920)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Başbakanı Sn. Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 25.05.2016

Doç. Ceyhan İRGİL
Bursa Milletvekili

TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı tarafından TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın'ın imzasıyla "soru önergeleri ile ilgili çeşitli verilere ilişki" önergemizde yer alan sorularımıza verilen yanıtta göre; 26. Yasama Dönemi'nin başladığı tarihten itibaren ilk altı aylık süreçte, muhalefet milletvekilleri tarafından 64. Hükümet'e toplam 4.526 soru önergesinin yöneltilmiş, bunların 388'i süresi içinde, 825'i süresi geçtikten sonra toplamda 1.213'ü yanıtlandırılmıştır.

TBMM İçtüzüğü'nün 98. Maddesi "Sözlü sorular, önergenin Başbakanlığa veya ait olduğu bakanlığa sevk tarihinden itibaren beş gün sonra gündeme alınır" der. Bu hüküm çerçevesinde 64. Hükümet kendisine yöneltilen toplam 4.526 soru önergesine yaklaşık % 8.5 (yüzde sekiz buçuk) gibi düşük bir oranda yanıt vererek muhalefet milletvekillerinin iktidarı denetleme görevini yerine getirmesine engel olmuştur.

Bu bağlamda;

- 1.) 65. Hükümet kendisine yöneltilen soruları TBMM İçtüzük 98. Maddesi hükmüne uyarak, süresinde yanıtlayacak mıdır? Yoksa kendinden önceki 64. Hükümet gibi kendisine yöneltilen soruları yanıtlamada çekingen bir tutum mu alacaktır?

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : 75104166 -610/ 403
Konu : Soru Önergesi

16/06/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın, 07/06/2016 tarihli ve KAN. VE KAR.BŞK.43452547-120.07-[7/5920]-40272 sayılı yazısı
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün,15/06/2016 tarihli ve 31853594-610-2-1366-2500 sayılı yazısı

Bursa Milletvekili Ceyhun İRGİL tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen ve koordinatörlüğümde cevaplandırılması tensip olunan (7/5920) yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nurettin CANIKLI
Başbakan Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN CEYHUN İRGİL'İN SAYIN BAŞBAKANIMIZA TEVCİH
ETTİĞİ 7/5920 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergeleriyle ilgili iş ve işlemler, TBMM İçtüzüğü'nün 96-99. maddelerindeki düzenlemeler çerçevesinde yürütülmektedir.

10.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, 24. Yasama Döneminde Milli Eğitim Bakanına yöneltilmiş bir yazılı soru önergesinin cevaplandırılıp cevaplandırılmadığına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/5984)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İsmail KAHRAMAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 03.06.2016

Ali Haydar Hakverdi
CHP Ankara Milletvekili

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın diplomasının olup olmadığı ya da sahte olduğu yönündeki iddialar her geçen gün artmakta ve toplumda tartışılmaktadır. İspatlanması veya kamuoyunu aydınlatması çok kolay olan 'diploma' mevzusunda bütün kurumların almış olduğu tavır Recep Tayyip Erdoğan'ın korunduğu yönünde olduğu algısını oluşturmaktadır.

8 Nisan 2016 tarihinde bilgi edinme çerçevesinde yapmış olduğum başvuruya Marmara Üniversitesi, "Dilekçenize konu sorularla ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanlığı adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK tarafından 25 Nisan 2014 tarih ve 24220 sayılı ve 43535 kayıt sayılı 'Soru Önergesi' kapsamında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na hitaplı 04 Temmuz 2014 tarihli yazımız ile bilgi verilmiş olup bu bağlamda Türkiye Büyük Millet Meclisi kayıtları itibariyle verilen bilgiler kapsamında aleniyet oluşmuştur." Şeklinde yanıt vermiştir.

Marmara Üniversitesi'nin vermiş olduğu yanıtı incelemek için Sayın Öztürk'e ait https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_sd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_n_o=155119 adresine girdiğimde yanıt görülmemektedir. Bilinmektedir ki yanıt verilmiş ise yayınlanmalıdır.

Bu çerçevede,

1. Marmara Üniversitesi'nin vermiş olduğu yanıt neden Sayın Öztürk'ün sayfasına eklenmemiştir?
2. Marmara Üniversitesi yanıtı YÖK tarafından TBMM'ne iletilmiş midir iletilmemiş midir? İletilmiş ise neden yayınlanmamıştır? İletilmemiş ise YÖK hakkında işlem yapılacaktır?
3. YÖK yanıtı TBMM'ne iletilmiş ise neden Sayın Öztürk'ün sayfasına iletilmemiştir? TBMM yetkilileri mi dönemin TBMM Başkanı mı buna engel olmuştur?
4. Marmara Üniversitesi'nin verdiği yanıtı yayınlamak için bir girişimde bulunulacaktır mıdır?
5. Marmara Üniversitesi verdiği yanıtın yayınlanmamasının nedeni diplomanın olmadığı yönünde bilgi vermiş olması mıdır? Marmara Üniversitesi diploma ile ilgili Recep Tayyip Erdoğan ile ilgili olumlu yanıt vermiş olsaydı yayınlanır mıydı?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 42132
Konu : Soru Önergesi

13.06.2016

Sayın Ali Haydar HAKVERDİ
Ankara Milletvekili

İlgi : 06.06.2016 tarihli ve (7/5984) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

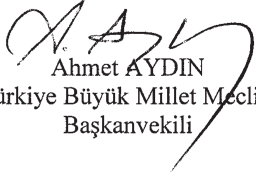
İlgi önergeniz ile 24. Yasama Dönemi'nde Milli Eğitim Bakanı'na yöneltilmiş olan 7/43535 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevaplandırılıp cevaplandırılmadığı soru konusu yapılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesinin birinci fıkrası “*Yazılı soruların cevabı, Başbakanlık veya ait olduğu bakanlık eliyle Başkanlığa sunulur. Başkan, bu cevabı derhal soru sahibine iletir. Cevap ayrıca soru metniyle birlikte Başkanlıkça alındığı günkü veya bir sonraki birleşim tutanağının arkasına eklenir.*” hükmü ile yazılı soruların cevaplandırılması konusunda izlenecek yöntem düzenlenmiştir. Söz konusu maddede, soru önermeleri için muhatapları tarafından gönderilen cevap metinlerinin içeriğine ilişkin değerlendirme yapma konusunda Başkanlığımıza herhangi bir takdir yetkisi verilmemiştir. Hüküm uyarınca İçtüzük'ün 99'uncu maddesinde belirtilen süreler içinde cevap verilmiş olan yazılı soru önermeleri, cevapları ile birlikte cevabın TBMM Başkanlığına ulaştığı günkü veya bir sonraki birleşim tutanağına eklenmekte ve cevap önerge sahibi milletvekiline gönderilmektedir. Bununla birlikte, denetim faaliyetlerinin etkinliğinin artırılması, kamuoyunun bilgilendirilmesi ve muhatapları bakımından takip kolaylığı sağlanması amaçlarıyla Başkanlığımız tarafından soru önermeleri ile bu soru önermelerine muhatapları tarafından gerek süresi içinde gerek süresi geçtikten sonra verilmiş olan cevapların TBMM resmi internet sayfasında yayımlanması sağlanmaktadır.

İçtüzük'ün 99'uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, ilgi soru önergenize konu 7/43535 esas numaralı soru önergesinin süresi içinde cevaplandırılmadığı 19.06.2014 tarihli ve 155 sayılı Gelen Kağıtlar Listesi'nde ilan edilmiştir. Söz konusu soru önergesinin süresi geçtikten sonra da cevaplandırılmadığı kayıtlarımızdan anlaşılmaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

104'ÜNCÜ BİRLEŞİM
21 HAZİRAN 2016 SALI
SAAT: 15.00

DANIşMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 1’inci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 - 24.00, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 – 24.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.3.2016 tarihli 59’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun;

21 ve 28 Haziran 2016 Salı günkü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

22 ve 29 Haziran 2016 Çarşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,
Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 1.6.2016 tarihli 96’ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Meclis Araştırması Komisyonu**
(Çocuk İstismarının Önlenmesi)
22.6.2016 Çarşamba - Saat: 10.30

*** Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve**
Spor Komisyonu
22.6.2016 Çarşamba - Saat: 11.00

*** Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu**
23.6.2016 Perşembe - Saat: 11.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

104'ÜNCÜ BİRLEŞİM

21 HAZİRAN 2016 SALI

SAAT: 15.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu Teklifi'nin (2/65) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 263)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

2.- **(S. Sayısı: 343)** Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/643) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) **(X)**

3.- **(S. Sayısı: 328)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

4.- **(S. Sayısı: 338)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

5.- **(S. Sayısı: 339)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

6.- **(S. Sayısı: 88)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) **(X)**

7.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/334) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

8.- **(S. Sayısı: 289)** Kamu Denetçiliği Kurumu 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihi: 24.05.2016)

9.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

10.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

11.- **(S. Sayısı: 187)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

() İktüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.**

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- **(S. Sayısı: 270)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasına Ek Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının (TİKA) Statüsüne Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/598) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 306)** Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 69)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 48)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 307)** Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) **(**)**

21.- **(S. Sayısı: 248)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

23.-**(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 40)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 41)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 42)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/347) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 44)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 45)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/355) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 47)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 49)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 56)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 57)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 58)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 59)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 62)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 71)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 76)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 77)** Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 78)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 79)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 80)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psicotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 81)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 82)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 83)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 84)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 89)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 90)** Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 91)** Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 92)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 93)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 94)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 99)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

73.- (S. Sayısı: 102) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

74.- (S. Sayısı: 103) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

75.- (S. Sayısı: 104) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

76.- (S. Sayısı: 105) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

77.- (S. Sayısı: 106) Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

78.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

79.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

80.- (S. Sayısı: 107) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

81.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

82.- (S. Sayısı: 112) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

83.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

84.- **(S. Sayısı: 113)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

85.- **(S. Sayısı: 114)** Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

86.- **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

87.- **(S. Sayısı: 116)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

88.- **(S. Sayısı: 120)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

89.- **(S. Sayısı: 121)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 122)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 124)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 125)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 126)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 127)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 128)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 129)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

98.- **(S. Sayısı: 131)** Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 132)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 133)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 138)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

103.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

104.- **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

105.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

106.- **(S. Sayısı: 134)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

107.- **(S. Sayısı: 137)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

108.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhturasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

109.- (S. Sayısı: 141) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/493) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

110.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 145) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/515) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 155) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyşleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 190) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 189) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 191) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 193) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthal ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 201) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/549) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 208) Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/475) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 229) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 236) 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 249) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/344) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 250) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 251) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

198.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 199) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 200) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 202) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 206) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 213) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/623) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 214) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 237) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 240) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

209.- (S. Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

210.- (S. Sayısı: 243) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

211.- (S. Sayısı: 245) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

212.- (S. Sayısı: 247) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

213.- (S. Sayısı: 253) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

214.- (S. Sayısı: 254) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

215.- (S. Sayısı: 255) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

216.- (S. Sayısı: 256) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

217.- (S. Sayısı: 258) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

218.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

219.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

220.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

221.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

222.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 285) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 286) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 302) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 152) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/470) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

243.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesine Dair Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/683) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

244.- (S. Sayısı: 301) Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

245.- (S. Sayısı: 303) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/584) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

246.- (S. Sayısı: 308) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana’da Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/621) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

247.- (S. Sayısı: 309) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/641) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

248.- (S. Sayısı: 310) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/642) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

249.- (S. Sayısı: 311) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

250.- (S. Sayısı: 314) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

251.- (S. Sayısı: 316) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

252.- (S. Sayısı: 317) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/637) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

253.- (S. Sayısı: 318) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/638) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

254.- (S. Sayısı: 319) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye’de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

255.- (S. Sayısı: 320) Mucavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/472) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

256.- (S. Sayısı: 322) Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G’nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/636) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

257.- (S. Sayısı: 323) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

258.- (S. Sayısı: 325) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

259.- (S. Sayısı: 329) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

260.- (S. Sayısı: 330) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/674) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

261.- (S. Sayısı: 331) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

262.- (S. Sayısı: 333) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komorlar Birliği Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/665) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

263.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

264.- (S. Sayısı: 336) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

265.- (S. Sayısı: 340) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

266.- (S. Sayısı: 341) Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı (1/699) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

267.- (S. Sayısı: 315) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

268.- (S. Sayısı: 321) Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

269.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

270.- (S. Sayısı: 326) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine-Bissau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/660) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

271.- (S. Sayısı: 327) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

272.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

273.- (S. Sayısı: 335) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/675) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

274.- (S. Sayısı: 337) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/678) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

275.- (S. Sayısı: 224) Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

276.- (S. Sayısı: 344) Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/646) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

277.- (S. Sayısı: 342) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

278.- (S. Sayısı: 346) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Türkiye'deki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

279.- (S. Sayısı: 347) Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Çok Taraflı Temel Anlaşmasına Değişiklikler Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/679) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

280.- (S. Sayısı: 348) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

281.- (S. Sayısı: 349) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/408) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

282.- (S. Sayısı: 351) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/608) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

283.- (S. Sayısı: 352) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/629) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

284.- (S. Sayısı: 353) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

285.- (S. Sayısı: 354) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

286.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

287.- (S. Sayısı: 355) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

288.- (S. Sayısı: 356) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

289.- (S. Sayısı: 357) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

290.- (S. Sayısı: 358) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

291.- (S. Sayısı: 359) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Gümrük İdaresi Arasında Gümrük Alanında Ortak Komite Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/684) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

292.- (S. Sayısı: 360) Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşma Kapsamında Hizmet Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/690) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

293.- (S. Sayısı: 361) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

294.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

295.- (S. Sayısı: 363) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

296.- (S. Sayısı: 364) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

297.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

298.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

299.- (S. Sayısı: 367) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

300.- (S. Sayısı: 368) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

301.- (S. Sayısı: 369) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

302.- (S. Sayısı: 370) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

303.- (S. Sayısı: 371) Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

304.- (S. Sayısı: 372) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/701) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

305.- (S. Sayısı: 373) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

306.- (S. Sayısı: 374) Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadiil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

307.- (S. Sayısı: 375) Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

308.- (S. Sayısı: 376) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

309.- (S. Sayısı: 378) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağının, 21. Yüzyıl Denizdeki İpek Yolunun ve Orta Koridor Girişiminin Uyumlaştırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/673) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

310.- (S. Sayısı: 379) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

311.- (S. Sayısı: 381) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Evrensel Posta Birliği (UPU) Arasında Yirmi Altıncı Dünya Posta Kongresine Yönelik Düzenlemelere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/714) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

312.- (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

313.- (S. Sayısı: 384) Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

314.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

315.- (S. Sayısı: 387) Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/725) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 387

Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/725) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/725 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Genel Gerekçesi4
- Madde Gerekçeleri6

• Millî Savunma Komisyonu Raporu11

• Ek Görüş.....15

• Muhalefet Şerhi.....22

• Tasarı Metni25

• Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin25

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

7/6/2016

Sayı: 31853594-101-1262-2458

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 6/6/2016 tarihinde kararlaştırılan “Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/725)	
ESAS	Millî Savunma Komisyonu
TALİ	Anayasa Komisyonu Adalet Komisyonu İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Terörle mücadele, hukuk devleti ilkesine, temel hak ve özgürlüklere, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine bağlı olarak yürütülmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri unsurları, vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini özgür biçimde kullanmasını, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit eden ve özellikle karmaşık bir yapı içinde hareket edip, her türlü silah ve yöntemi kullanabilen, insani olmayan taktikleri uygulamaktan çekinmeyen terör örgütlerine karşı mücadelede genel kolluk kuvvetlerine destek olarak kullanılabilir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesinin (D) fıkrası kapsamında yürütülen faaliyetlerde; valiler, ilde çıkabilecek veya çıkan olayların, emrindeki kuvvetlerle önlenmesini mümkün görmedikleri veya bu tür olayları önleyemedikleri; aldıkları tedbirlerin bu kuvvetlerle uygulanmasını mümkün görmedikleri veya bu tedbirleri uygulayamadıkları takdirde, mümkün olan en hızlı vasıtalarla müraaat ederek sınır birlikleri dahil olmak üzere en yakın kara, deniz ve hava birlik komutanlığından yardım isteyebilmektedirler. Ancak terör olaylarının birden çok ili etkilediği hallerde, meydana gelen ve birbirleriyle bağlantılı terör eylemlerinin önlenmesine ve teröristlerin yakalanarak adli makamların önüne çıkartılmasına yönelik Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin kolluk kuvvetlerine destek faaliyeti, askerlik hizmetinin niteliği itibarıyla merkezi planlama ile sevk ve idareyi gerektirmektedir.

Uluslararası destek bulabilen terör örgütlerinin tehdit ve saldırılarına karşı, kamu düzenini koruma ve masum insanların güvenliğinin sağlanmasına yönelik etkin ve caydırıcı tedbirler tüm devletler tarafından alınmaktadır. Bu kapsamda, ulusal ve uluslararası bağlantılarını kullanarak organize şekilde hareket edebilen bir terör örgütüyle, bir ilin sınırlarıyla bağlı kalmaksızın mücadele edilmesi gerekebilmektedir.

Bu bakımdan, Tasarı ile genel kolluk kuvvetlerinin imkân ve kabiliyetlerini aşan durumlarda terörle mücadele için gerekli olması veya terör eylemlerinin kamu düzenini ciddi şekilde bozması halinde, Bakanlar Kurulu tarafından terörle mücadele faaliyetlerinde genel kolluk kuvvetlerine destek sağlanması maksadıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin bir bütün olarak görevlendirilebilmesi imkânı tanınmaktadır.

Bilindiği üzere, terörle mücadelede görev alanlar, büyük cesaret ve fedakarlık göstererek görevlerini yerine getirmekte, ayrıca vatanın bütünlüğünü ve milletin güvenliğini sağlamak amacıyla çekinmeden hayatlarını ortaya koymaktadırlar. Üstün bir anlayışla terörle mücadele görevini yürüten tüm kamu görevlilerinin tereddüt içinde kalmaksızın etkin bir şekilde bu görevlerini yerine getirebilmelerinin sağlanması gerekmektedir. Bu kapsamda terörle mücadele eden kamu görevlilerinin haksız iddialarla yıpranmasını önlemek maksadıyla hukuk devleti ilkesi çerçevesinde bazı düzenlemeler yapılmaktadır.

1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun erteleme ve kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlara çevirmeye ilişkin hükümlerinin askeri suçlar için uygulanmayacağı yönündeki düzenlemelerin Anayasa Mahkemesince iptali sonrasında oluşan disiplin zafiyetini gidermek amacıyla, Anayasa Mahkemesinin iptal kararındaki gerekçeler doğrultusunda orantılı düzenlemeler yapılmıştır.

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununda yer alan hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin hükümlerin askeri suçlar için uygulanmayacağı yönündeki düzenlemelerin Anayasa Mahkemesince iptali sonrasında oluşan disiplin zafiyetini gidermek amacıyla Anayasa Mahkemesinin iptal kararındaki gerekçeler doğrultusunda orantılı düzenlemeler yapılmıştır.

Tasarı ile ayrıca, her yıl Yüksek Askerî Şura tarafından karar alınmak suretiyle, hizmet süresinin sonuna gelmiş ancak nitelikleri itibarıyla temayüz etmiş albaylardan bir kısmının yaş haddi olan altmış yaşına kadar görevine devam edebilmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmekte ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin zaman içerisinde uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlarının karşılanabilmesi maksadıyla çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile; yurtdışı sürekli veya geçici görevlere atanan ya da görevlendirilen subay ve astsubaylara, ihtiyaç duyulan durumlarda Türk Silahlı Kuvvetlerini daha etkin bir rütbe ile temsil etmesine imkân sağlamak maksadıyla, halihazırda NATO üyesi birçok ülkede mevcut olan itibari rütbe uygulaması ihdas edilmekte ve bu kavram tanımlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile; üst rütbelerdeki yığılmaların önlenmesi amacıyla üsteğmen rütbesinde üstün başarı kıdemi verilmesi uygulamasına son verilmekte ve üstün başarı değerlendirmesi için sicil notu ortalamasının sicil tam notunun %90'ı olması şartı, %95'e çıkarılmaktadır.

Madde 3- Madde ile; azami hizmet süresini tamamlayarak kadrosuzluktan emekliye sevk edilecek albaylar arasından, emsallerine göre temayüz etmiş ve hizmetine bir süre daha ihtiyaç duyulacak olanların hizmet sürelerinin, Yüksek Askerî Şura (YAŞ) kararı ile ihtiyaç kadar uzatılmasına ilişkin esaslar belirlenmiştir.

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan mevcut düzenlemeye göre, subay rütbe bekleme sürelerinin toplamı olan yirmisekiz hizmet yılını bitiren albaylardan YAŞ tarafından hizmet fazlası olduğu tespit edilenler en yaşlı neşetten (devre) itibaren kadrosuzluktan emekliye sevk edilmekte, bunlar arasından görev süresi uzatılabilecek olanlar ise ancak yapılacak sicil notu sıralamasına göre en üst sıradan başlayarak belirlenebilmektedir. Yeterli ayırt edicilik taşımayan bu sistem, nitelikleri itibarıyla hizmette kalmasında fayda bulunan albayların görev süresinin uzatılmasında zorluklar yaşanmasına sebep olmaktadır. Sicil notu sıralamasına göre alt sıralarda bulunan, ancak sahip olduğu yetenek ve özellikleri sebebiyle hizmetine ihtiyaç duyulan bir albayın görevde kalabilmesi için kendisinden önceki tüm personelin görev süresinin uzatılması gerekmektedir. Bu da idare açısından etkin ve ekonomik bir yöntem değildir.

Bu mahzurları gidererek albaylar arasında olumlu bir rekabet ortamı tesis etmek ve liyakatli albaylardan azami süre ile istifade edebilmek maksadıyla yeni bir sistem öngörülmektedir. Bu doğrultuda;

-Subay rütbe bekleme süresi toplamı olan yirmisekiz hizmet yılını doldurması ve hizmet ihtiyacı fazlası durumuna girmesi sebebiyle kadrosuzluktan emekliye sevk edilecek albaylar arasından, nitelikleri itibarıyla temayüz etmiş, sicil ortalaması sicil tam notunun %90 ve üzerinde olanlardan talepte bulunanların YAŞ değerlendirmesine girmesi,

-Kendi sicil notu ile YAŞ üyeleri tarafından verilecek değerlendirme notunun ortalamasına göre yapılacak sıralamaya göre ve görev süresini dolduran toplam albay miktarının %25'ini geçmeyecek şekilde ihtiyaç duyulacak miktardaki albayın görev süresinin iki yıllığına uzatılması,

-Görev süreleri iki yıllığına uzatılan albayların da ikinci yılın sonunda yeniden değerlendirmeye girmesi, bunlar arasından da bir önceki dönem uzatılanların %75'ini geçmeyecek şekilde ihtiyaç duyulacak miktardaki albayın görev süresinin yeniden iki yıllığına uzatılabilmesi,

hususları düzenlenmektedir.

Böylece yıllara göre azalan bir grafikte, albaylardan bir kısmının da gerekirse yaş haddine kadar görev yapması mümkün hale gelebilecektir.

Hizmet ihtiyacı sebebiyle uzatmaya ilişkin bu oranlar YAŞ tarafından %100'e kadar çıkarılabilecektir.

Yukarıdaki tahditlere uygun olarak bir devreden kaç albayın görev süresinin uzatılacağı, bunların sınıf, branş ve ihtisaslara göre dağılımları ise kontenjanlar verilmek suretiyle YAŞ tarafından karara bağlanacaktır.

Hangi albayların YAŞ tarafından görev süresinin uzatılacağı ise albayların o güne kadarki sicil notu ortalaması, dosyaları, yargılanma, ceza, takdir, taltif, sağlık gibi durumları gözönüne alınarak YAŞ üyeleri tarafından verilecek değerlendirme notları ilave edilerek yapılacak sıralama sonucunda belirlenecektir.

Madde 4- Madde ile; üst rütbelerdeki yığılmaların önlenmesi amacıyla astsubay üstçavuş rütbesinde üstün başarı kıdemi verilmesi uygulamasına son verilmekte ve üstün başarı değerlendirmesi için sicil notu ortalamasının sicil tam notunun %90'ı olması şartı, %95'e çıkarılmaktadır.

Madde 5- Madde ile; üstteğmen rütbesinde üstün başarı kıdeminin kaldırılmasından dolayı, alınabilecek üstün başarı kıdemi sayısı toplamı altıdan beşe düşürülmektedir.

Madde 6- Madde ile; 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 87 nci maddesi ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 15 inci maddesi kapsamında avukatlık ücreti ödenmiş personele, ayrıca 926 sayılı Kanunun ek 32 nci maddesi kapsamında mükerrer ödeme yapılmaması amaçlanmaktadır.

Madde 7- Madde ile; yurtdışı sürekli veya geçici görevlere atanan ya da görevlendirilen subay ve astsubayların itibari rütbe ile görev yapmalarına imkân tanınması ve itibari rütbenin kullanılmasıyla diğer hususlara ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Madde 8- Madde ile; maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce üstteğmen rütbesinde üstün başarı kıdemi alan subayların 926 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesinde yapılan değişiklikten önceki hükümlere tabi olduğuna ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 9- Maddede, ikinci fıkrada yazılı istisnai haller dışında Türk Ceza Kanununun hapis cezasının ertelenmesine ilişkin hükümlerinin askeri suçlar hakkında da uygulanmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında Anayasa Mahkemesinin, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin birinci ve ikinci cümleleri ile ek 8 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki, erteleme hükümlerinin bazı askeri suçlar için uygulanmayacağı yönündeki düzenlemelerin iptaline ilişkin Kararında yer alan gerekçeler doğrultusunda orantılı ve ölçülü bir düzenleme yapılmaktadır.

Bu kapsamda ikinci fıkranın (A) bendinde, sırf askeri suçların askeri disiplin açısından arz ettiği önem dikkate alınarak bu suçlardan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan netice cezanın üç ay veya daha fazla süreli hapis cezası olması halinde ertelenemeyeceği düzenlenmektedir. Ancak diğer askeri suçlarla ilgili olarak hükmolunan cezalar bakımından Türk Ceza Kanununda belirlenen dışında bir ceza sınırı öngörülmemektedir.

İkinci fıkranın (B) bendinde, bir suç tipine bağlı olmaksızın işlenen suçun doğurduğu birtakım sonuçlar itibarıyla erteleme kararının yargılamadan beklenen amacın gerçekleşmesini engelleyeceği gözönüne alınmış ve hangi durumlarda hapis cezasının ertelenmesine karar verilemeyeceği konusunda düzenleme yapılmaktadır. Yargılama sırasında hâkimin takdir yetkisini kullanarak eylemin, disiplini ağır şekilde ihlal etmesi, birliğin güvenliğini tehlikeye düşürmesi, birliğin muharebe hazırlığını veya etkinliğini zafiyete uğratması ya da büyük bir zarar meydana getirmesi hallerinin gerçekleşip gerçekleşmediğini tespit etmesi ve bu tespite göre erteleme konusunda karar vermesi öngörülmektedir.

İkinci fıkranın (C) bendinde, savaş ve seferberlik hallerinde tüm suçlar yönünden (B) bendinde yazılı hallerin var olduğu kabul edilerek erteleme yasağı öngörülmektedir.

İkinci fıkranın (D) bendinde ise daha önce sırf askeri bir suçtan dolayı mahkûm olunması halinde hapis cezasının ertelenemeyeceği düzenlenmektedir. Türk Ceza Kanununun 51 inci maddesinin birinci

fıkrasının (a) bendinde, daha önce kasıtlı bir suçtan dolayı üç aydan fazla hapis cezasına mahkûm edilmemiş olma şartı aranırken bu fıkranın (D) bendinde sırf askeri suçlar, verilen cezanın süresi ve niteliğine bakılmaksızın ertelemeye engel bir hal olarak düzenlenmektedir. Ancak daha önce mahkûm olunan suçun sırf askeri suç dışında bir askeri suç olması halinde, Türk Ceza Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanacaktır.

Madde 10- Madde ile; kıta, karargâh veya askeri kurumlarda ya da görev esnasında veya görev yerlerinde işlenmesi halinde önemli bir disiplin zafiyetine sebep olan uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma ve alenen özendirme, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak suçlarını işleyen askeri şahıslar hakkında, Türk Ceza Kanununun bu suçlara ilişkin hükümlerinin uygulanması öngörülmektedir.

Madde 11- Maddede, kısa süreli hapis cezalarına ilişkin Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinde belirtilen seçenek yaptırımların kural olarak uygulanacağı belirtilmiş ancak askerlik yükümlüğünü yerine getirenler dışındaki asker kişiler, örneğin subay, astsubay veya uzman erbaş gibi personel hakkında ise sadece aynı maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentlerinde yazılı seçenek yaptırımların uygulanabileceği düzenlenmektedir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (c), (e) ve (f) bentlerinde yazılı seçenek yaptırımlar, meslek olarak askerlik hizmet ve görevini ifa eden personel bakımından uygulanabilirliği bulunmadığından ve askerlik hizmet ve görevinin aksamasına sebep olacağından kapsam dışında tutulmuştur.

Anayasa Mahkemesinin, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin birinci ve ikinci cümleleri ile ek 8 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki, hapis cezasına seçenek yaptırımlara çevirme hükümlerinin bazı askeri suçlar için uygulanmayacağı yönündeki düzenlemelerin iptaline ilişkin Kararında yer alan gerekçeler doğrultusunda orantılı ve ölçülü bir düzenleme yapılmaktadır.

Bu kapsamda birinci fıkranın (A) bendinde, sırf askeri suçların askeri disiplin açısından arz ettiği önem dikkate alınarak bu suçlardan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan netice cezanın dört ay veya daha fazla süreli hapis cezası olması halinde seçenek yaptırımlara çevrilmeyeceği düzenlenmektedir. Ancak diğer askeri suçlarla ilgili olarak hükmolunan cezalar bakımından Türk Ceza Kanununda belirlenen dışında bir ceza sınırı öngörülmemiştir.

Bununla birlikte bir suç tipine bağlı olmaksızın işlenen suçun doğurduğu birtakım sonuçlar itibarıyla seçenek yaptırımlara çevirmenin yargılamadan beklenen amacın gerçekleşmesini engelleyeceği gözönüne alınmış ve hangi durumlarda kısa süreli hapis cezasının seçenek yaptırımlara çevrilmeyeceği konusunda birinci fıkranın (B) bendinde düzenleme yapılmıştır. Bu bentte yargılama sırasında hâkimin takdir yetkisini her somut olayın hal ve şartlarına göre kullanarak eylemin disiplini ağır şekilde ihlal etmesi, birliğin güvenliğini tehlikeye düşürmesi, birliğin muharebe hazırlığını veya etkinliğini zafiyete uğratması ya da büyük bir zarar meydana getirmesi hallerinin gerçekleşip gerçekleşmediğini tespit etmesi ve bu tespite göre seçenek yaptırımlar konusunda karar vermesi öngörülmektedir.

Birinci fıkranın (C) bendinde, savaş ve seferberlik hallerinde tüm suçlar yönünden (B) bendinde yazılı hallerin var olduğu kabul edilerek seçenek yaptırıma çevirme yasağı öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında, 1076 sayılı Kanun uyarınca askerlik hizmetini yerine getiren yedek subaylar ile yükümlü erbaş ve erler hakkında hükmolunan seçenek yaptırımların yerine getirilmesinin, bu kişilerin askerlik hizmetlerinin kesintiye uğramasını engellemek amacıyla askerlik hizmetlerinin sonuna bırakılması öngörülmektedir.

Madde 12- Maddede, Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin terörle mücadelede kolluk güçlerine destek olacak şekilde kullanılmasının usul ve esasları ile bu faaliyetlerde görev alan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile diğer kamu görevlilerinin haksız iddialarla yıpratılmasını önlemek maksadıyla bazı düzenlemeler yer almaktadır.

Birinci bentte, genel kolluk kuvvetlerinin imkân ve kabiliyetlerini aşan durumlarda terörle mücadele için gerekli olması veya terör eylemlerinin kamu düzenini ciddi şekilde bozması sebeplerinden birinin varlığı halinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, kolluk güçlerine destek olması maksadıyla terörle mücadelede Bakanlar Kurulu kararıyla geçici süreyle görevlendirilmesi ve görevlendirme kapsamındaki hususların Bakanlar Kurulu kararında belirlenmesi öngörülmektedir. Görevlendirme kararına uygun olarak ve askeri gereklilikler gözönünde bulundurularak; görevlendirilecek birliklerin çapı, teşkilatı, konuşlandırılacağı yerler, emir komuta ilişkileri, kuvvet kaydırılması ve gerekli görülen diğer hususları belirleme yetkisi Genelkurmay Başkanlığına verilmektedir.

İkinci bentte, Türk Silahlı Kuvvetleri birlikleri ve personelinin, terörle mücadeleye yönelik destek görevlerini yerine getirirken sahip olacakları yetkiler; illerde icra edilecek görevler kapsamında askeri birlikler ile genel kolluk kuvvetleri ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasındaki işbirliği, koordinasyon ve gözetimin valiler tarafından yerine getirilmesi ile askeri birliklerin belirli görevleri genel kolluk kuvvetleriyle birlikte yapması halinde komuta, sevk ve idarenin askeri birliklerin en kıdemli komutanı tarafından üstlenilmesi hususları düzenlenmektedir. Böylece, terörle mücadele faaliyetlerinin başarısında en önemli faktörlerden biri olan mülki amir, kolluk ve askeri birlik arasında eşgüdümün sağlanması hedeflenmektedir.

Üçüncü bentte, Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin kendisine verilen terörle mücadele görevlerini yerine getirebilmesini sağlamak amacıyla, yetkili birlik komutanının ihtiyaç duyacağı istihbarat bilgilerinin, istihbarat birimleri tarafından yetkileri kapsamında öncelikle toplanması ve gecikmeksizin paylaşılması öngörülmektedir.

Dördüncü bentte, fıkra kapsamında icra edilen operasyonlarda gecikmesinde sakınca bulunan hallerde güvenlik kuvvetlerinin elinden kaçmakta olan kişilerin izlenirken girdikleri konuta, işyerine veya kamuya açık olmayan kapalı alanlar ile bunların eklentilerine, can veya mal güvenliğinin sağlanması ya da kişinin yakalanması amacına münhasır olmak üzere girilmesinin usul ve esasları düzenlenmektedir.

Beşinci bentte, görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin fıkra kapsamındaki faaliyetlerinin askerlik hizmet ve görevlerinden, bu faaliyetler sebebiyle işlendiği iddia edilen suçlarının ise askeri suç sayılacağı düzenlenmektedir. Böylece verilen görevlerin yerine getirilmesi sırasında işlendiği iddia olunan suçlar hakkında yapılacak soruşturma ve kovuşturma, Anayasanın 145 inci, 353 sayılı Kanunun 9 uncu ve 17 nci maddeleri gereğince askeri yargı makamlarınca yürütülecektir. Belli statülerde görev yapanlar hakkında uygulanacak usul hükümlerinin bu kişilerin statüden ayrılıp ayrılmamasına göre değişmediği gözönüne alındığında emeklilik, terhis, istifa ve benzeri sebeplerle personelin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilse dahi askeri yargının görevli olmaya devam etmesi, usul ekonomisinin sağlanması, doğal yargıç ilkesi ve bir ihtisas mahkemesi niteliğindeki askeri mahkemenin kuruluş amacına uygun olması açısından önem taşımaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri personeli dışındaki memur ve diğer kamu görevlilerinin fıkra kapsamındaki görev ve faaliyetleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlarla ilgili olarak da 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanacaktır. Üstün bir

anlayışla kendisine tevdi edilen terörle mücadele görevlerini yerine getiren tüm kamu görevlilerinin, yıpratılmasına yönelik olarak asılsız iddia ve ithamlara maruz kalabileceği dikkate alınarak, terörle mücadele görev ve faaliyetleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlarla ilgili olarak soruşturma izni verilene kadar yakalama, gözaltı ve tutuklama tedbirlerine başvurulamaması hususu düzenlenmektedir. Bent ile ayrıca, terörle mücadelede görev alan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile mülki idare amirleri, kolluk kuvvetleri ile diğer memurlar ve kamu görevlilerinin görevlerini yerine getirirken, görevin niteliği gereği veya ifası sebebiyle vermiş oldukları zararların (kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk halleri de dahil) Devlet tarafından tazmin edileceği ve zararı doğuran faaliyette ilgili personelin görevini kötüye kullandığının mahkeme kararıyla anlaşılması halinde tazmin edilen zararın; Türk Silahlı Kuvvetleri personeline Millî Savunma Bakanının, mülki idare amirleri ve kolluk kuvvetlerine İçişleri Bakanının, diğer memurlar ve kamu görevlilerine ilgili bakanın uygun bulması şartıyla bir yıl içinde rücu edileceği hususu düzenlenmektedir.

Altıncı bentte, fıkra kapsamındaki görevler yerine getirilirken görevin niteliğinden doğan veya görevle ilgili olmak şartıyla görevin ifası sırasında işlendiği iddia olunan suçlardan dolayı, adli yargının görevine girdiğinden bahisle asker kişiler hakkında soruşturma yapılabilmesi veya kanunlardaki özel hükümlerin yetki verdiğiinden bahisle Cumhuriyet savcılarınca memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında doğrudan soruşturma yapılabilmesi için soruşturma izni alınması şartı getirilmekte ve soruşturma izni vermeye yetkili makamlar belirlenmektedir.

Yedinci bentte, beşinci ve altıncı bentlerde yer alan hükümlerin, 5442 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin (D) fıkrası uyarınca görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri personeli hakkında da uygulanması öngörülmektedir.

Sekizinci bentte, terörle mücadele kapsamında verilen görevlerin yerine getirilmesi sırasında ivedi olarak giderilmesi gereken ihtiyaçların ortaya çıkabileceği dikkate alınarak, acil ve zaruri nitelikteki ihtiyaçların ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanması hususu hüküm altına alınmaktadır.

Madde 13- Madde ile; 5442 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin (D) fıkrası ile 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 1 inci maddesi uyarınca maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce görevlendirilmiş olan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında da 5442 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin (J) fıkrasının beşinci ve altıncı bentlerinde yer alan hükümlerin uygulanması hüküm altına alınmaktadır.

Madde 14- Madde ile; hükmün açıklanmasının geri bırakılması kurumunun askeri yargıya özgü düzenlemeleri hükme bağlanmaktadır. Maddede Anayasa Mahkemesinin 17/1/2013 tarihli ve E.: 2012/80, K.: 2013/16 sayılı iptal Kararı doğrultusunda ölçülü ve orantılı bir düzenleme yapılmaktadır.

Madde 15- Madde ile; terörle mücadelede görev alan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli, mülki idare amirleri, istihbarat ve kolluk görevlileri ile bu amaçla görevlendirilmiş diğer personelin, terörle mücadele görevlerinin ifasından dolayı mağdur, şikâyetçi, katılan, davalı veya davacı konumunda olması halinde de seçeceği bir avukatın ücretinin ödenmesi imkânı getirilmektedir. Davacı konumunda olan personelin seçeceği bir avukata ücret ödenmesi ise ilgili Bakanın onayına tabi tutulmuştur.

Madde 16- Yürürlük maddesidir.

Madde 17- Yürütme maddesidir.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

10/6/2016

Esas No: 1/725

Karar No: 26

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça, 7/6/2016 tarihinde tali komisyon olarak Anayasa Komisyonu, Adalet Komisyonu ve İçişleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/725 esas numaralı “Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 10/6/2016 tarihli 13’üncü toplantısında, Hükûmeti temsilen Millî Savunma Bakanı Fikri IŞIK ve Bakanlık yetkilileri, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Millî Savunma Bakanı Fikri IŞIK yaptığı sunuş konuşmasında, adı geçen Tasarıyla ilgili olarak;

- Yurt dışı görev yerlerine atanan Türk Silahlı Kuvvetleri personeline, ihtiyaç duyulan durumlarda daha etkin bir rütbe ile temsil imkanı sağlanması maksadıyla “itibari rütbe” ile görev yapabilmek imkanının getirildiğini,

- Üst rütbelerdeki yığılmaların önlenmesi amacıyla, üstteğmen ve astsubay üstçavuş rütbelerinde üstün başarı kıdemi verilmesi uygulamasına son verildiğini,

- Yüksek Askerî Şura tarafından karar alınmak suretiyle, hizmet süresinin sonuna gelmiş ancak nitelikleri itibarıyla hizmetlerine ihtiyaç duyulan albayların yaş haddi olan altmış yaşına kadar görevine devam edebilmelerine ilişkin usul ve esasların belirlendiğini,

- 211 sayılı Kanunun 87’nci maddesi veya 3713 sayılı Kanunun 15’inci maddesi kapsamında açılan davalar nedeniyle avukatlık ücreti ödenen personele, ayrıca 926 sayılı Kanunun Ek-32’nci maddesinden avukatlık ücreti ödenmemesine yönelik düzenleme yapıldığını,

- Anayasa Mahkemesinin 17/1/2013 tarihli ve E: 2012/80, K: 2013/16 sayılı Kararı doğrultusunda; ceza kanunlarındaki cezaların ertelenmesi, seçenek yaptırımlara çevrilme ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması müesseselerinin askerî yargıda uygulanma şartlarının askerî disiplinin tesisi amacıyla yeniden düzenlendiğini; ayrıca, kışla ve karargahlardaki disiplini önemli ölçüde zafiyete uğratan ve hâlen adli yargının görev alanına giren uyuşturucu madde kullanmak, kullanılmasını kolaylaştırmak, satın almak, kabul etmek veya bulundurmamak suçlarının askerî suç haline getirildiğini ve bu suçları işleyen asker kişilerin, ivedilikle askerî mahkemelerde yargılanmasının amaçlandığını,

- Terörle mücadelenin, hukuk devleti ilkesine, temel hak ve özgürlüklere, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine bağlı olarak yürütüldüğünü ve vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini özgür biçimde kullanmasını, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit eden ve özellikle karmaşık bir yapı içinde hareket edip, her türlü silah ve yöntemi kullanabilen, insani olmayan taktikleri uygulamaktan çekinmeyen terör örgütlerine karşı mücadelede, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/D ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanununun 1’inci maddeleri uyarınca, genel kolluk kuvvetlerine destek olarak kullanıldığını,

-Tasarıyla, genel kolluk kuvvetlerinin imkân ve kabiliyetlerini aşan durumlarda terörle mücadele için gerekli olması veya terör eylemlerinin kamu düzenini ciddi şekilde bozması ve bir ilin sınırlarıyla bağlı kalmaksızın merkezî planlama ile mücadele edilmesinin gerektiği hallerde, terörle mücadele faaliyetlerinde genel kolluk kuvvetlerine destek sağlanması maksadıyla Bakanlar Kurulu tarafından Türk Silahlı Kuvvetlerinin görevlendirilmesine imkân tanındığını,

-Tasarının, terörle mücadelede yerel planlamanın yetersiz kaldığı ve Genelkurmay Başkanlığının merkezî planlamasına ihtiyaç duyulduğu hallerde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin görevlendirilmesinin hukuki altyapısını oluşturmak, yaptıkları işlerde güven içinde hareket edebilmeleri ve bu işlerden dolayı ileride haksız ithamlara maruz kalmamaları maksadıyla, terörle mücadele görevini yürüten kamu görevlilerine hukuki koruma getirmek amacıyla hazırlandığını,

- Görevin kapsam ve süresi, görev alanı, istihbarat yetkisinin kapsamı, topçu atışı veya hava kuvvetleri unsurları gibi destek silahlarının kullanımına yönelik tehditler, görevlendirilen birliklerin mülki amirler ve genel kolluk kuvvetleri ile ilişkileri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından alınması gereken tedbirler, icra edilecek görevlerin planlanması ve izlenmesi ile gerek görülen diğer hususların Bakanlar Kurulu kararına bırakıldığını,

- Görevlendirilecek Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin çapı, teşkilatı, konuşlandırılacağı yerler, emir komuta ilişkileri kuvvet kaydırılması ve bu kapsamda gerekli görülen diğer hususların Genelkurmay Başkanlığınca belirleneceğini; illerde icra edilecek görevler kapsamında, askerî birlikler ile genel kolluk kuvvetleri ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasındaki iş birliği, koordinasyon ve gözetimin valiler tarafından yerine getirileceğini,

- Görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri birlikleri ve personelinin, kendi komutanının sorumluluğu altında ve onun emir ve talimatlarına göre, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda belirtilen yetkiler ile kolluk kuvvetlerinin genel güvenliği sağlamada sahip olduğu yetkileri kullanarak görev yapacağını; askerî birliklerin belirli görevleri genel kolluk kuvvetleriyle birlikte yapması halinde komuta, sevk ve idarenin askerî birliklerin en kıdemli komutanı tarafından üstlenileceğini,

- Terör örgütlerine karşı icra edilen operasyonlarda gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, elinden kaçmakta olan kişileri izlerken, can veya mal güvenliğinin sağlanması ya da kişinin yakalanması amacıyla sınırlı olmak üzere, yetkili birlik komutanının yazılı emriyle konuta, iş yerine veya kamuya açık olmayan kapalı alanlar ile bunların eklentilerine girme imkanı tanındığı ve bu emrin yirmi dört saat içerisinde hâkim onayına sunulmasının zorunlu olduğunu,

- Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin, 5442 sayılı Kanuna yeni eklenen 11/J maddesi kapsamındaki faaliyetleri, askerlik hizmet ve görevlerinden; işledikleri suçların ise askerî suç sayılacağını,

- Terörle mücadelede görevlendirilen diğer kamu görevlileri hakkında bu faaliyetler sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlarla ilgili olarak 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanmasının benimsendiğini,

- Terörle mücadele sırasında işlenen suçlardan dolayı adli yargı mercilerince soruşturma yapılmasının ise; Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanı için Başbakanın, diğer askerî kişiler için ilgisine göre Millî Savunma Bakanı veya İçişleri Bakanının; İçişleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının merkez teşkilatlarında görevli olanlar ile valiler için İçişleri Bakanının, bölge veya ilde görevli olanlar ile kaymakamlar için valilerin, ilçede görevli olanlar için kaymakamın iznine tabi kılındığını,

- Terörle mücadele görevini yürüten kamu görevlilerinin, tereddüt içinde kalmaksızın etkin bir şekilde bu görevlerini yerine getirebilmelerinin sağlanması maksadıyla, hukuk devleti ilkesi çerçevesinde bazı düzenlemeler yapılması yoluna gidildiğini, bu kapsamda; terörle mücadele sırasında işlendiği iddia edilen suçlar nedeniyle soruşturma izni verilinceye kadar personel hakkında yakalama, gözaltı veya tutuklama tedbirlerine başvurulamayacağının hüküm altına alındığını; bu kapsamdaki görevler yerine getirilirken, görevin niteliği gereği veya ifası sebebiyle verilen zararların Devlet tarafından tazmin edileceğini; personelin kararları, işlemleri ve faaliyetleri sebebiyle tazminat davalarının ancak Devlet aleyhine açılabileceğini; Devletin, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan personele, ilgili Bakanın uygun bulması şartıyla rücu edebileceğinin hükme bağlandığını; terörle mücadele görevlerinin ifasından dolayı açılan davalarda mağdur, şikâyetçi, katılan, davalı veya davacı konumunda olan kamu görevlilerine, seçecekleri bir avukatın ücretinin Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı bütçelerinden ödenmesi imkanının getirildiğini,

ifade etmişlerdir.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmeler esnasında; Tasarı üzerinde askerî gereklere yönelik maddelerin yanı sıra, 12 ve 13'üncü maddelerin münhasıran terörle mücadeleye yönelik olması açısından olumlu olduğu ifade edilmiş ve özellikle terörle mücadele kapsamında yaptıkları işlerde güven içinde hareket edebilmeleri ve bu işlerden dolayı ileride haksız ithamlara maruz kalmamaları maksadıyla, terörle mücadele görevini yürüten kamu görevlilerine hukuki koruma getirmenin gerekli olduğu belirtilmiştir.

Tasarının aleyhinde konuşan milletvekilleri tarafından ise özetle; Tasarıda 9 ve 11'inci maddede erteleme ve infazın geriye bırakılmasıyla ilgili hükümlerin olduğu, bu hükümlerin Türk Ceza Kanununun genel hükümlerine uygun olarak yapılması yerine bir takım istisnalar getirildiği, bu durumun evrensel hukuka ve Anayasa'nın 10'uncu maddesinde belirtilen eşitlik ilkesine aykırılık taşıdığı, bu Tasarının açıkça siyaseti öteleyen, askerî vesayeti tekrar bu ülkede hâkim hâle getiren bir özellik taşıdığı ve EMASYA'nın tekrar ve daha kuvvetli olarak gündeme getirildiği ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler sonucunda maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının;

- 1'inci maddesi aynen,
- 2, 3 ve 4'üncü maddeleri redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,
- 5, 6 ve 7'nci maddeleri aynen,
- 8'inci maddesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,
- 9, 10 ve 11'inci maddeleri aynen,
- 12'nci maddesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle,
- 13, 14, 15, 16 ve 17'nci maddeleri aynen,

kabul edilmiştir.

Tasarı üzerinde verilen değişiklik önermeleri ve yeni madde ihdasına ilişkin önermeler Komisyonca kabul edilmemiştir.

Tasarının tümünün oylanmasından önce Komisyon Başkanlığına raporun yazımı ve metnin düzenlenmesi hususunda redaksiyon yetkisi verilmiştir. Alınan bu yetki çerçevesinde metin yeniden gözden geçirilmiştir.

Tasarının tümü Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Tasarının Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Tekirdağ Milletvekili Metin AĞÜN, Osmaniye Milletvekili Suat ÖNAL, İstanbul Milletvekili Abdullah BAŞCI, İzmir Milletvekili Hüseyin KOCABIYIK ve Konya Milletvekili Ömer ÜNAL özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Yusuf Beyazıt</i>	<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Murat Baybatur</i>
Tokat	Bursa	Manisa
Kâtip	Üye	Üye
<i>Metin Akgün</i>	<i>Erkan Haberal</i>	<i>Yaşar Tüzün</i>
Tekirdağ	Ankara	Bilecik
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Ek görüşümüz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Birol Ertem</i>	<i>Erdal Ataş</i>	<i>Abdullah Başcı</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
(Ek görüşümüz vardır)	(Muhalefet şerhim ektedir)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Dursun Çiçek</i>	<i>Mehmet Ali Pulcu</i>	<i>Hüseyin Kocabıyık</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
(Ek görüşümüz vardır)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Çelik</i>	<i>Mehmet Demir</i>	<i>Ömer Ünal</i>
Kastamonu	Kırıkkale	Konya
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Cumhur Taşkın</i>	<i>Suat Önal</i>	<i>Nazım Maviş</i>
Mersin	Osmaniye	Sinop
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

EK GÖRÜŞ

Milli Savunma Bakanlığı'na hazırlanan ve TBMM Başkanlığına sunulan 1/725 esas numaralı **“Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”**, Milli Savunma Komisyonunda 10 Haziran 2016 tarihinde görüşülmüştür.

Bahse konu Kanun Tasarısı ile ilgili olarak Milli Savunma Komisyonunda yapılan görüşmelerde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu tarafından tasarıya eklenmesi düşünülen ve **Kumpas Davaları Mağduru TSK Personeli için “İadevi İtibar Yasası”** olarak bilinen teklif hakkında verilen değişiklik önerileri CHP ve MHP üyelerinin desteğine rağmen AKP'li komisyon üyelerinin olumsuz yaklaşımı ile kabul edilmemiştir.

Konu hakkında komisyona 7 adet değişiklik önergesi gerekçeleri ile birlikte sunulmuştur. Değişiklik önerileri hakkında söz alan Milli Savunma Bakanı, değişiklik önerilerine konu mağduriyetleri kabul ettiğini, işbu mağduriyetlerin giderilmesi için ayrı bir yasa tasarısı hazırladıklarını ve en kısa sürede çalışmalarını tamamladıktan sonra söz konusu çalışmayı ayrı bir yasa tasarısı olarak TBMM Başkanlığına sunacaklarını vurgulamıştır.

Milli Savunma Bakanı; bu ülkede huzur ve güven için şehit ve gazi olma pahasına vatan için özveri ile mücadele eden Şehit Yakınları, Gaziler, TSK mensubu Subay, Astsubay, Sivil Memurlar, Jandarma Uzman Çavuşlar, Uzman Erbaş ve Erler ile Polis ve Korucuların özlük haklarına yönelik taleplerin karşılanması ve yaşam standartlarının iyileştirilmesine yönelik taleplerin imkanlar çerçevesinde karşılanacağını komisyona beyan etmiştir. **Bu konuda Milli Savunma Komisyonu Üyesi ve CHP İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın koordinatörlüğünde hazırlanan görüşlerimiz aşağıda ifade edilmekle birlikte daha önceki komisyon toplantılarında sürekli gündeme getirilmiştir.**

Komisyonunda görüşülen yasa tasarısına ve komisyon raporuna destek vermekle birlikte, raporun ve tasarının kimi eksiklikler içerdiğini düşünmekteyiz. Gerek TSK'da biriken albay sayısının ihtiyacın üzerinde olması ve bu hususta bir düzenleme yapma ihtiyacı, gerekse terörle mücadele eden TSK mensuplarının hukuki durumu ve koordinasyonun sağlanması bir ihtiyaçtır. 2002 yılından itibaren AKP terörle mücadele konusunda edilgen tavrı almıştır. Çözüm süreci ile TBMM devre dışı bırakılmış, Habur Sınır Kapısı'nda teröristlerin mobil yargıçlar tarafından karşılanmış, Oslo'da terör örgütüyle, İmralı'da Abdullah Öcalan ile en ince detayına kadar görüşmeler yapılmıştır. Demokrasilerde çözüm milletin iradesinin tecelli idare ettiği TBMM'dir. 'Sözde çözüm süreci' devam ederken terör örgütünün silahlı unsurları elini kolunu sallayarak bölgede cirrit atarken güvenlik kuvvetleri kışlasına kapatılmış ve teröristlere müdahale etmeleri valiler aracılığıyla engellenmiştir.

Kentleri tonlarca bomba ile doldurarak cephaneye çeviren, terörü kırsaldan kentlere de taşıyan terör örgütü; 2002 yılından bugüne çok sayıda terör örgütü mensubunu saflarına katarak hükümetin 'sözde çözüm süreci' adı altında yürüttüğü süreci, kendisini yeniden yapılandırmak, eleman kazandırmak ve kentlerde yapacağı terörist eylemler için kentlere silah yığmağı yapmakta kullanmıştır. Aynı dönemde Cumhuriyet Halk Partisi olarak, sürecin yürütüleceği yegane zeminin parlamento çatısı altında olması gerektiği ve bunun dışında bir zemin yaratmanın doğru olmadığını, elinde silah olan ve bunu kullanmaktan çekinmeyen bir örgütü muhatap kabul etmenin doğru olmadığını beyan etmiş ve Kürt Sorunu'nun Türkiye'de demokrasiyi güçlendirerek, insan hakları ihlallerini azaltarak, hukukun üstünlüğü çerçevesinde açık, şeffaf bir şekilde çözüm önerilerini kamuoyu ile paylaşarak ve toplumca tartışarak

yapılması gerektiğini belirtmiştik. Tüm söylediklerimizin tersi oldu ve sadece son 1 yılda terörle mücadele eden 500'ün üzerinde güvenlik görevlimiz şehit oldu, yüzlerce sivil yurttaşımız hayatını kaybetti. Şimdi bu yasa tasarısı bu süreçte hükümetçe yapılan stratejik hataları taktik düzenlemeler ile telafi etmeye çalışılmaktadır. Biz terörle mücadele noktasında, yapılacak bu yasal düzenlemeye destek veriyoruz. Ancak bu mücadele sırasında güvenlik ve özgürlük dengesinin iyi gözetilmesi gerekliliğini, hukuk kurallarına riayet, sivillerin hak ve özgürlüklerinin gözetilmesinin ve Türkiye'nin terörle mücadele ederken yüksek standartlarda bir demokrasinin gereklerini yerine getirmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Terörle Mücadelede görev yapan TSK Birimlerinin büyük bir cari istihbarat ihtiyacı olduğu açıktır. Bu bağlamda; Ankara ve İstanbul'da patlayan bombaların istihbarat zafiyetinden kaynaklandığı bilinmektedir. Söz konusu zafiyetin giderilmesi için 01.01.2012 tarihinde MİT'e bağlanan, GES Komutanlığı olarak bilinen istihbarat biriminin tekrar TSK'ya bağlanması gerekli görülmektedir.

AKP İktidarının başlangıcından itibaren askeri vesayetle mücadele örtüsü altında TSK'nın yasal yetkilerinin elinden alınmış ve demokratikleşme söylemiyle kamuoyunda algı yaratılmıştır. Ancak geline nokta EMASYA Protokolü iptal edilmiş, iç hizmet kanunundaki yetki maddeleri değiştirilmiş, başta terörle mücadele olmak üzere TSK bünyesinde başarı ile hizmet eden her rütbeden binlerce asker görevinden alıkonulmuş, kumpas davalarıyla mağdur edilmiştir.

Bu tasarı ile yapılmak istenen esas maksat TSK'nın elinden alınan yetkilerinin iade edildiği görüntüsü altında, aslen terörle mücadelede karşılaşılabilecek olumsuzlukların siyasi sorumluluğundan kaçma ve bunları TSK'ya fatura etme gizli amacının olduğu değerlendirilmektedir.

Astsubaylarımızın, Uzman Jandarmalarımızın, Uzman Erbaşlarımızın, **Kararname Mağdurlarının (Re-sen emekli), askeri sivil memurların, Adi Malûl Asker Emeklilerinin, Muharip Gazilerin ve köy korucularının** özlük hakları için verdikleri adalet mücadelesini görmek ve bu konuda uğradıkları haksızlıkları da ortadan kaldırmak olmalıydı. Mehmetçiğin bu sorunlarını çözmek bu yasal düzenlemenin içine dahil edilmelidir.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin omurgası Astsubayların hak ettikleri ve bu yasal düzenlemeye dahil edilmesi gereken konular:

Göreve Başlangıç Dereceleri: Astsubaylar bir ayın 8-10 günü 24 saat esasına göre tek kuruş fazla mesai ücreti almadan nöbet, tatbikat, gece eğitimi ve özel görevlerle kışlada geçirirler. Buna rağmen önyargılarla görev koşulları ve sorumlulukları astsubayların kıyaslanamayacak birçok devlet memurundan daha alt derece ve kademededen göreve başlatılırlar. Tek neden astsubay oluşudur.

Bu durum akla, mantığa, anayasaya ve hatta insanlık anlayışına aykırıdır. Meslek Yüksekokulu mezunu emniyet hizmetleri, meclis stenografıları, ziraat ev ekonomistleri, teknik hizmetler mensupları ile Lisans mezunu olan daha birçok devlet memuru 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ortak hükümlerinde belirtilen derece ve kademelerin (görev koşulları dikkate alınarak) bir üst derecesinden göreve başlarlarken, bu hak astsubaylardan esirgenmiş; bir emirle ölüme gönderilen, kuş uçmaz kervan geçmez dağlarda, azgın denizlerde görev yapan yüksekokulu mezunu astsubaylar, büro memurları ile aynı derece ve kademededen göreve başlatılmışlardır.

Adalet ve eşitlik gereği Meslek Yüksekokulu mezunu astsubayların 9/2, Lisans mezunlarının 8'inci dereceden göreve başlatılarak adalet ve eşitlik sağlanmalıdır. Yıllar sonra Astsubaylara 1/4 derece hakkı tanınmış ancak içi boş uygulama devam ettiği için hiçbir maddi getirisi olmamıştır. 1'inci derece 4'üncü kademedeki subaylara 4800 ila 9000 ek gösterge uygulanmaktadır. Adaletsizliğin giderilmesi için 1/4 derecedeki astsubayların 3600 olan ek göstergesi değiştirilmelidir.

Orduda sadece subaylara ödenen makam – temsil – kadrosuzluk – görev – komutanlık tazminatından astsubaylar yararlanamamaktadır. Komutanlık tazminatı ise, göstermelik olarak binde bir oranında astsubaya verilmiştir. Özellikle astsubaylar 631 sayılı KHK gereği almaları gereken temsil tazminatını Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 631 sayılı KHK özüne aykırı olarak uygulama içeren 2002/3546 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 1'inci maddesinin adil olmadığı gerekçesi ile iptaline karar vermiş olmasına rağmen alamamışlardır. Yeni düzenlemede de aynı haksızlık devam ettirilmiştir. Halen makam ve görev tazminatı; yarbay ve üst rütbedeki subaylara 2016'nın ilk yarısı için 888.20 TL'den başlayıp yukarı doğru çıkan miktarlarda verilmektedir. 1 Temmuz 2016'dan itibaren yarbaylar için 924.70 TL'ye yükselecek olan bu ödeme, albaylar için 1202.10 TL, kıdemli albaylar için ise 1479.60 TL olacaktır. Bu tazminattan yarbaydan daha alt rütbedeki subaylar ile astsubaylar yararlanamamaktadır. Görev tazminatı 375 sayılı KHK gereğince sadece makam tazminatı almaya hak kazanan personele verilen bir tazminattır.

Tam teşekküllü hastaneden “sağlam raporu” alarak orduya giren personel, yıllar sonra görevin koşullarının da etkisi ile sağlıkların kaybetmekte ve “TSK'da görev yapamaz raporu” ile emekli edilmektedirler. TSK dışında sağlık nedeniyle resen emekli edilen başka kamu görevlisi yoktur. Bu personel, durumdaki emsallerinin derece ve kademesine ulaşamadıkları için mağdur olmaktadır. Bu personelin de vazife malülleri gibi emsallerinin bulundukları derece ve kademeyi geçmemek kaydı ile yükselmelerinin sağlanması ya da asgari bir üst dereceden emekliye ayrılmalari adaletin gereği olarak sağlanmalıdır.

Emekli Sandığı Kanunu'nun EK-70 Maddesi 1'inci fıkra (b) bendinde yer alan gruplardaki oranlar belli bir seviyede azalmasına rağmen 3'üncü ve 2'nci derecedeki personelin oranları orantısız bir şekilde azaldığı için bu dereceden maaş alan personel 1-3 yıllık eksik hizmet ya da amir tahakkümü sonucu haksız sicil notu için ömür boyu %30-40 oranında eksik maaş almaktadır. Bu konu müteaddit defalar Genelkurmay ve MSB tarafından yasa teklifi verildiği açıklanmasına rağmen adaletsizlik giderilmemiştir.

Kalkınmada öncelikli ve olağanüstü hal bölgelerinde 2 yıl görev yapan kamu görevlileri 1 kademe almasına rağmen bu hak Türk Silahlı Kuvvetleri'nden esirgenmiştir. Bu hak yasanın çıktığı tarihten önce de bu bölgelerde görev yapanları kapsamaktadır.

Günümüzün koşulları ve lisans mezunlarının er olarak askerlik yapmaları dikkate alınarak, Astsubay Meslek Yüksekokulu Lisans seviyesine çıkarılmalı, fakülte mezunlarının Astsubay Sınıf Okulları'na alınma işlemine devam edilmelidir.

Ülkemizde birçok kez 'Af Yasası' çıkarılarak katiller, hırsızlar, her türlü suç işleyenler affedilmiş olmasına rağmen çok basit askeri disiplin kapsamına giren suçlardan ceza alan TSK personeline af getirilmediği için mağduriyetleri devam etmektedir. Sivil memurlara uygulanan sicil affının askeri personele de uygulanması eşitlik gereğidir.

Uzman Jandarmaların çözülmesi gereken sorunları;

TSK'da 20 binin üzerinde Uzman Jandarmanın ciddi sorunları vardır. Jandarma Genel Komutanlığı'nda kendilerine ait okulları olan ancak okulları kapatılan, kadroları astsubay kadrosuna çevrilen Uzman Jandarmaların bir plan dahilinde astsubay çavuşluğa geçişlerinin sağlanması yaptıkları görev ve hizmetin karşılığı olan rütbeyi almalarını ve birçok sorunun çözülmesini sağlayacaktır. Uzman Jandarma personelinin birçoğu askerlik görevini ifa etmeden subay astsubay gibi lise eğitiminden sonra 1 yıllık askeri okul olan Uzman Jandarma Okulu'na devam etmektedirler. Bugün 5510 Sayılı Kanuna istinaden TSK namına okuyan tüm TSK personelinin askeri okulu ile uzman erbaşların temel askerlik eğitiminde geçen süreleri kurum tarafından ödenerek hizmetten sayılırken, uzman jandarmalarda hizmetten sayılmamaktadır. 5510 sayılı kanunun hizmetten sayılan hükümlerine bakıldığında birçok statünün adaylık sürelerinin değişik şekilde hizmetten sayıldığı gözlenmektedir. Oysaki uzman jandarmaların 5510 sayılı kanunda bir hüküm bulunmadığından personeli mağdur etmektedir. Bu düzenleme le mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca 2012 yılında çıkartılan 6318 sayılı yasadan önce kanun yokluğu ve önünü görmemezlik nedeniyle emekli olan uzman jandarmaların 1 defaya mahsus olmak üzere birinci dereye düşürülerek intibaklarının yapılması gerekmektedir.

TSK'da gerek subayların gerekse kimi eksikliklere rağmen bu yasama döneminde astsubayların intibakları yapılmış ancak 2004 yılına kadar uzman jandarma alım şartlarının en az ortaokulu mezunu olmasına karşın 2004 yılından itibaren ise lise ve dengi okul mezunu şartı getirilmiş olup ortaokul mezunu emeklilerin maaşları emsallerine göre düşük kalmıştır. İntibakları yapılarak diğer muvazzaf personele tanınan bu hakkın adalet ve eşitlik ilkesi gereği uzman jandarmalara da tanınması gerekmektedir.

Uzman Erbaşlarımızın da bu yasa kapsamında çözülmesi gereken ciddi sorunları bulunmaktadır. Uzman erbaşlar, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu'nun 5. maddesine göre "Emekli aylığına hak kazandığı tarihe kadar devlet memuru olarak istihdam edilirler" ibaresi bulunmaktadır. Bu ibare, uzman erbaşların çok genç yaşta devlete hizmet etmeye devam edebilecekken, genç yaşta ve arzu etmeden emekli edilmesine sebep olmaktadır. Bu, hem devlete ekonomik yük olmakta hem de iş gücü kaybı yaratmaktadır. Yasadaki bu ibarenin çıkarılması hem uzman erbaşlar hem de ülke ekonomisi için doğru olacaktır. Zoraki şekilde 40'lı yaşlarda emekli edilen ancak sağlık koşulları çalışmaya elverişli uzman erbaşların istekleri dışında emekli edilmesi SGK'ya yük oluşturmaktadır. Çalışarak SGK'ya prim de ödeyecekleri halde, sistemden emekli maaşı almaktadırlar.

Yine 6613 sayılı Kanunun 17. Maddesi Uzman Erbaş Kanunu'nun 5. madde gereği yaş haddi nedeniyle TSK bünyesine sivil memur olarak atanmış, halen çalışan veya emekli duruma geçmiş olan uzman erbaşların da dahil edilmesi gerekmektedir. Kanun maddesinde bu hüküm olmadığı için 10/02/2016 tarihinde yürürlüğe giren ek göstergelerin yükseltilmesinden bu personeller yararlanamamıştır. Bu da adalet ve eşitlik ilkesi gereği olarak düzeltilmesi gereken bir husustur.

6269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu 10. madde gereği, uzman erbaşlar 1 yıl içerisinde hastalıkları gereği 90 günden fazla istirahat alırsa TSK ile ilişkileri kesilmektedir. Oysa bu durum TSK personeli içinde sadece uzman erbaşlar için uygulanmaktadır. Bu sürenin en az 6 ay olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

Kararname Mağdurlarının(Re-sen emekli) çözülmesi gereken sorunları;

Yüce Meclisimizin gündeme alması gereken bir diğer konu ise "kararname mağdurları" diye de bildiğimiz ordudan re-sen emekli edilenlerin mağduriyetlerinin giderilmesidir.

Darbe ideolojisinin bir ürünü olan askeri sistem kendi içerisinde kadro tavsiyesine “kararnameler” yoluyla devam etmektedir. Şöyle ki MSB kayıtlarına göre 6191/32 sayılı madde kanundan 4606 başvurunun 1518’i kabul edilmiş, 3088 kişi reddedilmiştir. Bu sonuca göre mağdurların %32,9’u yasadan faydalanmış, %67,1’i kapsam dışı kalmıştır. Oysaki tüm yasalar kamu yararı gözetilerek yapılır ve uygulanır. Aynı yasanın farklı yorumlanması 3/2 lik kesimin mağduriyetine sebep olmuştur.

Kararname mağdurlarının kapsam dışında bırakılmasının asıl sebebi, yapılan idari işlemlerin yargıya açık olmasıdır. Zorlama belgeler delil sayılmış ve mağdurların hakları teslim edilmemiştir. TSK mensuplarına verilen disiplin cezaları yargı dışı bırakılmış bu da suçlamaların gerçekliğinin araştırılmasına engel olmuştur.

Yargı yolu kapalı idari işlemlerle ilişkisi kesilen personelden mağduriyet itibarıyla hiçbir farkı olmayan ama madde kapsamı dışında kalan kararname mağdurlarının bu mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla, anayasa’nın eşitlik ilkesinin yanı sıra, Türkiye Cumhuriyetinin imzaladığı, ayrımcılığı yasaklayan, etkin başvuru ve adil yargılanma hakkını düzenleyen uluslararası sözleşmelerin de bir gereği olarak önerilmektedir.

Adi Malül Asker Emeklilerinin çözülmesi gereken sorunları ;

Genele yapılan yüzdelik iyileştirmeden, dereceleri ve ek göstergeleri düşük olduğu için istifade edememektedirler.

TSK’ da görev yapamaz raporu alan, vazife malulü subay ve astsubaylara istedikleri takdirde yeniden göreve dönebilme imkanı verilmiştir. Adi malul emeklileri için de yeniden göreve dönebilme imkanı verilmelidir. Adi malul asker emeklileri içinde, vazife malullerinde olduğu gibi özel düzenlemeler yapılmalıdır.

Muharip Gazilerin çözülmesi gereken sorunları ;

Muharip gazilerin aylıkları arasındaki farklılık ortadan kaldırılmalıdır.

Ülkemizde Muharip Gazi olmuş yaklaşık 37 bin vatandaşımızın olduğu ifade edilmektedir. 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı Kanuna tabi olan bu gazilerimiz şu anda 60-90 yaş arasındadır ve maddi-manevi yoksulluk içindedirler. Savaşta yara almadan sağ dönen askerler olan muharip gazilerimiz malul gazilerin sahip olduğu bazı haklardan yararlanmamaları büyük bir eksiklik ve ayrımcılık yaratmıştır.

CHP tarafından verilen kanun teklifi yasalarsa, muharip gazilerin almakta oldukları aylıklar arasındaki farklılık ortadan kaldırılmış olacak.

Askeri Sivil Memurların çözülmesi gereken sorunları;

Bilgileriniz olduğu üzere Milli Savunma Bakanlığımız, kendine özgü çalışma alanları ve buna ilişkin özel mevzuatı bulunan bir Bakanlığımızdır. Bu bakanlık bünyesinde askeri

personelin haricinde de çeşitli statülerde personel çalışmakta olup, söz konusu personel, diğer kamu görevlilerinin ve kamu personelinin tabi oldukları çalışma koşul ve şartlarına tabidirler. Bu alanda gerek özlük hakları, gerekse idari yargılama usul ve esaslarına ilişkin özel mevzuat düzenlemeleri bulunmaktadır.

Özellikle söz konusu personel açısından askeri personel olmamalarına rağmen mevzuattan kaynaklanan ve bunların askeri personel gibi değerlendirmelerine, özlük haklarını etkileyen ve yargılama usul ve esasları açısından da eşitsizlik yaratan düzenlemeler, adaletsiz bir durum yaratmaktadır. Bir yandan askeri personel ile bu hususlarda eşit konumda tanımlanmalarına rağmen özlük ve ekonomik hakları açısından askeri personelin yararlandığı haklardan yararlanamamaktadır.

Ayrıca, Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı kamu işyerlerinde görev yapmakta olan personel, askeri personel hariç olmak üzere Anayasamızda da tanımlanan örgütlenme ve toplu pazarlık hakkını kullanmaktadırlar. Ancak, bu hakkın uygulanmasında kamu görevlisi statüsündeki personel, işçi personel açısından 6356 Sayılı Kanunda belirtilen ayrı bir işkolu altında bu hakkın kullanımı yerine, çalıştıkları alanın kendine özgüllüğü ve özelliğine rağmen, ayrı bir değerlendirmeye tabi tutulmamakta ve "Büro Hizmeti" hizmet kolunda örgütlenme hakkını kullanabilmektedir.

Bu sorunun çözümü için Milli Savunma Bakanlığı tarafından 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı ve gerekçeleri başlıklı bir öneri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına 26.03.2015 tarih ve 87081048-2015/1008/Kan.ve Kar.612 belge sayı numarasıyla iletilmiştir.

Milli Savunma Bakanlığınca da önerildiği üzere bu sorunun çözümü ayrı bir hizmet kolunun tanımlanmasıdır. Bu çerçevede, Bakanlıkça verilen öneride "25/06/2001 tarihli ve 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına "12. madde olarak Savunma ve Güvenlik Hizmetleri" bendi ilave edilmiştir. Savunma Bakanlığı tarafından, Çalışma Bakanlığına gönderilen kanun tasarısı taslağını destekliyor, askeri sivil memurların mağduriyetlerinin giderilmesini talep ediyoruz.

Köy Korucularının çözülmesi gereken sorunları;

Gönüllü geçici köy korucuları dahil; geçici ifadesinin kaldırılması.

Sosyal güvenlik hakları dahil tüm özlük haklarının verilmesi.

Cumhuriyet Halk Partisi Milli Savunma Komisyonu üyeleri olarak içtüzük 42. Madde gereğince, komisyon raporuna ek tamamlayıcı raporumuzdur. Komisyon Başkanlığına saygıyla sunarız.

Dursun Çiçek
İstanbul

Yaşar Tüzün
Bilecik

Birol Ertem
Hatay

MUHALEFET ŞERHİ

Tali komisyon olarak Anayasa, Adalet ve İçişleri Komisyonlarına yönlendirilmekle beraber Esas komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilen 1/725 sayılı “*Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı kanunlarda Değişiklik yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*” ile ilgili muhalefet şerhimiz aşağıda sunulmuştur.

Kemalist Cumhuriyet, farklı kimliklerin ve inançların reddiyesi üzerine kendini kurmuş ve modern bir devlet tahayyülünü gerçekleştirmek için “tek ulus” paradigmasını ideolojik ve kültürel bir hat olarak benimsemiş bir cumhuriyettir. Esas kurucu gücünü Askeri-sivil oligarşinin oluşturduğu batıcı ve batılı seküler elitlerin yine yüzünü batıya dönmüş sermaye kesimlerinin ittifakı sonucu oluşturulan Misak-ı millî sınırları içerisinde halen “tek ulus, tek din, tek dil, tek bayrak, tek mezhep” anlayışının kavi bir biçimde hüküm sürdüğü su götürmez bir gerçektir. O haseple Kemalist Cumhuriyet Anadolu ve Mezopotamya topraklarında yaşayan farklı kimlik ve inançları kabul edip onların haklarını koruyan, onları ortak bir vatanda demokratik bir cumhuriyetin çatısı altında demokratik bir dönüşümü ve ilerlemeyi esas alan bir işleve hiç bir zaman sahip olamadı. Kemalist Cumhuriyetin ideolojik-kültürel zihniyet dünyasını esasını oluşturan laik, pozitivist, aydınlanmacı dünya görüşü demokratik parlamenter rejim içerisinde darbelerle ve ince ayarlarla devletin bekası altında yeniden ve yeniden üretilmiş, tekçi anlayıştaki ısrar ülkeyi derin bir kaosa sürüklemiş bulunmaktadır.

Nitekim, Milli Savunma Komisyonunda yukarıda andığımız güç ilişkilerinin yeniden karılmasıyla ve sadece HDP’nin muhalefet ettiği bu tasarı üç saat gibi bir zaman zarfında komisyondan geçirilmiştir.

Söz konusu tasarı 17 maddeden oluşmaktadır. 16 ve 17. Maddeleri de yürürlük ve yürütme maddeleridir. Diğer düzenlemeler rütbe terfisi, suç ve disiplin gibi düzenlemelerle ilgili olarak askerlik kanunu ve iç hizmet kanununda bir takım değişiklikleri öngörmektedir. Bütün bu değişiklikler mezkur tasarının asıl tartışılması gereken ve askere dokunulmazlık zırhı getiren 12. Maddesinin üzerini örtmek ve perdelemek için tasarıya eklenmiş maddelerdir. Bu tasarının yasalaşması durumunda,

Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının yargılanması Başbakanın iznine bağlanacak.

Herhangi bir ilçedeki operasyonda görev yapan asker ya da kamu personelinin soruşturulması için kaymakam izni gerekecek.

Türk Ceza Kanunu'nun hapis cezasının ertelenmesine ilişkin hükümleri, askeri suçlar için de uygulanacak.

TSK, İçişleri Bakanlığı'nın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla, bütün il merkezlerinde bütün unsurlarıyla düzenlenecek operasyonlara katılabilecek.

İllerde TSK personelinin görevlendirilmesi halinde koordinasyon, işbirliği ve gözetimi valiler yerine getirecek. Komuta, sevk ve idare ise askeri birliklerin en kıdemli komutanında olacak. Bu anlamda Valiler bir izin mercii değil bildirim gerektiren bir mercii olacak sadece.

Komutanın yazılı emriyle konutlara girebilecek. Birlik komutanının kararı 24 saat içinde hakim onayına sunulacak. Bu konuda yapılabilecek olası bir suçlamadan dolayı soruşturma izni verilene kadar personelle ilgili yakalama, gözaltı ve tutuklama tedbirlerine başvurulamayacak.

Askeri personelin işlediği iddia edilen suçlar “askeri suç” kapsamında sayılacak ve herhangi bir sivil yargılama söz konusu olmayacak.

Birliklerin çapı, teşkilatı, emir komuta ilişkileri, kuvvet kaydırılması konusunda Genelkurmay yetkili olacaktır.

“Çözüm süreci” sırasında askeri operasyonlar için Vali'den izin alınması zorunluluğu getirilmişti. “Çözüm süreci” bittikten sonra ise operasyonlara izin vermeyen valiler suçlanmış, valilerin yüzlerce operasyona izin vermediği gerekçesiyle kentlerin silah deposuna çevrildiği iddiaları gündeme getirilmiş ve valilerin operasyon taleplerine izin vermedikleri basında sıkça yer almıştı.

Valilerin operasyonlara müdahil olmaları nedeniyle ordu ve ile mülki idare arasındaki en büyük çatışma Nusaybin'deki sokağa çıkma yasağı sırasında ortaya çıktı. JÖH ve PÖH birimlerinin kullandığı bir takım sosyal medya hesaplardan Mardin Valisi'ni istifaya davet eden mesajlar yazılmıştı. Şimdi getirilen tasarının genel gerekçesinde “operasyonların sadece bir il ile sınırlı olamayabileceği” gerekçesiyle bu yetki doğrudan Genelkurmay'a verilmektedir.

Türkiye'de 7 Haziran 2015 genel seçim sonrası AKP hükümetinin ve Cumhurbaşkanının sonuçları hazmedemeyen tavrı, ülkeyi istikrarı sağlamak adına yeniden erken genel seçimin yapılmasına kadar götürmüştü. Özellikle 7 Haziran'dan 1 Kasım seçimlerine kadar izlenen gerilim stratejisi, 1 Kasım sonrası yerini kentsel mekânlarda ardışık şok saldırılara bırakmıştı. Ordunun kentlere girmek için temel taleplerinden bir tanesi de yargılanmama güvencesiydi. Daha önce MİT için çıkarılan dokunulmazlık zırhını Ordu da kuşanmak istiyordu. İşte bu tasarı hem askere operasyon yetkisi veren hem de askeri dokunulmazlık zırhına büründüren bu kanun tasarısıdır. Soruşturma için önce Başbakanlık'tan izin almak gerekecektir. Ceza kanununda kişinin lehine olması durumunda kanunun geriye yürüyebileceği ilkesini göz önünde bulundurduğumuzda Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde işlenen suçlar hasıraltı edilmiş olacak, geçmiş dönemlerde olduğu gibi yapanın yanına kar kalacaktır.

Tasarı askeri vesayeti kaldırdığını iddia eden Hükümet'in yeniden vesayet altına girdiğinin açık bir kanıtıdır. Aynı şekilde vekil dokunulmazlığının kaldırıldığı bir dönemde askere dokunulmazlık getirilmesi halktan yana değil tanktan yana bir siyaset güdüldüğünün açık bir göstergesidir. 7 Haziran sonrası Şırnak, Cizre, Nusaybin, İdil,

Silopi ve Yüksekova'ya giren Ordu oralarda yaptıklarının hesabını mahşere bırakmış olacaktır.

Sadece Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı yerler değil Türkiye'nin herhangi bir yerindeki toplumsal bir olayda askerin sahaya inmesine izin veren bir kanun tasarısı Gezi, Cerattepe gibi kendi yaşam alanlarını savunan demokratik tepkilere karşı da askere hem operasyon yetkisi verecek hem de bu operasyonlardan dolayı askeri dokunulmazlık zırhına büründürerek toplumsal muhalefet paletle ezilmiş olacaktır.

Bu kanun tasarısı aynı zamanda 2010 yılında iptal edilen EMASYA protokolünün yeniden uygulanacağı anlamına gelmektedir. "Darbeye zemin hazırlıyor" diye eleştirilen EMASYA protokolü her ne kadar 2010 yılında iptal edilmiş olsa da, *de facto* olarak Şırnak, Sur, Cizre, Nusaybin, İdil, Silopi ve Yüksekova gibi ilçelerde pratikte uygulanmaya konmuştu. JÖH ve PÖH gruplarının ortak operasyonlarında çekilen ve sosyal medyada paylaşılan fotoğraflar fiili olarak bu yetkinin askerde olduğunun açık kanıtı gibiydi.

EMASYA protokolünün gerekçelerinden biri toplumsal olaylarının birden fazla ili etkilediği hallerdi. Bu gerekçe bugünkü kanun tasarısının genel gerekçesinde aynen duruyor. Genel gerekçede, terör olayların birden çok ili etkilemesi durumunda (bu birden fazla Vali'yi ilgilendireceği anlamına geliyor) tüm yetkiyi Genelkurmaya vererek askeri vesayetin yeniden dolaşıma sokmuş bulunuyor.

Kanun tasarısı 28 Şubat'ın darbe ruhunu yeniden güncelleyerek askeri vesayeti kaldırma şiarıyla uzunca bir zaman halktan oy toplayan AKP hükümetinin bizatihi kendisi şimdi askeri bir vesayetin sultanı altına girdiği anlamına gelmektedir. Komisyonunda kabul edilen bu yasa tasarısı "*darbe mekaniği*"ne yasal bir zemin sunarak demokratik parlamenter rejimi vesayet altına alan bir içeriğe sahiptir.

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı 7.06.2016 tarihinde Esas Komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilen 1/725 sayılı "*Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı kanunlarda Değişiklik yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na* muhalif olduğumuzu bilgilerinize arz ederiz.

Erdal Ataş
İstanbul

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ PERSONEL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“z) İtibari rütbe: Yurtdışı sürekli veya geçici görevlere atanan ya da görevlendirilen subay ve astsubaylara, özellik arz eden durumlarda, görev süresince rütbesinin bir üst rütbesinde verilen rütbedir.”

MADDE 2- 926 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “ve ayrıca üstün başarı sebebiyle terfi usul ve şartları” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

“c) Üstün başarılı yüzbaşı ve binbaşılardan terfi esasları: Yüzbaşı ve binbaşılardan bu rütbelere ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce bu rütbelere ait her yıllık sicil notu, sicil tam notunun %95 ve daha yukarısında ve sicil notu ortalaması da sicil tam notunun %95 ve daha yukarısında olanlar, yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda rütbelere göre kendi sınıfları içerisinde (kurmaylar sınıflarına bakılmaksızın kendi aralarında) ayrı ayrı sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan subaylardan, kendi sınıfı mevcudunun veya mevcudun azlığı sebebiyle birleştirilen sınıfların toplam mevcudunun; muharip sınıflar için %8’ine kadar, yardımcı sınıflar için %4’üne kadar ilgili kuvvet komutanı, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanı tarafından bir üst rütbeye yükseltilebilir.”

MADDE 3- 926 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin başlığı “IV- Kadroların tespiti, muvazzaf subay kadro oranları ve albayların fiili hizmet süresinin uzatılması.” şeklinde ve birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ PERSONEL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“z) İtibari rütbe: Yurt dışı sürekli veya geçici görevlere atanan ya da görevlendirilen subay ve astsubaylara, özellik arz eden durumlarda, görev süresince rütbesinin bir üst rütbesinde verilen rütbedir.”

MADDE 2- 926 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “ve ayrıca üstün başarı sebebiyle terfi usul ve şartları” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“c) Üstün başarılı yüzbaşı ve binbaşılardan terfi esasları: Yüzbaşı ve binbaşılardan bu rütbelere ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce bu rütbelere ait her yıllık sicil notu, sicil tam notunun %95 ve daha yukarısında ve sicil notu ortalaması da sicil tam notunun %95 ve daha yukarısında olanlar, yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda rütbelere göre kendi sınıfları içerisinde (kurmaylar sınıflarına bakılmaksızın kendi aralarında) ayrı ayrı sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan subaylardan, kendi sınıfı mevcudunun veya mevcudun azlığı sebebiyle birleştirilen sınıfların toplam mevcudunun; muharip sınıflar için %8’ine kadar, yardımcı sınıflar için %4’üne kadar ilgili kuvvet komutanı, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanı tarafından bir üst rütbeye yükseltilebilir.”

MADDE 3- 926 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin başlığı “IV-Kadroların tespiti, muvazzaf subay kadro oranları ve albayların fiili hizmet süresinin uzatılması.” şeklinde ve birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“c) Albaylardan Yüksek Askerî Şura tarafından o yıl için hizmet kadrosu fazlası olduğu tespit edilen miktar kadarı 50 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler. Ancak bunlardan, aşağıdaki esaslara göre tefrik edilenler, kadrosuzluktan emekliye sevk edilmezler ve (b) bendine göre tespit edilen miktarın dışına çıkarılarak fiili hizmet süreleri iki yıl uzatılır. Bunların müteakip yıllarda da aynı esaslara hizmet sürelerinin uzatılması için 50 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (d) bentleri saklı kalmak şartıyla bu bentteki esaslara göre ayrıca Yüksek Askerî Şura kararı alınır.

Her yıl 30 Ağustos tarihi itibarıyla hizmet ihtiyacı sebebiyle kadrosuzluktan emekliye sevk edilmesi uygun görülmeyen toplam albay miktarı ile bunların yıllara, neşetlere, sınıflara, branşlara veya ihtisaslara göre kontenjanları, aşağıda belirtilen oranları aşmamak üzere ve neşet mevcutlarına göre dengeli dağılım çerçevesinde Yüksek Askerî Şura kararı ile tespit edilir. Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için ayrı ayrı olmak üzere;

I- İlk defa fiili hizmet süresi uzatılacak albay miktarı, o yıl hizmet kadrosu fazlalığı sebebiyle kadrosuzluktan emekliye sevk edilecek toplam albay miktarının %25’ini; bunlar arasından müteakip dönemlerde uzatılacakların miktarı ise bir önceki dönemde uzatma kararı alınmış olanların miktarının %75’ini geçemez.

II- (I) numaralı alt bentte belirlenmiş orana göre hesaplanacak ilk defa fiili hizmet süresi uzatılacak albay miktarı, Genelkurmay Başkanlığınca onaylı Türk Silahlı Kuvvetleri insangücü planında belirlenmiş yıllık subay yetiştirme miktarının %3’ünün altında olması halinde bu sayıya kadar artırılabilir.

III- (I) ve (II) numaralı alt bentlerde belirlenmiş oranlara göre bulunacak sayıların küsuratlı değerleri yarıma eşit veya yarımdan büyükse bu küsuratlı değerler tama iblağ edilir.

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“c) Albaylardan Yüksek Askerî Şura tarafından o yıl için hizmet kadrosu fazlası olduğu tespit edilen miktar kadarı 50 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler. Ancak bunlardan, aşağıdaki esaslara göre tefrik edilenler, kadrosuzluktan emekliye sevk edilmezler ve (b) bendine göre tespit edilen miktarın dışına çıkarılarak fiili hizmet süreleri iki yıl uzatılır. Bunların müteakip yıllarda da aynı esaslara hizmet sürelerinin uzatılması için 50 nci maddenin birinci fıkrasının (b) ve (d) bentleri saklı kalmak şartıyla bu bentteki esaslara göre ayrıca Yüksek Askerî Şura kararı alınır.

Her yıl 30 Ağustos tarihi itibarıyla hizmet ihtiyacı sebebiyle kadrosuzluktan emekliye sevk edilmesi uygun görülmeyen toplam albay miktarı ile bunların yıllara, neşetlere, sınıflara, branşlara veya ihtisaslara göre kontenjanları, aşağıda belirtilen oranları aşmamak üzere ve neşet mevcutlarına göre dengeli dağılım çerçevesinde Yüksek Askerî Şura kararı ile tespit edilir. Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için ayrı ayrı olmak üzere;

I- İlk defa fiili hizmet süresi uzatılacak albay miktarı, o yıl hizmet kadrosu fazlalığı sebebiyle kadrosuzluktan emekliye sevk edilecek toplam albay miktarının %25’ini; bunlar arasından müteakip dönemlerde uzatılacakların miktarı ise bir önceki dönemde uzatma kararı alınmış olanların miktarının %75’ini geçemez.

II- (I) numaralı alt bentte belirlenmiş orana göre hesaplanacak ilk defa fiili hizmet süresi uzatılacak albay miktarı, Genelkurmay Başkanlığınca onaylı Türk Silahlı Kuvvetleri insan gücü planında belirlenmiş yıllık subay yetiştirme miktarının %3’ünün altında olması halinde bu sayıya kadar artırılabilir.

III- (I) ve (II) numaralı alt bentlerde belirlenmiş oranlara göre bulunacak sayıların küsuratlı değerleri yarıma eşit veya yarımdan büyükse bu küsuratlı değerler tama iblağ edilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yüksek Askerî Şura (I) ve (II) numaralı alt bentlerde belirtilen oranları artırmaya yetkilidir.

Her yıl Yüksek Askerî Şura tarafından, hizmet kadrosu fazlası olarak belirlenen albaylar ile daha önceki yıllarda fiili hizmet süresi uzatılmış albaylara 54 üncü maddede belirtilen esaslara göre değerlendirme notu verilir. Sicil notu ortalaması, sicil tam notunun %90'ının (dahil) üzerinde olması ve ilgilinin talep etmesi kaydıyla hizmet ihtiyacı, yeterlik notu ve Yüksek Askerî Şuraca belirlenmiş kontenjanlar esas alınarak tefrik edilecek albayların fiili hizmet süreleri Yüksek Askerî Şura kararı ile bu bentteki esaslara göre yaş haddine kadar uzatılabilir. Görev süresi uzatılmayanlar ise 50 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler.

Bu bent hükümlerine göre hizmete devam ettirilen albaylardan kendi isteği üzerine emekliye ayrılmak isteyenler 50 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler.”

MADDE 4- 926 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “ve ayrıca üstün başarı sebebiyle terfi usul ve şartları” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

“b) Üstün başarılı kıdemli üstçavuş ve başçavuşların terfi esasları: Kıdemli üstçavuş ve başçavuşların bu rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce bu rütbelere ait her yılki sicil notu, sicil tam notunun %95 ve daha yukarısında ve sicil notu ortalaması da sicil tam notunun %95 ve daha yukarısında olanlar, yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda rütbelerine göre kendi sınıfları içerisinde ayrı ayrı sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan astsubaylardan, kendi sınıfı mevcudunun veya mevcudun azlığı sebebiyle birleştirilen sınıfların toplam mevcudunun; muharip sınıflar için %8'ine

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yüksek Askerî Şura (I) ve (II) numaralı alt bentlerde belirtilen oranları artırmaya yetkilidir.

Her yıl Yüksek Askerî Şura tarafından, hizmet kadrosu fazlası olarak belirlenen albaylar ile daha önceki yıllarda fiili hizmet süresi uzatılmış albaylara 54 üncü maddede belirtilen esaslara göre değerlendirme notu verilir. Sicil notu ortalaması, sicil tam notunun %90'ının (dâhil) üzerinde olması ve ilgilinin talep etmesi kaydıyla hizmet ihtiyacı, yeterlik notu ve Yüksek Askerî Şuraca belirlenmiş kontenjanlar esas alınarak tefrik edilecek albayların fiili hizmet süreleri Yüksek Askerî Şura kararı ile bu bentteki esaslara göre yaş haddine kadar uzatılabilir. Görev süresi uzatılmayanlar ise 50 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler.

Bu bent hükümlerine göre hizmete devam ettirilen albaylardan kendi isteği üzerine emekliye ayrılmak isteyenler 50 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre kadrosuzluktan emekliye sevk edilirler.”

MADDE 4- 926 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “ve ayrıca üstün başarı sebebiyle terfi usul ve şartları” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“b) Üstün başarılı kıdemli üstçavuş ve başçavuşların terfi esasları: Kıdemli üstçavuş ve başçavuşların bu rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce bu rütbelere ait her yılki sicil notu, sicil tam notunun %95 ve daha yukarısında ve sicil notu ortalaması da sicil tam notunun %95 ve daha yukarısında olanlar, yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda rütbelerine göre kendi sınıfları içerisinde ayrı ayrı sıralanırlar. Bu şekilde sıralanan astsubaylardan, kendi sınıfı mevcudunun veya mevcudun azlığı sebebiyle birleştirilen sınıfların toplam mevcudunun; muharip sınıflar için %8'ine

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

kadarı, yardımcı sınıflar için %4'üne kadarı ilgili kuvvet komutanı, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanı tarafından bir üst rütbeye yükseltilebilir.”

MADDE 5- 926 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “altı” ibaresi “beş” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 926 sayılı Kanunun ek 32 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (VII) numaralı bendi veya 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 15 inci maddesi kapsamında avukatlık ücreti ödenmiş olanlara ayrıca bu ödeme yapılmaz.”

MADDE 7- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 35- İtibari rütbe; yurtdışı sürekli göreve atananlar için Genelkurmay Personel Başkanlığının, yurtdışı geçici göreve görevlendirilenler için ilgili kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personel başkanlıklarının onayı alınmak suretiyle verilebilir. İtibari rütbe alan personel, bu rütbenin sahip olduğu yetkileri sadece yabancı ülke personeline karşı mevcut uluslararası anlaşmalar çerçevesinde kullanır. İtibari rütbeden dolayı maaş farkı veya ilave tazminat ödenmez ve bu personele gerçek rütbesinin özlük hakları verilir. İtibari rütbe, personelin yurtdışı sürekli veya geçici görevi sona erdiğinde son bulur.”

MADDE 8- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 40- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce üstteğmen rütbesinde üstün başarı kıdemi alanlar için bu Kanun ile yapılan değişiklikten önceki ek 19 uncu madde hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.”

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kadarı, yardımcı sınıflar için %4'üne kadarı ilgili kuvvet komutanı, Jandarma Genel Komutanı veya Sahil Güvenlik Komutanı tarafından bir üst rütbeye yükseltilebilir.”

MADDE 5- 926 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “altı” ibaresi “beş” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 926 sayılı Kanunun ek 32 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 87 nci maddesinin birinci fıkrasının (VII) numaralı bendi veya 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 15 inci maddesi kapsamında avukatlık ücreti ödenmiş olanlara ayrıca bu ödeme yapılmaz.”

MADDE 7- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 35- İtibari rütbe; yurt dışı sürekli göreve atananlar için Genelkurmay Personel Başkanlığının, yurt dışı geçici görevle görevlendirilenler için ilgili kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personel başkanlıklarının onayı alınmak suretiyle verilebilir. İtibari rütbe alan personel, bu rütbenin sahip olduğu yetkileri sadece yabancı ülke personeline karşı mevcut uluslararası anlaşmalar çerçevesinde kullanır. İtibari rütbeden dolayı maaş farkı veya ilave tazminat ödenmez ve bu personele gerçek rütbesinin özlük hakları verilir. İtibari rütbe, personelin yurt dışı sürekli veya geçici görevi sona erdiğinde son bulur.”

MADDE 8- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 40- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce üstteğmen rütbesinde üstün başarı kıdemi alanlar için, bu maddeyi ihdas eden Kanun ile yapılan değişiklikten önceki ek 19 uncu madde hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 9- 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 47 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Erteleme:

MADDE 47- Türk Ceza Kanununun hapis cezasının ertelenmesine ilişkin hükümleri, askeri suçlar hakkında da uygulanır.

Ancak aşağıdaki hâllerde hapis cezaları ertelenmez.

A) Sırf askeri suçlardan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan netice cezanın üç ay veya daha fazla süreli hapis cezası olması.

B) Fiilin, disiplini ağır şekilde ihlal etmesi veya birliğin güvenliğini tehlikeye düşürmesi ya da birliğin muharebe hazırlığını veya etkinliğini zafiyete uğratması ya da büyük bir zarar meydana getirmesi.

C) Fiilin savaş veya seferberlikte işlenmesi.

D) Daha önce sırf askeri bir suçtan dolayı mahkûm olunması.”

MADDE 10- 1632 sayılı Kanunun mülga 149 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Uyuşturucu veya uyarıcı maddelere ilişkin suçlar:

MADDE 149- Kıta, karargâh veya askeri kurumlarda ya da görev esnasında veya görev yerlerinde;

A) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma ve alenen özendirme,

B) Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurma ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak,

suçlarını işleyen askeri şahıslar hakkında, Türk Ceza Kanununun bu suçlara ilişkin hükümleri uygulanır.”

MADDE 11- 1632 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 9- 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 47 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Erteleme:

MADDE 47- Türk Ceza Kanununun hapis cezasının ertelenmesine ilişkin hükümleri, askeri suçlar hakkında da uygulanır.

Ancak aşağıdaki hâllerde hapis cezaları ertelenmez:

A) Sırf askeri suçlardan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan netice cezanın üç ay veya daha fazla süreli hapis cezası olması.

B) Fiilin, disiplini ağır şekilde ihlal etmesi veya birliğin güvenliğini tehlikeye düşürmesi ya da birliğin muharebe hazırlığını veya etkinliğini zafiyete uğratması ya da büyük bir zarar meydana getirmesi.

C) Fiilin savaş veya seferberlikte işlenmesi.

D) Daha önce sırf askeri bir suçtan dolayı mahkûm olunması.”

MADDE 10- 1632 sayılı Kanunun mülga 149 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Uyuşturucu veya uyarıcı maddelere ilişkin suçlar:

MADDE 149- Kıta, karargâh veya askeri kurumlarda ya da görev esnasında veya görev yerlerinde;

A) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma ve alenen özendirme,

B) Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurma ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak,

suçlarını işleyen askeri şahıslar hakkında, Türk Ceza Kanununun bu suçlara ilişkin hükümleri uygulanır.”

MADDE 11- 1632 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“EK MADDE 8- Askeri mahkemeler ve adli yargı mahkemeleri tarafından verilen kısa süreli hapis cezaları; 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu hükümlerine göre askerlik hizmetini yerine getiren yükümlüler ile yükümlü erbaş ve erler hakkında Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen seçenek yaptırımlara, diğer askeri şahıslar hakkında ise aynı fıkranın (a), (b) ve (d) bentlerinde belirtilen seçenek yaptırımlara çevrilebilir. Ancak aşağıdaki hâllerde kısa süreli hapis cezaları seçenek yaptırımlara çevrilemez:

A) Sırf askeri suçlardan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan netice cezanın dört ay veya daha fazla süreli hapis cezası olması.

B) Fiilin, disiplini ağır şekilde ihlal etmesi veya birliğin güvenliğini tehlikeye düşürmesi ya da birliğin muharebe hazırlığını veya etkinliğini zafiyete uğratması ya da büyük bir zarar meydana getirmesi.

C) Fiilin savaş veya seferberlikte işlenmesi.

1076 sayılı Kanun hükümlerine göre askerlik hizmetini yerine getiren yükümlüler ile yükümlü erbaş ve erler hakkında verilen kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımların yerine getirilmesi askerlik hizmetlerinin sonuna bırakılır.”

MADDE 12- 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“J) Genel kolluk kuvvetlerinin imkân ve kabiliyetlerini aşan durumlarda terörle mücadele için gerekli olması veya terör eylemlerinin kamu düzenini ciddi şekilde bozması halinde, İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla Türk Silahlı Kuvvetleri görevlendirilebilir. Bakanlar Kurulu kararında; görevin kapsam ve süresi, görev alanı, istihbarat yetkisinin kapsamı, destek silahlarının kullanımına yönelik tahditler, görevlendirilen

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“EK MADDE 8- Askeri mahkemeler ve adli yargı mahkemeleri tarafından verilen kısa süreli hapis cezaları; 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu hükümlerine göre askerlik hizmetini yerine getiren yükümlüler ile yükümlü erbaş ve erler hakkında Türk Ceza Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen seçenek yaptırımlara, diğer askeri şahıslar hakkında ise aynı fıkranın (a), (b) ve (d) bentlerinde belirtilen seçenek yaptırımlara çevrilebilir. Ancak aşağıdaki hâllerde kısa süreli hapis cezaları seçenek yaptırımlara çevrilemez:

A) Sırf askeri suçlardan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan netice cezanın dört ay veya daha fazla süreli hapis cezası olması.

B) Fiilin, disiplini ağır şekilde ihlal etmesi veya birliğin güvenliğini tehlikeye düşürmesi ya da birliğin muharebe hazırlığını veya etkinliğini zafiyete uğratması ya da büyük bir zarar meydana getirmesi.

C) Fiilin savaş veya seferberlikte işlenmesi.

1076 sayılı Kanun hükümlerine göre askerlik hizmetini yerine getiren yükümlüler ile yükümlü erbaş ve erler hakkında verilen kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımların yerine getirilmesi askerlik hizmetlerinin sonuna bırakılır.”

MADDE 12- 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“J) Genel kolluk kuvvetlerinin imkân ve kabiliyetlerini aşan durumlarda terörle mücadele için gerekli olması veya terör eylemlerinin kamu düzenini ciddi şekilde bozması halinde, İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla Türk Silahlı Kuvvetleri görevlendirilebilir. Bakanlar Kurulu kararında; görevin kapsam ve süresi, görev alanı, istihbarat yetkisinin kapsamı, destek silahlarının kullanımına yönelik tahditler, görevlendirilen

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

birliklerin mülki amirler ve genel kolluk kuvvetleri ile ilişkileri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından alınması gereken tedbirler, icra edilecek görevlerin planlanması ve izlenmesi ile gerek görülen diğer hususlar gösterilir. Görevlendirilecek Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin çapı, teşkilatı, konuşlandırılacağı yerler, emir komuta ilişkileri, kuvvet kaydırılması ve bu kapsamda gerekli görülen diğer hususlar Genelkurmay Başkanlığı tarafından belirlenir.

Görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri birlikleri ve personeli, kendi komutanının sorumluluğu altında ve onun emir ve talimatlarına göre Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda belirtilen yetkiler ile kolluk kuvvetlerinin genel güvenliği sağlamada sahip olduğu yetkileri kullanarak verilen görevleri yerine getirir. Bu fıkra uyarınca illerde icra edilecek görevler kapsamında askeri birlikler ile genel kolluk kuvvetleri ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasındaki işbirliği, koordinasyon ve gözetim valiler tarafından yerine getirilir. Askeri birliklerin belirli görevleri genel kolluk kuvvetleriyle birlikte yapması halinde komuta, sevk ve idare askeri birliklerin en kıdemli komutanı tarafından üstlenilir.

Yetkili birlik komutanının bu fıkra kapsamında verilen görevleri yerine getirirken ihtiyaç duyduğu istihbarat bilgileri, istihbarat birimleri tarafından yetkileri kapsamında öncelikle toplanır ve gecikmeksizin paylaşılır.

Bu fıkra kapsamında icra edilen operasyonlarda gecikmesinde sakınca bulunan hallerde güvenlik kuvvetlerinin elinden kaçmakta olan kişilerin izlenirken girdikleri konuta, işyerine veya kamuya açık olmayan kapalı alanlar ile bunların eklentilerine can veya mal güvenliğinin sağlanması ya da kişinin yakalanması amacına münhasır olmak üzere, yetkili birlik komutanının yazılı emriyle girilebilir. Birlik komutanının kararı yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulur.

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

birliklerin mülki amirler ve genel kolluk kuvvetleri ile ilişkileri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından alınması gereken tedbirler, icra edilecek görevlerin planlanması ve izlenmesi ile gerek görülen diğer hususlar gösterilir. Görevlendirilecek Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinin çapı, teşkilatı, konuşlandırılacağı yerler, emir komuta ilişkileri, kuvvet kaydırılması ve bu kapsamda gerekli görülen diğer hususlar Genelkurmay Başkanlığı tarafından belirlenir.

Görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri birlikleri ve personeli, kendi komutanının sorumluluğu altında ve onun emir ve talimatlarına göre 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda belirtilen yetkiler ile kolluk kuvvetlerinin genel güvenliği sağlamada sahip olduğu yetkileri kullanarak verilen görevleri yerine getirir. Bu fıkra uyarınca illerde icra edilecek görevler kapsamında askeri birlikler ile genel kolluk kuvvetleri ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasındaki işbirliği, koordinasyon ve gözetim valiler tarafından yerine getirilir. Askeri birliklerin belirli görevleri genel kolluk kuvvetleriyle birlikte yapması halinde komuta, sevk ve idare askeri birliklerin en kıdemli komutanı tarafından üstlenilir.

Yetkili birlik komutanının bu fıkra kapsamında verilen görevleri yerine getirirken ihtiyaç duyduğu istihbarat bilgileri, istihbarat birimleri tarafından yetkileri kapsamında öncelikle toplanır ve gecikmeksizin paylaşılır.

Bu fıkra kapsamında icra edilen operasyonlarda gecikmesinde sakınca bulunan hallerde güvenlik kuvvetlerinin elinden kaçmakta olan kişilerin izlenirken girdikleri konuta, işyerine veya kamuya açık olmayan kapalı alanlar ile bunların eklentilerine can veya mal güvenliğinin sağlanması ya da kişinin yakalanması amacına münhasır olmak üzere, yetkili birlik komutanının yazılı emriyle girilebilir. Birlik komutanının kararı yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin bu fıkra kapsamındaki faaliyetleri askerlik hizmet ve görevlerinden, bu faaliyetler sebebiyle işlendiği iddia edilen suçlar ise askeri suç sayılır. Türk Silahlı Kuvvetleri personeli dışındaki memur ve diğer kamu görevlilerinin bu fıkra kapsamındaki görev ve faaliyetleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlarla ilgili olarak 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Bu suçlar sebebiyle soruşturma izni verilene kadar yakalama, gözaltı ve tutuklama tedbirlerine başvurulamaz. Bu fıkradaki görevler yerine getirilirken, görevin niteliği gereği veya ifası sebebiyle verilen zararlar Devlet tarafından tazmin edilir. Bu fıkra kapsamındaki görevlerin yerine getirilmesi sırasında Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile mülki idare amirleri, kolluk kuvvetleri ve diğer memurlar ve kamu görevlilerinin kararları, işlemleri ve faaliyetleri sebebiyle (kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk halleri de dahil) tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir. Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullananlardan; Türk Silahlı Kuvvetleri personeline Millî Savunma Bakanının, mülki idare amirleri ve kolluk kuvvetlerine İçişleri Bakanının, diğer memurlar ve kamu görevlilerine ilgili bakanın uygun bulması şartıyla bir yıl içinde rücu eder.

Bu fıkra kapsamındaki görevler yerine getirilirken görevin niteliğinden doğan veya görevle ilgili olmak şartıyla görevin ifası sırasında işlendiği iddia olunan suçlardan dolayı;

a) Adli yargının görevine girdiğinden bahisle asker kişiler hakkında soruşturma yapılması; Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları için Başbakanın, diğer personel için Millî Savunma Bakanının, Jandarma Genel Komutanı ve Sahil Güvenlik Komutanı ile bu Komutanlıklardaki diğer personel için İçişleri Bakanının iznine tabidir.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin bu fıkra kapsamındaki faaliyetleri askerlik hizmet ve görevlerinden, bu faaliyetler sebebiyle işlendiği iddia edilen suçlar ise askeri suç sayılır. Türk Silahlı Kuvvetleri personeli dışındaki memur ve diğer kamu görevlilerinin bu fıkra kapsamındaki görev ve faaliyetleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlarla ilgili olarak 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Bu suçlar sebebiyle soruşturma izni verilene kadar yakalama, gözaltı ve tutuklama tedbirlerine başvurulamaz. Bu fıkradaki görevler yerine getirilirken, görevin niteliği gereği veya ifası sebebiyle verilen zararlar Devlet tarafından tazmin edilir. Bu fıkra kapsamındaki görevlerin yerine getirilmesi sırasında Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile mülki idare amirleri, kolluk kuvvetleri ve diğer memurlar ve kamu görevlilerinin kararları, işlemleri ve faaliyetleri sebebiyle (kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk halleri de dâhil) tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir. Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullananlardan; Türk Silahlı Kuvvetleri personeline Millî Savunma Bakanının, mülki idare amirleri ve kolluk kuvvetlerine İçişleri Bakanının, diğer memurlar ve kamu görevlilerine ilgili bakanın uygun bulması şartıyla bir yıl içinde rücu eder.

Bu fıkra kapsamındaki görevler yerine getirilirken görevin niteliğinden doğan veya görevle ilgili olmak şartıyla görevin ifası sırasında işlendiği iddia olunan suçlardan dolayı;

a) Adli yargının görevine girdiğinden bahisle asker kişiler hakkında soruşturma yapılması; Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları için Başbakanın, diğer personel için Millî Savunma Bakanının, Jandarma Genel Komutanı ve Sahil Güvenlik Komutanı ile bu Komutanlıklardaki diğer personel için İçişleri Bakanının iznine tabidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) Kanunlardaki özel hükümlerin yetki verdiğinden bahisle Cumhuriyet savcılarınca memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında doğrudan soruşturma yapılması; İçişleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının merkez teşkilatlarında görevli olanlar ile valiler için İçişleri Bakanının, bölge veya ilde görevli olanlar ile kaymakamlar için valinin, ilçede görevli olanlar için kaymakamın iznine tabidir.

Beşinci ve altıncı bentlerde yer alan hükümler, (D) fıkrası uyarınca görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri personeli hakkında da uygulanır.

Bu fıkra kapsamında verilen görevlerin yerine getirilmesi sırasında doğan acil ve zaruri ihtiyaçları karşılamak amacıyla yapılacak harcamalar, ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanır.”

MADDE 13- 5442 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 11 inci maddenin (D) fıkrası ile 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 1 inci maddesi uyarınca görevlendirilmiş olan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında da 11 inci maddenin (J) fıkrasının beşinci ve altıncı bentlerinde yer alan hükümler uygulanır.”

MADDE 14- 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Hükmün açıklanmasının geri bırakılması:

EK MADDE 4- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin hükümleri, aşağıdaki hâller hariç askeri suç ve cezalar hakkında da uygulanır.

A) Sırf askeri bir suçtan dolayı altı ay veya daha fazla süreli hapis cezasına hükmedilmesi.

B) Fiilin, disiplini ağır şekilde ihlal etmesi veya birliğin güvenliğini tehlikeye düşürmesi ya da birliğin muharebe hazırlığını veya etkinliğini zafiyete uğratması ya da büyük bir zarar meydana getirmesi.

C) Fiilin savaş veya seferberlikte işlenmesi.”

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Kanunlardaki özel hükümlerin yetki verdiğinden bahisle Cumhuriyet savcılarınca memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında doğrudan soruşturma yapılması; İçişleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının merkez teşkilatlarında görevli olanlar ile valiler için İçişleri Bakanının, bölge veya ilde görevli olanlar ile kaymakamlar için valinin, ilçede görevli olanlar için kaymakamın iznine tabidir.

Beşinci ve altıncı bentlerde yer alan hükümler, bu maddenin (D) fıkrası uyarınca görevlendirilen Türk Silahlı Kuvvetleri personeli hakkında da uygulanır.

Bu fıkra kapsamında verilen görevlerin yerine getirilmesi sırasında doğan acil ve zaruri ihtiyaçları karşılamak amacıyla yapılacak harcamalar, ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanır.”

MADDE 13- 5442 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 11 inci maddenin (D) fıkrası ile 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilât Kanununun 1 inci maddesi uyarınca görevlendirilmiş olan Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında da 11 inci maddenin (J) fıkrasının beşinci ve altıncı bentlerinde yer alan hükümler uygulanır.”

MADDE 14- 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Hükmün açıklanmasının geri bırakılması:

EK MADDE 4- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin hükümleri, aşağıdaki hâller hariç askeri suç ve cezalar hakkında da uygulanır:

A) Sırf askeri bir suçtan dolayı altı ay veya daha fazla süreli hapis cezasına hükmedilmesi.

B) Fiilin, disiplini ağır şekilde ihlal etmesi veya birliğin güvenliğini tehlikeye düşürmesi ya da birliğin muharebe hazırlığını veya etkinliğini zafiyete uğratması ya da büyük bir zarar meydana getirmesi.

C) Fiilin savaş veya seferberlikte işlenmesi.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 15- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 15 inci maddesinin başlığı “Avukat tayini” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin birinci fıkrasına “görev alan” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türk Silahlı Kuvvetleri personeli, mülki idare amirleri,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan “kovuşturmalarda müdafî olarak belirlediği en fazla üç” ibaresi “kovuşturmalar sebebiyle belirleyeceği en fazla üç avukatın veya bu görevlerinin ifasından dolayı mağdur, şikâyetçi, katılan, davalı ya da davacı konumunda olan personelin seçeceği bir” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra ya aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Ancak davacı konumunda olan personelin seçeceği bir avukata ücret ödenmesi, ilgili Bakanın onayına tabidir.”

MADDE 16- Bu Kanunun 3 üncü maddesi 31/8/2016 tarihinde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 17- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 15- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 15 inci maddesinin başlığı “Avukat tayini” şeklinde değiştirilmiş, aynı maddenin birinci fıkrasına “görev alan” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türk Silahlı Kuvvetleri personeli, mülki idare amirleri,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan “kovuşturmalarda müdafî olarak belirlediği en fazla üç” ibaresi “kovuşturmalar sebebiyle belirleyeceği en fazla üç avukatın veya bu görevlerinin ifasından dolayı mağdur, şikâyetçi, katılan, davalı ya da davacı konumunda olan personelin seçeceği bir” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra ya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak davacı konumunda olan personelin seçeceği bir avukata ücret ödenmesi, ilgili Bakanın onayına tabidir.”

MADDE 16- Bu Kanunun 3 üncü maddesi 31/8/2016 tarihinde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 17- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Binali Yıldırım

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Canikli

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. B. Sayan Kaya

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

L. Elvan

Millî Eğitim Bakanı

İ. Yılmaz

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

V. Kaynak

Avrupa Birliği Bakanı

Ö. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. Özhasseki

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

N. Avcı

Millî Savunma Bakanı

F. Işık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

A. Arslan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Özlü

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

TBMM Basımevi - 2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı: 387)